

కథ కౌముది

2009-2



కౌ
కౌముది

మీ ముఖ్య సార సభ్యులు
www.koumudi.net

ప్రచురణ సంఖ్య: 36



విషయసూచిక

అడుగుజాడలు	సుశీల	3
స్వీకారం	అరుణ నిష్ఠల	10
గడియారం	అబకదబ	15
అనుకున్న దొకటి..ఐన దొకటి	కొల్లూరి సోమశంకరం	25
వీలునామా	స్వాతీ శ్రీపాద	30
ఒదిగిన మహాసముద్రం	ఆకెళ్ళ శివప్రసాద్	36
శిలా తపస్విని	జలంధర	40
అతడు - ఆమె	బాలి	53
ఎర్రరాయి ఉంగరం	ఆర్.శ్రీనివాస్	58
మగవాడు	సి.మనస్విని	64
యాద్యుచ్చికం	శారద	68
వానరవీరుడు	అరిపిరాల సత్యప్రసాద్	73
పంచశిఖలు	ఆర్.శర్మ దంతుర్తి	78
ఒంటరి	లక్ష్మీ రాఘవ	82
పడక్కుర్చీ	తురగా శివరామ వెంకటేశ్వర్లు	86
ఆశల పల్లకిలో	సమ్మెట ఉమాదేవి	89
అవనిలో సగం	ఐశ్వర్య.పి.	96
ఆకలి వర్షెస్ సత్తువ	పెద్దాడ వెంకటేశ్వర్లు	103
ప్రేమతో పెద్దత్త	వారణాసి నాగలక్ష్మి	108
మధ్యపేజీ వేదాంతం	శ్రీఫతి శర్మ	112
విలువలకో బహుమతి	శారద	115
ఇచ్చట కలలు అమ్మబడును	కర్రి శివాజీ	120
నాడు - ఈ నాడు	మాధవ్ దుర్భా	126
పై చదువులు	ఆర్.శర్మ దంతుర్తి	130



అడుగు జాడలు

- సుశీల

కొనుపి-రచన నిర్వహించిన హాజీల్లో ఎంపికైన ఉత్తమ కథ

ఆకుపచ్చ పరికిణీ వేసుకున్న భూదేవిని పచ్చ బంతిపూల పసుపుతోనూ, ఎరబంతిపూల కుంకుమతోనూ అందంగా అలంకరించిన ఊరది. భూదేవి నడుము చుట్టూ తెల్లటి ఓణీలా, ఊరిని చుట్టుకుని ప్రవహిస్తున్న చల్లటి గోదారి. తూరుపు తెలతెలవారుతోంది. మామిడి చెట్టుమీద పక్షుల కిల కిల పాటలకి గోదావరి గలగలల తాళం వేస్తోంది. గట్టుమీద కోవెల్లోంచి సుప్రభాతం మంగళకరంగా వినిపిస్తోంది. గుడిగంట వంతపాడుతోంది.

కానీ, గోదావరి రేవు దగ్గర దిగాలుగా కూర్చున్న ఆ పదమూడేళ్ళ కుర్రాడి మనస్సులో మాత్రం భయంకరమైన నిశ్శబ్దం. రోజూ మనసుని తాకే కోవెల గంట ఆ రోజు వినిపించటం లేదు. తండ్రి కోపం పోగొట్టాలని, ఎలాగైనా మాట్లాడించాలని, ముందు రోజునుంచీ అతడు పడుతున్న తాపత్రయం అంతా ఇంతా కాదు. తన్నుకు వస్తున్న ఏడుపు ఆపుకుంటూ తండ్రినే గమనిస్తున్నాడు.

అతడి తండ్రి గౌరీనాథశాస్త్రి. పిలక ముడి విప్పి నీటిలోకి మునిగాడు. ఆయన ఒంటికి రాసుకున్న వీభూతి తెల్లగా నీటిపైన తేలింది. మూడు మునకలేసి పైకి లేచి, ఏదో మంత్రం జపిస్తూ, ఒళ్ళు రుద్దుకోవడం మొదలు పెట్టాడు. ఇదే అదను అనుకుని ఆ కుర్రాడు తండ్రి వెనక్కి చేరాడు. రోజూ ఆయన స్నానం చేస్తుంటే వీపు రుద్దటం అతడికి అలవాటు. ఆ ఉద్దేశ్యాన్ని గమనించిన తండ్రి, అతడికి అందకుండా గట్టువైపు జరిగి స్నానం చేయటం మొదలు పెట్టాడు.

నిత్యమూ నీళ్ళుపోయించుకుంటూ భాగవతం పద్యాలు కమ్మగా పాడి వినిపించే నాన్న మాట్లాడటం లేదు. ఆ కుర్రాడికి రేవు బోసిపోయినట్టు అనిపించింది. పట్టుదల పెరిగింది. ఎలాగైనా నాన్నని మాట్లాడించాలి! చప్పున ఒక ఆలోచన వచ్చి, నీళ్ళలోంచి లేచి ఒడ్డుకొచ్చి మెట్టుమీద కూర్చున్నాడు. క్రితం వారం తండ్రి నేర్పిన ప్రబంధంలో పద్యాన్ని గొంతు విప్పి కమ్మగా పాడటం మొదలుపెట్టాడు!

జలజాతాసన వాసవాది....సురపూజా.....భాజనంబై తనర్పు,

లతాంతా...అఁ...యుధు కన్న తండ్రి శిరమచ్చో.....

వామపాదంబునన్..... తొలగం "తన్నె".....లతాంగి.....

"తన్నె" అనే పదాన్ని ఒత్తిపలుకుతూ తండ్రికేసి చూశాడు.

అతడికి తెలుసు...ఆ పద్యంలోని అందమంతా "త్రోచె.." అనే పదంలో ఉందని... ఆ మాట కొస్తే ఆ ప్రబంధం పుట్టుకకే మూలం ఆ పదం. దాన్ని తప్పుగా పలికితే తండ్రి సహించడు. కనీసం తిట్టడానికైనా మాట్లాడతాడని ఆశ. ఆయన మాత్రం పెదవి విప్పలేదు. కనుకొలుకుల్లోంచి కొడుకుని ఒక్కసారి చూశాడు. అదికూడా క్షణంలో వెయ్యోవంతు సమయం. అంతే! నీటిలోంచి చరచరా పైకొచ్చి, గట్టుమీదకి నడిచాడు. కుర్రవాడు నిస్సహాయంగా చూస్తూ ఉండిపోయాడు. ఆయన క్రిందకి వంగి, గట్టుమీద మట్టిని భక్తిగా తీసుకుని నుదిటి మీద మూడు వీభూతి రేఖల్లా దిద్దుకుని ఊరివైపు నడవటం మొదలు పెట్టాడు.

కుర్రాడి చేయి అప్రయత్నంగా చెంపమీదకి వెళ్ళింది. ముందురోజు తండ్రి కొట్టినప్పుడు పడిన వేళ్ళ ముద్ర, చెంప మీద మూడు కుంకుమ రేఖలు తీర్చిదిద్దినట్లుంది. తెలుగులో నూటికి పద్దెనిమిది మార్కులు వచ్చినందుకు తండ్రి కొట్టిన దెబ్బది. ఆ దెబ్బకన్నా తండ్రి మౌనమే అతణ్ణి ఎక్కువ బాధ పెడుతోంది. ఆయనకి అంత కోపం రావడం అతనెప్పుడూ చూడలేదు. అలాగని అతడు తక్కువ కుర్రాడే కాదు. ఆ వయస్సుకే తెలుగు కావ్యాలు, ప్రబంధాలు, శతకాల్లో పద్యాలన్నీ నిద్రలోలేపి అడిగినా అప్పచెప్పగలిగే దిట్ట. అసలు తెలుగులో అంత తక్కువ మార్కులు ఎలా వచ్చాయో అతడికే అర్థం కాలేదు. మాస్టారిని అడుగుదామంటే ధైర్యం చాల్లేదు.

ఊరిలోకి ప్రవేశిస్తుంటే ఎదురుగా ఆహ్వానిస్తూ మర్రిచెట్టు! గలగలమని అప్పటివరకూ గోలచేస్తున్నదల్లా వాళ్ళ మధ్య మౌనానికి భయపడినట్టు నిశ్శబ్దంగా ఆగిపోయింది. గాలికి ఊగినలాడే కొమ్మలు మౌనంగా తలలు వంచాయి. సరిగ్గా అరుగు దగ్గరకి రాగానే, అరుగు మీద కూర్చున్న తెలుగు పంతులుగారు ఎదురయ్యారు. కుర్రాడు చటుక్కున తలదించుకున్నాడు. తక్కువ మార్కులు వచ్చింది ఆయన సబ్బక్టులోనే!

"ఏరా నన్నయ్య శాస్త్రీ! స్నానం పూర్తయిందేమిటా వెధవాయ్" అంటూ పలకరించారు. కొంచెం వెనకగా వస్తున్న గౌరీనాథశాస్త్రీగారిని చూసి, అరుగు మీంచి దిగి, "నమస్కారం శాస్త్రులుగారూ! బాగున్నారా?" అనడిగారు.

గౌరీనాథశాస్త్రీ చిరునవ్వు నవ్వుతూ "ఎల్లలంతా కులాసాయేనా పంతులుగారూ?" అంటూ ఆప్యాయంగా అడిగారు. "ఓ..భేషుగ్గా ఉన్నారండీ.... ఇదిగో మీవాడి విషయం ఒకటి చెప్తామని..." ఆర్థోక్తిలో ఆపారు. కుర్రాడి మొహం పాలిపోయింది. అంతలో గౌరీనాథశాస్త్రీ అందుకుని "తెలుగు మార్కులు గురించేగా పంతులుగారూ? ఈసారి నేను దగ్గరుండి చదివిస్తాలెండి" అన్నారు. చెపుతుంటే తండ్రి మొహం అవమాన భారంతో క్రుంగిపోవడం గమనించి కుర్రాడు చలించిపోయాడు.

అదిగమనించిన పంతులుగారు కంగారుగా "అయ్యో దానిగురించేనండీ. చిన్న పొరపాటు జరిగిపోతేను..." అన్నారు. తండ్రి కొడుకులిద్దరూ పంతులుగారి వైపు అయోమయంగా చూశారు.

"మన తరగతిలో ఇంకొక కుర్రాడున్నాడు లెండి.... వాడి పేరు అప్పాభట్ల నారాయణ శాస్త్రీ. మనవాడేమో ఆదిభట్ల నన్నయ్య శాస్త్రీ. ఇద్దరూ ఎ.ఎన్.శాస్త్రీ అని రాసేసరికి పొరపాటున మార్కులు తారుమారయ్యాయి. ఒకడికి ఎనభై రెండూ, ఇంకొకడికి పద్దెనిమిదీనూ... ఆ నారాయణగాడికి ఎనభైలు ఎలా వచ్చాయో అని నిన్న రాత్రి మనసు పెట్టి చూస్తే అప్పుడు తెలిసిందండీ. వెధవ రాతా వాడూనూ... వాడి జన్మకి అన్ని మార్కులు కూడానా? ఆ పేపరు మనవాడిది సుమండీ!"

కుర్రాడు విప్పారిన నేతాలతో తండ్రి వంక చూశాడు. తండ్రి మొహంలో ముందు రోజునుంచీ ఉన్న కోపం కరిగిపోయి ఆ స్థానంలో వాత్సల్యం చోటు చేసుకుంది. అది చూసి అతడికి ఎగిరి గంతెయ్యాలన్నంత సంతోషం వేసింది. ఆ సంతోషంలో వాళ్ళిద్దరూ పంతులుగారు వెళ్ళిపోయిన విషయమే గమనించలేదు.

గౌరీనాథ శాస్త్రీకొడుకుని తీసుకెళ్ళి అరుగు మీద కూర్చోపెట్టి పక్కనే కూర్చుని అతడి తల ఆప్యాయంగా నిమిరాడు. అప్పటిదాకా తండ్రి మాట్లాడలేదని తల్లడిల్లిపోయినవాడు కాస్తా, ఆయన స్పృహకి పులకించిపోయాడు.

రెండు నిమిషాల పాటు వాళ్ళిద్దరి మధ్యలో మాటలు కరువయ్యాయి.

చివరకు ఆయనే అతి కష్టం మీద గొంతు పెగుల్చుకుని "ఒరేయ్ అబ్బాయ్. నిజం తెలుసుకోకుండా నిన్ను తొందరపడి కొట్టానా! నన్ను క్షమించవూ?....." అన్నాడు గంభీరంగా!

ఏ తప్పు చేయకుండా ఉండడం గొప్పవిషయమే! దానికి ఎంతో సంస్కారం కావాలి! కానీ చేసిన తప్పుని సిగ్గుపడకుండా ఒప్పుకుని, అవసరమైతే పసిపిల్లాడికైనా క్షమాపణ చెప్పగలగడానికి మరింత సంస్కారం కావాలి. అది సాధించడం ఇంకా గొప్ప విషయం.

ఆయన వ్యక్తిత్వానికి కొడుకు చలించిపోయాడు. వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తూ తండ్రిని అల్లకుపోయి గద్దదమైన స్వరంతో "నువ్వు నాకు క్షమాపణ చెప్పడమేంటి నాన్నా! నీ దెబ్బలు కూడా నాకు దీవెనలే" అన్నాడు.

జీవితంలో ఎన్నో ఢక్కా మొక్కీలు తిన్న ఆయనకే కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి. అతడి చెంపమీద పడిన వేలి గుర్తులని ఆప్యాయంగా తడుముతూ "సరేరా! అబ్బాయ్! జరిగిందేదో జరిగిపోయింది కానీ ఇంకెప్పుడూ నీ పేరు ఎన్. శాస్త్రి అని రాయకురా! చక్కగా "నన్నయ్య శాస్త్రి" అని రాస్తూండు. గొప్ప ఆశయంతో నీకా పేరు పెట్టాను. నువ్వు సాధించాల్సింది చాలా ఉందిరా." అన్నారు.

చెప్పతుంటే ఆయన గొంతు ఆవేదనతో సన్నగా వణకటం అతడు గమనించాడు. కళ్ళు తుడుచుకుంటూ "సరే నాన్నా! కానీ ఈసారి కోపం వస్తే మాత్రం, నన్ను కొడితే కొట్టుగానీ మాట్లాడటం మానేయకు నాన్నా. అది నాకు భయంకరమైన శిక్ష" అన్నాడు జాలిగా!

ఆయన చిరునవ్వు నవ్వుతూ గంభీరంగా అరుగుమించి లేచారు.

మరిచెట్టు సంతోషంతో మళ్ళీ అల్లరి చేయడం మొదలు పెట్టింది.



"వాట్ ద హెల్ ఆర్ యూ థింకింగ్ మిస్టర్ శాస్త్రి...?"

పోలీస్ అధికారి అరుపుతో కళ్ళముందు కదులుతున్న చిన్ననాటి జ్ఞాపకమంతా కరిగిపోయి ఈ లోకంలోకి వచ్చాడు నన్నయ్య శాస్త్రి. కళ్ళు తుడుచుకుంటూ చుట్టూ చూశాడు..... గోదావరీ లేదు, మరి చెట్లూ లేదు! న్యూయార్క్ మహానగరం నడిబొడ్డున ఉన్న పోలీస్ స్టేషన్లో తను, పక్కనే కర్కశంగా చూస్తూ నిలబడ్డ ఇద్దరు కాప్స్.

"మిస్టర్ శాస్త్రి! కూతురు వ్యక్తిగత జీవితంలో కల్పించుకునే అధికారం నీకు లేదు. అందులోనూ ఆమెని కొట్టడం మహా నేరం. మీ అమ్మాయి, తనే కేసు విత్ డా చేసుకోబట్టి రెండురోజుల జైలుతో సరిపోయింది కానీ లేకపోతే ఆరునెల్లకి తక్కువకాకుండా నువ్వు జైల్లో ఉండాల్సి వచ్చేది" పోలీస్ అధికారి ఇంగ్లీషులో నిర్ధాక్షిణ్యంగా చెప్పాడు.

అది విని కూతురు కిసుక్కున నవ్వడం చూసి చప్పున అటువైపు చూశాడు నన్నయ్య శాస్త్రి.

అతడి పదేళ్ళ కూతురు మందాకిని దూరంగా నడుం మీద చేతులేసుకుని నిర్లక్ష్యంగా నిలబడి ఉంది. పక్కనే అతడి భార్య. ఆమె కళ్ళలోనూ అదే నిర్లక్ష్యం!

అతడు ఉండబట్టలేక "అది కాదుసారీ! రోడ్డు పక్కన కారాపి, అందులో కూర్చుని బోయ్ ఫ్రెండ్తో సరసాలాడుతుంటే చూడలేక కొట్టాను" అన్నాడు ఆవేదనగా!

"సారీ! తండ్రిగా ఆమెని పోషించడం వరకే నీ బాధ్యత. కొట్టే అధికారం నీకివ్వలేదు. మళ్ళీ ఎప్పుడైనా ఆమెని హింసించినట్టు తెలిస్తే, ఈసారి నిన్ను జీసెస్ కూడా కాపాడలేడు. ఇంక వెళ్ళు" అన్నాడు చిరాగ్గా!

భార్య, కూతురు అప్పటికే పోలీస్ స్టేషన్ గుమ్మం దాటుతున్నారు. అతడు చేసేదేమీ లేక నిస్సహాయంగా కుర్చీలోంచి లేచాడు. రెండు రోజుల్నుంచీ తిండి, నిద్ర లేకపోవటం వల్ల చాలా నీరసంగా ఉండేమో, ముందుకి తూలిపడబోయాడు. వెళ్ళిపోబోతున్న కూతురు ఒక్కసారి గుమ్మం దగ్గర ఆగి, పరుగెత్తుకుని వెనక్కి వచ్చింది.

అతడు ఆశ్చర్యంతో ఆమె వేపు చూశాడు. తను తూలి పడబోతుంటే పట్టుకోడానికి వచ్చిందనుకుని అతడి కళ్ళు ఆనందంతో మెరిశాయి. కానీ ఆ ఆనందం ఒక్క క్షణం కూడా నిలవలేదు. ఆమె తిన్నగా పోలీస్ దగ్గరకి వెళ్ళి "థాంక్యూ అంకుల్! యు సేవ్డ్ మై లైఫ్" అంటూ షేక్ హ్యాండ్ ఇచ్చింది.

పోలీస్ సంతోషంగా "ఇట్స్ ఆల్ రైట్ బేబీ! మళ్ళీ ఇలాంటి ప్రాబ్లమ్స్ వస్తే ఇదే నెంబర్ కి ఫోన్ చేసి కంప్లెంట్ ఇవ్వు."

నన్నయ్య శాస్త్రీ నిరాశగా నవ్వుకుంటూ వెళ్ళి కారులో కూర్చుని డ్రైవ్ చేయడం మొదలు పెట్టాడు. భార్య, కూతురు వెళ్ళ సీట్లో కూర్చున్నారు. వాళ్ళ పెదాలపైన ముసి ముసి నవ్వులూ, కళ్ళలో పైశాచిక ఆనందం రేర్వ్యా మిర్రర్ లోంచి కొట్టొచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నాయి.

చాలా సేపు నిశ్శబ్దం. అతడు భరించలేకపోయాడు. చివరికి అతి కష్టమీద నోరు విప్పి, "నన్ను క్షమించు మందాకినీ!" అన్నాడు.

"నిన్నెప్పుడో క్షమించా డాడీ బట్ ఆ బ్లడీ ఓల్డ్ నేమ్ తో నన్ను పిలవద్దని ఎన్నిసార్లు చెప్పాల్సి? చక్కగా మనీ అని పిలవచ్చుగా" అంది గొంతు చించుకుంటూ.

"మీ నాన్నతో వచ్చిన దర్శనం అదే బేబీ "అంటూ భార్య అతడి వైపు తిరిగి" దాని పేర్లో ఫస్ట్, లాస్ట్ లెటర్స్ కలిపి "మనీ" అని లఫ్లీగా పిలవమంటే నీకు బుర్రకెక్కడా డాళింగ్?" అంది.

అతడికి ఒళ్ళుమండిపోయింది! "దానికి బదులు మొదటి అక్షరం, మూడో అక్షరం కలుపుకోవలిసింది. ఇంకా మంచి పేరొచ్చేది" అన్నాడు కసిగా.....

మందాకినికి అదేమీటో అర్థంకావడానికి రెండు నిమిషాలు పట్టింది. ఆమె మొహం ఎరగా కందిపోయింది. ఉక్రోషంగా "ఇదే డాడీతో వచ్చిన హెడెక్! పోనీ కదాని జైల్లోంచి బయటికి తీసుకొస్తే ఇలాంటి చెత్త సెట్టర్లు వేసి చంపుతాడు" అంది, "చంపుతాడు" అనే ఆ పదంలోని "చ" కారాన్ని, చాలా ఫ్యాషన్ గా పలుకుతూ.. వెంటనే తల్లి అందుకుని "యు ఆర్ రైట్ బేబీ! తెలుగు బాగా వచ్చని మీ నాన్నకి పొగరు. ఇంకొక్క రెండురోజులు జైల్లో ఉండుంటే ఆ పొగరంతా దిగేది" అంది. ఆ మాటకి మందాకిని పగలబడి నవ్వింది.

అతడి మనస్సు చివుక్కుమంది. ఏమీ మాట్లాడకుండా డ్రైవ్ చేస్తున్నాడు.

కారు ఎయిర్ పోర్ట్ గోడ పక్కనుంచి నెమ్మదిగా వెళుతోంది. అతడికి వెంటనే తండ్రి గుర్తుకొచ్చాడు. ఒక ఉన్నతాశయంతో చిన్నప్పటినుంచీ తనని, కుండీలో వేసిన మొక్కలాగా అపురూపంగా పెంచుకున్న తండ్రి. తను అమెరికాలోనే సెటిలైపోతానని చెప్పినప్పుడు, మనస్సులో ఎన్ని అగ్నిపర్యతాలు బ్రద్దలవుతున్నా, చెదరని చిరునవ్వుతో అంగీకరించిన గొప్ప వ్యక్తిత్వం కల తండ్రి!

ఏది మంచో ఏది కాదో అర్థమయ్యేలా చెప్పి, నిర్లయాన్ని మాత్రం తనకే వదిలేసే మంచి మిత్రుడిలాంటి తండ్రి! అమెరికా వచ్చేస్తుంటే వీడ్కోలు చెప్పడానికి ఎయిర్ పోర్ట్ కొచ్చి, అడ్డాల వెనకనుంచి దీనంగా చేయూపిన తండ్రి!

అతడికి కళ్ళల్లో అప్రయత్నంగా నీళ్ళు తిరిగాయి. ఏదో అతీతమైన శక్తి తన్ని ఆప్యాయంగా పిలుస్తున్నట్టు అనిపించింది. కారు స్లో చేసి, రోడ్డువారగా ఆపాడు. కార్ డాష్ బోర్డులోంచి పాస్ పోర్ట్, క్రెడిట్ కార్డ్ తీసుకుని నెమ్మదిగా క్రిందకి దిగాడు.

"వేర్ ఆర్ యూ గోయింగ్?" మందాకిని అడిగింది.

అతడు సమాధానం చెప్పలేదు. ఆవుని చేరుకోబోయే లేగదూడ కళ్ళల్లో తొణికిసలాడే ఆనందం ఆ క్షణం అతడి కళ్ళల్లో వ్యక్తమౌవుతోంది.

కూతురి అనుమానాన్ని గుర్తించిన అతడి భార్య "ఎక్కడికీ పోడులే బేబీ! ఒకవేళ బ్లడీ సెంటిమెంట్స్ తో పోయినా, మళ్ళీ తిరిగి వస్తాడులే! నువ్వేమీ కంగారు పడకు" అంటూ ముందు సీట్ లోకి వచ్చి కారు స్టార్ట్ చేసింది.

అతడు చిరునవ్వు నవ్వుకుంటూ ఎయిర్ పోర్ట్ లోకి నడిచాడు.



పోస్ట్ మాస్టర్ గేటు తీసుకుని ఇంట్లోకి రావడం చూసి అన్నపూర్ణమ్మ మొహం చాటంతయ్యింది. ఒక్క ఉదుటన లేచి వీధిలోకి పరుగెత్తింది.

మంచానికి అతుక్కుపోయున్న గౌరీనాథ శాస్త్రి ఆ శబ్దానికి నీరసంగా కళ్ళు తెరిచి చూసి, సత్తువలేనట్లు మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. తెరచిన ఆయన నిర్జీవమైన కళ్ళవెనుక దిగులు చూసి, ఆయన అరికాళ్ళకి లేపనం పట్టిస్తున్న వైద్యుడు ఆచారి మనస్సు చివుక్కుమంది.

"ఫోన్ చేశారా మాష్టారు?" ఆవిడ ఆదుర్దాగా అడిగింది. పోస్ట్ మాస్టర్ కి ఏం చెప్పాలో అర్థంకాలేదు. రెండు నిమిషాలు ఆలోచించి నెమ్మదిగా అన్నాడు.... "లేదమ్మా! ఆ అమెరికా నంబరు మూడురోజులనుంచీ ట్రై చేస్తూనే ఉన్నాను. ఎవ్వరూ ఎత్తట్లేదు!"

"మరి వాడి ఆఫీసు నెంబరు కూడా ఇచ్చాను కదా మాస్టారు?" ఆవిడ ఆశగా అంది.

"అది కూడా ప్రయత్నించాను తల్లీ! ఆఫీసుకి రావట్లేదట!"

ఆమె భారంగా వదిలిన నిట్టూర్పు ఆయనకి స్పష్టంగా వినిపించింది. వారంరోజులనుంచీ కంటిలోకి తొంగిచూడని నిద్ర ఆమె కళ్ళకింద చారలు కట్టి కనిపిస్తోంది. ఆమె బాధని అర్థం చేసుకున్న మాస్టారు "ఈ -మెయిలు పంపమని మా కుర్రాణ్ణి పట్నం పంపాలేమ్మా! " అన్నాడు.

"అది పంపితే వచ్చేస్తాడంటారా?"

"నా ప్రయత్నం నేను చేస్తానమ్మా! ఇంతకీ శాస్త్రిగారికి ఎలా ఉంది?"

ఆ ప్రశ్నకి ఆమె బావురుమంది. "వాణ్ణి చూడాలనే తపన ఆయన కళ్ళల్లో కనిపిస్తోంది మాష్టారు! ఎలాగైనా వాడికి ఫోన్ చేసి వెంటనే రమ్మని చెప్పండి!" అంటూ ఏడుస్తూ లోపలికెళ్ళిపోయింది.

ఆమె అటెళ్ళగానే అప్పటివరకూ వరండాలో నుంచున్న చుట్టుపక్కల వాళ్ళు ఒకచోట పోగయ్యారు.

"నాకైతే ఇంక ఆశలేదోయ్ పోస్ట్ మాస్టారు" అన్నాడు ఎదురింటి సుబ్బారావు సిగరెట్టు ముట్టించుకుంటూ.

అతడికి మొదటినుంచీ శాస్త్రిగారంటే పడదనే విషయం చాలామందికి తెలుసు.

మాస్టారు నెమ్మదిగా "మన ఆచారి హస్తవాసికి తిరుగులేదు సుబ్బారావు! ఇప్పుడైతే పరిస్థితి ఎటూ అర్థం కాకుండా ఉంది కానీ ఆచారి చెప్పిన దాని ప్రకారం సాయంత్రానికి నెమ్మదిస్తుందిట" అన్నాడు.

సుబ్బారావు వెటకారంగా నవ్వుతూ "ఇప్పుడేంటి లెండి. మొదట్టినుంచీ కూడా ఈయన పరిస్థితి ఎటూ అర్థం కాకుండానే ఉంది. భాషన్నాడు, భాషాభిమానమన్నాడు. కొడుకునేమో ఇంగ్లీషు చదువులు చదివించాడు! నా తెలుగో, నా ఆంధ్రదేశమో అని ఓపికున్నన్నాళ్ళూ గొంతు చించుకున్నాడు. కొడుకుని అమెరికా పంపించాడు. వెరీ కన్ఫ్యూజింగ్ ఫెల్లో! అసలు ఆయన ఏం చేయదల్చుకున్నాడో ఆయనకే అర్థంకాదు" అన్నాడు, అక్కడ వేళ్ళాడుతున్న బోర్డుకేసి చూస్తూ.

"తెలుగు భాషాభిమాన సంస్థ" అనే బోర్డు ఆ ఇంటిముందు చూరుకి వేళ్ళాడుతోంది. పాతదైపోవడం వల్ల దానికి ఒక వైపు తాడు తెగిపోయి వచ్చే పోయే వాళ్ళ తలలకి తగులుతోంది.

పక్కంటి సుందరం గొంతు సవరించుకుంటూ "శాస్త్రిగారు ఏం చేశారో విశ్లేషించేంత విజ్ఞత మనకి లేదోమోనని నా అనుమానం. ఆయన సాధించిన దానికి ఒక్క ఉదాహరణచాలు..... మొన్న మొన్నటివరకూ పిల్లల ఇంగ్లీషు రైమ్స్ తో హోరెత్తిపోయిన మా ఇంట్లో ఈ మధ్య చక్కగా సుమతీ శతకం, వేమన శతకం వినిపిస్తున్నాయంటే అది ఆయన చలవే. అది సాధించడం కోసం ఆయన సొంత డబ్బు

ఖర్చు పెట్టి ఎన్ని స్కూళ్ళు తిరిగాడో, ఎంత మంది డి.ఈ.ఓల్ని బ్రతిమలాడాడో ఆ భగంతుడికే తెలుసు. తెలుగు దేశపు రాజధానిలోనే, "నాకు తెలుగే తప్ప హిందీ రాదు....." అనేవాళ్ళని గొర్రెల్లా చూస్తున్న ఈ కాలంలో, మన భాష నిలబడాలంటే శాస్త్రీగారి లాంటి మనుషుల అవసరం ఎంతైనా ఉంది....." అన్నాడు ఆవేశంగా!

గుంపులోంచి ఇంకొకాయన ముందుకొచ్చాడు. "అంతవరకూ ఎందుకోయ్ సుందరం, మన శాస్త్రీగారు వాలంటరీ రిటైర్ మెంటు తీసేసుకుని, పది మంది స్టూడెంట్లని ప్రోగు చేసి వాళ్ళకి తెలుగు కావ్యాల్లోనూ, ప్రబంధాల్లోనూ ఎంత ట్రైనింగ్ ఇచ్చారో మనందరికీ తెలుస్తున్న విషయమేగా.... వాళ్ళందరూ ఉద్యోగాలు ఎతుక్కుని తలో దిక్కు పోయారు గానీ, లేకపోతే ఈ పాటికి మన ప్రాంతంలో తెలుగు భాష మార్చుమోగిపోయేది కాదు!?"

సుబ్బారావు సిగరెట్టు పీక క్రింద పడేసి నిర్లక్ష్యంగా చూస్తూ "ఇంట గెలిచి రచ్చ గెలవమన్నారోయ్! ఊరిని ఉద్ధరించే ముందు ఆయన కొడుకుని ఆ ఇంట్లో చదువులు చదివించకుండా, అమెరికా పంపకుండా ఉండాల్సింది. ఆయనే అలా చేశాక, ఇంక భాష గురించి ఆయన ఇచ్చే ఉపన్యాసాలకి విలువెక్కడుంటుందోయ్?" అన్నాడు

ఈలోపు ఆచారి ఇంట్లోంచి బయటకి వచ్చాడు. అప్పటివరకూ కబుర్లు చెప్పుకుంటున్న వాళ్ళందరూ అతడి చుట్టూ మూగారు. అందరిదీ ఒకటే ప్రశ్న. "శాస్త్రీగారికి ఎలా ఉంది ఆచారి?" అని.

ఆచారి నడుముకు చుట్టుకున్న తువ్వలు తీసి భుజం మీద వేసుకుంటూ, "ఇప్పుడే స్పృహలోకి వచ్చారు. ఆయన్ని ఎవ్వరూ పలకరించకండి. సాయంత్రండాకా ఏం చెప్పలేము. కాలమే నిర్ణయించాలి" అన్నాడు.

పోస్ట్మాస్టర్ నిట్టూరుస్తూ, "పరుగెత్తే ప్రవాహం క్రింద కనపడకుండా ఈదుకెళ్ళే చేప పిల్లలా కాలానికి తెలీకుండా కాలంతో కలిసిపోయి జీవించాడు. కాలమే నిర్ణయిస్తుందిలండి! పదండి" అంటూ అందరితో పాటు బయటకి నడిచాడు.



గౌరీనాథ శాస్త్రీ బరువుగా కళ్ళు తెరిచాడు. ఆయన ప్రాణాలు కళ్ళ కొసల్లో కొట్టుకుంటున్నాయి.

అన్నపూర్ణమ్మ ఆత్మతగా వచ్చి ఆయన పక్కనే కూర్చుంది. ఆయన మాటిమాటికీ గుమ్మం కేసి చూస్తున్నాడు. ఆమె రాబోతున్న ఏడుపుని బలవంతంగా ఆపుకుంటూ "నీ బాధ నాకు తెలుసులేవయ్యా! వాడికోసమే కదూ.... వచ్చేస్తాడులే. మాస్టారు కబురు పెట్టారుట" అంది.

ఆయన నిర్జీవంగా నవ్వుతూ "వాడి గురించి నాకేం బాధలేదే! రెక్కలు వచ్చాయి, ఎగిరిపోయాడు. అది సహజమేగా" అన్నాడు గుమ్మం మీంచి చూపు మరల్చకుండా.

చూరికి వేళ్ళాడుతున్న బోర్డు గాలికి టపాటపా కొట్టుకుంటోంది.

ఆమె ఆయన చేతిని ఆప్యాయంగా తన చేతుల్లోకి తీసుకుని "అర్థమైందయ్యా, నీ తరువాత ఈ భాష ఉనికి ఏమౌతుందో అని బాధపడుతున్నావు కదూ" అంది.

ఆయన మూతపడుతున్న కనురెప్పల్ని బలహీనంగా పైకెత్తి శుష్కంగా నవ్వాడు. "వెరిదానా.....! భాష ఉనికిని కాపాడానికి మనమెంతవారమే?.. చెట్టు తన రూపాన్ని పదిల పరుచుకున్నట్టే.. భాష కూడా తన మనుగడని తనే పరిరక్షించుకుంటుంది. "వస్తున్న దగ్గుతెరని బలవంతంగా ఆపుకున్నాడు....." ఎక్కడో లండన్ వాడైన బ్రౌన్ మహాశయుణ్ణి తన దగ్గరకి ఆకర్షించుకుని, శిథిలమైపోతున్న తన మనుగడని పునరుద్ధరించుకుందే! భాషకున్న శక్తిని తెలియచెప్పడానికి అంతకన్నా ఋజువేం కావాలే?.....

ప్రతి తరంలోనూ తనకోసం తీవ్రంగా తపించేవాళ్ళని భాష సృష్టించుకుంటూనే ఉంటుంది.

వాళ్ళ సంఖ్య పరిమితమే కావచ్చు కానీ ఆ యజ్ఞు నిరంతరాయంగా కొనసాగుతూనే ఉంటుంది"

"మరి ఇన్ని తెలుస్తున్న వాడివి, అబ్బాయిని ఆ ఇంగ్లీషు చదువులు ఎందుకు చదివించావయ్యా? అమెరికా పంపకుండా ఎంచక్కా మనదగ్గరే ఉంచుకొనుండాల్సింది" అందావిడ కళ్ళు తుడుచుకుంటూ..

ఆయన శ్వాస భారమౌతోంది. క్షణక్షణానికీ శక్తి సన్నగిల్లుతోంది. బలవంతంగా ఓపిక తెచ్చుకుని అన్నాడు... "భారతీయుడికి దేశ స్వాతంత్ర్యం వచ్చింది కానీ..... భావ స్వాతంత్ర్యం ఇంకా రాలేదే!" ఆవిడ అర్థం కానట్టు చూసింది. "నేను పంచెకట్టుకుని... పిలక పెట్టుకుని.... మన భాష ఔన్నత్యం గురించి స్టేజీల మీద అరుస్తూ చెప్పినా.... జనం పట్టించుకోలేదు. అదే ఇంగ్లీషు చదువులు చదివినవాడో... అమెరికావాడో.... సూటూ బూటూ వేసుకొచ్చి చెపితే నోరెళ్ళబెట్టుకుని వింటారు మన జనం. అదేనే మన దౌర్భాగ్యం." ఆయన చేయి బలహీనంగా సాగి ఆమె చేతిని స్పృశించింది. శ్వాస క్షీణించింది. ఒక దివ్య జ్యోతి ఆయన మొహం మీద ప్రకాశించింది. "ఏదేదో చేయాలనుకున్నానే.... కానీ.... ఏం చేయాలో, ఇప్పటి జనానికి ఏం కావాలో తెలుసుకోలేకపోయాను.... నేను ఈ తరం చదువులు చదువుకోకపోడమే దానికి కారణం. వాణ్ణి కూడా నాలా తయారుచేయడం ఇష్టంలేకే... అలా పెంచానే" అన్నాడు, ఉబికి వస్తున్న కన్నీటిని దిగమింగుకుంటూ.

ఆవిడ గుండె కరిగిపోయింది. "ఇన్ని తెలుసున్న నువ్వే బాధపడితే ఎలాగయ్యా? నాలోజులు చూడు... వాడే వస్తాడూలే!"

ఆఖరి శ్వాస ఆయన గుండెల్లోంచి ప్రకంపించింది....

"వాడు రాలేదని కాదే నా బాధ. వాడు కాకపోతే ఇంకొకడు....

అస్తమిస్తున్న సూర్యుణ్ణుంచి.... ఆలయంలో చిన్న దీపం....సూర్యుని తీసుకుని.... ప్రకాశించినట్టు, నేలకొరుగుతున్న... చెట్టునుంచి, నేలలో నాటుకుంటున్న.... విత్తనం ... బాధ్యత... తీసుకున్నట్టు, నా చేతిలో వెలిగి జ్యోతిని ఆరిపోయేలోప వేరొకళ్ళు అందుకోవాలి....

ఆరిపోబోయే కాకరపూవ్యోత్తికి....

ఇంకొకడాన్ని తాకించి వెలిగించడం చాలా తేలిక....

అలాకాకుండా.... మొదటినుంచి... వెలిగించాలంటే...

చాలా.....స.....మ.....యం....."

గుమ్మం దగ్గర వినపడిన బూట్ల శబ్దానికి అన్నపూర్ణమ్మ తలెత్తి చూసింది.

నన్నయ్య శాస్త్రీ నడుచుకుంటూ లోపలికి వస్తున్నాడు. గుమ్మంలోకి అడుగుపెడుతుంటే చూరుకి వేళ్ళాడుతున్న బోర్డు అతడి తలకి బలంగా తగిలింది. రెండడుగులు వెనక్కి వేసి పైకి చూశాడు. ఒక్క క్షణం ఆలోచించి పక్కనే ఉన్న కొబ్బరాకు తుంపి, ఆ బోర్డుని జాగ్రత్తగా చూరుకి కట్టాడు. జేబులోంచి కర్నీఫ్ తీసి దాని మీద పేరుకు పోయిన మట్టిని శుభ్రంగా తుడిచి ఇంట్లోకి అడుగు పెట్టాడు.

అన్నపూర్ణమ్మ ఆనందంతో "చూడవయ్యా చూడు, మనవాడు వచ్చేశాడు. నేను చెప్పలేదూ" అంటూ భర్తకేసి చూసింది...

అప్పటికే ఆయన చూపు నిలిచిపోయింది!....

కానీ, ఏదో అపురూప దృశ్యాన్ని చూసినట్టు, మూతపడ్డ పెదాలమీద ఆఖరి చిరునవ్వు మాత్రం అలాగే ఉంది....!!

జయంతితే సుకృతినో రససిద్ధాః కవీశ్వరః - నాస్తి తేషాం యశఃకాయే జరామరణజం భయం



ఆంధ్ర దేశంలో పుట్టినా సరే, తెలుగు సరిగ్గా రాని పిల్లల్ని, వాళ్ళకి మాతృభాష నేర్పాలనే ఆరాటం ఎంతమాత్రం లేని వాళ్ళ తల్లి దండ్రుల్ని ఎంతోమందిని చూశాను. అలాంటి వాళ్ళని చూసినప్పుడు కలిగిన ఆరాటానికి ప్రతిరూపమే ఈ కథ. పాశ్చాత్య భాషా ప్రభావమనే పెనుతుఫానుకి రెపరెపలాడుతున్న మాతృభాషాభిమాన జ్యోతిని కాపుకాయడానికి, తమ జీవితాలని ధారపోస్తున్న తెలుగుతల్లి ముద్దు బిడ్డలందరికీ ఈ కథ అంకితం. నా ఆలోచనకి రూపనిర్దేశం చేసిన నా భర్త నండూరి శ్రీనివాస్ కి, బహుమతి నిచ్చి ప్రోత్సహించిన కౌముది-రచన వారికి నా కృతజ్ఞతలు.

- సుమోరి సుశీల

స్వీకారం

- అరుణ నిష్ఠల

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లైన్ల ఎంట్రీస్ కుట్టు కథ)

"కలా? నిజమా?" అనిపించేటట్లు జరిగిన ఆ సంఘటనల ప్రవాహంలో ఆధారం లేనివాడిలా కొట్టుకుపోయాడు రమణారావు. దాదాపు నలభై ఏళ్ళ వివాహ బంధాన్ని నిద్దురలోనే తెంచేసుకుని అనంత లోకాలకు పయనమైపోయిన కమల ఇక లేదన్న సత్యం అతడిని ఆమూలాగ్రమూ కుదిపివేసింది.

పి.ఎస్.యూ.లో డైరెక్టర్ పదవి నిర్వహించి రిటైర్ అయిన రమణారావు బాల్యంలో గారాబంగానూ యౌవనంలో పూచీ లేకుండాను పెరిగి, "వాడు మగపిల్లాడూ" అంటూ ఆడపిల్లల హోదా తగ్గించి అహంకారంగా పెంచిన తల్లి పెంపకంలో, జీవితంలో సున్నితమైన విషయాలకు భావాలకి విలువ నివ్వడం అంటే ఏమిటో తెలీకుండా పెరిగాడు.

"వాడికేం? మహారాజు" అంటూ ఏ పని చేసినా 'మనకేమిటి అందులో లాభం' అనే తండ్రి లౌక్యపు పెంపకంలో - వానలో నీటికి కొట్టుకుపోతూ అవస్థలు పడే చీమను కొబ్బరిపుల్లతో ఒడ్డుకు చేర్చే చిన్నాన్నగారి అమ్మాయిలా - గుండెల్లో మిగతా వారి గురించి కూడా ఆలోచించవచ్చన్నది అతడెన్నడూ నేర్వలేదు. అలాంటిది... ఈ ఉప్పెన తరువాత తన జీవితంలో అంతర్యామినిలా, ఒక ఛాయలా మిగిలిపోయిన కమల గురించిన ఆలోచనలతో ఉక్కిరి బిక్కిరి అయినట్లుంది రమణారావుకి.

"చీర ఎలా ఉంది?" పుట్టిన రోజున కొత్త చీరలో కొత్తగా కొన్న నగతో తనకి పాదాభివందనం చేస్తూ అడిగినపుడు తను సొంతం తలకూడా ఎత్తకుండా ఏవో ఆఫీసు పేపర్లు చూసుకుంటూ "బాగానే ఉంది" అని పొడి పొడిగా అన్నపుడు కమల మనసులో ఏం భావాలు మెదిలి ఉంటాయి అని ఆలోచించాలంటే ఏదో గుండెల్లో కలుక్కుమన్నట్లు బాధ.

"అబ్బో! మా కమలకేం? అదృష్టవంతురాలు. ధనధాన్యాలూ భోగభాగ్యాలూనూ.. మా తమ్ముడు మంచి నిర్వాహకుడూ" ఎడాపెడా అక్క భ్రమరాంభ ఏదో ఫంక్షన్‌లో ఎవరితోనో అంటుంటే కమల పెదవులపై ఆ దరహాసం... అది మామూలు వాళ్ళకు తృప్తితో కూడిన అనుభవాల పరంపరలా అనిపించవచ్చునేమో కానీ... ఇప్పుడు ఆలోచిస్తుంటే అందులో వేయి అర్థాలు కనిపిస్తున్నాయి. 'మాస్టో' చెప్పినట్లు జీవితావసరాల పిరమిడ్‌లో బేస్ స్థానంలో తిండి, నీడా బట్టలూ మొదలైన జీవిత ప్రాథమిక అవసరాలు తీరిన తరువాత ఆ పై వరుసలో గుర్తింపు, ప్రేమ, ఆత్మగౌరవం మొదలైన మానసిక అవసరాలు మనిషికి కావాలనిపిస్తాయి. ఆ పిరమిడ్‌లో మొదటి వరస అయిన తిండి, నివాసం, బట్టలూ సాధించిన వ్యక్తిని అంతటితోనే ఆగిపోమ్మంటే అతడు గుహల్లో ఆ అనాగరిక జీవితం నుంచి ఏనాటికీ విముక్తి పొంది ఉండేవాడు కాదు.

"డబ్బొక్కటే కాదుగా మనిషిని శాసించేది?" అన్న అర్థం ఆమె పెదవులపై విరిసిన దరహాసం ఎలుగెత్తి చెపుతున్నట్లునిపిస్తోంది ఇప్పుడు రమణారావుకి.

అవన్నీ ఆలోచిస్తుంటే తను ఇంటికి యజమానిగా మసిలేడేమో గానీ, ఇంట్లో అవసరాలకీ, పిల్లల చదువులకీ ఖర్చులకీ అమర్చే తండ్రి హోదాలో ఉండగలిగాడు గానీ, నిజంగా హృదయ బాంధవ్యం తనని ఎప్పుడైనా కట్టిపడేసిందా?

తను చెప్పిన సంబంధం కాకుండా కొడుక్కు నచ్చిన పిల్లను చేసుకున్నాడని అహం అడ్డొచ్చి కొడుకు ప్రసాద్ తో అంటి ముట్టనట్లు ప్రవర్తించేవాడు. పైకి కనిపించని ఒత్తిడి ఆ ఇంట వాతావరణాన్ని కమ్మేసినట్లు... ఉక్కిరి బిక్కిరి అవుతున్నట్లుండే భార్యనీ, కొడుకునీ, కోడల్నీ గమనించనట్టే ఉండేవాడు. అట్టే రోజులు భరించలేని ప్రసాద్ "అమ్మా! అమెరికాలో మంచి ఆఫర్ వచ్చింది" అంటూ తను వినేట్లు చెప్పి ఏర్పాట్లు చేసుకుంటున్నా తనేం ఉండమని మాట వరసకు కూడా అనలేదు.

కొడుకు దూరం అవగానే దిగులుగా అయిపోయిన కమల... ఓదార్పుకీ తనలో మార్పుకీ ఎదురు చూసి ఉంటుందా? ఏడేళ్ళ తర్వాత ప్రసాద్ ఇండియా వచ్చినా హైదరాబాదులో వాళ్ళ ఇంటి గృహప్రవేశం చూసి వెంటనే వచ్చేసాడు అంతే.

పిల్లలు అంటే అమితంగా అభిమానపడే కమల "మనమూ హైదరాబాదు మారిపోదామండీ" అన్నప్పుడు "ఏం? ఇక్కడేం తక్కువ వచ్చింది" అన్న తన జవాబు ఆ మాడ్చులేషన్ లోని తీవ్రత.. వాటిని తట్టుకోవడానికి ఎంత దుఃఖాన్ని అణిచి పెట్టుకుందో ఏమిటో?

"నాన్నా! కాఫీ తీసుకోండి" కూతురు వసంత మాటలతో ఆలోచనలలోంచి తేరుకుని కాఫీ అందుకున్నాడు.

"సింహంలాంటి మనిషి కమల పోగానే చాలా డీలా పడిపోయాడు" అక్కడే ఉన్న భ్రమరాంబ కళ్ళొత్తుకుంటూ అంది.

జరగవలసిన కార్యక్రమాలు అన్నీ జరిగిపోయాయి.

"గోదానం, సువర్ణదానం....అబ్బో ఏ లోటూ లేకుండా అన్నీ యధావిధిగా జరిపించాడు మా రఠవణ. కమల అప్పుడూ, ఇప్పుడూ, ఎప్పుడూ అద్భుతవంతురాలే" భ్రమరాంబ వచ్చిన వాళ్ళెవరితోనో అంటోంది. 'ఈ మాటలు కమల వింటే.... పగలబడి నవ్వి ఉండేదేమో!' బ్రాహ్మణులు హడావిడి పడుతున్నారు. తడిగుడ్డలతో... శ్రద్ధగా ప్రసాద్.... కొడుకుని గమనిస్తున్న రమణారావుకి కళ్ళలో నీటి పార కమ్మింది.

సాయంసంధ్య వసంత ప్రసాద్ తో అంటోంది.

"అన్నయ్యా! నాన్నని కొన్నాళ్ళపాటు నేను తీసుకువెడదామన్నా ఆడపడుచు పురిటికి అమెరికా వెళ్ళాలి నేను. ఆ అమ్మాయికి అత్తగారు లేదు. మా అత్తగారేమో లేవలేని మనిషి ఏం చేద్దాం అంటావు?"

"నాన్నగారిని మా దగ్గరకు తీసుకు వెడతాం" అన్న వదిన సునీత వైపు ఓసారి చూసింది వసంత.

"నాకింకా ఏడాది పడుతుంది సింగపూర్ నుంచి రావటానికి. నాన్నగారు ఒప్పుకుంటే నా కంతకంటే కావల్సినదేం లేదు" అన్నాడు ప్రసాద్. పిల్లల చదువుల నిమిత్తం సునీత హైదరాబాద్ లోనే ఉండిపోతోంది. ప్రసాద్ ఆఫీసు పనిమీద నెలలకి నెలలు విదేశాలలో ఉన్నా సరే.

ఆ మరునాడు రమణారావు దగ్గర ఈ విషయం ప్రస్తావించారు ప్రసాద్, వసంత.

అక్కడే ఉన్న భ్రమరాంబ వెంటనే "పుట్టెడు దుఃఖంలో ఉన్నావురా తమ్ముడూ! మహాలక్ష్మీలా ఇంట్లో చేదోడు వాదోడుగా ఉండే కమల వెళ్ళిపోయిందా? నీకు తెలియదు కాదనకు. మనిషికి తోడు కావల్సినది దుఃఖంలోనే! నువ్వు నలుగురిలో పడితే ఆ కష్టం కాస్తయినా మరచిపోగలవు " తమ్ముడికి హితవు చెబుతూ గతంలో తమ్ముడి వివరాలు చెప్పసాగింది ఆమె.



తలా అయిదు డాలర్లు టోల్ ఫీజు కట్టాక ఒక బ్రోషర్ అందిస్తూ "చక్కగా ఎంజాయ్ చేయండి మీ ట్రిప్" అంటూ చిరునవ్వుతో చెప్పాడు కౌంటర్ వెనకనున్న అమెరికను. "చక్కగా చిరునవ్వుతో పనిచేస్తూ ఎప్పుడూ ఎంత ఉత్సాహంగా ఉంటారో ఈ అమెరికన్లు" అనుకుంది వసంత.

అవి తీసుకుని వసంత, ఆమె భర్త రాఘవ్, ఆమె ఆడపడుచు భర్త, ఇంకో ఇద్దరు స్నేహితులతో గ్రాండ్ కానియన్ చూసేందుకు బయలుదేరారు. 'స్వాగతం' అనే సైన్ బోర్డులు, పెట్రోల్ పంప్, రెస్టారెంట్స్, మొదలైనవి ఉండే మాప్లు ఎక్కడిక్కడ సూచించబడ్డాయి.

కొలరాడో నదీ లోయలో దాదాపు నూట ఎనభై అయిదు మైళ్ళ మేర విస్తరించిన ఆ గ్రాండ్ కానియన్ శిల్పకృతులు రకరకాల ముదురు బ్రౌన్, ముదురు ఎరుపు అక్కడక్కడా నలుపు, రకరకాల వృక్షసంతతికి చెందిన మోస్ తో ఆకుపచ్చగా సూర్యుడి గమనంతో బాటు ఎరుపు రంగులో రకరకాల ఛాయలు మార్చే ఆ అద్భుత శిల్ప సృష్టి కళాఖండాన్ని కాసేపు మైమరచిపోయి చూసారందరూ. ఆ దృశ్యంలో లీనమైపోతూ 'నేను' అన్న సంగతి మర్చిపోయిన వసంతకు అదే డీప్ మెడిటేషన్ అని తెలియకపోయినా ఆ కాస్సిపూ అద్భుతంగా అనిపించిందామెకి.

ఎవరో దేవశిల్పి తీరికగా కూర్చుని చెక్కినట్లున్న ఆ గ్రాండ్ కానియన్ రాతి వైభవాన్ని కెమెరాలలో బిగించింది.

"ఎంత అందమో" వెనక్కి తిరిగి భర్తవైపు చూస్తూ అంది వసంత. అదే సమయంలో మరో ఆంధ్రా కుటుంబం అక్కడకు వచ్చారు. వాళ్ళతో పరిచయం ఊళ్ళ పేర్లు, ఇళ్ళ పేర్లు అన్నీ అయాక హఠాత్తుగా అవతల ఆవిడ "మీరు సునీతగారికి ఆడపడుచుకదూ?" అనడిగింది వసంతని.

"అవును! ఆ విషయం మీకెలా తెలుసునూ?" ఆశ్చర్యంగా అడిగింది వసంత.

"వాళ్ళ పక్కంటి మేడలో ఉంటున్నాం మేము. మిమ్మల్ని అప్పుడప్పుడూ వాళ్ళింట్లో చూసాను."

"అలాగా! మా మరిదిగారిని చూడటానికి హైదరాబాద్ వస్తే ఒకమాటు వదిననీ పిల్లల్ని చూసి వెడతాను. వాళ్ళు కులాసాగా ఉన్నారా, మా నాన్నగారు బాగున్నారా?" అని అడిగింది.

ఆవిడ తటపటాయింపుగా ఒకసారి తల తిప్పి దూరంగా మాటల్లో నిమగ్నమయిన వసంత భర్తనీ, తమవాళ్ళనీ, ఇటు దూరంగా ఫోటోలు తీసుకుంటున్న కొడుకునీ కోడలనీ.. గమనించి లోగొంతుకతో "నిజం చెబితే హార్ట్ అవుతారేమో?" అంది సంశయిస్తూ.

"ఏమిటి?" భృకుటి ముడిపడగా అడిగింది వసంత.

పక్కంటి మేడమీద ఉండే ఆవిడకు సునీత వంటిల్లు, పెరడు, లివింగ్ రూమ్ కారిడర్ అన్నీ కనిపిస్తూనే ఉంటాయి. పెరట్లో సునీత మామగారు గొప్పులు తవ్వడం, లాన్కి నీరు పెట్టడం, కోడలికి కూరలు తరిగి ఇవ్వడం, మిక్సీ వేయడం, కార్లో మనవడినీ మనవరాలినీ స్కూలికి దింపడం బయట నుంచి అప్పుడప్పుడు అవసరం పడితే కూరగాయలు తేవడం అన్నీ వివరంగా చెప్పింది.

"పాపం..చాలా పెద్ద ఉద్యోగం చేసి భార్యపోయిన ఈ వయసులో... ఆ పెద్ద మనిషి.." వాక్యం మధ్యలో ఆపేసి ఆవిడ వసంత రియాక్షన్ కోసం చూసింది.

ఆశ్చర్యం, కోపం నిండిన వసంత మనస్సులో సునీత మెదిలింది. తండ్రి తమ పెళ్ళినీ, తమనూ నిరసించాడని ఇలా పగతీర్చుకుంటోందా? ఆనాడు అందరిముందూ పెద్ద అభిమానం ఉన్నదానిలా "మేం తీసుకెళ్తాం" అని చెప్పి ఇదా నిర్వాకం? అయినా నాన్న మటుకు? అంత హోదాగా బ్రతికిన మనిషి.. పనివాళ్ళు, ఇంట్లోవాళ్ళు, బంధువులు అందరూ నాన్న అంటే ప్రత్యేకంగా గౌరవంగా చూసేవారు! అటువంటిది? అయినా నాన్నకూడా మరునాడే పెట్టే సర్దుకుని ఇంటికి వచ్చేయక అలా పనివాడిలా దిగజారి అక్కడే ఉండటానికి కారణం? తను ఎలాగూ మరో పదిరోజులలో ఇండియాకి ప్రయాణం అవబోతున్నది. తను ఎప్పుడూ వస్తున్నదీ తెలియకుండా, ఫోన్ చేయకుండా, హైదరాబాద్ ఎయిర్పోర్ట్ నుంచి, హఠాత్తుగా వాళ్ళింటికి వెడితే సరి. సునీత మీద కోపంతో కానియన్ లా మొహం ఎర్రబడింది వసంతకి.



టామ్ కాట్కి ఎమ్మీసియా వచ్చేసింది. తనవరో మర్చిపోయి జెర్రి మౌస్లా ప్రవర్తిస్తోంది. దీప్తి, కిరణ్తో కార్టూన్ నెట్వర్క్ చూస్తున్న రమణారావు... నవ్వులతో ముందు గది అంతా నిండిపోతోంది. ఎవరూ డైనింగ్ టేబుల్ దగ్గరకి వచ్చే మూడో లేరని సునీత పిల్లలై పాలు మామగారికి కాఫీ టోఫన్ ముందు గదిలోకి తెచ్చి ఇచ్చి కూర్చుంది.

"ఏమ్మా? నువ్వు తెచ్చుకోలేదే?" అని అడిగి అంతలోనే జ్ఞాపకం తెచ్చుకుని "ఇవాళ నువ్వు ఉపవాసం కదూ? " అన్నాడు రమణారావు.

వారానికి ఒకరోజు ఉపవాసం ఉండి చుట్టుపక్కల పేదవారి పిల్లలు నలుగురికి భోజనాలు వండిపెట్టే సునీత...కోడలు నియమాలు, అభిప్రాయాలూ వచ్చిన కొత్తలో విచిత్రంగా ఉండేవి రమణారావుకి.

ఆర్థించే సమర్థవంతుడైన మగవాడి చుట్టూ సంఘం కట్టిన కంచుకోటలో క్షేమంగా ఉన్నాననుకునే తను ఇన్నాళ్ళూ అందులో బందీగా ఉన్న సంగతి నెమ్మదిగా అర్థం అయేసరికి జీవితంలో చాలా దశాబ్దాలు గడిచిపోయాయి. చుట్టూ ఉన్న జీవితంలో ఎన్నెన్నో అందాలు, ఆనందాలు, సంతృప్తి ఉన్నాయన్న సంగతి 'నా అంతటి వాడూ లేడ'నే అహంకారంలో ఎప్పుడూ స్ఫురించలేదు. పసిపాప నిష్కల్మషమైన నవ్వుగానీ, విరబూసిన పారిజాతాలు గానీ, పడిలేచే కెరటం గానీ, నల్లని కరిమబ్బుగానీ ఎన్నడూ మనసును దరిచేరనీయకుండా జాగ్రత్తపడ్డాడు నిర్లక్ష్యంతో. ఎప్పుడూ గంభీరంగా ఉండే అలవాటు చేసుకున్న తను ఎవరి వద్దా మనస్సు విప్పలేదు. మిగతా ఎవరూ తన దగ్గర మనసు విప్పే అవకాశం ఇవ్వలేదు. అది కమల అయినా, ప్రసాద్ అయినా, వసంత అయినా సరే!

ఆ బింకం, ఆ పట్టు, ఆ అహంకారం, తనని అందరితో కలిసిపోనీయలేదు. దానివల్ల తాను పొందిన ప్రత్యేకత - తను పోగొట్టుకున్న ఎన్నో అనుభూతులూ, ఎన్నో ఆప్యాయతలూ, ఎంతో ప్రేమ ముందు - అనంత విశ్వంలో అణువంత. 'తోచకపోతే చూడండి' అంటూ కోడలు ఇచ్చిన మ్యూజిక్ వీడియో. 'ఫరెవర్ అండ్ ఆల్వేస్' లేదా 'మిథునం' కథ చదివినపుడు ఇలా కూడా ఉండచ్చు అనే సందేశం చూస్తుంటే రమణారావుకి తను ఎంత విలువైనది పోగొట్టుకున్నాడో అర్థం కాసాగింది.

బలవంతంగా మూసేసుకున్న తన మనోధ్యారాన్ని తట్టి తలుపులు తీయించి "నాన్నగారూ" అనే మధురమైన పిలుపుతో కోడలు సునీత తనదైన భావవ్యక్తికరణలో "నువ్వు మా మనిషివే! బయటికిరా! శృంఖలాలు తెంచుకో! అందమైన జీవితంలో మనసున్న మనిషిగా జీవించు" అంటూ అంతర్గతంగా చెబుతూ తన ఆదరంలో తమ కుటుంబంలో మనిషిగా కలిపేసుకున్న కోడలి మనస్తత్వం ముందు తలవంచి ఓటమి అంగీకరించాడు.

డాక్టరేట్ పొందినా అతి సింపుల్ గా ఉండే కోడలు, పిల్లలకు దగ్గరగా ఉండాలని ఉన్నతోద్యోగం రిజైన్ చేసి, ఎలాంటి పశ్చాత్తాపం లేకుండా, మెడికల్ ట్రాన్స్ స్క్రిప్షన్ అంటూ ఇంట్లోంచి పనిచేసే ఆమె సమయ పరిపాలన అతడికి ఆశ్చర్యం కలిగిస్తుంది.

తనని మానసికంగా దత్తత చేసుకున్న ఆ తల్లికి..... కంప్యూటర్ ముందు ఆమె పనిలో ఉన్నపుడు సహాయంగా కూరలు తరిగినా, సాయంత్రాలు మొక్కలకి నీరు పెడుతూ ప్రకృతిలో లీనం అయినా, చిన్నారి మనుమలను కబుర్లు చెబుతూ డ్రైవ్ చేస్తూ స్కూలికి దిగవిడచినా, ఏ పని చేసినా అతడికిపుడు అహం అడ్డురాదు. ఆ పని తనని మనస్ఫూర్తిగా స్వీకరించినందుకు హృదయాంజలులు అనుకుంటాడు.

గతంలో వెనక్కి తిరిగి చూసుకుంటే కమల తన మనస్సుకు దగ్గరవ్వాలని ప్రయత్నం చేసినపుడు, ఏదైనా చెప్పబోయినప్పుడూ 'టైమ్ లేదు' అంటూ తన పట్టించుకోలేదేమో! ఇప్పుడు పోగొట్టుకున్న కాలాన్ని తిరిగి పొందలేకపోయినా, మరోజన్మ ఎత్తిన మనసుతో కమలనూ ఆమె అభిప్రాయాలనూ గౌరవిద్దామన్నా ఆమె ప్రేమ ఆప్యాయతలూ పొందుదామన్నా 'నాకు టైం లేదు' అంటూ అతి సునాయాసంగా వెళ్ళిపోయింది.

ఈనాడు.... అదే కమల పరిస్థితిలో ఉన్నా తనని పైనుంచి ఏ దేవతలు కరుణించారో సునీత ద్వారా అందించిన ఆ అపూర్వ అవకాశం అదృష్టవంతుడిలా అందుకున్నాడు. తనని తల్లిలా క్షమించిన జీవితాన్ని అతడిపుడు ఏ మాత్రమూ నిర్లక్ష్యం చేయడు.

టాక్సీ గేటుముందు ఆగిన చప్పుడికి ఆలోచనల్లోంచి బయటికి వచ్చాడు. అందరూ గేటు వైపు చూసారు. వసంతను ఆత్మీయంగా ఆహ్వానించింది సునీత.

"కులాసాగా ఉన్నారా నాన్నా?" ఆరాగా ప్రశ్నిస్తోంది వసంత తండ్రిని ఎగాదిగా చూస్తూ. తండ్రి ముఖంలో తను ఆశించిన దైన్యం ఏదైనా తారట్లాడుతోందా అని పరిశీలనగా చూసింది.

కుశల ప్రశ్నలు టూర్ వివరాలువీటిలో రెండురోజులు గడిచాయి. తండ్రిని చూస్తే ఆశ్చర్యంగా ఉంది వసంతకు. అంత కలివిడిగా ఉండటం, పిల్లలతో అరమరికలేని కబుర్లు, నవ్వులూ, మొహమాటం లేకుండా సోఫా కవర్లు మార్చడం, తన బట్టలు తనే ఇస్తే చేసుకోవడం, మార్కెట్టుకు స్వయంగా వెళ్లి పళ్ళు, కూరలూ తేవడం ఇదంతా ఆనందంగా చేస్తున్న తండ్రిని చూస్తే ఇదంతా నిజమా? లేక తల్లిపోవడంతో ఇక వృద్ధాప్యంలో తనని చూసేవారెవరూ ఉండరని ఇలా నటిస్తున్నారా? ఏది ఏమైనా అతనున్న స్థాయి నుంచి అంతలా దిగజారిపోవాలా? రేపొద్దున్నే నాన్నతో మాట్లాడి తనతో తీసుకుపోవడమే మంచిదని నిర్ణయానికి వచ్చింది వసంత.

ఉండమన్నా నాలుగురోజుల్లోనే వెళ్ళిపోతానన్న ఆడపడుచుకు నచ్చిన చీర కొనేందుకు బజారుకు రమ్మంది సునీత. వసంత అలాంటి ఫార్మాలటీస్ వద్దనీ తనకి తలనొప్పిగా ఉందని అంది.

"నాన్నగారు మీరు రండి. మీ సెలక్షన్ అయితే ఇంకా బాగుంటుంది" అన్న సునీత మాటలకు వెంటనే ఒప్పుకుని బయలుదేరుతున్న తండ్రిని ఆశ్చర్యపోతూ చూసింది.

అమ్మకీ, అన్నయ్యకీ, తనకీ 'పండుగలకు బట్టలు తీసుకో' అంటూ డబ్బు తల్లి చేతికిచ్చేవారు నాన్న. అంతకు మించి ఖర్చు చేయొద్దన్న హెచ్చరిక ఆ డబ్బులో ఉండేది. ఆ తరువాత ఎవరేం బట్టలు కట్టుకున్నా పెద్ద స్పందన ఉండేది కాదు అతడిలో....అలాంటిది?

అందరూ బయటకి వెళ్ళారు. చినుకులు పడుతున్నట్లు అనిపిస్తే పెరట్లో బట్టలు తెచ్చి మడత పెట్టింది. తండ్రి బట్టలు పెట్టుకునే అలమర తెరచి అందులో తండ్రి బట్టలు పెడుతూంటే ఏదో పుస్తకం జారిపడింది. ఏమిటోనని చూసింది.

'ఎన్ కౌంటర్ ది ఎన్లైటెన్డ్' సర్దురు జగ్గీ వాసుదేవ పుస్తకం అది.

మొదటి పేజీలో తన తండ్రి పేరు తారీకూ... ఆశ్చర్యంగా చూసింది. ఆయన ఎప్పుడూ చదివే పేపర్ ఎకనామిక్ టైమ్స్, దలాల్ స్ట్రీట్ లాంటి బిజినెస్ మేగజైన్స్ మాత్రమే! పేజీలు తిరగేస్తూంటే ఆఖరు పేజీలో తండ్రి చేతివ్రాత, తారీకూ చూసింది. ఆ తారీకు వదినగారింటికి చేరిన తరువాతదే ఆ తరువాతి నాలుగు లైన్లు అదివింది

"నిదరపోతున్న హృదయ తంత్రులకు మేల్కోలుపు రాగంలా

మృదువైన అమృత తత్వం మదినిండా నిండింది.

అనుభూతులు కూడా చొరవడని నా కోటలో

నవ వసంత జీవనం ఏదో అద్భుత భావనకు నన్ను బంధితుడ్ని చేస్తోంది

అది చాలదూ? ఈ జీవనానికి?"

తండ్రి చేతివ్రాతనీ, ఆ అక్షరాలనీ, ఆ వెనకనున్న ఆయన హృదయరాగాన్ని అధ్యయనం చేస్తూంటే.....జీవితం నాన్నని కరుణించిందా? ఇంతవరకూ అంత దైన్యంలో ఉన్నారా ఆయన? ఆశ్చర్యంగా బుగ్గన చేయి ఆనించుకుని పదే పదే ఆ వాక్యాలని చదివింది.

వాటిని తలచుకుంటూ దూరంగా కిటికీలోంచి కనిపిస్తున్న పున్నమి జాబిల్లిని చూస్తోంది. ఆలోచిస్తున్న వసంత వదినగారి పట్ల తను మనసులో పడ్డ దురభిప్రాయానికి సిగ్గుపడింది.

చీకట్లో నున్న మొలక సూర్యుడున్న దిక్కువైపు వంగుతుంది. అలా వెలుతురు ప్రసాదించిన వదినగారి సంరక్షణలో తండ్రి క్షేమంగా ఉంటారు. తండ్రిని తలచుకుని తృప్తిగా నిట్టూర్చింది వసంత.



గత 35 సంవత్సరాలుగా కలకత్తాలో నివసిస్తున్నా తెలుగు భాష మీద మమకారం ఏమాత్రం చెదరనీని రచయిత్రి శ్రీమతి అరుణ గారు. భర్త శ్రీనివాస రావు గారు సెయిల్ లో షిప్ మార్కెటింగ్ మేనేజర్ గా రిటైరయ్యారు. వీరి కుమార్తె సుధ, కుమారుడు పవన్ ఇద్దరూ అమెరికాలోనే ఉంటున్నారు. తెలుగు సాహిత్యం, సంగీతాలతో బాటుగా ఫోటోగ్రఫీకూడా అరుణగారి హబీలు.

గడియారం

- అబ్రకదబ్ర

వాళ్ళ స్నేహం వయసు రెండేళ్ళు. రెడ్డి ఉంటున్న అద్దె గదిలో సీతారామ్ సహ రూమ్మేట్ గా చేరటంతో మొదలయిందది. అప్పుడే ఉద్యోగ వేటలో రాజధానికొచ్చాడు సీతారామ్. అప్పటికే ఏడాదిగా రెడ్డి ఏవో వ్యాపార ప్రయత్నాలు చేస్తూ అదే గదిలో ఉంటున్నాడు. ఇద్దరూ సమవయస్కులు కావటం, అనేక విషయాల్లో ఇద్దరి అభిరుచులూ కలవటంతో స్నేహం బలపడటానికి ఎక్కువ కాలం పట్టలేదు.

ఇతరతా ఇద్దరి భావాలూ కలిసినా, ఒక విషయంలో మాత్రం ఇద్దరివీ భిన్న ధృవాలు. సీతారామ్ కి జాతకాల పిచ్చెక్కువ. హస్తసాముద్రికం నుండి నాడీజోస్యం, న్యూమరాలజీ దాకా అతనికి నమ్మకం లేని పద్ధతి లేదు. రెడ్డి దృష్టిలో ఇలాంటివి మూఢనమ్మకాలు. ఎదగటానికి కావల్సింది బుద్ధిబలమే కానీ జాతకబలం కాదని అతని నమ్మకం. జాతకాలు, జ్యోతిష్యాల ప్రస్తావనొచ్చినప్పుడల్లా మిత్తులిద్దరి మధ్య గంటలకొద్దీ వాదోపవాదాలు జరిగేవి. రెండు సంవత్సరాలు, రెండు డజన్ల సంవాదాల అనంతరం ఈ విషయంలో వాళ్ళ దృక్పథాలు మరింత ఇరుకయ్యాయే కానీ ఇసుమంత కూడా మారలేదు. ఐతే ఆ మాత్రం భిన్నాభిప్రాయాలు వాళ్ళ స్నేహానికెప్పుడూ అడ్డూరాలేదు.

ఏడాది క్రితం సీతారామ్ కి నగరంలోనే ఓ బుల్లి సాఫ్ట్ వేర్ సంస్థలో ఉద్యోగమొచ్చింది. జీతం ఫర్వాలేదు - అతని ఖర్చులకి సరిపోతుంది. మరో పక్క - మొదలెట్టిన రెండున్నరేళ్ళ తర్వాత కూడా రెడ్డి వ్యాపార ప్రయత్నాలు రెండోచే మొదలలాడే తీరులోనే ఉన్నాయి. ఏ వ్యాపారం చేద్దామన్నా పెట్టుబడిక్కావల్సిన డబ్బు లేకపోవటం అతని ప్రధాన సమస్య. కొన్నాళ్ళుగా రియల్ ఎస్టేట్ రంగంలో కాలు పెడదామని విశ్వప్రయత్నాలు చేస్తున్నాడతను. ఇందులో ఐతే మాటకారితనమే పెద్ద పెట్టుబడిని విని ఇటొచ్చాడు కానీ తీరా వచ్చాక ఇక్కడా డబ్బుతోనే పని తెలిసి డీలా పడిపోయాడు. ఐనా భూమ్యాకాశాలని ఏకం చేసేస్తున్న రియల్ ఎస్టేట్ బూమ్ సాహసం సేయరా అంటూ ఊరిస్తుంటే తన భాగ్యం అందులోనే వెదుక్కోవాలని నిర్ణయించుకున్నాడతను. కనీసం పది లక్షల పెట్టుబడితో వస్తే పార్ట్ నర్ గా చేర్చుకుంటాననొక ఛోటా రియల్టర్ హామీ ఇస్తే రెండు నెలలుగా అప్పు కోసం చెప్పులరగదీస్తున్నాడు. సీతారామ్ కి స్నేహితుడిని ఆదుకోవాలనే ఉంది కానీ అతని బ్యాంక్ బాలెన్స్ అంతంత మాత్రమే.

ఉరుకులు పరుగుల ఉద్యోగంలో సీతారామ్, అప్పుల వేటలో రెడ్డి బిజీ ఐపోవటంతో నాలుగైదు నెలలుగా వాళ్ళు తీరికగా మాట్లాడుకోవటం అరుదైపోయింది. పేరుకి రూమ్మేట్లే అయినా కొన్నాళ్ళుగా ముఖాముఖీ కాకుండా ఫోన్ లో మాట్లాడుకోవటం ఎక్కువైపోయింది. ఈ మధ్యాహ్నం కూడా అలాగే సీతారామ్ ఫోన్ చేస్తే ఎత్తాడు రెడ్డి. 'ఓ విశేషముంది. గంటలో ఫలానా ఇరానీ హోటల్ కి రారా' అని చెప్పి అంతకన్నా వివరాలివ్వకుండా పెట్టేశాడు సీతారామ్.

చెప్పిన టైమ్ కి పది నిమిషాలు ఆలస్యంగా అక్కడికెళ్ళాడు రెడ్డి. అతనెప్పుడూ అంతే. మిగతా విషయాల్లో ఎలాగున్నా సమయపాలన విషయంలో మాత్రం రెడ్డి నిఖార్సైన భారతీయుడు. సీతారామ్ దీనికి పూర్తి భిన్నం. ఆలస్యం అతని నిఘంటువులో లేని పదం. పంక్తువాలిటీ విషయంలో ఎంత నిక్కచ్చిగా ఉంటాడంటే, అతని గడియారం ఎప్పుడూ పదినిమిషాలు ముందుకి సెట్ చేసుంటుంది. రెడ్డికన్నా ఇరవై నిమిషాలు ముందొచ్చి ఇరానీ హోటల్ బయటే నిరీక్షిస్తున్నాడతను. వాళ్ళ రూమ్ కి బాగా దూరమైనా, అక్కడ చాయ్ బాగుంటాయని అప్పుడప్పుడూ ఆ ఇరానీ హోటల్ కి వస్తుంటారు ఇద్దరూ. ఆ పరిసరాలన్నీ బాగా పరిచయమున్నవే.

రెడ్డి రాగానే ఇద్దరూ హోటల్ లోపలికి వెళ్ళారు. ఓ మూలగా టేబుల్ చూసుకుక్కార్చుని చాయ్ ఆర్డరిచ్చాక అడిగాడు రెడ్డి, 'ఏంటి సంగతి? ఏదో విశేషమన్నావు?'

'చెప్తా, చెప్తా, కాసేపాగు' అతన్ని స్పెన్స్ లో పెడుతూ చిద్విలాసంగా చెప్పాడు సీతారామ్, ప్లాస్టిక్ కవరొకటి టేబుల్ మీద పెడుతూ.

రెడ్డి దృష్టి దానిమీద పడింది. కుతూహలంగా అడిగాడు 'ఏంటది?'

'షేవింగ్ క్రిమ్'

'రూమ్ లో చాలా ఉన్నట్లున్నాయిగా. కొత్తదెందుకు?' రెడ్డికి అర్థం కాలేదు.

'బంపర్ ఆఫర్. అసలు ధరకే ఉచితంగా పాతికశాతం క్రిమ్ అదనం. అందుకే కొన్నా'

రెడ్డికి నవ్వుచ్చింది. 'అనుకున్నా, అలాంటిదేదో ఉంటుందని. కక్కర్తి మహారాజ్.. వాడు ఉచితం అనగానే అవసరం లేకపోయినా కొనేయటమే!?'

సీతారామ్ ఉడుక్కోలేదు. అలా ఏడిపించటం రెడ్డికి కొత్తకాదు. తన వంతొచ్చినప్పుడు రెడ్డినీ సీతారామ్ ఇలాగే ఆడుకుంటాడు. అవి వాళ్ళకి మామూలే.

'నువ్వు మొదలెట్టకు నాయనా ఇప్పుడు. నీ క్లాస్ వినటానికి పిలవలేదు నిన్ను' భయం నటిస్తూ చెప్పాడు సీతారామ్. వ్యాపారిగా మారే క్రమంలో ఉండబట్టేమో - అవకాశమొచ్చినప్పుడల్లా వ్యాపారుల, వ్యాపారాల మాయలు వర్ణించే ఉపన్యాసాలివ్వడం రెడ్డికలవాటు.

అంతలో చాయ్ వచ్చింది. రెండు కప్పుల్లో పంచుకుని తాగారు. కాసేపు ఇద్దరి మధ్యా మౌనం.

'రెడ్డి, జాతకాల గురించి నీ అభిప్రాయమేంటి?' ఖాళీ కప్పుని టేబుల్ మీద తిప్పుతూ మౌనభంగం చేశాడు సీతారామ్. అతని దృష్టి కప్పు మీదనే ఉంది.

చిరాగ్గా చూసాడు రెడ్డి. 'ఇదడగటానికా పనులు మానుకు రమ్మంది? నీకు తెలీదా నా అభిప్రాయమేంటో?'

'తెలుసుకుకో .. మళ్ళీ చెపితే విందామని' కప్పునే చూస్తూ అన్నాడు సీతారామ్.

'జరగబోయేది ముందే తెలుసుకోటం జరిగే పని కాదు', ధృఢంగా ధ్వనించింది రెడ్డి గొంతు.

రెడ్డికేసి చూశాడు సీతారామ్. 'ఒకవేళ తెలుసుకుంటే?'

'ఎవడన్నా అలాగంటే వాడబద్ధమాడుతున్నట్లే.'

'అలాకాదు. నిజంగానే తెలుసుకునే శక్తి ఎవరికన్నా ఉంటే?'

'ఉంటే ఉండనీ. జరగబోయేది తెలుసుకుని చేసేదేమిటి?'

'ఏదన్నా ఉపయోగముండొచ్చు కదా'

'ఏం ఉపయోగం. నాకైతే దానివల్ల నాలుగు రకాల నష్టాలు కనిపిస్తాయి'

'నాలుగు రకాలే! ఏంటో?'

అప్పటిదాకా కుర్చీలో జారిగిలబడున్న రెడ్డి నిటారుగా సర్దుకుని కూర్చున్నాడు. వాదనలోకి దిగబోతున్నాడని దానర్థం. సీతారామ్ మాత్రం కులాసాగానే కూర్చుని చూస్తున్నాడు.

'ఒకే. అడిగావు కదా. విను మరి', రెడ్డి గొంతు సవరించుకుని మొదలు పెట్టాడు. 'ఉదాహరణకి, నీకో పది లక్షలకి లాటరీ తగులుతుందని చిలక జోస్యడెవడో చెప్పాడనుకుందాం. ముందే తెలుసు కాబట్టి ఆ లాటరీ నిజంగా తగిలితే నీకు ఢిల్లీముంటుంది? ఇది ఒకటో నష్టం. ఒకవేళ వాడు చెప్పింది తప్పుతే ఉసూరుమనాలి. ఇది రెండో రకం.'

'ఊ, మరి ఇంకో రెండు?'

'నీకేదో చెడు జరగబోతుందని ఆ చిలక జోస్యడే చెప్పాడనుకుందాం. అది అబద్ధమైతే మంచిదే, కానీ అప్పటిదాకా అనవసరమైన టెన్షన్. ఒకవేళ వాడు చెప్పింది జరిగితే.... జరగబోయేదాన్ని ఎటూ ఆపలేం కాబట్టి దానిగురించి తలచుకుంటూ ముందునుండే అనవసరంగా బాధపడాలి. ఇవీ మిగతా రెండు.'

'ఆగాగు. చెడు జరగబోతుందని ముందే తెలిస్తే ఏదోటి చేసి దాన్నాపాచ్చు కదా'

'జరగబోయేదాన్ని మార్చటం మన తరం కాదు తమ్మీ'

'ఎందుక్కాదు? భవిష్యత్తుని చూడటం సాధ్యమైతే దాన్ని మార్చటమూ సాధ్యమే', నమ్మకంగా చెప్పాడు సీతారామ్.

'అప్పుడా జోస్యం తప్పినట్లు - అందులో చెప్పింది జరగలేదు కాబట్టి,' 'దొరికావ్' అన్నట్లు గర్వంగా చూస్తూ చెప్పాడు రెడ్డి.

దీనికి సమాధానం రాలేదు సీతారామ్ దగ్గరనుండి. బదులిచ్చే ప్రయత్నం కూడా చెయ్యలేదతను. మౌనంగా చెయ్యెత్తి రిస్ట్ వాచ్ కేసి చూసుకున్నాడో సారి.

అతడి చర్యని గమనిస్తూ రెడ్డి మళ్ళీ గొంతు సవరించుకుని చెప్పాడు, 'వితగాలేదూ?'

ఏమిటన్నట్లు చూశాడు సీతారామ్.

రెడ్డి కొనసాగించాడు, 'గడియారం - కాలాన్ని కొలిచేందుకు మనిషి చేతిలో మంత్రం, వృత్తాకార యంత్రం. వృత్తం - ఆద్యంత రహితం. కాలమూ అంతే - అనంతం. అయినా అనాదిగా దాని అంతు చూడాలని మానవుడి నిరంతర యత్నం. కానీ కాలానికి కల్పేమేయటం అతడికి సాధ్యమా? జరగబోయేది మార్పుటం అతడి తరమా? కాలమూ దాన్ని కొలిచే యంత్రమూ వృత్తంలా ఉండటం కాకతాళీయమా? కొలవడమే తప్ప కాలాన్ని గెలవలేరనేదానికి సంతేతమా?'

సీతారామ్ కి సగమే అర్థమయింది, సగం కాలేదు. అప్పుడప్పుడూ అలా ఆంగ్ల సినిమాల్లోలా అర్థమయ్యా కాకుండా మాట్లాడడం రెడ్డి కలవాటు. వాటిని అలా విని ఇలా వదిలేయటం సీతారామ్ కి అలవాటు. ఇప్పుడూ అదే పని చేస్తూ, మరో సారి వాచ్ లో సమయం చూసుకుని తలతిప్పి హోటల్ బయటికి చూశాడు. రెడ్డి కూడా అటే చూశాడు. బిజీ బిజీగా ఉండక్కడ. హోటల్ ఎదురుగా - రోడ్డవతల - ఓ కిళ్ళీ బంక్ ఉంది. బంక్ ముందు భాగంలో వారపత్రికలు, వక్కపాడి, పాన్ పరాగ్ పాకెట్లు వగైరా తోరణాల్లాగా వేలాడుతున్నాయి.

కాసేపటి చూసి రెడ్డికేసి తిరిగి తటపటాయిస్తూ అన్నాడు సీతారామ్, 'కలలు నిజమవటం గురించి నీ అభిప్రాయమేమిటి?'. ఆ మాటంటూ అప్రయత్నంగా గోళ్ళు కొరకటం మొదలెట్టాడు. ఉద్విగ్నత, ఆందోళన ఆవరించినప్పుడు చాలామంది చేసే పనే అది.

విసుగు దాచుకుంటూ చెప్పాడు రెడ్డి, 'కలలు కనండి, వాటిని నిజం చేసుకోండి అన్నాడో పెద్దాయన. అంతా మన చేతిలోనే ఉంది'.

'ఆ టైపు కలలు కాదు. నేననేది హిట్లర్ కొచ్చిన కలలాంటివి. భవిష్యత్తులో జరగబోయేది కలలో కనిపిస్తుందా?'

అడాల్ఫ్ హిట్లర్ - మొదటి ప్రపంచ సంగ్రామం నాటికి జెర్మనీ సైన్యంలో ఓ కింది స్థాయి సైనికుడు. ఆ యుద్ధం తీవ్రంగా జరుగుతున్న రోజుల్లో, ఓ రాత్రి తనున్న బంకర్ లావాతో కప్పబడిపోయినట్లు పీడకల రావటంతో నిద్రలేచి బంకర్ బయటికొచ్చాడతను. కాసేపటికే ఆ బంకర్ పై శత్రుసేన కురిపించిన బాంబుల వర్షం అందులో నిద్రిస్తున్న హిట్లర్ తోటి సైనికుల్నందర్నీ బలిగొంది. సీతారామ్ ప్రస్తావించింది ఆ కల గురించి.

'నాస్యెన్స్. యుద్ధరంగంలో సైనికులందర్నీ చావు భయం వెంటాడుతూనే ఉంటుంది. వాళ్ళకి అలాంటి కలలు రావటం సహజమే. హిట్లర్ కల నిజమవటం కాకతాళీయం', ఈ సారి విసుగు దాచుకునే ప్రయత్నం చెయ్యలేదు రెడ్డి. విశేషముందని పిలిపించి తీరా వచ్చాక పాంతనలేని ప్రశ్నలతో పొద్దుబుచ్చుతున్న స్నేహితుడిపై పీకలదాకా కోపం వస్తుందతడికి.

బదులుగా నవ్వాడు సీతారామ్. 'ప్రతిదానికి ఏదో ఒక శాస్త్రీయ సమాధానం చెప్పాల్సిందేనా? తర్కానికందనివెన్నో ఉన్నాయి లోకంలో. ఆధారాలేకుండా దేన్నీ నమ్మవా నువ్వు?'

సీతారామ్ కేసి ఓసారి సూటిగా చూసి చెప్పాడు రెడ్డి, 'ఎందుకు నమ్మను. ఈ విశ్వంలో జరిగే ప్రతి సంఘటన వెనుకా ఒక కారణముంది, ఓ నిర్దిష్ట లక్ష్యముంది అని నమ్ముతాను. ఉదాహరణకి, నువ్వలా గోళ్ళు కొరుక్కోవడం వెనుకా నీకే తెలిని కారణమేదో ఉంటుంది. రేపప్పుడో ఆ అలవాటే నీ కొంపలు ముంచొచ్చు. ఎవీథింగ్ హిపెన్స్ ఫర్ ఎ రిజన్. విధి, తలరాత, డెస్టినీ - పేరేదైతేనేం - ప్రతిదీ అలా జరగాలని ముందే నిర్ణయించబడుతుంది, అదలా జరిగే తీరుతుంది. కాబట్టి భవిష్యత్తు తెలుసుకోవాలి, దాన్ని మార్చాలి అనే ప్రయాస వృధా.'

చప్పున నోట్లో నుండి వేళ్ళు తీసేశాడు సీతారామ్. ఇబ్బందిగా నవ్వుతూ వాదన కొనసాగించాడు, 'మరి హిట్లర్ మార్చాడుగా. ఆ కల పట్టించుకోకుండా బంకర్లోనే ఉండిపోతే చరిత్ర మరోలా ఉండేది కాదా?'

కుర్చీలో అసహనంగా కదిలాడు రెడ్డి. ఇలాంటి చర్చలు ఒక పట్టాన తెగవని అతనికి తెలుసు. దాన్నంతటితో ముగిస్తూ అన్నాడు, 'ఈ సోదంతా ఎందుగ్గానీ, అసలెందుకు పిలిచావో చెప్పు ముందు. అవతల నాకు ముఖ్యమైన పనులున్నాయి.'

రెడ్డికి సమాధానం దాటవేస్తూ మరోసారి వాచ్‌లో సమయం చూసుకుని పైకి లేచాడు సీతారామ్. 'ఇక్కడే ఉండ్రా. ఇప్పుడే వస్తా' అని చెప్పి బయటకెళ్ళాడు. నేరుగా బంక్ దగ్గరకెళ్ళి ఏదో కొనుగోలు చేసి రెండే నిమిషాల్లో వెనక్కి తిరిగిచ్చాడు.

'పాన్ పరాగ్ అలవాటెప్పటినుండీ?' కష్టపడి నవ్వుతూ అడిగాడు రెడ్డి.

'నేకొన్నది అదికాదులే. ఇది' అంటూ చేతిలో ఉన్న కాగితం ముక్క ఎత్తి చూపించాడు సీతారామ్.

'లాటరీ టికెట్! ఈ పిచ్చెప్పటినుండీ?', రెడ్డి ముఖంలో నవ్వు మాయమైంది. అతనికి లాటరీలు, జూదాల్లాంటి ఈజీ మనీ మార్గాలంటే మా చెడ్డ చిరాకు.

'పిచ్చేం కాదులే. ఎందుకో ఈ టికెట్ కి లాటరీ తగులుతుందనిపించింది. అందుకే కొన్నా', సీతారామ్ గొంతులో ఏదో దాస్తున్న తడబాటు. వెంటనే పట్టేశాడు రెడ్డి దాన్ని.

'అసలు సంగతి చెప్పు. ఎవడో జ్యోతిష్యుడో, హస్త సాముద్రికం వాడో చెప్పటాడు అవునా?', సూటిగా అడిగేశాడు రెడ్డి.

అటూ ఇటూ చూసి రహస్యం చెబుతున్నట్లు ముందుకొంగాడు సీతారామ్. 'అలాంటిదే ఇప్పుడు నీకో రహస్యం చెప్పతా, ఎవరికీ చెప్పకూడదు'

రెడ్డికి హఠాత్తుగా తను మానుకునొచ్చిన పనులు గుర్తొచ్చాయి. సీతారామ్ ఏదో విశేషం చెబ్తానంటే పనులు మానుకుని పరిగెత్తుకొచ్చాడు తను. తీరా చూస్తే వీడు చెబుతుంది చిలక జోస్యాల గురించిన కాలక్షేపం కబుర్లు. తన్నుకొస్తున్న కోపాన్ని తొక్కి పడుతూ రెండు క్షణాలపాటు స్నేహితుడికేసి సూటిగా చూసి నోరు విప్పాడు.

'ఏంటా రహస్యం?' రెడ్డి గొంతులో అసహనం. విసుగ్గా సెల్ ఫోనులో టైమెంతయిందో చూసి టేబుల్ మీద పెట్టేశాడు. 'చాలామందిని కలిసే పనుంది. ఎవడో ఒకడు అప్పివ్వకపోతాడా అని ఆశ. త్వరగా నీగోలేంట్లో చెప్పేస్తే నే వెళతా.'

'వాళ్ళ సంగతి మర్చిపో ఇక. వాళ్ళతో పట్టేదు మనకి', తొందరలేనట్లు తాపీగా చెప్పాడు సీతారామ్.

అయోమయంగా చూశాడు రెడ్డి. అతనికి అరికాల్లో మంట మొదలైంది. అది నెత్తికెక్కటానికి ఎక్కువసేపు పట్టదని సీతారామ్ కి అర్థమైంది. వెంటనే మరోసారి తమనెవరూ గమనించటం లేదని నిర్ధారించుకుని చెప్పటం మొదలు పెట్టాడు. 'నాకు దివ్యదృష్టి వచ్చిందిరా.'

'వాటి! తిక్క మాటలాపి అసలిక్కడికి నన్నెందుకు రమ్మన్నావో చెప్పు'

'నిజంరా. నాకో కలొచ్చింది. అందులో నేనీ బడ్డీ కొట్లో లాటరీ టికెట్ కొన్నట్లు, దానికి పాతిక లక్షల ఫస్ట్ ప్రైజ్ తగిలినట్లుగా కనిపించింది'

'అందుకని నువ్వొచ్చి ఇప్పుడు టికెట్ కొనేశావన్నమాట. ఆ మాత్రానికే అది దివ్యదృష్టి అనెలా చెబుతావ్? నీకు లాటరీ తగలాలి కదా'

'ఏమో? తగులుతుందని నాకు నమ్మకం ఉంది.'

'ఎందుకో అంత నమ్మకం?'

'నేను ఈ రోజు ఈ టైముకి ఇదే కిళ్ళీ కొట్లో లాటరీ టికెట్ కొన్నట్లు కలొచ్చింది'

'నాకు మాత్రం, కలలో జరిగింది కాబట్టి నువ్వు పని చేసినట్లనిపిస్తుంది కానీ జరగబోయేది నీ కలలో వచ్చినట్లనిపించటంలా'

'సరే, నేను కావాలనే వెయిట్ చేసి మరి కలలో వచ్చిన టైముకే వెళ్ళి టికెట్ కొన్నాననుకుందాం. మరి వాడు నాకు అదే నంబర్ టికెట్ ఇవ్వటమేంటి?', టికెట్ మీదున్న నంబర్ కేసి తదేకంగా చూస్తూ చెప్పాడు సీతారామ్.

'రబ్బిష్, అసలు కలలో కనబడ్డ నంబర్ ఇది కాకపోవచ్చుగా. అంత వివరంగా ఎవరికీ కలలు గుర్తుండవు. అంతా నీ భ్రమ. ఈ టికెట్ నంబరూ, కలలో టికెట్ నంబరూ ఒకటే అని నువ్వనుకుంటున్నావు. దీనికి మళ్ళీ దివ్యదృష్టంటూ పేరొకటి'

'లేదురా, అచ్చంగా ఇప్పుడు చేసినట్లే కలలో కూడా రిస్ట్ వాచ్ లో టైం చూసుకుని మరి వెళ్ళి అతని దగ్గరే ఇదే నంబర్ టికెట్ కొన్నా. నిజంగా జరిగినట్లే అనిపించింది. ఐనా, రేపొద్దుటి దాకా ఆగు. నే చెప్పేది నిజమో కాదో తేలిపోతుంది'.

'రేపు డానా?'

'నో. ఈ సాయంత్రమే. రేపొద్దున పేపర్లో ఫలితాలొస్తాయి'

'ఇంతకీ ఎప్పుడొచ్చింది కల?'

'నీకు ఫోన్ చేసే ముందే ఈ రోజు ఆఫీస్ లేదు కదా. లంచ్ చేసాచ్చి కాసేపు పడుకున్నా. అప్పుడొచ్చింది.'

'గ్రేట్! గుడ్ లక్. ఇక ఇంటికెళ్ళి బబ్బుని మరిన్ని పగటి కలలు కనే పన్లో ఉండు. నేనెళ్ళి అప్పులడుక్కనే పనిలో ఉంటా. మళ్ళీ ఇలాంటి తిక్క పనుల కోసం ఫోన్లు చేసి పిలిస్తే మక్కెలిరగదంతా', లేచి వెళుతూ చెప్పాడు రెడ్డి. 'చాయ్ బిల్లు కట్టెళ్ళు' నాలుగడుగులేశాక ఆగకుండానే వెనుదిరిగి చెప్పాడు.



మర్నాటి ఉదయం - పదింబావుకి రెడ్డికి ఫోనొచ్చింది. వింటున్నది నమ్మలేకపోయాడతను. అవతల సీతారామ్ ఆనందంతో కేకలు పెడుతున్నాడు. కలగన్నట్లే అతని టికెట్ కి పాతిక లక్షల బంపర్ బహుమతొచ్చింది! ఉన్న పతాన రూముకి పరుగెత్తుకెళ్ళాడు రెడ్డి. న్యూస్ పేపర్ పట్టుకుని ఆనంద తాండవం చేస్తున్నాడు సీతారామ్. పేపర్లో నంబరు, టికెట్ మీది నంబరూ మార్చి మార్చి చూసి పోల్చుకున్నాక గానీ అది నిజమేనన్నది నమ్మలేకపోయాడు రెడ్డి. ఇద్దరూ పట్టరాని సంతోషంతో గంతులేశారు. కాస్త స్థిమిత పడ్డాక కుర్చీల్లో కూలబడ్డారు. మెల్లిగా - ఇదంతా నిజమే అన్న నమ్మకం కుదిరింది వాళ్ళకి.

'దివ్యదృష్టంటే నమ్మలేదుగా ఏమంటావిప్పుడు?' అన్నాడు రెడ్డికేసి చూస్తూ సీతారామ్.

'ఇప్పుడూ అదే అంటా. కో ఇన్సిడెన్స్, అదృష్టం, ససీబ్, రాత ఏదైనా అనుకో. దివ్యదృష్టి, దూరదృష్టి అంటే మాత్రం నేనొప్పుకోను ' ఓటమినొప్పుకోలేదు రెడ్డి.

'సరే పేరేదైతేనేం. పాతిక లక్షలొచ్చాయి. అది ముఖ్యం ' కులాసాగా అన్నాడు సీతారామ్.

'కంగ్రాట్స్', రెడ్డి గొంతులో లీలగా తొంగిచూసిన అసూయ సీతారామ్ కి అర్థమైంది.

'రేయ్. ఈ పాతిక లక్షలూ ఏం చేయబోతున్నానో తెలుసా?'

'ఏం చేస్తావు?'

'నీకిచ్చేస్తా. ఆ రియల్టర్ గాడి మొహాన కొట్టి పార్శనర్ గా చేరిపో'

నమ్మలేకపోయాడు రెడ్డి. నిజమా అన్నట్లు చూశాడు సీతారామ్ కేసి. స్నేహితుడి ముఖంలో కనబడ్డ నిజాయితీ అది నిజమేనని చెప్పింది. కృతజ్ఞత, ఉద్వేగం కలిసిపోయి మాటలు కరువయ్యాయి రెడ్డికి. 'థాంక్స్' కూడా అనలేకపోయాడు.

రెండువారాల్లో లాటరీ డబ్బులొచ్చేశాయి. పేరుకి బహుమతి పాతిక లక్షలైనా పన్నులు పోగా చేతికొచ్చింది దగ్గర దగ్గర ఇరవై. అన్న మాట ప్రకారం అదంతా రెడ్డి చేతిలో పెట్టాడు సీతారామ్. తనెంత పెద్ద తప్పు చేస్తున్నాడో అప్పుడతనికి తెలీదు.

అవసరమైన దానికన్నా ఎక్కువ డబ్బే దొరకడంతో వేరే వాడితో భాగస్వామిగా చేరకుండా సొంతగానే వ్యాపారం మొదలు పెట్టాడు రెడ్డి. అదృష్టం వల్లనో, కష్టపడే తత్వం వల్లనో, వ్యాపారంలో పట్టించుకుంటూ బంగారమైందతనికి. ఏడాది తిరిగే లోపే నగరంలో ప్రముఖ రియల్టర్లలో ఒకడుగా మారిపోయాడు. సీతారామ్ సాయానికి బదులుగా తన వెంచర్లలో నుండి ఏరి కోరి ఒక మంచి డబల్ బెడ్ రూం అపార్ట్మెంట్ ని బహుమతిగా ఇచ్చాడు. ఈ ఏడాదిలో రెడ్డికి వివాహమయ్యింది. తన ఆఫీసుకి దగ్గర్లో పెద్ద ఇల్లు అద్దెకి తీసుకుని కాపురం పెట్టాడు. సీతారామ్ కూడా గది ఖాళీ చేసి అపార్ట్మెంట్ లోకి మారిపోయాడు. అందులో కొచ్చిన కొన్ని రోజులకే అతనికి పదోన్నతి లభించింది. దాంతో అతనికా అపార్ట్మెంట్ కలిసొచ్చిందనే నమ్మకం ఏర్పడింది. ఇంట్లో వాళ్ళు పెళ్ళి సంబంధాలు చూడటం మొదలుపెట్టారు. మరో ఏడాది గడిచింది. రెడ్డి వ్యాపారం మరింత పెరిగింది. ఇద్దరు భాగస్వాముల్ని చేర్చుకున్నాడు. సొంతిల్లు కట్టుకుని అందులోకి మారిపోయాడు.



నాటికి - సీతారామ్ లాటరీ గెలిచినట్లు కలొచ్చి సరిగా రెండేళ్ళు. స్నేహితులిద్దరికీ ఆ తేదీ గుర్తుంది. సీతారామ్ కి పట్టిన అదృష్టం తన జీవితాన్ని మేలుమలుపు తిప్పింది కాబట్టి అది రెడ్డికి కాస్త ఎక్కువ గుర్తున్న తేదీ. ఆ కలతో సీతారామ్ జీవితం పెద్దగా మారిందేమీ లేదు, కానీ ఆ అనుభవంతో అన్నీ కాకపోయినా కొన్ని కలలు నిజమౌతాయనే నమ్మకం బలపడిందతనికి. అప్పట్నుండీ తనకొచ్చిన ప్రతి అందమైన కలా నిజమౌతుందేమోనని నిరీక్షించటం అలవాటైపోయిందతనికి. ఐతే ఈ రెండేళ్ళలో అతనికొచ్చిన పదుల కొద్దీ కలల్లో ఈడేరిందొకటి లేదు. ఎటువంటి కలవరాలు, కలకలాలూ లేకుండా సాఫీగా సాగిపోతుండగా ఆ రోజు

.... కీచు గొంతుతో అరుస్తూ మేల్కొన్నాడు సీతారామ్. కాసేపు తనక్కడున్నాడో అర్థంకాలేదు. వళ్ళంతా చెమటలు పట్టేశాయి. గుండె వేగంగా కొట్టుకుంటుంది. తన బెడ్ రూములోనే ఉన్న సంగతి అర్థమవ్వటానికతనికి అరనిమిషం పట్టింది. ఈలోగా దడ తగ్గింది. లేచి కిచెన్ లో కెళ్ళి ఫ్రిజ్ లో నుండి మంచి నీళ్ళు సీసా తీసుకుని గటగటా తాగేశాడు. అప్పటికి అతను పూర్తిగా కుదుటపడ్డాడు. లివింగ్ రూంలోకొస్తూ తలెత్తి గోడగడియారం కేసి చూశాడు. మధ్యాహ్నం ఒకటిన్నర కావస్తోంది. 'అదే' అనుకున్నాడతను గడియారాన్నే చూస్తూ, ఏదో గుర్తు చేసుకోడానికి ప్రయత్నిస్తూ.

అతన్నంత గాభరా పెట్టింది- ఆఫీసుకి సెలవు కదా అని కునుకు తీస్తుంటే వచ్చిన పీడకల. కలలా లేదది. కళ్ళెదురుగా జరిగుతున్నట్టే ఉంది. రెండేళ్ళనాటి లాటరీ కల కనిపించినంత నిజంగానూ అనిపించింది. కానైతే దానంత సుందర స్వప్నం కాదిది. తలచుకోగానే అతని వెన్ను జలదరించింది. కలలో కనపడ్డ దృశ్యాలు మాంటీజ్ షాట్లలా వేగంగా అతని కళ్ళ ముందు మొదిలాయోసారి.

తనో గోడగడియారం కేసి భయంగా చూస్తున్నాడు. అలా ఎంతసేపు చూశాడో నిమిషమా? రెండు నిమిషాలా? కలలో సన్నివేశాలు రియల్ టైములో నడుస్తాయా? అంతలో పక్కనేదో శబ్దమయింది. తిరిగి చూస్తే నాలుగడుగుల దూరంలో ఓ అపరిచితుడు. భావరహితంగా తనకేసి చూస్తున్న అతని ముఖంలో మూర్తిభవించిన క్రూరత్వం. ఏ భావమూ లేని ముఖంలో క్రూరత్వం కనపడటమేంటి? అతని ముఖకవళికలెప్పుడూ అంతే ఉంటాయా? అంతలో... క్లోజ్పులో అతని చెయ్యి. చేతిలో ఏంటది? తుపాకీ?! వెంటనే క్లోజ్పులో

తన ముఖం. చెమటలెప్పుడు పట్టాయి? ధారగా కారిపోతున్నాయి. మళ్ళీ తుపాకి క్లోజ్, ఈసారది పేలినట్లుంది. కళ్ళముందు మెరుపు. శబ్దమేమీ వినిపించలేదు. పెద్దకేకతో తను కిందకి వాలిపోతున్నాడు. ఇప్పుడూ శబ్దం లేదు. ఇంతకీ గుండు తనకి తగిలించా లేదా? తగిలించేమో. లేకపోతే కిందెందుకు పడతాడు? తర్వాతేమయింది?... పెద్ద కేకతో మెలుకువచ్చేసింది.

'అదే గడియారం', మళ్ళీ అనుకున్నాడు గోడగడియారాన్ని తదేకంగా చూస్తూ. కలలో కనపడడ సమయమూ, తేదీ కూడా గుర్తున్నాయతనికి. ఇదే రోజు, మధ్యాహ్నం మూడూ ఇరవై ఒకటి! లాటరీ కలలో కూడా ఇంతే. అప్పుడూ ఇలాగే రిస్ట్ వాచ్, అందులో నాటి తేదీ, సమయమూ కూడా గుర్తున్నాయతనికి. అందులోనూ తను కాక మరో వ్యక్తి ముఖం కనపడింది. కాకపోతే అప్పుడా కిళ్ళీ కొట్టతను, ఇప్పుడెవరో అపరిచితుడు. ఎవరతను? తననెందుకు కాల్యాడు?

'ఎవరు, ఎందుకు' గురించి మరి ఎక్కువ ఆలోచించలేదు సీతారామ్. అతని మదిలో ప్రస్తుతం ఒకటే ప్రశ్న, 'ఈ కల కూడా నిజమవనుందా?' రెండేళ్ళ నాటి కలకీ నేటి దుస్వప్నానికీ ఉన్న పోలికలు గమనించేసరికి ఇదీ నిజమవుతుందేమోననే అనుమానం మొలకెత్తింది. క్షణంలో అది గట్టిపడి నమ్మకంగా మారింది. అంతలో స్ఫురించింది - అదీ ఇదీ ఒకే రోజు, ఇంచుమించు ఒకే సమయంలో వచ్చాయని. ఒక్కసారిగా గుండె దడ హెచ్చిందతనికి. వళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి. కాళ్ళలో వణుకు మొదలయింది. అప్పుడే ఒకటిన్నరవుతుంది, ఇంకా రెండూ గంటలు కూడా లేదు.

'ఏం చెయ్యాలిప్పుడు? ఎలా తప్పించుకోటం? జరగబోయేదాన్ని ఆపటం తనవల్ల అవుతుందా?' అతని బుర్రలో రకరకాల ఆలోచనలు సుడులు తిరగసాగాయి. 'రెడ్డిని సలహా అడిగితే?'

అంతలో గుర్తొచ్చింది. ఆ రోజు రెడ్డి కుటుంబసమేతంగా తిరుపతి వెళ్ళుతున్నాడని నిన్ననే ఫోన్ చేసి చెప్పాడు. నెలకొత్తం వాళ్ళ కన్స్ట్రక్షన్ సైట్లో పెద్ద ప్రమాదం తప్పించుకున్నాడు రెడ్డి. అప్పట్నుండీ అతని భార్య ఒకటే పోరు - 'తిరుపతెళ్ళి మొక్కు తీర్చుకునొద్దాం' అంటూ. వాళ్ళ పెచ్చైన కొత్తలో చేసుకున్న మొక్కట, ఇంకా తీర్చలేదు కాబట్టే ప్రమాదం జరిగిందని ఆమె నమ్మకం.

తీర్థయాత్రతలుతున్న వాళ్ళకి తన పీడకల గురించి చెప్పి బెదరగొట్టటం ఎందుకని కాసేపు తటపటాయింపాడు సీతారాం. కానీ టెన్షన్ అంతకంతకీ ఎక్కువైపోతుంటే ఇక తప్పక ఫోనందుకున్నాడు.



తిరుపతి వెళ్ళుతుండగా మార్గమధ్యంలో రెడ్డి ఫోన్ మోగింది. అవతల నుండి సీతారామ్ గొంతు ఆందోళనగా వినిపిస్తుంది. డ్రైవర్ కి కారాపమని చెప్పి కిందకి దిగాడు. వణికి గొంతుతో సీతారామ్ చెప్పిన విషయం విని నవ్వాడు.

'ఏం రా. పీడకలోస్త చిన్నపిల్లల్లా భయపడిపోతే ఎలా?' అంటూ స్నేహితుడి భయాన్ని కొట్టిపారేశాడు.

'లేదురా. ఇది మామూలు కల కాదు. పోయినసారిలా గడియారం, టైము, స్థలం వివరంగా కనిపించాయి. అందుకే ఇదీ నిజమే అవుతుందనిపిస్తుంది' సీతారామ్ ఇంకా భయంగానే చెప్పాడు.

ఏదో అనబోయాడు రెడ్డి. అంతలోనే సీతారామ్ మళ్ళీ అందుకున్నాడు, 'గుర్తుందా? లాటరీగురించి కలొచ్చి ఈ రోజుకి సరిగ్గా రెండేళ్ళు. ఇది కూడా సరిగా అదే టైముకొచ్చింది. పైగా అప్పుడూ ఇప్పుడూ గడియారంలో ఒకే టైం కనిపించింది, సరిగా మధ్యాహ్నం మూడూ ఇరవై ఒకటి!'

గట్టిగా నవ్వాడు రెడ్డి. 'యానివర్సరీ సెలబ్రేషన్ అన్నమాట. లాటరీ కల గురించి ఒకటి గుర్తుచేసుకుంటుంటావు కదా. అది నీ బుర్రలో పాతుకుపోయి ఈ రకంగా మరో కలొచ్చేసింది. దాని గురించి మరి ఎక్కువ ఆలోచించి బుర్ర పాడు చేసుకోకు. ఐనా నేనప్పుడే చెప్పా కదా లాటరీ కల కేవలం కో ఇన్సిడెన్స్ అని'

కొన్ని క్షణాల తర్వాత సీతారామ్ గొంతు వినిపించింది. ఇప్పుడు కొంత స్థిమితపడ్డట్లున్నాడతను. ఐనా అతని గొంతులో ఇంకా భయం.

'అంతేనంటావా?'

'అంతే, ఇంకా భయమైతే ఓ పని చెయ్య', రెడ్డి చెప్పాడు కార్లోంచి 'ఇంకెంత సేపు' అన్నట్లు తొంగి చూస్తున్న భార్యకేసి 'రెండు నిమిషాలే' అన్నట్లు సైగ చేస్తూ.

'ఏంటది?'

'మా డూప్లికేట్ కీ నీ దగ్గరే ఉంది కదా. అది తీసుకుని ఇప్పుడే బయల్దేరి మా ఇంటికెళ్లిపో. సాయంత్రం దాకా అక్కడే కాలక్షేపం చెయ్యి. ఆ తర్వాతెక్కడికెళ్తావో నీ ఇష్టం. ఈ రోజు మూడూ ఇరవై ఒకటికి మాత్రం నీ అపార్ట్మెంట్లో ఉండకు. అర్థమైందా?'

'యస్, యస్' సీతారామ్ గొంతులో ఈ సారి కొంత ధైర్యం ధ్వనించింది.

'క్రితంసారి - జరగబోయేది తెలుసుకుని చేసేదేంటని నేనంటే, చెడు జరగబోతోందని ముందే తెలిస్తే దాన్ని ఆపాచ్చు కదా అన్నావు గుర్తుందా? కలలు నిజమౌతాయనేది నేన్నమ్మను కానీ, ఏమో, ఈ కల రావటం నీ మంచితే కావచ్చు. నువ్వైతే ప్రశాంతంగా ఉండు. ఇంట్లో బోలెడన్ని డీవీడీలున్నాయి, శుభ్రంగా పెట్టుకుని చూడు', అంటూ సీతారామ్ కి మరింత ధైర్యం నూరిపోసి ఫోన్ పెట్టేశాడు రెడ్డి.



సీతారామ్ దృష్టి పదే పదే రిస్ట్ వాచ్ మీదకి పోతూంది. రెడ్డి ఇంట్లో కాలుగాలిన పిల్లిలా పచార్లు చేస్తున్నాడతను - గోళ్ళు కొరుకుతూ. అక్కడికొచ్చి అరగంటయింది. రెడ్డి ఫోన్ పెట్టేసిన వెంటనే ఆలస్యం చెయ్యకుండా అపార్ట్మెంట్ తాళం వేసి బయలుదేరాడు. దారి పాడుగూతా ఆ పీడకలే అతన్ని వెంటాడింది. 'రెడ్డి చెప్పినట్లు కలలు నిజమవటం కేవలం కాకతాళీయమా? అదే నిజమైతే ఎంత బాగుండు?', ఈ మాట అప్పటికే సార్లనుకున్నాడో. భయంగా మరోసారి రిస్ట్ వాచ్ చూసుకున్నాడు. మూడూ ఇరవై కావస్తూంది. అతని గుండె రుల్లుమంది.

'ఇంకొక్క నిమిషం' అనుకున్నాడు కళ్ళుమూసుకుని. తన గుండె వేగం హెచ్చటం తెలుస్తుంది. కొద్ది క్షణాలాగి మెల్లిగా కళ్ళు తెరిచి మళ్ళీ వాచ్ చూశాడు. మరో నలభై సెకన్లు మాత్రమే మిగిలున్నాయి. ఊపిరి బిగబట్టి తదేకంగా వాచ్ కేసే చూడసాగాడు. ఇంట్లో అలుముకున్న నిశ్శబ్దం దాని టీక్ టీక్ శబ్దాన్ని రెట్టింపు చేస్తుండగా అతడి నుదుటిపై మొదటి చెమట చుక్క ప్రత్యక్షమయింది. కాసేపట్లో అతని గుండె దడ కూడా అతనికే వినిపించటం మొదలయింది. నుదుటిపై మరిన్ని చెమట చుక్కలు మెరిశాయి. క్షణాలు యుగాల్లా గడవటం అంటే ఏమిటో అనుభవంలోకొస్తుండగా....వాచ్ ముళ్ళు మూడూ ఇరవై ఒకటి చేరుకున్నాయి.

తర్వాత నిమిషం నరకంలా గడిచిందతనికి. చూపింకా వాచ్ మీదనే ఉన్నా అందులో అతనికి క్లోజప్ లో కనిపిస్తూంది ఆ అపరిచిత వ్యక్తి ముఖం. ఒకవైపు తనున్నది తన అపార్ట్ మెంటులో కాదన్న భరోసా, మరో పక్క 'అతను నేనిక్కడున్న సంగతెలాగోలా తెలుసుకుని వచ్చేస్తే' అన్న భయం. ఈ టెన్షన్ భరించేకన్నా ఉన్నపతాన భూమి చీలి తనని లాక్కుపోతే బాగుండనుకున్నాడు. అతనా భయంలో ఉండగానే వాచ్ మూడూ ఇరవై రెండు చూపించింది.

భయపడ్డ సమయం రానూ వచ్చింది, పోనూ పోయింది. భూమి చీలలేదు, తుపాకీ పేలలేదు. అంతా మామూలుగానే ఉంది! సీతారామ్ ని బోలెడు ఆశ్చర్యం, కొద్దిపాటి ఆనందం ఆవరించాయి. అయినా అతనిలో ఇంకా ఏమూలో కాస్త అపనమ్మకం. అందుకే ఇంకా కుదురుగా కూర్చోలేక పచార్లు చెయ్యసాగాడు. రెండు నిమిషాలిగానే పూర్తిగా కుదుటపడలేదు. అప్పటికి, ఇక భయంలేదని పూర్తి నమ్మకం కుదిరింది. టెన్షన్ మటుమాయమైపోయింది. ఆనందంతో నాట్యం చెయ్యాలనిపించింది. చేసేశాడు కూడా.

ఎంతసేపలా ఎగిరాడో గుర్తులేదు. చివరికి అలిసిపోయి సోఫాలో కూలబడ్డాడు. గుండెల నిండా ఊపిరి పీల్చుకుంటూ వెనక్కి వాలి కళ్ళు మూసుకున్నాడు. అతని మనసంతో తేలికయిందిప్పుడు. భయమంతా చేత్తో తీసేసినట్లు మాయమైపోగా అతనికి తెరలు తెరలుగా నవ్వొచ్చింది. మధ్యాహ్నం నుండి అప్పటిదాకా పడ్డ టెన్షన్ మరోమారు తలుచుకుని మనసారా నవ్వుకున్నాడు. కొద్దిసేపటి క్రితం దాకా తెగ భయపెట్టిన విషయమే ఇప్పుడు నవ్వించటం తమాషాగా అనిపించిందతనికి. 'రెడ్డి చెప్పిందే నిజం. నా పిచ్చి కానీ కలలు నిజం కావటమేమిటి? వెరి నమ్మకాలు పెట్టుకుని హడలి చచ్చాను' అనుకుంటూ కళ్ళు తెరిచాడు. తెరిచీ తెరవగానే అతడి దృష్టిలో పడింది సీలింగ్ కి రెండడుగులు కిందగా తగిలించున్న గోడగడియారం. అదే గడియారం! 'ఒకటి కొంటే మరోటి ఉచితం' అనుంటే కొన్నాడు వాటిని. ఒకటి తనుంచుకుని రెండోది రెడ్డికిచ్చాడు. మూడేళ్ళనాటి సంగతది.

సీతారామ్ భృకుటి ముడిపడింది. రెండు క్షణాలపాటు అదేమిటో అర్థం కాలేదు కానీ ఏదో సరిగా లేని ఫీలింగ్. ఏదో పారపాటు జరిగింది. ఏమిటది? అంతలోనే అర్థమయింది. పాత అలవాటది. అది గుర్తుకురాగానే ఒక్కసారిగా వళ్లు జలదరించింది, వెన్నలోనుండి వణుకు పుట్టుకొచ్చింది. ముఖంలో రంగులు మారుతుండగా, గాభరాగా తన రిస్ట్ వాచ్ కేసి చూసుకున్నాడు. మూడూ ముప్పై ఒకటి చూపిస్తోందది. దిగ్గున సోఫాలోంచి లేచి రెండడుగులు ముందుకేసి తలెత్తి గోడ గడియారం కేసి చూశాడు - నమ్మలేనట్లు. అందులో సమయం మూడూ ఇరవై ఒకటి!

సీతారామ్ నెత్తిన పిడుగులు పడిన అనుభూతి. పంక్కువాలిటీ పేరుతో గడియారం పది నిమిషాలు ముందుకు జరిపే అలవాటు ప్రాణాలమీదకి తెచ్చిందా! అతని ముఖంలో నెత్తుటి చుక్కలేదు. పదినిమిషాల క్రితం మాయమైన ప్రాణభయం పదిరెట్లెక్కువ మోతాదులో మళ్ళీ కమ్ముకుంది. తన మతిమరుపుని నిందించుకుంటూ చేష్టలుడిగి గోడ గడియారం కేసి చూస్తుండగా కుడివైపు శబ్దమయింది. కలలో ఉన్నవాడిలా తల తిప్పి అటు చూశాడు సీతారామ్. నాలుగడుగుల దూరంలో నిలబడున్నాతడు ముఖంలో అదే క్రూరత్వం, చేతిలో అదే నాటు తుపాకీ. తుపాకీ గొట్టం కేసి చూస్తూ సీతారామ్ గడ్డకట్టుకుపోయాడు. ఆ క్షణంలో - అతనికి రెడ్డి మాటలు కలగాపులగంగా గుర్తొచ్చాయి, '.. ఆ అలవాటే నీ కొంపలు ముంచొచ్చు .. ఎవీ థింగ్ హేపెన్స్ ఫర్ ఎ రీజన్ .. జరగబోయేదాన్ని ఆపటం ఎవరి తరమూ కాదు .. ఒకవేళ ఎవరన్నా అలా చేస్తే ఆ జోస్యం తప్పినట్లే - చెప్పింది జరగలేదు గనక..'

'కలలు నిజమవటం కాకతాళియమా? కలల్ని ఇంతలా పట్టించుకోకపోతే ఈ పరిస్థితిలో ఇరుక్కునేవాడిని కానా? భవిష్యత్తుని మార్చే ఆరాటంలో ఆ భవిష్యత్తుకే బాటలు పరిచానా? జరగబోయేది ఆపే యావలో జరగరానిది జరిగేలా చేసుకున్నానా? మృత్యువుని మోసం చేయబోయానా, నేనే మోసపోయానా?', రెప్పపాటులో సీతారామ్ మదిలో మెదిలిన ప్రశ్నలివి. మరో క్షణముంటే ఇంకెన్ని

మెదిలుండేవో కానీ అంతలోనే అతని కళ్ళముందో మెరుపు మెరిసింది. మెరుపు వెను వెంబడి పెద్ద శబ్దం. వెంట వెంటనే మరో రెండు మెరుపులు, మరి రెండు సార్లు శబ్దం. కిందకి వాలిపోతూ అతను చేసిన ఆర్తనాదం ఆ శబ్దాల్లో కలిసిపోయింది.



(ఉపసంహారం)

విరిగిన ఊచలు, పగిలిన అడ్డాలు గుచ్చుకోకుండా జాగ్రత్తపడుతూ కిటికీలోనుండి ఇంటి బయటకి దూకాడతను. తననెవరూ గమనించలేదని రూఢి చేసుకున్నాక జేబులో నుండి చేతిరుమాలు తీసి కిటికీలో వేలిముద్రల్లేకుండా తుడిచాడు. మళ్ళీ ఒకసారి ఎవరూ గమనించలేదని నిర్ధారించుకుని అక్కడనుండి తాపీగా నడవటం మొదలు పెట్టాడు.

అప్పుడప్పుడే డెవలప్ అవుతున్న ధనికుల కాలనీ అది. కాలనీ అంతా పద్ధతిగా వేసిన మట్టి రోడ్లు, వాటి పక్కన వృక్షాలుగా ఎదిగే దశలో ఉన్న మొక్కలు. ఇళ్ళు మాత్రం అక్కడొకటి ఇక్కడొకటి విసిరేసినట్లున్నాయి. రోడ్డు పై పెద్దగా జనసంచారం కానీ, వాహనాల రద్దీకానీ లేదు. ఫర్లాంగు దూరం నడిచాక అక్కడ పార్క్ చేసున్న పాత అంబాసిడర్లో కూర్చుంటూ ఫోన్ తీసి రింగ్ చేశాడు. మొదటి రింగుకే ఎత్తారు అవతలి వాళ్ళు.

కార్ స్టార్ట్ చేస్తూ చెప్పాడతను, 'అన్నా పారపాటయిందే. ఆణ్ణి కాలేసినా గానీ తర్వాత జూస్టి ఆడు రియలొస్టిట్ రెడ్డిగాడు గాడే ఎప్పుడో వేరేవాడు.'

అవతలి వ్యక్తి చెప్పింది విన్నాక తటపటాయిస్తూ మళ్ళీ చెప్పాడు, 'అన్నా నాదో మాటే. రెడ్డిగానిది గట్టి ప్రానం లాగుండే పోయినైల్లో యాక్సిడెంట్ తప్పించుకుండు, గిప్పుడీ అటంపూ తప్పించుకుండు. గీసారి మాత్రం వాడికి మనమీద డాటొచ్చేది ఖాయం. నా మాటిని మర్దరాలోచన మానుకుని గా పాతికెకరాల గురించి మినిస్టర్ సాబ్తో రెడ్డిగానికోసారి చెప్పియ్యరాదె? గోటితో పాయ్యేదానికి గొడ్డలెందుకన్నా?'

ఆ తర్వాత అతని మాటలు కార్ ఇంజిన్ హోరులో కలిసిపోయాయి. ఖాళీ రోడ్డు మీద దుమ్ము రేపుకుంటూ అంబాసిడర్ ముందుకు సాగిపోయింది.



అనుకున్నదొకటి.. అయినదొకటి

- ఆంగ్లమూలం: బి.సునీత

- అనువాదం: కొల్లూరి సోమ శంకర్

సునయనకి తెలుసు తాను లంచ్ కి వెళ్ళడం ఆలస్యమైందని. కానీ ఆమేమీ తొందరపడడం లేదు. భోజనానికొచ్చేవాళ్ళంతా మాములు వాళ్ళే, ప్రత్యేకమైన వాళ్ళెవరూ రావడం లేదు. పత్రిక రెండు సంచికలు వెలువడ్డాకా, ఎడిటోరియల్ టీంతో సంబంధాలు తెగిపోయాయి. రాబోయే సంచికల నమూనా, మాటర్ అంతా వర్కింగ్ ఎడిటర్ కంప్యూటర్లో ఉండిపోయింది. ప్రధాన సంపాదకుడికి, పబ్లిషర్ కి అసలే మాత్రం పాసగడం లేదు. అయిన దానికి, కాని దానికి తెగ తగాదా పడుతున్నారు. పత్రికలో చాలా పేజీలు నిర్వహిస్తున్న రచయిత్రిగా సునయనకి పత్రిక ఆగిపోవడం బాధగా ఉంది. వాళ్ళు తనను మోసం చేసినట్లనిపించిందామెకు.

చాలా సంచికలకు సరిపోయే మాటర్ని ముందుగానే పత్రికాఫీసులో ఇచ్చేసింది. వాటిని చాలా కష్టపడి రాసింది. అదో కొత్త పత్రిక. కంటెంట్ విషయంలోను, టాపిక్లను ఎంపికచేయడంలోను ఆమెకి స్వేచ్ఛ ఎక్కువ ఇచ్చారు. ఆమె సూచించిన మార్పులు చేర్పులను ఆమోదించారు. పైగా ఆమె సూచనలని ఎంతో గౌరవంతో పాటించేవారు. కాకపోతే, ప్రధాన సంపాదకుడి కొంచెం అంటిముట్టనట్టుగా ఉండేవాడు. సునయన ఉత్సాహం ఆయనకి నచ్చేది కాదు. కానీ పబ్లిషర్కి మాత్రం సునయన పని బాగా నచ్చేసింది, ఆమెని ఎడిటోరియల్ టీంలోకి తీసుకోవాలనుకున్నాడు. అందుకే సునయన వీలైనంత ఉత్తమ రచనలు అందించేందుకు ప్రయత్నించేది. ఎందుకంటే ఇది ఆమె మొదటి పూర్తిస్తాయి ఉద్యోగం!

మొదటి రెండు సంచికల్లోనూ ఆమె రచనలు ప్రచురించారు. తర్వాతే పత్రిక ఆగిపోయింది! ఎన్నిసార్లు అడిగినా ఇప్పటిదాకా పారితోషకం ఇవ్వలేదు. పైగా పేజీల కొద్దీ శ్రమ కోల్పో స్టోరేజీలో మగ్గుతుండడంతో సునయన మరింత నిరాశకి గురైంది. అలాంటి స్థితిలో రమేష్ ఫోన్ వచ్చింది!!!

"రేపు స్వాగత్లో లంచ్ కి రాగలరా?" అడిగాడు. సునయనకి ఎక్కడో ఏదో కొద్దిపాటి ఆశ...! రమేష్ ప్రచురణకర్త! బహుశా తన రచనలకి పేమెంట్ ఇస్తాడేమో? లంచ్ కి ఎవరెవరు వస్తున్నారని అడిగింది. ప్రత్యేకమైన వాళ్ళెవరూ లేరని రమేష్ అన్నాడు. 'మనమే' అన్నాడు. సునయనకి నమ్మకం కలిగింది. మనమే అంటే ఎడిటోరియల్ టీం కూడా అనుకుంది. 'బావుంది' అని తనకి తాను చెప్పుకుంది.

లంచ్ కోసం ప్రత్యేకంగా తయారవలేదు. ఫార్మల్ గా ఉండే ఎరుపు, క్రిం రంగు చీర కట్టుకుంది. మెడలో ముత్యాల దండ వేసుకుంది. ఈ లంచ్ మాములుది కాదు! హోటల్ మెట్లు ఎక్కుతూ, గుమ్మం దగ్గర అద్దంలో తన జడని ఒకసారి చూసుకుంది. జుట్టు సరిచేసుకుంది. "ఫర్వాలేదు, బాగానే ఉన్నాను" అని అనుకుంది. మెట్లు దిగుతున్న ఓ యువకుడు ఆమెని చూసి చిన్నగా నవ్వి వెళ్ళిపోయాడు. సునయనకి సంతోషం కలిగింది.

స్వాగత్లో ఇంతకుముందెప్పుడు సునయన భోజనం చేయలేదు! నగరంలోని ఖరీదైన రెస్టారెంట్లలో అదొకటి. సునయన కలిసి తిరిగే మధ్యతరగతి మనుషులెవరూ ఇక్కడ తినుండరు, కనీసం ఈ హోటల్ వైపు చూసుండరు. గుమ్మం దగ్గర తెలుపు, బంగారు రంగు తలపాగా ధరించిన గేట్ కీపర్ తలొంచి అభివాదం చేసాడు. ఆమెని ఓ సారి పరిశీలించి, 'అక్కడ మేడం' అంటూ రెండు టేబుళ్ళు అవతలకి వేలు చూపించాడు. తలపాగా వెనక నుంచి, దీపాలు మంద్రంగా వెలుగుతున్న ఓ చిన్న క్యాబిన్ నుంచి రమేష్ పలకరింపుగా చెయ్యి ఊపాడు.

ఎండలోంచి, ఈ గదిలోకి అడుగుపెట్టేసరికి ఎంతో చల్లగా అనిపించింది. హోటల్లోని వెలుతురికి అలవాటు పడేసరికి, ఆ క్యాబిన్లో ఇంకొక ఖాళీ టేబుల్ మాత్రమే కనిపించింది. పైగా అక్కడ రమేష్ తప్ప మరెవరూ లేరు. మిగతా వాళ్ళంతా ఏమయ్యారు?

వెయిటర్ టేబుల్ దగ్గరే తచ్చాడుతున్నాడు. రమేష్ ముందొక మెనూ కార్డు ఉంది. బహుశా అందరు వచ్చేవరకు ఆర్డర్ ఇవ్వకుండా ఆగాడేమో.

"జ్యూస్ ఏదైనా తీసుకుంటారా సునయనా?"

సునయనకి ఆశ్చర్యం వేసింది. అప్పటికే రెండయ్యింది, పైగా ఆమెకి బాగా ఆకలేస్తోంది. ఇప్పుడు జ్యూసా? అంటే భోజనం రావడానికి ఇంకా టైం ఉందన్న మాట! అయితే తప్పేదేముంది అని అనుకుంది.

"సరే. ఫైనాపిల్ జ్యూస్ తాగుదాం"

రమేష్ వెయిటర్ కి సైగ చేసాడు. అతడు వెళ్ళగానే వాళ్ళిద్దరే మిగిలారక్కడ. ఇంతలో రమేష్ సెల్ మోగింది. 'ఒక్క నిముషం' అని సైగ చేసి, లోగొంతుకతో మాట్లాడసాగాడు. సునయన మెనూ కార్డు తీసుకుని ఐటమ్స్ పరిశీలించసాగింది.

ధరల పట్టిక చూస్తూ, ఒక్కసారిగా ఉలిక్కిపడింది. ఫైనాపిల్ జ్యూస్ 75 రూపాయలు. 'అయ్యబాబోయ్..' అనుకుంది.

"డాలర్లలోకి మారిస్తే దాదాపు 2 డాలర్లు అంతే. పర్వాలేదు..." అనుకుంది. ఈ మధ్యే ఓ అవుట్ సోర్సింగ్ కంపెనీలో చేరింది సునయన. ప్రతీసారి రూపాయలని, డాలర్లతో పోల్చుకోవడం అలవాటయ్యింది.

మెనూకార్డ్ ఆసక్తిరకంగా ఉంది. స్టార్లర్స్ అనీ అదిరిపోయే ఖరీదు. కొన్ని పదార్థాలకి - డ్రాప్ డౌన్, స్వీట్ పీస్ లాంటి తమాషా పేర్లు ఉన్నాయి. ఇక మెయిన్ డిష్లు వివరాలు చదువుతుంటేనే నోరూరుతుంది. అయితే వాటి రేట్లే గూబ గుయ్యమనిపించేటట్లున్నాయి. డెస్ర్లల పేజీ తిప్పింది. అక్కడున్న బొమ్మలని గబగబా పరిశీలించింది. ఐస్క్రీం ఆమె బలహీనత. అక్కడున్న ఐస్క్రీంల జాబితా అద్భుతం, అత్యంత ఖరీదైనవి!

ప్రతిక ఆర్థికపరమైన ఇబ్బందులలో ఉంటే రమేష్ ఇంత ఖరీదైన హోటల్లో భోజనం ఎందుకు పెట్టుకున్నాడో అర్థం కాలేదామెకి. 'కాఫీ హౌస్ అయితే సరిపోయేది' అని అనుకుంది.

రమేష్ ఫోన్లో మాట్లాడడం ముగిసింది. కుర్చీలో వెనక్కి జారి, "ఇంకేంటి సంగతులు సునయనా?" అని అడుగుతూ సెల్ స్విచ్ ఆఫ్ చేసాడు.

"ప్రత్యేకమైన విశేషాలేవీ లేవు. ఎప్పుడు ఉండే రిసెప్టే. మీ విషయాలేంటి?" అతడు సెల్ స్విచ్ ఆఫ్ చేయడం గమనించింది. ఏం చెప్పతాడో అనుకుంది.

"హా!చ్. ఆర హమ్...! అన్నీ కష్టాలే సునయనా.... మీకు తెలియనది ఏముంది? ఈ రోజుల్లో నాకన్నీ సమస్యలే... వాటిల్లో కొన్ని మీకూ తెలుసు" అంటూ రమేష్ పళ్ళికిలింపాడు.

సునయనకి ఇబ్బందిగా అనిపించింది. మిగతా వాళ్ళేరన్న ప్రశ్న ఆమె బుర్రని తొలిచేస్తోంది.

కాసేపటికి వెయిటర్ జ్యూస్ తో తిరిగొచ్చాడు. చల్లటి, చిక్కటి పసుపు పచ్చ ఫైనాపిల్ జ్యూస్! గ్లాసు చివర్లలో సన్నగా తురిమిన అనాసపండు ముక్కలు అమర్చారు. 'మంచి సర్వీసు' అనుకుంది సునయన. వాచ్ కేసి చూసుకుంది. రెండుంపావు అవుతోంది. హఠాత్తుగా ఆమెకి గుర్తొచ్చింది... రమేష్ తన సెల్ స్విచ్ ఆపేసాడని. మరి మిగతా వాళ్ళతో ఎలా మాట్లాడడం? వాళ్ళు వస్తున్నారో లేదో ఎలా తెలుస్తుంది?

"రమేష్, మిగతావాళ్ళేరి? ఆలస్యంగా వస్తారా? నాకంత టైం లేదు. నేను వెయిట్ చేయలేను. మూడున్నర - నాలుగు మధ్యలో నేను లైబ్రరీకి వెళ్ళాలి"

రమేష్ చిన్నగా నవ్వాడు. లోగొంతుకతో - 'మిగతావాళ్ళంటే...?' అని అడిగాడు.

"ఎడిటోరియల్ టీంలోని మిగతావాళ్ళు - జయంత్, బ్రిజేష్, అనుపమ...."

"వాళ్ళెవరని పిలవలేదు సును..., ఓ...సారీ...నిన్ను సును అని పిలవచ్చా? సునయన అన్నది మంచి పేరే అనుకో. కానీ పిలవడం కష్టం. అయినా నేను నీకు వాళ్ళందరిని పిలుస్తున్నట్లు చెప్పలేదే?"

అతడు ఏకవచనంలోకి దిగడం గమనించింది.

"అవును. వాళ్ళెవరిని పిలుస్తున్నట్లు మీరు చెప్పలేదు. ప్రత్యేకమైన వాళ్ళెవరూ లేరని అన్నారు. ఇక రెండో దానికి వీల్లేదు... నన్ను సును అని పిలవడానికి వీల్లేదు.. అలా నన్ను పిలవడం నాకిష్టం ఉండదు"

"నేను 'మనం' అని చెప్పాగా?"

"మనం అని మాత్రమే అన్నారు. మనమిద్దరమే అని అనలేదు"

"మై గర్ల్, నువ్వు బాగా కన్ఫ్యూజ్ అయినట్లున్నావు"

సునయన ఆగ్రహంతో ఉడికిపోయింది. కానీ కోపాన్ని ఆపుకుంది. 'నన్ను మై గర్ల అని పిలవడంలో వీడి ఉద్దేశ్యమేంటి? పైగా ఏకవచనం ఒకటి..' అని అనుకుంది. ఇలాంటి పరిస్థితులలో ఎలా ప్రవర్తించాలో ఆమెకి బాగా తెలుసు. చిన్నప్పటి నుంచి కో - ఎడ్యుకేషన్ స్కూలు, కాలేజీలలో చదివింది.

"రమేష్, నన్ను మీరు అని పిలవండి. 'నువ్వు' అని కాదు." అని చెప్పి, "ఇంతకీ అడగడం మర్చిపోయాను. ఈ మధ్యే పుట్టిన మీ చంటి పాప ఎలా ఉంది? ఆ అమ్మాయికి పేరు పెట్టారా?" అని అడిగింది.

ఊహించని ఈ ప్రశ్నకి రమేష్ ఖంగుతిన్నాడు. అతడి ముఖంలోంచి నవ్వు మాయమైంది. పాప ప్రసక్తి వచ్చేసరికి ఇల్లు గుర్తొచ్చి వాస్తవం స్ఫురించింది.

"పాప బానే ఉంది. ఇంకా పేరు పెట్టలేదు. మా ఆవిడ పాత చింతకాయ పచ్చడి లాంటి దేవతల పేర్లు పెడదామంటుంది. నేనేమో సునయన లాంటి తియ్యటి పేరు పెడదామంటాను"... అంటూ పళ్ళికిలింపాడు.

ఒక్క క్షణం ఆమెకి ఏమనాలో తోచలేదు. ఏదైనా సాకు చెప్పి అక్కడి నుంచి వెళ్ళిపోవాలా లేక ఇప్పటి దాకా రాని పారితోషకం గురించి అడగాలో ఆమె తేల్చుకోలేకపోయింది. ఎందుకంటే ఈ సంభాషణ మరో వైపు మళ్ళడానికి వీలేదు. 'జాగ్రత్తగా ఉండాలి' అని అనుకుంది.

"సరే, ఇంతకీ నన్నెందుకు ఇక్కడికి రమ్మన్నారు? పత్రిక మళ్ళీ ప్రారంభిస్తున్నారా?"

"ఆలోచనైతే ఉంది, కానీ ఆ జయంత్ ఉన్నాడే... నా బుర్ర తినేస్తుంటాడు... వాడే లేకపోతే నిన్నే ఎడిటర్ చేసేసి ఉండేవాడిని... అది సరే, సును ఇవాళ నువ్వు చాలా బావున్నావు..."

"సునయన... రమేష్...! నన్ను 'సును' అని పిలవద్దు. మా పాత ట్యూషన్ మాస్టర్ కాయన అలా పిలిచేవాడు. కానీ ఆయనంటే మాకెవరికి ఇష్టంలేదు. పైగా మీరు నన్ను 'నువ్వు' అని పిలవడం బాలేదు. మీ ఆర్థిక సమస్యలు తీరాయా? ఎందుకంటే పత్రిక మూసేయడానికి డబ్బే ప్రధాన కారణమని విన్నాను"

"అవును. అది కూడా ఒక కారణం. అయితే పత్రికని మరో సంవత్సరం పాటు నడపగలిగేందుకు కావల్సిన ఆధారం దొరికింది. కానీ వచ్చిన చిక్కల్లా ఆ జయంత్ తోటే. జీతం పెంచమని తెగ గొడవ చేస్తున్నాడు. ఎంత నచ్చజెప్పినా వినడం లేదు. గత ఆరు నెలల్లో నా దగ్గర నుంచి డబ్బు గుంజడమే తప్ప ఆయన చేసిందేమీ లేదు. డబ్బులు ఇవ్వడం మానేస్తే నన్ను నానా మాటలు అన్నాడు..."

"నాతో పాటు మిగతా వాళ్ళెవరికి కూడా మీరు డబ్బులివ్వలేదు రమేష్"

"ఇద్దామనే ఉంది సును... సారీ సునయనా. కాని మీకు తెలియనిదేముంది? అందుకు మా ఆవిడ నగలు కావాలి. వాటిని తాకట్టు పెట్టి డబ్బు తేవాలని నా ఆలోచన! కానీ మా ఆవిడ అందుకు ఒప్పుకోవడం లేదు. పైగా ప్రస్తుతం నాకు ఆవిడకి మాటలు సరిగా లేవు" అని చెప్పి కొంచెం స్వరం తగ్గించి, "ఆమెని ఒప్పించడానికి ఇంకొంత సమయం పడుతుంది సునయనా, మీరు మరికొన్ని రోజులు ఆగాల్సి ఉంటుంది..." అంటూ మృదువుగా చెప్పాడు.

ఇంతలో వెయిటర్ వచ్చి ఆమె ముందు మెనూ కార్డు పెట్టాడు క్షణాల్లో ఆమె ఒక నిర్ణయం తీసుకుంది.

"రమేష్, ఆర్డర్ చేద్దామా? నాకు బాగా ఆకలిగా ఉంది"

"అరె, సారీ, నేనేంత మూర్ఖుడిని. భోజనానికి పిలిచి వెయిట్ చేయిస్తున్నాను... ఆర్డర్ ఇవ్వండి. ఇంతకు ముందు మీరెప్పుడైనా ఈ హోటల్ కి వచ్చారా? లేకపోతే ఆర్డర్ నేను చెప్పనా?"

"ఇంతకు ముందెప్పుడు ఈ హోటల్ కి నేను రాలేదు. కానీ ఆర్డర్ ఇవ్వడానికి నేనేమీ భయపడను..." అంటూ గులాబీరంగు వేసుకున్న గోళ్ళతో మెనూ కార్డులో పేజీలు తిప్పి, ధరలు పోల్చుకుంటూ ఐటమ్స్ ఆర్డర్ ఇచ్చింది. వెయిటర్ ముఖంలో ఆమె పట్ల

గౌరవం కదలాడింది. కనుల చివరి నుంచి రమేష్‌ని గమనించంది. అతడి ముఖం పాలిపోయింది, అయినా మాములుగా ఉండడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. పర్చు తెరిచి క్రెడిట్ కార్డు ఉందో లేదో చూసుకుని, అది ఉండడం గమనించి అమ్మయ్య అని అనుకున్నాడు.

భోజనం బ్రహ్మాండంగా ఉంది. తృప్తిగా తిన్న సునయనకి త్రేన్ను వచ్చింది, కానీ మర్యాద కోసం గొంతు దగ్గర చెయ్యి అడ్డం పెట్టుకుని ఆపుకుంది. రమేష్ సరిగా తినలేదు. ఏదో నాలుగు మెతుకులు గతికి భోజనం అయిందనిపించాడు. సునయన అతడి తిండిపై హాస్యమాడింది. వెయిటర్ మళ్ళీ ప్రత్యక్షమై మెనుకార్డు సునయన ముందు పెట్టాడు.

"ఏదైనా డెస్ర్ట్ మేడమ్?" అని అడిగాడు.

"సునయనా, మీరు తీసుకోరు కదూ, నాకు గుర్తుంది..." అంటూ మెనూ కార్డుని వెయిటర్ వైపు తోసాడు రమేష్.

"మాదింటే. ఆమె డైటింగ్‌లో ఉంది. ఇంకేమీ తినదు...."

వెయిటర్‌కి చికాకేసింది, కానీ తాను తీసుకున్న శిక్షణ వలన ఏ భావం వ్యక్తం చేయకుండా తనని తాను అదుపులో ఉంచుకుని అక్కడి నుంచి తప్పుకున్నాడు సునయన ఏమీ అనలేక, పేలవంగా నవ్వింది.

ఫింగర్ బౌల్స్, సోంపు వచ్చాయి. బిల్లు వచ్చాక, భోజనానికయిన ఖర్చుని గమనించింది సునయన. ఆ మొత్తాన్ని చూసిన రమేష్ ముఖంలో రంగు మారింది. బుగ్గల దగ్గర ఎర్రబడింది. పర్చు తెరిచి క్రెడిట్ కార్డుని వేలితో జాగ్రత్తగా పట్టుకుని డబ్బులు లెక్కబెడుతున్నాడు. సునయన, వెయిటర్ ఉబికివస్తున్న నవ్వుని దాచుకుంటూ కుట్రదారుల్లా ఒకరికేసి మరొకరు చూసుకున్నారు.

"రమేష్ ఉండండి. ఇవాళ ఎందుకో నాకు స్వీట్ తినాలనిపిస్తోంది..." అంటూ వెయిటర్ కేసి తిరిగి "ఒకసారి మెనూ కార్డు తెస్తారా, ప్లీజ్?" అని అడిగింది. చక్కగా అలంకరించి తెచ్చిన గోల్డెన్ బ్రీయో ఐస్ క్రీం, ఫ్రూట్ కుల్చీ ఎంతో రుచిగా ఉన్నాయి. వాటిని తినడం పూర్తిచేసాకా, బిల్స్ అన్నీ పిన్ చేసి రమేష్ ముందించిన సమయానికే సునయన సెల్ మోగింది.

"ఆ దీప్తి, అలాగా, వచ్చేస్తున్నా. ఇంకో అయిదునిముషాలలో అక్కడుంటా. నేను రాకుండా వెళ్ళద్దే..." అంటూ సెల్ ఆపేసి, రమేష్ వైపు తిరిగింది.

"రమేష్, నేనింక వెళ్ళాలి. ఇంత చక్కటి భోజనానికి థాంక్స్. మీ ఆవిడని అడిగానని చెప్పండి. చెపుతారు కదూ. బై. నేను త్వరగా వెళ్ళాలి" అంటూ అక్కడి నుంచి కదిలింది.

తన వెనుకగా స్వింగ్ డోర్ మూసుకుంటే రమేష్ ముఖం కనిపించింది. పాలిపోయిన ఆ ముఖం చాలామెకు తాను కీలెరిగి వాతపెట్టానని గ్రహించడానికి.

ఆ రాత్రి తన డైరీలో ఆ తేదీలో రెండే పదాలు రాసుకుంది - బాకీ - చెల్లు!

☆☆☆

కొల్లూరి సోమశంకర్‌గారు హైదరాబాదులో ఒక స్వచ్ఛంద సంస్థలో ఉద్యోగం చేస్తున్నారు. 2001 నుంచి కథలు వ్రాస్తున్నారు. సొంతంగా వ్రాయడమే కాక మంచి కథలు ఎక్కడ చదివినా, వాటిని తెలుగులోకి అనువాదం చేస్తుంటారు. 2006లో మనీప్లాంట్ అనే కథా సంకలనాన్ని, 2004లో మరో ముగ్గురు మిత్రులతో కలిసి 4 X 5 అనే కథా సంకలనాన్ని వెలువరించారు. పలు పత్రికల్లో వివిధ శీర్షికల్ని నిర్వహించారు, నిర్వహిస్తున్నారు.

సునీతగారు త్రివేండ్రంలో నివసిస్తున్నారు. మళయాళంలోనూ, ఇంగ్లీషులోనూ కూడా కథలూ, కవితలూ వ్రాస్తుంటారు. ఫ్రీలాన్స్ జర్నలిస్ట్‌గా పనిచేస్తున్న సునీత గారు రెండు భాషల్లోకీ అనువాదాలు కూడ చేస్తున్నారు.

వీలునామా

- స్వాతి శ్రీపాద

(కొనుడి-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లైన్ల ఎంపికైన ఉత్తమ కథ)

అర్ధరాత్రి! జీరో వాల్ట్ బల్బ్ గదిలో నీలి వెలుగు కళ్యాపి జల్లుతోంది.

ఒక నిద్ర తెరలా పక్కకు జారాక మెళుకువ వచ్చింది లచ్చిన్నరసమ్మకు.

ఎదురుగా బల్లమీద చిన్నకూతురి పెద్దకొడుకు మంచి నిద్రలో రైలింజనులా గురకలు తీస్తున్నాడు.

ఇది వరలో అప్పుడో ఇప్పుడో ఇలా మెళుకువ వస్తే టీవీ ఆన్ చేసి అదో ఇదో చూసేది.

ప్యే! ఇప్పుడా ఆశా లేదు. వినడానికి చెవులు అంత సునిశితంగా వినిపించడంలేదు. కళ్ళూ కాస్త మసక మసకగానే ఉన్నాయి.

అంతేనా...!? ఏం చూసిందో కాసేపయ్యాక గుర్తుండటం లేదు. అంతా అయోమయం. మనసు నిండా భయం భయం.

ఎంత మార్పులు చేర్పులు చేసినా, కొత్తగా ఆధునీకరించినా ఎప్పటి అనుబంధమీ గదితో! నిన్న మొన్నటిలానే ఉంది. అరవై ఏళ్ళ కిందట అప్పుడు పెద్దగా చదువులేవీ చెప్పించే కుటుంబం కాదు తమది. పెళ్ళప్పటికి తన వయసు సరిగ్గా పదిహేను. ముక్కుపచ్చలారకుండానే - మొగుడంటే ఏమిటో తెలీకముందే ముగ్గురు పిల్లల తల్లయిపోయింది.

తల విదిలించింది లచ్చి నరసమ్మ. కుడి బుగ్గమీద చురుక్కుమనేలా కాటు వేసింది దోమ.

రపామని కొట్టేసరికి దాని వెచ్చటి రక్తం జిగురు జిగురుగా చేతికంటుకుంది.

దోమలకూ దోమల మందు బాగా వంటబట్టినట్టుంది. అదో పక్కన వాసన పొగబండిలా చిమ్ముతున్నా వీటి దారి వీటిదే.

ఈ నడిరాతిరి ఏకాంతం శాపమా వరమా?

అర్థంకాలేదు.

వయసెంత అనేది పెద్ద లెఖ్ఖగా తెలీదు గాని చాలా జీవితాన్నే చూసినట్టనిపిస్తోంది. అంతా ఇంతానా కొలుచుకుందుకు?

అనుభవానికి కొలమానం ఎక్కడుంది?

ఇంటినిండా బిలబిల్లాడుతూ పిల్లలు.

భగవంతుడిస్తున్నాడు అంటు సర్ది చెప్పుకోడం...

ఇప్పుడు ఇలా ఒంటరిగా ఆలోచించుకుంటే అది ఓ నిర్లక్ష్యం, నిర్లజ్జగా అనిపిస్తోంది. చిన్న ఆపరేషన్‌తో సరిపోయే వ్యవహారానికి ఎంత తప్పు చేసారు?

ఎన్నోసార్లు భర్తతో మొత్తుకుని చెప్పింది "ఆపరేషన్ చేయించుకోమని".

అప్పట్లో ఆడపడుచులు, అక్కచెల్లెళ్ళు ముగ్గురు నలుగుర్ని కనగానే ఆసుప్రతికెళ్ళి ఆపరేషన్ చేసుకుని రావడం చూస్తుంటే ఈర్ష్యగానూ అనిపించేది.

అతను ససేమిరా అంటూ ఒప్పుకుంటేగా....

"చిన్న సూది మందంటేనే భయం నాకు... ఆపరేషనా... నేనేగా సంపాదించి సంసారం నడిపేది, నిన్నేం మీ పుట్టింటినుంచి తెమ్మనట్లేదే."

అసలు భయం అదికాదని చాలా ఆలస్యంగా తెలిసింది, ఆ చిన్న ఆపరేషన్ తో ఎక్కడ తన మగతనం కోల్పోతానోనన్న భయం... ఓ రకమైన అహం.....

"పోనీ నే చేయించుకోనా... మీ చెల్లెళ్ళు మా వాళ్ళంతా చెపుతున్నారు..." నసిగింది.

"ఒడ్డొడ్డు పిచ్చమ్మా! వాళ్ళకేం అలాగే చెబుతారు... నీకేమయినా అయితే నేనూ నా పిల్లలూ ఏం కావాలి? నే తట్టుకోలేను" అతని ప్రేమ మరోమాట అనకుండా కట్టిపడేసింది.

నిజానికి ఎంత ప్రేమగా చూసుకునేవాడు!

పిల్లలను కూడా లెక్కించకుండా తనకోసం ఇష్టమయిన తిండి పదార్థాలు క్రమం తప్పకుండా తెచ్చేవాడు కాదు!

ఎంత ఇబ్బందులున్నా కారప్పూస, చేగోడీలు, పకోడీ పొట్లమో ఏదో ఒకటి రోజూ తేవలసిందే.

పిల్లల్ని ఇంట్లో వదిలి ఎన్నిసార్లు తాము అర్ధరాత్రి సినిమా చూసేందుకు వెళ్ళలేదు? ఒక్కోసారి దిగులు పడితే అతనే ఓదార్చేవాడు,

"ఇంతమంది పిల్లలు.. ఏకంగా పదిమంది.. వీళ్ళంతా ఎలా పెరగాలి? వీళ్ళ పెళ్ళిల్లెలా..."

"ఎందుకమ్మా అంత చింత పడతావు? నాకు మంచి ఉద్యోగం ఉంది కదా... పెళ్ళిశ్చేంత సేపు చూస్తుంటే అయిపోవూ.... పద బయటకు వెళ్ళివద్దాం... నీకు ఇంట్లో ఉండి ఉండి అన్నీ ఇలాంటి పిచ్చి ఆలోచనలే వస్తాయి..."

కష్టసుఖాల మధ్య రోజులు గీరున తిరిగిపోయాయి. ఐదుగురు అమ్మాయిల్లో ముగ్గురి పెళ్ళిళ్ళు చేసారు. ఇద్దరు కోడళ్ళు వచ్చారు.

ఏక చత్రాధిపత్యం క్రింద సాగిపోయే అధికారానికి అడ్డుకట్ట మొదలయింది. చదువుకున్న కోడళ్ళు తమమాటే నెగ్గించుకోవాలన్న పట్టింపులతో తగాదాలు మొదలయాయి.

"వాళ్ళిష్టం వచ్చినట్టుంటే మీదేం పోయిందంటూ" ఎదురు తిరిగిన కొడుకుల్ను చూసి అవాక్కయింది.

"ఊరుకో పిచ్చమ్మా, నువ్వు నిజంగా పిచ్చమ్మవే... అడ్డాల్లో బిడ్డలు గాని గడ్డాలోచ్చాక బిడ్డలా? ఇప్పుడు ఏమైనా అంటే వేరు పోతామంటారు..."

అనకముందే వేరు పోతామనడం మొదలయింది.

ఆ గొడవలు ఓ కొలిక్కి రాలేదు...

అనుకోని పిడుగుపాటు.

నిజమే పిడుగు పాటే....

ఇంటిపెద్ద హఠాత్తుగా కుప్పకాలి పోవడం పిడుగుపాటేగా!

జీవితం తల్లకిందులైపోయింది.

నిన్నటివరకు మహారాణిలా సాగిన దర్బా హఠాత్తుగా కూకటి వేళ్ళతో సహా పెకిలించుకు పోతుంది. అయినా దుఃఖాన్ని మనసు పారల్లోనే అదిమి పెట్టుకుంది. ఇంకా పెళ్ళిళ్ళు కావలసిన పిల్లలున్నారు.

వాళ్ళ బాగోగులు చూడాలి.

తనిలా కృంగిపోతే వాళ్ళనెవరు ఓదారుస్తారనుకుని బాధను దిగమింగుకుంది. మసక మసగ్గా అగుపించే చూపు తడిగా మారింది. తనకు తెలియకుండానే ఊరిన కన్నీళ్ళను చీరకొంగుతో తుడుచుకుంది.

ఇంకా నా గుండెలో సౌకుమార్యం, కంటిలో కన్నీళ్ళు మిగిలి ఉన్నాయా?

ఆశ్చర్యమనిపించింది.

పెళ్ళిళ్ళయాక కూతుళ్ళకు మొగుళ్ళు కొడుకులకు పెళ్ళాలే ముఖ్యమనేది గ్రహించేందుకు ఎక్కువకాలం పట్టలేదు.

ఇహ అమ్మ అవసరం ఏముంది గనక?

అమ్మకు ఏం తెలుసు? అమ్మకు ఎందుకు చెప్పాలి?

నిజమే మాట మూగవోయింది.

ఉప్పెనలా దగ్గుతెర ఒకటి ఆమెను ముంచెత్తింది.

ఊపిరి ఆగిపోతుందేమోనన్నంత భాధ.

క్షణం గిలగిలలాడిపోయింది. అంతలోనే గుక్క తిప్పుకుని ఓపిక తెచ్చుకుని మంచం పక్కన స్టూల్ మీదున్న కూజాలో నీళ్ళు వంపుకుని ఓ గుక్క తాగింది. ఎవరో గొంతు నులుముతున్నట్టుగా బాధ.

కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయి.

ఎందుకో అమ్మ గుర్తుకు వచ్చింది.

అపురూపంగా చూసుకున్న తండ్రి గుర్తుకు వచ్చాడు.

పిల్లలందరిలోకీ అందంగా ఉంటుందనో లేదా పుట్టినప్పటినుండి కలిసి వచ్చిందన్న సెంటిమెంట్ గాని ఎంత అపురూపంగా చూసుకునేవారు!

పెళ్ళయాక కూడా తను కా అంటే కా, కీ అంటే కీగా సాగేది. చివరకు అక్కచెల్లెళ్ళు అన్నదమ్ముల భార్యలూ తనకు అమిత గౌరవమూ ఇచ్చేవాళ్ళు... అలాంటిది... ఇప్పుడు...

ఇలా...

కరుణించని చావు కోసరం రాత్రీ పగలూ ఎదురు తెన్నలు చూస్తూ....

మళ్ళీ మరోసారి దగ్గు... ఆగని దగ్గు.. ఊపిరి సలపనివ్వకుండా...

ఒక్క క్షణం.. భయంకరమైన అనుభవం...

అంతలోనే... ఏదో విముక్తి... బాధ తెలియని స్థితి.

ఒళ్ళంతా తేలికయిన అనుభూతి.



కళ్ళు తెరిచేసరికి కొత్త వాతావరణం...

సెంట్ స్ప్రే చేసినట్టు మందులు విరజిమ్మిన ఘాటైన వాసనలు.. ముక్కుపుటలను ఊదరగొడుతూ... బహుశా ఆ వాసనలకే స్పృహ వచ్చిందేమోననిపించింది లచ్చిన్నరసమ్మకు.

చుట్టుపక్కల గుసగుసలు వినబడుతున్నా కళ్ళు తెరవాలనిపించడం లేదు.

ఆసుషితి వాతావరణమని తెలుస్తూనే ఉంది.

ఇలా ఉన్న ఫలాన ఆసుపత్రికి వేసుకు రావలసి వచ్చినందుకు ఎంత తిట్టుకున్నారో....

ఎంత ప్రేమ వున్నా కొడుకులు మాత్రం ఏం చేస్తారు?

రోజూ వారీ వ్యవహారిక జీవనంలో ఇప్పుడు అవసరం ఉన్నది భార్య, తల్లికాదుగదా? అందుకే భార్య తాన అంటే వీళ్ళు తందాన అనాలి. లేకపోతే రోజుగడవడం కష్టం కదా?

అమ్మ అవసరం తీరిపోయింది, ఆస్తులూ ముట్టిపోయాయి. మరిక ఏమయితేనేం? మనసునిండా దిగులు, అయినా జీవితమంతా తోడుండవలసిన మనిషే ఇలా నడిసముద్రంలో ముంచి వెళ్ళిపోయాక ఎవరో ఏదో చేస్తారని ఎందుకు ఆశపడాలి? ఇహ ఏం మిగిలినదిని బ్రతికుండాలని ఆశపడాలి?

"డాక్టర్ ఏమన్నారు?"

పెద్ద కోడలి స్వరం.

కళ్ళ చివరల్నించి కాస్త చూపు సారించిందామె.

"ఇవ్వాళ టెస్ట్‌లన్నీ చేస్తారట. అన్నీ సక్రమంగా ఉంటే ఆపరేషన్ చెయ్యాలి రెండు వాల్చులు చెడిపోయాయి అంటున్నారు. ఈ లోగా డబ్బులు సరిచూసుకోవాలి... ఎంతలేదన్నా కనీసం రెండు లక్షలన్నా ఉండాలి."

"మీ తమ్ముళ్ళేమన్నారు...?"

"ఇంకా మాట్లాడాలి. ఏదేమయినా ఇది వాయిదా వేసే సమస్య కాదుగా..." పెద్ద కొడుకు చెబుతున్నాడు.

మళ్ళీ నిద్రలోకి జారిపోయింది లచ్చిన్నరసమ్మ.

ఎక్కడక్కడో విహారిస్తున్న అనుభూతి... ఎప్పటికో మెళుకువ...

మంచం పక్కన పెద్ద కోడలి కూతురు, పెద్ద మనుమరాలు బల్ల మీద కూర్చుని ఏదో పుస్తకం చదువుతోంది.

దాని పేరు లాక్షణి.

"అమ్మలూ" నూతిలోంచి వచ్చినట్టున్న ఆమె స్వరం వింటూనే లేచి వచ్చింది ఆ పిల్ల.

"నానమ్మా... ఎలాగుంది?"

"చాలా సుఖంగా ఉంది..."

"అమ్మా.. నాన్న.."

ఏ ముసలిదాన్ని చూసేందుకు పిల్లది చాల్లే అని ఇంటికి చెక్కేసారా? మనసులోనే కినుకగా అనుకుంది.

"ఇప్పుడే పని మీద వెళ్ళారు నానమ్మా.."

"ఏం పని? నాతో చెప్పాచ్చులే"

చెప్పాలా వద్దా అన్నట్టు కాస్త తటపటాయింది,

"ఆపరేషన్‌కు ఏర్పాట్లు చెయ్యాలిగా.. ఒక్కసారి ఉలిక్కిపడింది ఆమె. ముడతలు పడిన ఆ చర్మంలో ఏదో గగుర్పాటు.

"టెస్ట్ లన్నీ చేసారుగా.. అన్నీ బాగానే ఉన్నాయట... ఆపరేషన్‌కు ఏర్పాట్లు చేసుకోమన్నారు డాక్టర్లు."

"దానికి మీ అమ్మ వెళ్ళడం ఎందుకే?" అనుమానంగా ప్రశ్నించిందామె.

"మరి బాంక్‌లో డిపాజిట్ అమ్మ పేర్నేకదా ఉంటుంది?"

విషయం పూర్తిగా అర్థమయింది లచ్చిన్నరసమ్మకు.

బ్యాంక్‌లో డబ్బు కోడలికి పుట్టింటి నుండి అన్నదమ్ములు పంచిచ్చిన ఆస్తి.

ఆ డబ్బు అయిదారు లక్షలూ కూతురి పెళ్ళికని ఆ రోజే బ్యాంక్‌లో వేస్తూ పెళ్ళికి తప్ప ఎంత అవసరమొచ్చినా వాడొద్దని అనుకున్నారు.

ఇప్పుడది తీస్తున్నారంటే... మిగతా కొడుకులిద్దరు.. మొండి చెయ్యి చూపించి ఉంటారు.

లచ్చిన్నరసమ్మ చూపానని కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి.

ముందునుంచీ పెద్దాడు కాస్త మెతకే.

అమ్మ నాన్న అంటే అభిమానమే... అయినా...

ఆడపడుచు కూతుర్ని కానీ కట్నం లేకుండా చేసుకుందుకు ముందుకు రావడమేగా తనలో ద్వేషాన్ని పెంచింది.

అందులోనూ పెళ్ళయినప్పటి నుండి కాల్యకుతిన్న ఆడపడుచామె.

ఓ పక్క తను చెపుతూనే ఉంది, చదువూ సంధ్యాలేని పిల్ల కాదు ఉద్యోగం ఉన్నదాన్ని చూస్తామని..

అప్పటికే అప్పుల్లో మునిగి తేలుతున్నారు వాళ్ళు.

ఇంతలో తగుదునమ్మా అంటూ ముందుకు వచ్చి

"అలాగంటే ఎలాగమ్మా? ఇప్పుడు ఈ పరిస్థితుల్లో అత్త మాత్రం ఎక్కడని చెయ్యగలదు. అత్తకు మాత్రం మనం తప్ప ఎవరున్నారు? మీకూ మీకూ ఏమయినా ఉండనీగాక. ఆ పిల్ల మీద ఎందుకు కోపం? నాకు అభ్యంతరం లేదు, కావాలంటే పెళ్ళయ్యాక చదివించుకుంటాను"

అవాక్కయిపోయింది తను. ఇది ఎదురు చూడని దెబ్బ.

పెళ్ళి జరిగినా పిల్లలు పుట్టినా పెద్ద కొడుకుని మాత్రం క్షమించలేకపోయిందామె మనసు.

అందుకే అతన్ని దూరం పెట్టి చిన్నవాడికి పట్టం గట్టింది.

ఏరికోరి ఎంచుకున్న పిల్లతో అతని పెళ్ళి జరిపించింది. ఆ కోడలికి ఏడువారాల నగలూ చేయించింది.

పెద్ద కోడలికి పెళ్ళని ఒక్క చీరయినా కొనలేదు.

పాతికేళ్ళుగా మనసు నిండా ద్వేషం పెంచుకుంటూనే వస్తోంది.

ఇప్పుడు...

"మొన్న చూసెళ్ళిన పెళ్ళివాళ్ళు ఏమన్నారు?" మనవరాలిని ప్రశ్నించింది.

"ఏవో మాటలు సాగినట్టున్నాయి, కాని నాన్న ఇవ్వాళే చెప్పాడు... ఎమ్.సి.ఎ చదవమని... పెళ్ళికేం తొందర చదువయాక చూద్దామని.."

మాటల్లోనే వచ్చారు పెద్దకొడుకూ - కోడలు.

"అమ్మా ఎలా ఉంది? ఇదిగో... రేపీ పాటికి ఆపరేషన్ చేస్తారు.. నెలకల్లా మామూలు మనిషివయిపోతావు." కొడుకు ధైర్యం చెప్పాడు.

"అవునండీ. పెద్ద ఆపరేషన్ కూడా కాదు. రేపీపాటికి మామూలుగా ఉంటారు..." పెద్ద కోడలి ఓదార్పు.

లచ్చిన్నరసమ్మ మొహాన చెంపపెట్టులా తోచిందా ఓదార్పు.

పెళ్ళైన కొత్తలో అత్తా అత్తా అంటూ చుట్టూ చుట్టు తిరిగే కోడలికి ఓ రోజున చెప్పింది.

"కాస్త మర్యాదిచ్చి పిలవడం నేర్చుకో.. మీరనే అనాలి"

ఇప్పుడామె మనసు సిగ్గుతో కుంచించుకుపోయింది.

"పెద్దాడా... నీ ఒక్కడితో కాస్త మాట్లాడాలి"

అతను భార్యవంక కూతురి వంక చూసాడు.

ఇద్దరూ చేస్తున్న పని వదిలి బయటకు కదిలారు.

"ఆపరేషన్ కు ఎంత ఖర్చవుతుంది?"

"ఎంతయినా కానీ..."

"అడిగినదానికి సరిగ్గా చెప్పు..."

"కావచ్చు ఓ రెండు లక్షలు.."

"నీ తమ్ముళ్ళకు చెప్పావా?..."

"చెప్పాను?"

"ఏమన్నారు?"

"ఇప్పుడవన్నీ ఎందుకమ్మా?"

"కాదు, అడిగినదానికి జవాబు చెప్పు"

"ఏవో ఇబ్బందులు.... పోనీలే... పిల్లలు గలవాళ్ళు.."

"నీకు లేవా ఇబ్బందులు.."

"....."

"కూతురి పెళ్ళికని ఉంచిన డబ్బు తీసావుగదూ?"

నిర్లిప్తంగా చూసాడు.

"ఇంకా కుదరలేదుగా, తొందరేం? మరో రెండేళ్ళు చదువుకుంటుంది" ఒక్కసారి అతని రెండు చేతుల్లో మొహం దాచుకుని పెద్ద పెట్టున ఏడ్చు మొదలుపెట్టిందామె.

"అమ్మా.... అమ్మా.. ఏమిటిది...?"

"పెద్దాడా... కడుపున పుట్టిన వాడవయినా సవతి తల్లి ప్రేమను చూపాను. నా మాట నెగ్గలేదన్న అహంతో మీపై విషం కుమ్మరించాను. ఎందుకురా ఇప్పుడిలా నా కోసం...."

అతని కళ్ళు చెమ్మగిలాయి. మాట పెగల్లేదు.

"నేనిప్పుడే మొహం పెట్టుకుని నీ భార్య మొహం చూడగలను?"

"అదేమిటమ్మా అలాగంటావు? ఏమీ తోచక నేను గింజుకుంటుంటే తనే చెప్పింది - ఇలా చేద్దామని. పెళ్ళి రెండేళ్ళు వాయిదా వేసినా ఇబ్బందేం లేదుగా?"



తెలతెలవారుతూనే ఓ నిశ్చయానికి వచ్చింది లచ్చిన్నరసమ్మ.

కొడుకు ఏ విధంగా చెప్పినా వినడు. అందుకే డాక్టర్ గారితో సంప్రదించి మాజిస్ట్రేట్ గారిని పిలిపించింది.

ఏవో ఆస్తులున్నాయేమో వీలునామ కావచ్చునుకున్నారంతా....

నాత కోతలు పూర్తయ్యాక నలుగుర్నీ లోపలకు పిలిచి ఆవిడ కోరికపై ఆ పత్రాన్ని చదివాడాయన.

"సంపూర్ణ ఆరోగ్యంతో నేను వ్రాయించిన పత్రమిది. దీన్ని ఎలా పిలుస్తారో మీ ఇష్టం. ఈ ఆపరేషన్ జరిగాక నేను ఎన్నాళ్ళు ఉంటానో డాక్టర్ కే కాదు ఆ బ్రహ్మదేవుడికీ తెలీదు. కాని అందుకోసం కూతురి పెళ్ళి త్యాగం చేసి నాకొడుకూ కోడలూ కావలసినవి సమకూర్చినా ఆపరేషన్ విజయవంతమవుతుందో కాదో చెప్పలేని స్థితిలో నేనీ రిస్క్ తీసుకోదలుచుకోలేదు. ఉన్నన్నాళ్ళూ తృప్తిగా ఉండాలన్నదే నా ఆకాంక్ష.

నాకు ఇష్టం లేదు కనుక మెళుకవలో ఉన్నా స్పృహలో లేకున్నా నాకు ఎవరూ ఎలాంటి ఆపరేషన్లు చెయ్యరాదు.

ఇట్లు,

లచ్చిన్నరసమ్మ.

మానవత్వం మనిషి రూపు దాల్చినట్టు ఆమె పెదవులపై ఆరిపోని చిర్నవ్యు.



ఒదిగిన మహా సముద్రం

- ఆకెళ్ళ శివప్రసాద్

(కొముది-రచన నిర్వహించిన షోషేలో ఎంపికైన ఉత్తమ కథ)

జీవితం మరీ యాంత్రికమైపోయిన భావన కలిగినప్పుడు మనసు సేద తీర్చడం కోసం జ్ఞాపకాలని అందించిన వ్యక్తులిరువురిని చూడాలనుకోవడం సహజమైన విషయం!

యాంత్రికమైన భావనే కాదు గతకొన్నేళ్ళుగా యంత్రంలా అయిపోయిన నేను మనసు మాటవిని 'సిద్ధాంతం' బయలుదేరాను.

'సిద్ధాంతం' నా బాల్యానికి సాక్షిగా నిలిచిన ఊరు. ఆ ఊర్లోనే ఉన్నాడు నా చిన్ననాటి స్నేహితుడు దీక్షితులు. నిజాయితీగా చెప్పాలంటే నా కన్నా తెలివైనవాడు, జీవితంలో తనకేం కావాలో స్పష్టంగా తెలిసినవాడు దీక్షితులు.

మా నాన్నగారికి తరచు బదిలీ అవుతుండడం వల్ల మా తాతగారి ఊళ్ళోనే ఆరోతరగతి నుండి చదువుకున్నాను. ఆరోతరగతిలో చేరినప్పుడు నా బెంచీలో నా పక్కనే కూచునేవాడు దీక్షితులు. బల్ల దగ్గర మొదలైన స్నేహం ఆ సాయంత్రానికే బల్లకట్టు మీద ప్రయాణం వరకూ వెళ్ళింది. ఆ సాయంత్రం గోదావరి లంకలో ఆడుకుని, తిరిగి వస్తున్నప్పుడు బల్ల కట్టు ఎక్కాం.

మా ఇంటి దగ్గరగా దీక్షితులు ఇల్లు ఉండడం వల్ల, ఎప్పుడు ఒకరిని వదిలి పెట్టి మరొకరు ఉండక పోవడం వల్ల ఆత్మీయులమయిపోయాము.

అన్ని విషయాల్లో దీక్షితులు అంటే ఇష్టంగా ఉన్నా, చదువు విషయంలో మాత్రం అసూయగా ఉండేది.

ప్రతి పరీక్షలోనూ నాకన్నా కనీసం ఒక్క మార్కెనా ఎక్కువ వచ్చేది.

ఏడో తరగతి పరీక్షలో రాష్ట్ర స్థాయిలో ర్యాంకు సాధించాడు దీక్షితులు. మా బడిలో ప్రత్యేకంగా 'సన్మాన కార్యక్రమం' ఏర్పాటు చేశారు.

సన్మాన కార్యక్రమంలో మాట్లాడిన మా లెక్కల మాష్టారు, ప్రిన్సిపాల్ దీక్షితులు తప్పకుండా ఇంజనీరో, డాక్టర్, శాస్త్రవేత్త అవుతాడని గొప్పగా మాట్లాడారు. చిత్రంగా అందరికన్నా చివరగా మాట్లాడుతూ దీక్షితులు -

"నాకు తెలుగు భాషంటే ఎక్కువ ఇష్టం.. అమ్మంటే ఎంత ఇష్టమో అమ్మ భాషంటే అంత ఇష్టం.. ఆ భాషలోని ప్రతి అక్షరంలో అనంత సత్యాలు కనిపిస్తాయి... 'అ'లో అమ్మ, 'ఆ'లో ఆత్మీయత, ఇలో ఇల, ఈలో ఈశ్వర ప్రేమ.. ఇలా ప్రతి అక్షరంలో కామధేనువు, కల్పవృక్షమూ కనిపిస్తాయి.... 'నిక్కమైన మంచి నీల మొక్కటి చాలు, తళుకు బెళుకు రాళ్ళు వట్టడేల' అన్న వేమన పద్యం వల్ల వేసుకున్నా, తన సంతోషమే స్వర్గము అన్న సుమతి శతకాన్ని చదువుకున్నా, గంగ ఉదకము తెచ్చి లింగ పూజలు చేసే కృష్ణశాస్త్రి సాహిత్యమన్నా, గులాబీ బాల మనసు తెలుసుకున్న కరుణశ్రీగారి మాటన్న, దోసిళ్ళతో అమృతం తాగిన తిలక్ కవిత్వమన్నా నాకు ప్రాణం.. అందుకే అపురూపంగా నిలిచిన తెలుగులో సరిగంగ స్నానాలు చేయాలని, సాహిత్యంలో మమేకమై సాగాలని నా ఆశ.... ఆశయం.. మందార మకరందమాధుర్యాలని గ్రోలాలని వాంఛ.. నాకు నడతని, నడవడికని, సంస్కృతిని, సంప్రదాయాన్ని, ఆటని పాటని నేర్పిన భాషని నన్ను నేను అర్థం చేసుకోవడానికి ఉపయోగించుకోవాలి... రమణ మహర్షి గారి బోధనల సారాంశంలా 'నేనెవరినో' తెలుసుకునే ప్రయత్నం చేయాలి... అందుకే పద్యాలుగా, కవితలుగా, కథలుగా, నాటకాలుగా, నవలలుగా అనేక బాహువులతో విస్తరించిన భాషా విశ్వరూపాన్ని సాక్షాత్కరించుకునే భగీరథ ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.. అఖండమైన గంగలాంటి భాషని జాహ్నమహర్షి ఆపోసన పట్టినట్టు పట్టలేక పోయినా? ఆత్మానందాన్ని పొందే ప్రయత్నంలో ఆధారం చేసుకోవాలనుకుంటున్నాను.. ఒక్కోసారి తీరం చేరడంలో కన్నా ప్రవాహంలో సాగడంలోనే ఆనందం ఎక్కువగా ఉంటుంది..." అంటూ అనర్గళంగా మాట్లాడుతుంటే, అంతా మంత్ర ముగ్ధుల్లా ఉండిపోయాం. ఏడోతరగతి చదివిన అబ్బాయి అంత స్పష్టంగా భావి జీవితం గురించి, జీవితంలో ఎంచుకున్న మార్గం గురించి చెప్పడం ఆశ్చర్యంగా ఉంది.

దీక్షితులు మాట్లాడడం పూర్తయిన వెంటనే లెక్కల మాష్టారు వాడి దగ్గరకు వచ్చి -

"... ఇదేమిటా ఇంత తెలివైనవాడివి తెలుగు చదవడమేమిటి?" అని అడిగారు.

"తెలివైన వాళ్ళు తెలుగు చదవకూడదా? మీరూ చిత్రంగా మాట్లాడతారే... మన భాషకి మనకు విలువ ఇవ్వకపోతే ఎలా?... ఈ తెలివి తేటలు మాతృభాష ఇచ్చినవే.. మీరే చాలాసార్లు చెప్పారు. మాతృ భాషలో అర్థం చేసుకుంటే ఎప్పటికీ గుర్తు ఉంటుందని.." అన్నాడు.

ఆ తరువాత హితులు, సన్నిహితులు చాలా రకాలుగా దీక్షితులు ఎంచుకున్న 'దిశ' మార్చే ప్రయత్నం చేస్తే -

"బ్రహ్మ మొక్కటే పరబ్రహ్మమొక్కటే' అన్న అన్నమయ్య మాట అచ్చ తెనుగు మాట ఎందులోనూ కనిపించదు.." అనేశాడు. అనడమే కాదు 'ఇంటర్'లో నే దారి మార్చుకున్నాడు.

ఈ పరిణామం వల్ల తెలిని ఆనందం నాకు కలిగింది. ఇక ఈ ఊరిలో నాకు పోటీ ఉండరు. దీక్షితులు పోటీ ఉండడు కనుక నా ప్రాధాన్యత పెరుగుతుంది.

అమలాపురం కాలేజీలో ఇంటర్ పూర్తిచేసి, వైజాగ్ ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో ఇంజనీరింగ్ పూర్తి చేసి, క్యాంపస్ సెలక్షన్ రావడము బెంగుళూరులో ఉద్యోగంలోచేరి, అక్కడి నుంచి ఉద్యోగ రీత్యా అమెరికా వెళ్ళిపోయాను. దాదాపుగా పదేళ్ళ పై చిలుకు కాలం ఫోన్లలో మాట్లాడుకోవడం తప్ప ప్రత్యేకంగా కలుసుకోలేదు.

ఈ పదేళ్ళ కాలంలో దీక్షితులు తెలుగు పి.జీ పూర్తి చేసి, తెలుగు టీచర్ గా ఉద్యోగంలో చేరాడు. తను ఇష్టపడిన చంపక మాల, ఉత్పలమాల, ఆటవెలది తేటగీతి పద్యాలు, కవితలు, కథలు రాస్తున్నాడు. నా పెళ్ళి సందర్భంలో 'పంచరత్నాలు' రాసి కూడా పంపాడు. నా పెళ్ళి తరువాతే దీక్షితులు పెళ్ళి జరిగింది.

ఉద్యోగ వత్తిడి వల్ల వాడి పెళ్ళికి వెళ్ళలేకపోయాను. నిజానికి దీక్షితులు మేనమామ కూతురు 'అపురూప'నిచ్చి పెళ్ళిచేస్తారని చిన్నప్పటినుండి అనుకునేవాళ్ళు. కాకపోతే తెలుగు మేష్టారుకిచ్చి పిల్లని పెళ్ళి చేయడం ఇష్టంలేక కాకినాడలో ఇంజనీర్గా పనిచేస్తున్న అబ్బాయితో ఆమె పెళ్ళి చేశారు. అప్పుడు దీక్షితులు స్థితప్రజ్ఞుడిలా -

"...మనని ఇష్టపడేవాళ్ళు ఎక్కడో ఉంటారు... అయినా తెలుగు భాషతో సంసారం ఉండనే ఉందిగా.." అనేవాడు. మరో విషయమేమిటంటే -

దీక్షితులకి కాలేజీలో లెక్చరర్గా ఉద్యోగం వచ్చినా వెళ్ళలేదు -

"బీజాలు గట్టి ఉండాలంటే చిన్నప్పటినుండి భాష పట్ల ఇష్టాన్ని కలిగించాలి.... అంచేత బడిలోనే చదువు చెబుతా..." అన్నాడు.

దీక్షితులు నిర్ణయం మార్చడం కష్టం. అంచేత ఎవరూ ఏమీ మాట్లాడలేదు ఉద్యోగం విషయం.

ఆ తరువాత, అంతర్వేదిలో ఉంటున్న సంగీతం మేష్టారు అమ్మాయి కౌసల్యని పెళ్ళిచేసుకున్నాడు.

దీక్షితులకి ఇద్దరు పిల్లలు. కవలలు. సుకృతి, సుస్వర. మానవ సంబంధాలని మహత్తరంగా మార్చివేసిన కమ్యూనికేషన్ సౌకర్యాలవల్ల, ఇ - మెయిల్లో గ్రీటింగ్స్, ఫోన్లో శుభాకాంక్షలు చెప్పేవాడు - అన్ని సందర్భాలలో. కాలగతిలో జీవన శృతిలో మార్పులు సహజం. ఆ మార్పు మనసులో పేరుకుపోయిన 'ఖాళీని' పూరించే ప్రయత్నంలో ఈ ఊరుకి తీసుకువచ్చింది.

తాతయ్య పోయాక మా బంధువులు అమలాపురం వెళ్ళిపోయారు. సిద్ధాంతంలో ఉన్నది స్నేహితులే!

సిద్ధాంతం బ్రిడ్జి దగ్గర కారు దిగి, డ్రైవర్కి ఊళ్ళో ఉన్న వేణు గోపాలస్వామి గుడి దగ్గరకి రమ్మని చెప్పి నడక సాగించాను.

కాలువ గట్ల మధ్య దోబూచులాడిన బాల్యపు గురుతులు వెతుక్కుంటూ నడుస్తున్నాను.

ఊళ్ళోకి అడుగు పెట్టేసరికి -

"మీరూ?!" అని గుర్తుపట్టారు ఒకరు. ... అలా అలా.. పలకరింపుల పర్వం మొదలైంది... ఆ పదేళ్ళ కాలంలో కాలం చేసిన తాతయ్యని, అమ్మమ్మని గుర్తుతెచ్చుకున్నారు.

సరిగ్గా లెక్కల మేష్టారు ఇంటిదగ్గరకే వచ్చాను. ఆయన ఈ మధ్యే రిటైర్ అయ్యారు. ఆయన ఇంటి పక్కనే దీక్షితులు ఇల్లు.

కుశల ప్రశ్నలు అయ్యాక "మీ స్నేహితుడు వచ్చాక మమ్మల్ని పట్టించుకోవు... ఈ పూట ఇక్కడే భోజనం చేయాలి.." అని పట్టు బట్టారు. దీక్షితులు ఆచంట బడిలో టీచర్గా చేస్తున్నట్టు. ఫోన్ చేస్తామంటే వద్దని చెప్పాను. నన్ను చూసి వాడి ఆశ్చర్యపోవాలి. అందుకే వస్తున్నట్టు తెలియచేయలేదు.

లెక్కల మేష్టారు ఇంట్లో స్నానం పూర్తి చేసేసరికి ఆ ఊళ్ళో తెలుసున్న వాళ్ళందరూ వచ్చారు. దీక్షితులు, భార్యాపిల్లలు ఊరు వెళ్ళినట్టు తెలిసింది.

భోజనం పూర్తయ్యేసరికి, ముగ్గురు నలుగురు పరిచయస్థులు వాళ్ళ పిల్లలని నా దగ్గరకి తీసుకు వచ్చి, నన్ను ఆదర్శంగా తీసుకుని ప్రయోజకులు కావాలని చెప్పి, అవకాశాలు ఉంటే కొందరికి ఉద్యోగాలు ఇప్పించమని అప్లికేషన్స్ ఇచ్చారు.

నేనేదో అందనంత ఎత్తులో ఉన్నట్టు, వాళ్ళు అతి సామాన్యంగా ఉన్నట్టు క్షణం అహం కలిగింది. అప్లికేషన్స్ తీసుకుని - "చూస్తాను" అన్నాను ముక్తసరిగా -

ఆమాటకే వాళ్ళు ఆనంద పడిపోతూ, వాళ్ళ కంప్యూటర్ కోర్సుల సర్టిఫికేట్లు చూపెట్టారు.

"చూస్తానంటే చేస్తాడులే.. పెద్ద ఉద్యోగంలో ఉన్నాడు విసిగించకండి..." అకారణంగా వాళ్ళ మీద అరిచారు మాష్టారు. నేను విశ్రాంతి తీసుకుంటానని చెప్పి వాళ్ళని పంపేశారు. అంతా వెళ్ళిపోయాక " మా మనవడు హైదరాబాదులో కంప్యూటర్ కంపెనీలో

ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు... హఠాత్తుగా ఏమైందో తెలియదు ఉద్యోగంలోంచి తీసివేశారు... ఆ బాధతో వాడు నిద్రమాత్రం మింగాడు.. అతి కష్టం మీద బ్రతికించుకోగలిగాము.... వీలుంటే వాడికి ఉద్యోగం చూస్తావా?" అని అడిగారు!

అందరికీ ఇచ్చినట్టే ఆయనకి 'చూస్తానని' మాట ఇచ్చాను అప్లికేషన్ తీసుకుని!



సాయంత్రం ఆరయింది. దీక్షితులు అప్పటికి రాకపోయే సరికి -

"బడి నుండి తిన్నగా గోదావరి ఒడ్డుకి వెళ్ళి వుంటాడు.. అక్కడ పిల్లలకి తెలుగు చెప్పతుంటాడు...." అన్నాడు మేష్టారు. మెల్లగా గోదావరి వైపునడక సాగించాను. దారిలో ఒకరిద్దరి పలకరింత.

"ఒరులేయవియెనరించిన

నరవర! యుపియము దన మనంబున కగుదా

నొరులకు నవిసేయకునికి

ఏరాయణము పరమ ధర్మ పథము కెల్లన్"

ఇతరులు చేసే పనులేవవి మన మనసుల్ని నొప్పిస్తాయో, అలాంటి పనులుమనం ఇతరుల పట్ల చేయక పోవడమే అన్ని ధర్మాలకెల్ల గొప్ప ధర్మమని మహాభారత పద్యం అద్భుతంగా ఆలపిస్తూ, వివరిస్తున్నాడు దీక్షితులు.

ఇన్నేళ్ళు గడిచినా చెదరని ప్రశాంతత, ఆత్మీయత మొహంలో కనిపిస్తున్నాయి.

నన్ను చూసి ఆశ్చరంగా ఆనందంగా -

"ఏమిటా ఏ రకమైన సమాచారం కాకుండా వచ్చావు!?" అన్నాడు పిల్లల్ని పంపించేస్తూ -

ఆ తరువాత, ఆ గోదారి ఒడ్డున పసివాళ్ళమయిపోయాం! ఎన్నో కబుర్లు... ముచ్చట్లు.... లేత చీకట్లు.... దూరంగా బ్రిడ్జి మీద వాహనాలు బొమ్మలు కదులుతున్నట్టుగా ఉంది..

గోదావరిలో ఓ తెరచాప పడవ అలౌకిక ఆనందాన్ని పొందుతున్న యోగిపుంగవుడిలా ఉంది!

మా కబుర్లతో మేము -

నక్షతాల కబుర్లలో అవి!

ఎప్పటికో ఇల్లు చేరుకున్నాం!

దీక్షితులే స్వయంగా వంట చేశాడు.

భోజనాలు అయ్యాక పెరట్లో పక్కలు వేశాడు.

మర్నాడు ఉదయం బయలు దేరితే గాని వైజాగ్ లో ఎటెండ్ కావలసిన సెమినార్ కి ఎటెండ్ కాలేను. సూట్ కేసు సద్దుతుంటే, ఊళ్ళో వాళ్ళు ఇచ్చిన అప్లికేషన్ చూశాడు దీక్షితులు -

"...ఏమిటా.. ఊళ్ళో వాళ్ళందరినీ కంప్యూటర్ ల్లోగా మార్చేద్దామనుకుంటున్నావా?" నవ్వుతూ అడిగాడు. అప్పటిదాకా గర్వంగా ఉన్న నేను, దీక్షితులు అడిగిన దానికి గిల్లిగా ఫీలయి -

"...చలి చెలమ మేలు కదా కులనిధి యంబోధికన్న..." ఎప్పటి పద్యమో గుర్తుతెచ్చుకుంటూ అన్నాను. అర్థంకానట్టుగా చూశాడు దీక్షితులు.

"..దాహం తీర్చేది మహా సముద్రం కాదు... చెలమే... ఇప్పుడు కంప్యూటర్ రంగంలో పరిస్థితులు బాగాలేవు... ఉన్నవాళ్ళకే ఉద్యోగాలు పోతున్నాయి. ఆర్థిక మాంద్యం ప్రపంచాన్ని కుదిపేస్తోంది. కాదనలేక అప్లికేషన్ తీసుకున్నాను. ఏమాత్రం సాయం చేయగలనో

తెలియదు. అనవసరంగా ఆశలు కల్పించానేమో. కంప్యూటర్ తోటే పనిచేస్తున్నాను గానీ ఆత్మవిశ్వాసంతో, సంతృప్తితో చేయలేక పోతున్నాను..”

గుండెలో కొద్దిగా భారం తీరి, అహం పూర్తిగా కరిగి, ముసుగులోంచి బైటపడినట్టుగా అనిపించింది - నా 'కన్ఫెషన్' కినాకు!

దీక్షితులు ప్రశాంతంగా నవ్వాడు -

మహాసముద్రమంత అసూయ కలిగింది వాడిమీద, వాడిని అలా మార్చిన తెలుగు మీదా!!!



శిలా తపస్విని

- జలంధర

ఇవ్యాళ జూన్ పడకొండు..

సంవత్సరం తర్వాత గ్రాండ్ కెనియన్ దగ్గర.... నిరీక్షణ..... వస్తాడా అతను?!... ఏమో... సూర్యోదయానికి రకరకాల రంగుల లయలతో ఛాయలు మారిపోతున్న ఈ శిలా తపస్విని - ఏమంటావు? నీలాగా నేనూ నిరంతర నిరీక్షణలో బ్రతకాలా?!

ఈ గాజు వంటెన మీద... అన్ని శిలా స్వరూపాల మధ్య... ఏదో లోయలోకి జారిపోతున్న భ్రాంతి.... ఏమిటీ బలవంతపు పిలుపు.... దూకేద్దామన్న ఉద్వేగం ఒంటరి తనం నుంచి ఒక్కసారి విముక్తి....

ఒంటరితనం.... నిరీక్షణ... ఒకదానిలోనుంచి ఒకటి ఉద్భవించి, మళ్ళీ దానిలోనే ప్రవేశించి... చైనీస్ డ్రాగన్ లాగా... ఆ మధ్యలో మెరిసే విస్ఫుటపు రవ్వల జల్లలకు జీవితం కాలిపోతుందా? మెరుస్తుందా?!

"నీ ఏటిట్యూడ్" కారణం అంటాడు తను.

చేతిలో అతను ఇచ్చిన గ్రీటింగ్ కార్డ్ మెల్లిగా తెరిచి చూసింది. గ్రాండ్ కేనియన్.... ఎదురుగుండా...

Be careful not to enter another person's life if you can not be a gift.

ఈ కొటేషన్ అంటే నాకు చాలా గౌరవం. నీ జీవితంలోకి గిఫ్ట్ గా రాగలననుకున్న రోజున... వస్తాను... నీ కోసం కాదు... నాకోసం.

ఎన్ని సార్లు చదువుకుందో ఆ కొటేషన్ ఈ సంవత్సరం రోజుల్లో.

ఏదో మాయలో ఉన్నట్లు అంతా జరిగిపోయింది....

చదువు డిగ్రీలు ఇస్తుందేమో కానీ, విజ్ఞానం కూడా ఇస్తుందని ఎవరు చెప్పారు?!

నా వరకు నా చదువు... ఉద్యోగానికి పనికి వచ్చింది అంతే... అది తెలియడానికి ఇంత జరగాల్సివచ్చింది... ఇప్పటికైనా, ఏది నాకు కావాలో ఏది అక్కర్లేదో తెలిసిందా నాకు ?

అమెరికా వాతావరణంలో ఇండియన్ ఆశ్రమంలో ఉన్న గురువుగారు.

నీకు అంటే - ఆ 'నా' ఎవరు ?

"నా అన్నది అది ఇగో లెవలో, సోల్ లెవలో , స్పిరిట్యుయల్ లెవలో ఆలోచించు...." అన్నారు.

ఇంతకీ ఏ లెవల్ నాది?!

మిలియన్ డాలర్ల ఇల్లు, గౌరవనీయంగా కనబడ్డ పెళ్ళి నుంచి పారిపోయిన నేను, ఈ ప్రశ్నకు ఏమని సమాధానం చెప్పను?!

ఇవన్నీ ఆలోచించాలంటే... ఇంత దెబ్బ తగలాలా?!

నేను పెళ్ళి చేసుకున్న వ్యక్తి... అమెరికన్ సిటీజన్ అయివుండి, ఇంట్లో వాళ్ళు కన్యూజ్ చేసిన ఇండియన్... అమెరికన్ల ఎదుట ఇండియాను పొగుడుతాడు... కానీ ఇంట్లో గంటకు రెండుసార్లన్నా చెత్త ఇండియా... మీ ఇండియన్ బుద్ధులు అని మాట్లాడతాడు.

అతను నా బాస్...."నిన్ను పదినెలలుగా చూస్తున్నాను.... ఇక్కడ కన్యూజ్ ఇండియన్స్ తో విసిగిపోయాను...." అంటూ సంవత్సరం తరువాత అతను పెళ్ళిగురించి మాట్లాడినప్పుడు నాలో ఏ "నా" పొంగిపోయింది?!

అతను డైవోర్స్ అని నాకు తెలుసు... డబ్బు, తెలివితేటలు, మంచి ఉద్యోగం ఉన్న అమ్మాయిని తన జీవితం నుంచి ఒదులుకుని "నన్ను" ఎంచుకున్నాడన్న విషయం నాలో "అహం" తృప్తిపరచి ఆడతనాన్ని ఛాలెంజ్ చేసిందా?!

అయిన వాళ్ళందరూ "ఒడ్డు" అన్నారు.... అతను నాకన్నా చాలా పెద్దవాడవడం "మెచ్యూరిటీ" అనిపించింది....

"ఆ అమ్మాయి మీద నాకు కోపం లేదు... తన ప్రయారటీస్ వేరు..." అని డైవోర్స్ ఇచ్చిన అమ్మాయి పేరున హిందూ టెంపుల్ లో అర్చనలు చేయించడం 'గొప్ప వ్యక్తిత్వమ'నిపించింది.

ఆఫీసులో చాలా ఆర్గనైజ్డ్ గా శుభం గురించి మాట్లాడే ఈ మనిషి మిగతా వాళ్ళకు చాదస్తంగా అనిపిస్తే, నాకు "ఫర్ ఫక్షనిస్ట్" అనిపించింది..

ఎవరు ఏం చెప్పినా వినదలచుకోలేదు... అందరికీ అతనిలో కనబడ్డ లోపాలు నాకు సరదాగా అనిపించింది.

అన్నయ్య మాత్రం చాలా సీరియస్ గా మాట్లాడాడు. "అతనికి అన్ని విషయాల్లోనూ చాలా కన్యూషన్ ఉన్నది చూశావా " ఏ షర్ట్ వేసుకోవాలో? ఏ బూట్లు కొనుక్కోవాలి? అని గంటలు గంటలు ఆలోచించి, ఆఖరికి ఏదో ఒకటి కొనుక్కుని ఇంటికివచ్చి "నాకు అస్సలు నచ్చలేదు, మీరు తొందరపెట్టారు కాబట్టి...." అనే రకం... అతను నాకు మంచి ఫ్రండ్ కానీ, నీ భర్తగా ఊహించుకోలేకపోతున్నాను..." అన్నాడు

కానీ...

అతని బహుమతులు, రోజూ పువ్వులు, నాకు కొన్ని రకరకాల టెడ్డీబేర్లు, చాక్లెట్లు, వేటి ఖరీదుగురించీ ఆలోచించకపోవడం మిడిల్ క్లాసు నుంచి, బడ్జెట్ గురించి ఆలోచించే కుటుంబం నుంచి వచ్చిన నాకు చాలా చాలా అద్భుతంగా అనిపించింది. ఇండియానుంచి అమెరికాకు ఫ్లైక్లాస్ ప్లేట్ లో రావడం అనే విషయం సామాన్యమైన మత్తు కాదు.

కానీ... అమెరికా వచ్చిన మూడు నెలల్లో తెలిసిన విషయం ఇతడూ అతిసామాన్యమైన మొగవాడే

తెలివిగల ఇతని మొదటి భార్య ఇతడిని "వదిలేసింది" అన్న మాట అహాన్ని బాధపెట్టింది కాబట్టి ఆడిన ఆట ఈ పెళ్ళి... చాలా ధైర్యం నటించే అతడికి విపరీతమైన అభద్రతాభావం.

"నీ అంతవాడు లేడు నాయనా" అనే అతని తల్లి ఇండియాలో చాలా చిన్న ఊళ్ళో ఉంది అతి సామాన్యరాలు, కొంచె మూర్ఖురాలు కూడా... ఆమె చేతిలో అతని రిమోట్ కంట్రోలు ఉంటుంది.

ఫోన్లో ఆవిడ చెపితే ఇక్కడ అమెరికాలో "లక్షణ రేఖలు" గీయబడతాయి.

ఇలా అమెరికాలో ఉంటూ, ఇండియాలో ఉండే కుటుంబం చేతుల్లో రిమోట్ కంట్రోలు వదిలిపెట్టి వచ్చిన వాళ్ళు చాలా మంది కనపడ్డారు....ఇందులో 90 శాతం మొగవాళ్ళే...

ఆడపిల్లలు దేశండాటిన తరవాత, స్వతంత్ర్యం, డాలర్లు - వీటి అర్థం తెలిసిన తరవాత ఇంక ఎవరి సలహా, సంప్రదింపు పట్టించుకోరు.

"అతణ్ణి నేను వదులుకున్నాను.... మాది లవ్ మారేజీ కానీ, నా ఇంట్లో ఏకూర వండాలన్న ఆర్డరు ఇండియానుంచి రావడం నాకిష్టం లేదు.. మీరు ఏ మాత్రం తెలివి తేటలు ఉన్నా నాతో ముందుగా మాట్లాడవలసింది..." అన్నది అతడి మొదటి భార్య.

పెద్ద ఉద్యోగం, చాలా అందంగా ఉన్న ఆ అమ్మాయిని చూశాక 'తెలివిగల ఆడపిల్ల' అంటే అర్థం తెలిసింది నాకు... కానీ, ఈ అమ్మాయి కూడా నమ్మి మోసపోయిందిగా... అసలు ఏం కావాలి మాకు?! ఏమిటి వెతుకుతున్నాం?!

అదే అడిగాను ఆమెను.... సుచరిత ఆమె పేరు "తెలియదు... కానీ ఇది మాత్రం జీవితం కాదు.... ఇలా ఊపిరాడకుండా, ఎవరో గీసిన బొమ్మలా, లేదు కానీ నేనుగా బ్రతకలేదు.....అది మాత్రం అర్థం అయింది" నాకు పిజ్జా సర్వ్ చేస్తూ అన్నది ఆమె.

"థాంక్స్" చెప్పి బయటపడ్డాను.

మొత్తానికి ఈ తెలివీ తెలియని దేశంలో నేను ఒంటరి ప్రశ్ననై మిగిలిపోయాను.... వెనక్కి వెళ్ళి ఆ 'ప్రశ్నల' జీవితం అసలు ఊహించలేను... అదృష్టవశాత్తు నా బ్రతుకు నేను బ్రతకగలిగిన ఉద్యోగం ఉన్నది.

లాంగ్ వీకెండ్ అంటూ కొలిగ్స్ సరదాగా బైలుదేరారు. "ఎప్పుడు మన ఇండియా ఇలా డెవలప్ అవుతుందంటారు?" ఏ వెయ్యోసారో ఈ ప్రశ్న వింటూనో, అంటూనో ఉంటాము..

"ఇలా చచ్చినా డెవలప్ అవదు. మనవాళ్ళు ఎలా బ్రతికినా బ్రతుకే అనుకుంటారు.... ఇలాగే హాయిగా బ్రతకాలని అనుకోరు. అది యాటిట్యూడ్ ప్రాబ్లం..." అన్నది సుమిత.

బాబ్ట్ హాయిర్తో ఎప్పుడూ నవ్వుతూ చలాకీగా ఉండే సుమిత ఎప్పుడో పూర్తిగా అమెరికన్ అయిపోయింది. "మీవాళ్ళకు రకారం రాదా? మీ పేరులో అది మర్చిపోయారు..... సుమిత కాదు సుమిత్ర" ఏడిపిస్తాడు రాజా.

అలా ఎందుకు అనుకోవాలి? ఎలా ఉన్నా మన దేశం మనదేశమే.." రాజా అన్నాడు.

ఇద్దరు పిల్లలు, భార్య ఉన్న రాజా "డాలర్ల కోసం ఈ దేశం వచ్చాము..... బాగా సంపాదించుకుని మన దేశం వెళ్ళిపోదాం..." అన్న ఆలోచన అతనిది. అతని మాటలు వాళ్ళ అమ్మగారు కాలే మొక్కజొన్నపాత్తులు, కొరివికారం చుట్టూ తిరుగుతూ ఉంటాయి.

ఆవిడకు ఎంత జబ్బు చేసినా, "ఆచార్య గారి మందు, కషాయం చాలులేరా?" అని పల్లెటూర్లో, గేదెల్ని పెట్టుకుని, సంవత్సరానికి ఐదారు ముతకచీరలతో సరిపెట్టుకుని బ్రతికే ఆ అమ్మలు రాజాలాంటి చాలామందికి రక్షణ వలయాలు... వాళ్ళకు ఏం కావాలో ఏది ఇష్టమో ఈ అమెరికా పిల్లలకు పట్టదు... వీళ్ళు తీసుకువెళ్ళే ప్రతి బహుమతీ వాళ్ళకు తప్పకుండా నచ్చుతుందని వీళ్ళ ఉద్దేశ్యం.... ప్రతి బాంధవ్యాన్ని ఖరీదు కట్టి వాడుకునే కొత్త జనరేషన్ వాడు రాజా.

"నువ్వేం మాట్లాడవేం శశిధర్?" అన్నది నమిత. హుందాగా ఉండే శశిధర్ సన్నగా నవ్వాడు. అతడు ఫోటోలు తీస్తూ బిజీగా ఉన్నాడు.

"గత పదిహేను సంవత్సరాలుగా ఇండియాలో చాలా మార్పు వచ్చింది. అక్కడ ఇవాళ 57% యువత ఉన్నది. వీళ్ళు తలుచుకుంటే మార్పు ఆగాలన్నా ఆగదు... యూత్ పాలిటిక్స్ను డామినేట్ చెయ్యాలి..."

ఇక్కడ తెలివిగా కమ్యూనికేషన్, బ్రెడ్ అండ్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ ఫ్లేసెస్ డెవలప్ చేసినట్లు చేస్తే చాలు.... మనకున్నది వేల సంవత్సరాల సంస్కృతి సంపద!!! - వీళ్ళు రెండువందల సంవత్సరాల చరిత్రను బిజినెస్ చేసేశారు.

మనవాళ్ళు కూడా రోటీన్ జీవితం నుంచీ బయటపడి, సినిమా, టి.వి ల నుంచీ దూరంగా ప్రకృతికి దగ్గరగా వెళ్ళగలిగే అవకాశాలు కల్పిస్తే మన దేశంలోనూ టూరిజం బ్రహ్మాండంగా అభివృద్ధి చెందుతుంది. "

అతడి వంక విచిత్రంగా చూశాను... చాలా సీరియస్ గా ఉండే ఇతను తక్కువ మాట్లాడి ఎక్కువ చెప్పతాడు...

సాయంత్రం దూరంగా కనబడుతున్న కొండల్ని చూస్తూ చిరు చలిలో నేను సుమిత కబుర్లు చెప్పుకుంటున్నాము....

ఇండియా అమ్మాయిలను పెళ్ళి పేరుతో తీసుకు వచ్చి నానా బాధలు పెట్టేవాళ్ళను గురించి మాట్లాడుకుంటున్నాము.

కాసేపటికి రాజా, శశి వచ్చి కలిసారు. "ఎంత సేపూ ఆడపిల్లల నరకాలు మాట్లాడతారు.. మొగపిల్లల సమస్యలు లేవనా?!"

అన్నాడు రాజా....

"అమ్మాయిపట్ల అంతో ఇంతో సానుభూతి ఉంటుంది. మంచిగా, హాయిగా సంసారం చేద్దామనుకునే అబ్బాయి మంచితనాన్ని అసమర్థతగా చిత్రీకరించి వాడుకునే వాళ్ళ కథలు, ముఖ్యంగా మన ఇండియన్ అమ్మాయిల కథలు తెలుసా మీకు?!" సీరియస్ గా అన్నాడు శశి.... అతని గొంతులో పదును.

చుట్టూ వాతావరణం మరింత చల్లగా అనిపించింది. "అమెరికాలో అబ్బాయిని పెళ్ళి చేసుకుని, వీసా తెప్పించుకుని, అతని టికెట్ మీద అమెరికా వచ్చింది ఒక అమ్మాయి బోలెడన్ని కలలతో, రోజాపువ్వులతో రిసీవ్ చేసుకోడానికి వచ్చిన అతడితో.. ఇదుగో ఇతను నా బాయ్ ఫ్రెండ్. వీసా కోసం మీతో పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాను సారీ... అని అతనితో వెళ్ళిపోయిన అమ్మాయి గురించి ఏమని చెప్పాలి? ఇలా మోసపోయిన అమెరికా అబ్బాయిల కథలు తెలుసా మీకు?!"

చీకటి మరింత చిక్కపడింది... అతని గొంతులో పదును...

చాలా ఇబ్బందిగా ఉంది.

"టీ తాగుదాం కొంచెం... " సుమిత కదిలింది

విషయం మార్చి ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నాం కానీ, పడుకునే ముందు సుమీని నేను అడిగాను..

"ఎవరి కథ అది సుమితా ! కొంప దీసి ఇతని కథ కాదు కదా?!"

"చెప్పలేం... అడిగితే బాగుండదు కదా! గుడ్ నైట్..." పడుకుంది సుమిత...



"ఏమిటి మన హోస్ట్ మిసెస్ కాళి 'ఇక్కడి వాళ్ళు ఇండియా నుంచి వచ్చారు.. ! అంటుంది. కొంపదీసి నేటివ్ అమెరికన్ ను రెడ్ ఇండియన్ అంటారు. అలా ఏదన్నా కథ చెప్పతోందంటావా?! అన్నది సుమిత

"ఏమో... కానీ, ఇక్కడ గ్రాండ్ కేనియన్ లో శివ, విష్ణు, బ్రహ్మ ... బుద్ధ శాంక్యాయరీ ఇట్లాంటి పేర్లు ఉంటాయి... ఇక్కడ నేటివ్ అమెరికన్ చాలా ప్రార్థనలు చేసేవారట.. వాళ్ళు భూమిని గౌరవించారు హింసించలేదు.... వారి ఎనర్జీ ఈ భూమిని ఇంత సంపదతో, సౌందర్యంతో ఉంచుతుందని నమ్మేవారున్నారు..." శశి అన్నాడు..

ఎవరెవరికి ఏమేమి కావాలో చేసి ఇచ్చింది మిసెస్ కాళి... పాన్ కేక్స్ ఆవిడ స్పెషాలిటీ...

ఆవిడ మాటల్లో చాలా భావుకత ఉన్నది. "మీ గంగానదిలా, కొరలాడో నదీ దేవత భగవంతుడిని అర్థించి ఈ ప్రదేశాన్ని చాలా అద్భుతంగా తయారు చేసిందట... కొండల్ని మలుస్తూ, రంగుల్ని అలుముతూ, కదులుతూ జలజలా పారుతూ ఎన్ని రకాల శిల్ప సంపదను మలిచింది... పదహారు వందల సంవత్సరాలు దాటిన ఈ మహాద్భుత శిలావిష్కరణ ఎప్పటికప్పుడు కొత్తే..."

చిన్న చిన్న మాటలతోనే మా ముందు ఒక సౌందర్యదేవత అయిన కొలరాడో మిల మిల మెరిసే తన నీటి కుంచెలతో గ్రాండ్ కానియన్ ను సృష్టించడం చూపించింది ఆమె - అనిపించింది...

"మీకు నమ్మకముంటే గ్రాండ్ కానియన్ దగ్గర మెడిటేట్ చేసి, మీలో భయాన్ని, దురాశను విసిరేసి రండి...." చెప్పుతున్నారు కాళి..

"ఫోపర్ ఉన్నదా?" అడిగాడు రాజా.

"ఈ పుస్తకం చూశారా? ఎన్ హార్ట్ టాలీ ... రాసిన న్యూ ఎర్ట్... ఇందులో మానసిక ఆవేదనతో మనిషి బాధా శరీరాన్ని సృష్టించుకుంటాడని (pain body) చెబుతారు రచయిత. మనుష్యులకు అది ఎక్కువైనప్పుడు మన చుట్టూ ఉండే జీవితాల మీద కూడా దాని ప్రభావం ఉంటుంది. ప్రపంచం అంతా ఈ బాధ వ్యాపిస్తుంది. నేను మీడియాకు దూరంగా ఉంటాను ఎందుకో తెలుసా? సెన్సేషనలిజం కోసరం పేపరు కానీ టీవీ కానీ నెగిటివ్ నెస్ ను ఎక్కువ మన లివింగ్ రూంలో వ్యాపింపచేస్తారు... సారీ ఇక్కడ నో పేపర్..." అన్నారావిడ నవ్వుతూ ...

బ్రెడ్ అండ్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ లో వాళ్ళు ఇళ్ళు చాలా అందంగా అలంకరిస్తారు... అన్ని అవసరాలు గమనిస్తారు. వాళ్ళ కుటుంబం అంతా మనతో కూర్చుని బ్రేక్ ఫాస్ట్ తీసుకుంటారు.. హోటల్ లాగా అనిపించదు..

"మన పూటకూళ్ళమ్మ ఇల్లు అనుకోరాదా?" అన్నాడు రాజా వెంటనే..." బ్రేక్ ఫాస్ట్ పెడతారు. డబ్బులు తీసుకుంటారు..."

"అలా ఆలోచించకు రాజా.. డబ్బు ఒక్కటే కాదు... ప్రతి కుటుంబం తీసుకునే శ్రద్ధ, వీళ్ళ టోస్ట్.. వాళ్ళ సంస్కారం, వాళ్ళ కల్చరు - ఇవేవీ గమనించవా?!" కేకలేశాడు శశి.

"ఊరికే అలా ఉన్నారా? డబ్బులు ఉన్నాయిగా? " మొండిగా అన్నాడు రాజా.

"ఇతడిని మార్చలేం... ప్రయత్నం కూడా చెయ్యకు శశి...!" అంది సుమిత ఒళ్ళుమండి.

"ఇంతకీ మీరు చెప్పే ఈ బాధా శరీరాన్ని ఎలా ఆరోగ్యవంతం చెయ్యాలంటారు?!" కుతూహలంగా ఉంది నాకు.

"ప్రకృతికి దగ్గరవ్వండి.... సంచలనాత్మకమైన జీవితానికి దూరంగా కనీసం కొంతకాలం ఉండండి. మీ ఎమోషనల్ బాడీ నుంచి మీ పెయిన్ బాడీని విడదీయటానికి ప్రయత్నం చెయ్యండి. నెగిటివ్ గా చలింపచేసే విషయాలు, బాధాకరమైన విషయాలు - వాటికి దూరంగా ఉండండి.... దీనివలన మనశరీరాలే కాదు, ప్లానిటరీ పెయిన్ బాడీ (విశ్వం తాలూకు బాధాశరీరాన్ని) కూడా మెల్లగా బాగు చెయ్యగలుగుతాము..."

కాళిగారి గొంతులో ఏదో సున్నితమైన అదిలింపు.... తను మాట్లాడే విషయం మీద గౌరవం, నమ్మకం ఉండే వ్యక్తి గొంతులో ఉండే కంపల్షన్ అది.

"అందుకే మా ఋషులు, మునులు అలా అడవులు, హిమాలయాలు పట్టుకు వెళ్ళిపోయేవారు..." వెంటనే అన్నాడు రాజా.

"ఇతడిని మార్చలేము బాబోయ్" తలకాయ పట్టుకుంది సుమిత.

"మరి మీరెందుకు చెయ్యరు?" నవ్వుతూ అడిగారు కాళి.

"మేము సామాన్యులం కదా! " నవ్వుతూ అన్నాడు రాజా.

"సామాన్యులు ఇలా చేస్తే అసామాన్యులు అవుతారు" నవ్వారు కాళి.

"గ్రాండ్ కానియన్ గురించి చెప్పరా?!" అడిగింది సుమిత

"ఇది ప్రపంచ వింతల్లో ఒకటి. 1919 లో ప్రసిడెంట్ డ్రోవిల్స్ న్ వల్ల దీని ప్రఖ్యాతి పెరిగింది.... ఎన్ని వేల సంవత్సరాల క్రితం నుంచి ఉన్నా ఈ అద్భుతం ఏమిస్తుంది అంటే అనుభవ సాక్షాత్కారం. ఎన్నిసార్లు చూసినా ఎప్పటికప్పుడే కొత్త అనుభూతి... రంగు, రుచి,

వాసన... వీటికన్ని దృష్టి... ఇవన్నీ మనలోని అంతర్లీనమైన అనుభూతిని కదిలిస్తుంది. ఈ శిలాస్పందనలకు ప్రత్యేకమైన శిలా శరీరం, కాంతి, అనుభూతి ఉంటుంది. మౌనంగా గ్రాండ్ కానియన్ ముందు నిలబడండి. చాలు... ఎవరూ చెప్పలేని చాలా విషయాలు అర్థమౌతాయి..."

"ఒక్క ముక్క అర్థమైతే ఒట్టు... ఈవిడ అద్భుతమైన బ్రేక్ ఫాస్ట్ చేసింది... థ్యాంక్స్... కానీ ఏదో కొండ రాళ్ళ గురించి ఇంత సుత్తేమిటని?!

"రాజా... నువ్వు మాట్లాడటం లేదు... వాగుతున్నావు.. " పద సుమిత అరిచింది.

దాదాపు ఆరువందలమంది ఒక్కసారి బయలుదేరారు. రైల్వో ప్రతి ఒక్కళ్ళనీ చిరునవ్వుతో ఆహ్వానిస్తున్నారు. రైల్వే ఆఫీసర్లు ఎక్కడ చూసిన సావరిన్ షాపులు...

ఎంత పెద్ద రైలు.. ఎక్కడికీ ప్రయాణం?! ఏదో దిగులు నా గుండెల్లో.... స్థంభానికి ఆనుకుని నిలబడి చూస్తున్నాను.. **మన మనస్సులో దిగులు ఉంటే చుట్టూ ఎంత ఆనందం ఉన్నా మనం విడిగా ఉన్నట్లే అనిపిస్తుంది...** వీళ్ళంతా ఇంత ఆనందంగా ఉన్నారే?! నాకు ఏమైంది?! అన్న బాధ... "వై మీ?" - నాకే ఎందుకు ఇలా అయింది?!

"అలా నిలబడిపోయారేం పదండి ..." శశి భుజం మీద చెయ్యివేసి అదిలించాడు.

ఉలిక్కిపడి చూశాను. అతని కళ్ళల్లో.. ఏదోచూడాలన్న ప్రయత్నం. నా కళ్ళల్లోకి సుటిగా చూస్తున్నాడు.. చెయ్యి అందించి రైలులోకి లాగాడు...

"ఏమైపోయావు? ఇందాకటినుంచి వెతుకుతున్నాం.." కేకలేసింది సుమిత.

పి.హెచ్.డి చేసిన నేటివ్ అమెరికన్, రైల్వో వారి జానపదాలు పాడాడు. "ఈ పాట హీలింగ్ చేస్తుంది..." అని పాడుతుంటే చాలామంది నిశ్శబ్దమైపోయి, నిద్రపోయారు... రైలు దిగి, మెట్లు ఎక్కి ఒక్కసారి ఆ దృశ్యాన్ని చూసి ఆగిపోయారు ఒక మహాద్భుత ప్రపంచ ఆవిష్కరణ... ఏదో శక్తివంతం జరుగుతున్నట్లుగా ... విద్యుత్ శక్తి అయిస్కాంతం కలిసి ప్రతిస్థంభిస్తూ, మళ్ళీ ప్రవహిస్తున్నాయి...

ఇప్పుడు చూసినట్లు మరికాసేపటికి ఉండడా దృశ్యం.... ఎన్ని రంగులు, ఎన్ని కళలు, కాంతుల కలయికల ఆస్వాదనం... కాంతి పుంజాల విచిత్ర పరివర్తనా నాట్యం... ఏమిటిది? కలా, నిజమా?!

నిజమే బ్రహ్మ, విష్ణు, శివపరు... బౌద్ధ ఆరామం, ఐస్ గుడి... ఏమిటీమిటో దర్శనాలు.... సన్నటి వర్షం... నీరెండ...

నిశ్చలమై, నిర్మలమైన, మౌనమైన మనసు మందిరంలో ఏదో కాంతి రేఖల స్పందన... కరిగిన గుండె కన్నీరుగా.. దేనికీ సంబంధం లేనట్లుండే నిర్లిప్తతా.. నువ్వు ఎక్కడికి పారిపోయావు?!

ఏదో చలనం... ఎక్కడో మనస్సులో సంచలనం.. చినుకులు పెద్దవై... వర్షంగా మారి.. ఒక్కసారి చుట్టూ చూశాను ఎవరూ లేరు... అతను తప్ప.

నిశ్చలంగా చేతులు కట్టుకుని చూస్తున్నాడు శశి....

"ఏయ్... తడిసిపోతున్నారు... పెల్లర్లోకి రండి.. అని అరుస్తోంది సుమిత. పక్కన రాజా శాండేవిచ్ తింటున్నాడు.

"వెళ్ళదామా?" సున్నితంగా అడిగాడు శశి...

"ఊ.. కాళిగారు చెప్పినట్లు అహం, భయం ఆ మధ్యలోకి విసిరి రేసి బుద్ధిగా కళ్ళుమూసుకుని ప్రార్థించాను. కలలో తేలిపోతున్నట్లు అడుగులు వేశాను... తపతపకొట్టుకుంటున్న నీటి మడుగుల్లో... అతని అడుగులో అడుగు వేస్తూ... అదొక అనుభూతి...

"ఏమిటి శశి! మీకేమన్నా పిచ్చా! ఇద్దరూ అలా నిలబడిపోయారు?! ఇంకాసేపుంటే వచ్చే తుఫానుగాలికి ఇద్దరూ ఆ కొండలలోకి వెళ్ళిపోయిందేవారు.."

"అవునా! ఎంత బాగుండేదో... " నేను, శశి ఒకటేసారి అన్నాము...

ఉలిక్కిపడి అతణ్ణి చూశాను.. సన్నగా నవ్వాడు. నాలో జలదరింపు...

వేడివేడిగా టీ తాగుతూ... అల్లరి చేస్తూ నాలో నిర్లిప్తత నిజంగా ఆ కొండల్లోకి జారిపోయింది..

ఏమిటి కథ?! అల్లరిగా అడిగింది సుమిత "ఏమిటి? ఇంకా నయం...." అటు తిరిగి పడుకుంటూ అన్నాను. అనుభూతుల అల్లరి చాలా సున్నితంగా తీయగా ఉంటుంది. పంచుకుంటే పారిపోతుందేమోనని దిండును గట్టిగా కౌగిలించుకుని పడుకున్నాను...



"నడోనా వెళ్లదామా?" శశి ఫుల్ హాండ్స్ ముడుచుకుంటూ అడిగాడు.

"ఒద్దు.. నేను రాను.. నాకొక ఫ్రెండ్ వస్తున్నారు..." చెప్పేసింది సుమిత.

"అమ్మో! అవన్నీ రాళ్ళూ రప్పలూ.. నా వల్ల కాదు.. అసలు గ్రాండ్ కానియనే..."

"ఆపు తండ్రీ. నీ అభిప్రాయాలు ఒద్దు. మాకు ఏర్పడ్డ మంచి అభిప్రాయాలు పోగొట్టకు.. మరి ఏం చేస్తావు"

"నేనేదో చేస్తాను.... నన్ను ఒదిలెయ్యండి మంచి బ్రేక్ ఫాస్ట్ కొట్టి ముందు నిద్రపోతాను.. సరేనా?" అన్నాడు రాజా.

"గుడ్. కారు తీస్తాను.. వచ్చెయ్యండి..." అన్నాడు శశి

"నా అభిప్రాయం అడిగే పనిలేదా?" కారులో కూర్చుంటూ నవ్వుతూ చిలిపిగా చూస్తూ అడిగాను..

"లేదు... మీకు తప్పకుండా నచ్చుతుంది..." కారు రివర్స్ తీస్తూ అన్నాడు శశి.



"అక్కడ చూడండి శశి!" చటుక్కున అతని చెయ్యిపట్టుకున్నాను....

ఇంత ఎనర్జీ ఏమిటి?! ఈ ఎజ్జటి కొండలు ఇలా ఎలా స్పందిస్తున్నాయి!!

పరుగెత్తాను.. అపూర్వమై.. ఉలి ఎరగని శిల్పనిక్షిప్తాలు.. కెమేరాకు అందడం లేదు... ఒక్క క్షణానికి మరొక క్షణానికి ఎంత మార్పు.

కరాళ దంష్ట్ర.. ఏదో పద్యం... నరసింహ స్వరూపం... మహా నాగం...

"శశీ... అటుచూడండి... ముందు మూర్తిగా... ఆ తరువాత రూపశిల్పంగా... ఆ తరువాత.. ఆ తరువాత చలనరూపంగా...

మనమీదకి వస్తున్న ఈ ఎనర్జీ ఏమిటిది?!"

ఇదంతా ఏదో దేవతా దర్శనంలాగా ఉన్నది... ఇక్కడ ఏదో మహాద్భుత విస్తృత ప్రపంచం... ఇదేదో నాగలోకానికి దారి ఆవిష్కృతమౌతోందేమో...

ఎంతోమంది మహాబుద్ధులు, అద్భుత జీవులు.. ఇక్కడ అదృశ్యరూపంలో తపస్సు చేసుకుంటున్నారా... ఏదో జరిగిపోతోంది నాలో..

ఎక్కడనుంచో ఏదో ప్రతిస్పందన.. ఏదో లోకాలతో కాంటాక్ట్... ఏదో కదలిక!

సర్వప్రపంచమా! కదలిపో..

సడోనా... నిజం... మిగతాదంతా అబద్ధం.....

వర్షంలో కొండ చరియలు జారిపోతున్నాయి.. గభాలున పట్టుకున్నాడు శశి నన్ను.

నా ఊహలన్నీ మాట్లాడుతున్నాయి. నేను ఇలా స్పందించగలనని నాకే తెలియదు...

శరీరానికి అస్థిపంజరానికి సంబంధించని మరో శరీరంలో ఈ సడోనా ఇమిడిపోయింది....

మాట్లాడుతూనే ఉన్నాను...

వర్షంలో... చుట్టూ జరుగుతున్న ఆ అద్భుత ఆవిష్కరణలో అదొక మరో ప్రపంచం...

మౌనంగా వింటున్నాడు శశి... ఆశ్చర్యంగా చూస్తున్నాడు. అతని కళ్ళల్లో ఏదో మెరుపు...

"మీరు ఇంతకుముందే సడోనా గురించి విన్నారా?!" కుతూహలంగా అడిగాడు శశి.

"లేదే.. నాకేం తెలియదు.. నాకేమైపోతోందో నాకు తెలియడం లేదు.. ఏం.." అనుమానంగా అడిగాను.

"దటీజ్ ఇంటరెస్టింగ్... చీకటి పడింది... రండి వెనక్కి వెళదాం..."

నేను నా మత్తులోంచి తిరిగి చూసేటప్పటికి చుట్టూ చీకటి....

"అమ్మో... మళ్ళీ ఇంత దూరం వెనక్కి ఈ కొండల్లో నుంచి వెళ్ళగలమా!" భయంగా అన్నాను.

"ఒద్దు.. సడోనాలో బ్రెడ్ అండ్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ ప్లేస్ బుక్ చేశాను... మళ్ళీ రేపు ఇక్కడకే వద్దాం...."

"ఎప్పుడు బుక్ చేశారు?..." సీట్ బెల్ట్ వేసుకుంటూ అడిగాను.

"ఇందాక మీరు మీ మైకంలో మరో ప్రపంచంలో ఉండగా..." నవ్వుతూ కారు స్టార్ట్ చేశాడతను...

చాలా చాలా అద్భుతంగా ఉన్నది ఆ బ్రెడ్ అండ్ బ్రేక్ ఫాస్ట్ ప్లేసు. చుట్టూ కిటికీలలోనుంచి సడోనా సౌందర్యం మనని ముట్టుకుని స్పందింపచేస్తుంది.. ఆ గాలే వేరు....

"న్యూ ఏజ్ స్పిరుచువల్ మూమెంటు గురించి తెలిసినవారికి సడోనా ఒక వరం.. ఇక్కడ భూమిలోనే ఒక కొత్త అనుభూతి ఉంది. మీకు ఓర్డెక్స్ గురించి తెలుసా?! అవి ఎనర్జీ ఫీల్డ్స్... పాజిటివ్ డివైన్ ఎనర్జీ ఫీల్డ్స్.... మీ ఇండియాలో చాలాగొప్ప గొప్ప గుడులన్నీ అలాంటి ఫీల్డ్స్ పైనా కట్టారని విన్నాను. నాకు తెలిసి మీ తిరువణ్ణామలై, తిరుపతి, కన్యాకుమారి, హిమాలయాలు, మానస సరోవర్... ఇవన్నీ ఇట్లాంటి ఓర్డెక్స్ ప్రదేశాలు..." రాబర్ట్ అనే హీలర్ ఇలా చాలా చెప్పారు.

"ఇక్కడ ఏం జరుగుతుందంటారు?" మరొక అతిథి అడిగారు.

"A spiritual boost.... ఒక ఆధ్యాత్మికమైన ఎదుగుదల, మార్పు, హీలింగ్, చాలా శారీరక, మానసిక, ఆధ్యాత్మిక దశల్లో గొప్ప మార్పు... చైతన్యం...."

"ఇది అందరికీ జరుగుతుందంటారా?" కుతూహలంగా అడిగాడు శశి...

"అలా చెప్పలేము... కొంతమంది కేవలం టూరిస్ట్ గా వెళ్ళిపోతారు... కొంతమందిలో అద్భుతమైన జీవచైతన్యం నిద్రలేవచ్చు... నాలామంది సడోనాను టూరిస్ట్ గా చూడడానికి వచ్చి, న్యూయార్క్ లో మిలియన్ డాలర్ల జీవితాన్ని ఒదిలేసుకుని ఇక్కడ సెటిల్ అయిపోయిన వాళ్ళు ఉన్నారు... ఎవరి అనుభవం వాళ్ళదే ..."

ఇంకా వాళ్ళు చాలా చాలా మాట్లాడుకుంటున్నారు. "ఈ ఎనర్జీలో మాస్యులైన్ ఎనర్జీ, ఫెమినైన్ ఎనర్జీ, న్యూట్రల్ ఎనర్జీ ఇలా చాలా తేడాలు. డేజింగ్ తో ఇక్కడ ఎనర్జీ ఫీల్డ్స్ తిరగడం చూడగలగడం, వీటి కోసరం చాలా అధునాతనమైన ఎలక్ట్రానిక్ ఎక్స్ ప్లెమెంట్... "

ఇవన్నీ వింటూ చూస్తూ ఆశ్చర్యపోతున్నాను నేను.... నానో టెక్నాలజీ, ఎలక్ట్రో మాగ్నెటిక్ ఎనర్జీ ఫీల్డ్స్... నాకు తెలియని భాష, చాలా మాట్లాడుకుంటున్నారు.

శశికి వీటి గురించి చాలా తెలుసుకుంటాను.... చాలా పనికి వచ్చే ప్రశ్నలు వేస్తున్నారు....

రాత్రి చలికి ఒణుకుతూ, ఏదో లోకాల్లో ఉన్న నన్ను పాపాయిని పాదవి పట్టుకున్నట్లు గుండెల్లో దాచుకున్న మొగవాడు వేరు... ఇతనిలో ఈ మేధావి వేరు...

వెలుతురులో, విషయం తెలిసిన గైడ్తో, మరి కొంతమంది టూరిస్టులతో సెడోనాలో తిరిగాం... చాలా కొండలు, గుట్టలు ఎక్కుతూ కెథిడ్రల్ రాక్ ఎనర్జీ ఓటెక్స్ దగ్గర మళ్ళీ విపరీతమైన సంచలనానికి గురి అయ్యాను.

"ఇది ఫెమినైన్ బర్డెక్స్.... ఇక్కడ ధ్యాన్యంలో కూర్చుంటే దయ, ప్రేమ, ఓర్పు మనలో అంతర్లీనంగా ఉండే స్థితి నుంచి నిద్రలేస్తాయి... మెడిటేట్ చెయ్యండి..." గైడ్ చెప్పాడు.

అందరం కాసేపు కళ్ళు మూసుకుని కూర్చున్నాము... నేను ఏదో మత్తులో ఉన్నాను.... అంతర్గత శరీరంలో, అనుభూతుల స్పందన...

ఆ తరువాత ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్క అభిప్రాయం వెలిబుచ్చారు.

"నాలో ఏదో కరెంటు పాకినట్లుంది..."

"నాకు విపరీతంగా ఏడవాలనిపించింది..."

"నాకు ఏమీ అనిపించలేదు.... ఎప్పుడు కళ్ళు, తెరుద్దామా! అనిపించింది..."

"ఈ ప్రపంచానికి నేనే తల్లినిపించింది..." ఇలా ఎవరి అనుభూతులు వాళ్ళు చెపుతున్నారు.. ఒకటి మాత్రం నిజం... అమెరికాలో ఎవరి భావన వాళ్ళు నిజంగా చెపుతారు.. ఇండియాలో లాగా మరొకరు వినాలని, మెచ్చుకోవాలని కనిపించి కథలు, పురాణాలు చెప్పరు... నేను ప్రత్యేకమైన వ్యక్తిని అనుకోరేమోనన్న ఇన్సెక్యూరిటీ వీళ్ళకు లేదు.

"ఇంతకీ ఈ దయ, ప్రేమ, కంపాషన్ వగైరా అన్నీ ఫెమినైన్ ఎనర్జీ దగ్గర నిద్రలేవడానికి కారణం ఇవన్నీ ఆడవాళ్ళ లక్షణాలనా?!" నేను మూడు పెళ్ళిళ్ళు చేసుకున్నాను.... ఎవరిలోనూ నాకు ఈ లక్షణాలు కనబడలేదే?.." అన్నాడు డైబ్లై ఏళ్ళ టూరిస్ట్....

"ఒక్క క్రోమోజోమ్ తేడాలో మొగ ఆడ తేలిపోతారు... ఆడవాళ్ళలో ఫీమేల్, ఉమెన్, లేడీ అని మూడు రకాలు ఉంటారు... ఇవన్నీ లేడీకి ఉండే లక్షణాలు... మీరు అలాంటి వాళ్ళను వెతకలేదేమో. "నవ్వుతూ జవాబిచ్చాడు మరొక టూరిస్ట్....

"అయ్యంటుంది.. ఈసారి ప్రయత్నిస్తాను..." అన్నాడు ఆ డైబ్లై ఏళ్ళ టూరిస్ట్.

తిరిగి వచ్చేదారంతా ముందు ఘనీభవించిన మౌనంతో, మాట్లాడే మౌనంతో, స్పందించే మౌనంతో కొండదిగిన నేను, శశి... ఆ తరువాత ప్రవాహంలాంటి మాటలలోకి దిగిపోయాము....

దగ్గరతనం రాగానే ముందు మాట్లాడేది బాల్యం గురించి... అమ్మగురించి.... ఎన్నో జ్ఞాపకాలు...!

మళ్ళీ విలియమ్స్ దగ్గరకు వచ్చేటప్పటికి సుమిత తన స్నేహితులతో వెళ్ళిపోయింది. ఏదో బిల్లు సెటిల్ మెంట్లు మీరు చెయ్యండిని రాజా వెళ్ళిపోయాడు...



నేను, శశి వెనక్కి తిరిగి నా ఫ్లాట్ కు వచ్చాము... మా ఇద్దరి మధ్య మాటలకు, పత్రాలకు సంబంధించని కమిట్మెంట్లు ఏదో జరిగిపోయింది....

వారంరోజులు... ఇద్దరం శలవు పెట్టాం.. ఒకరికొకరం దగ్గరగా....

అతడికి చాలా శుభం ఎక్కువ. డిసిప్లిన్ ఎక్కువ. నాకు చాలా బద్ధకం. అమెరికన్ జీవితానికి అలవాటుపడ్డ నాకు, అమెరికన్ డిసిప్లిన్ అంతగా నచ్చదు. నా అలవాట్లు నాకు చాలా పోలేదు. ఇండియాలో ఉంటే అమ్మ చేత చచ్చేట్లు తిట్లు తినే అలవాట్లన్నీ ఇక్కడ స్వతంత్రం పేరుతో చెల్లుబడి చేసుకునే రకాన్ని నేను.

"అరె... ఆ కప్పు ఏమిటి? శుభంగా లేదు.." శశి అన్నాడు.

"అఁ ! డిష్ వాషర్లో పడెయ్యచ్చులే.. నాకు ఇంట్లాంటి చిన్న చిన్న విషయాలు పట్టిచ్చుకోవాలనిపించదు..." నిజాయితీగా చెప్పాను.... "ప్రేమ ఎదుటి మనిషి మీద ఒక రకమైన అధికారాన్నీ, మన ఇష్టాఇష్టాలన్నీ ఆలోచించుకోకుండా మాట్లాడచ్చు అన్న ధైర్యాన్ని ఇస్తుందేమో..."

"అవును.... ఇంప్రెస్ చెయ్యడానికి నటించద్దు.... కానీ... నీలో కనిపించే couldn't care less attitude మంచిది కాదు..." చనువుగా అన్నాడు.

"అంటే!..."

"అంటే....ఆ! ఏం జరిగితే ఏం.... నాకేం లెక్కలేదు అన్నట్లు ఉండడం..."

"దీనివల్ల నీకేమైనా బాధా?" ఎర్రగా చూస్తూ అడిగాను.

"నాకుకాదు.... నీకే బాధ. నీ మీద నీకు నమ్మకం పోతుంది... ప్రారంభించిన పని నిజాయితీగా పూర్తి చెయ్యలేవు.... Means are better than ends అంటాడు H.G.Wells ఫలితం (ఎండ్స్) తెలియదు... పద్ధతి (మీన్స్) మీద గౌరవం లేదు...?"

చురుగ్గా తగిలింది ఆ మాట. నేను పి.హెచ్.డి ఆఫీసానని ఇలా అంటున్నాడా?!

అడిగాను.

"అదొక్కటే కాదు.... పోనీ..... ఎందుకు ఆపినట్లు?"

"ఆ! నా ముఖం... అది ఎలా వస్తుందో తెలిసి గౌరవం పోయింది"

"అది నీకు అనవసరం... నువ్వెందుకు బాధ్యత నుంచి తప్పించుకుంటున్నావు అని?!"

నాకు చిర్రెత్తింది.

ఇలా బోనులో నిలబెట్టి మాట్లాడేవాళ్ళను నేను భరించలేను... కానీ ఇతను శశి.... ఇప్పటికే ఇతను తప్పించుకోలేని బంధంలా అనిపిస్తున్నాడు.

ఇట్లాంటి చీపురుముళ్ళలాంటివి గుచ్చుకోకపోయినా, ఇబ్బంది పెట్టేవి మా మధ్య చాలానే జరుగుతున్నాయి. నాకు కచ్చగా అనిపించేదేమీటంటే

ఒక్కసారన్నా అతన్ని తప్పు అని పట్టుకోవాలంటే దొరకడే?!

"నేను బహుశ ఇంక ఉద్యోగం చెయ్యలేనేమో... " ఆటంబాంబులాంటి మాట అన్నాడు నా వంక చూస్తూ

"ఎందుకని?" భయంగా, ఆశ్చర్యంగా అడిగాను.

"అది అంతే....." అక్కడనుంచి అతను లేచి వెళ్ళిపోయాడు....

ఆ రాత్రి నాకు నిద్రపట్టలేదు... ఎందుకీలా అంటున్నాడు?! ఖర్మకాలి మొత్తం, మీద నా మీద ఆధారపడిపోవాలనుకుంటున్నాడా?! అట్లాంటి మనిషి కాదే?!

టీ.వీ చూశాను... టీ తాగాను... రాత్రంతా అలజడి మర్నాటి నుంచి నాకు తెలియకుండానే ఆ విషయం గురించి మాట్లాడుతున్నాను...

"ఎందుకు నా ఉద్యోగం గురించే మాట్లాడతావు? అదేదో చాలా ముఖ్యమైన విషయంలా.... " విసుగ్గా అన్నాడు శశి....

ముఖ్యవిషయం కాదా! ఈ అమెరికాలో ఈ క్రెడిట్ కార్డ్స్ అడవిలో.... ఏమనుకుంటున్నాడు ఇతను?! అతి తెలివా?! అయినా - డబ్బు ఎంత ముఖ్యం! రాజాను అయితే సులభంగా ఎక్కిరిస్తాను కానీ, అందరిలో చిన్న రాజా ఉంటాడేమో...

నాలో నేను మాట్లాడుకుంటున్నాను..... నా ప్రవర్తనలో ఏదో అభద్రత..... నాలో ఏదో దిగులు.... వారం తరువాత..... అతడు వెళ్ళిపోయాడు ఒక ఉత్తరం, గ్రీటింగ్ కార్డ్ పెట్టి....

స్వప్నా!

నిన్ను చూసి చాలా ముచ్చట పడిపోయాను చలనం, స్పందన లేని చాలామంది ప్లాస్టిక్ పువ్వులాంటి అమ్మాయిలను చూసి చూసి విసిగిపోయాను నేను... ఏ పరిచయం నుంచైనా "నాకేం లాభం?" అని ఆలోచించని వాళ్ళు చాలా తక్కువమంది తటస్థపడ్డారు నా జీవితంలో.

నువ్వు... నువ్వు చాలా విడిమనిషివి..... నీలో కొన్ని ప్రత్యేకతలు ఉన్నాయి.... నీలాంటి అమ్మాయిలు దొరకడం చాలా కష్టం.... నువ్వు తాజ్ మహల్ వి.... గులకరాళ్ళతో తాజ్ మహల్ కట్టలేము.... నువ్వు పాలరాయివి...

కానీ,

జీవితమో, ప్రపంచమో.... నిన్ను నువ్వు సరిగా మలుచుకోవటానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు.... నువ్వు ఆ ప్రయత్నమూ చెయ్యలేదు...

మెడిటేటర్స్, సర్వైవర్సు ఒకరకంగా బ్రతకలేరు....

జీవితాన్ని ధ్యానంగా బ్రతకడం వేరు.... బ్రతక్క తప్పదనట్లు పోరాడుతూ బ్రతకడం వేరు. కాళిగారు చెప్పినట్లు నువ్వు భయాన్ని, కక్కుర్తిని గ్రాండ్ కానియన్ ఒళ్ళో విసిరివెయ్యలేదు....

అపురూపమైన అనుసంధానంతో గ్రాండ్ కానియన్ పురివిప్పిన నెమలిలా తనలో ఇమిడిన విచిత్ర సౌందర్యాలను వెలిబుచ్చుతుంది.... సర్వేశ్వరుడి ఆ అద్భుత స్పర్శ తగిలేదాకా ఆమె శిలా తపస్వినే.....

నువ్వైనా అంతే... నీలోపలికి వెళ్ళి తొంగి చూసుకునే నీ ప్రతిబింబం.....నీ ఇన్ సక్యూరిటీలతో చెదిరిపోతోంది... మనిషి తన మనుగడకు చుట్టూ పరిస్థితులమీదో, మనుష్యుల ఎమోషన్స్, ప్రవర్తనల మీదో, బ్యాంక్ బాలన్స్ ల మీదో ఆధారపడినప్పుడు కో డిపెండెన్సీ వస్తుంది....

మామూలుగా ప్రతిమనిషి ఇలాగే బ్రతుకుతాడు... అతని కష్టం సుఖం చుట్టూపక్కల వాతావరణాల తాలూకు నీడగా రకరకాల భంగిమలు మారుతుంది... అతనెవరో అతనికే తెలియకుండా బ్రతుకుతాడు.... వీళ్ళకు జీవితం ఆరాటం..

సర్వైవర్స్ జీవితాన్ని ఛాలెంజ్ గా తీసుకుని, ఎవరు ఏమైపోయినా సరే వాళ్ళు బ్రతికేద్దామనుకుంటారు.. ఇది పోరాటం.

మొదట్లో నువ్వు ఇట్లాంటి స్థితిలో ఉన్న అమ్మాయివే అనుకున్నాను...

కానీ... గ్రాండ్ కానియన్, సెడోనాలో నీ అంతర్గత స్వరూపం నీకు తెలియకుండానే బయటపడింది... నువ్వు అపురూపమైన మనిషివి.

ఎందుకు మామూలు మనిషిలా ఆరాటం, పోరాటం నీ ఆయుధాలనుకుని బ్రతుకుతున్నావు?!

ఒడ్డున కూర్చుని ప్రవాహాన్ని గమనించే స్థితికి వెళ్ళు.

ఆగి, ఆలోచించుకుని, నిన్ను నువ్వు మలుచుకో... మళ్ళీ జూన్ పదకొండున మనమిద్దరం గ్రాండ్ కానియన్ దగ్గర కలుసుకుందాం.....

నేను వెతికే నువ్వు కనబడితే..... సంతోషమే.... నాదొక తపస్సు....

కాకపోతే.... స్నేహితులమే..... బై... ఎస్... ఏమిటిది?!

భయంగా గ్రీటింగ్ కార్డు తీశాను.....

Be careful not to enter another person's life if you can not be a gift....

ఈ కొటేషన్ అంటే నాకు చాలా గౌరవం... నీ జీవితంలోకి బహుమతిగా రావాలనుకున్న రోజున వస్తాను... నీ కోసం కాదు... నాకోసం...!! -

కదిలిపోయాను నేను...

ఆ ఉత్తరం గ్రీటింగ్ కార్డ్ గుండెలకు హత్తుకుని చాలా సేపు అలా ఉండి పోయాను... ఆగని కన్నీరు.... కట్టలు తెంచుకుని.....

ఏమాత్రం నా జీవితానికి? మొదటి సారి అమ్మ చేతిలో కీలుబొమ్మ ఐన 'ఆ' మహానుభావుడు నాకు సరిపోడని ఆ బంధం నుంచీ బయటికి వచ్చేస్తే ..ఇక్కడ శశి నా బంధం నుంచీ బయటికి వెళ్ళిపోయాడు.. ఎక్కడుంది లోపం... నాలోనా? ఎడ్జెస్ట్ కాలేనిది నేనా..వాళ్ళా?



ఆ రోజు నుంచి..

నా జీవితంలో ప్రతిరోజూ చాలా ముఖ్యమైన రోజే... ఏం నేర్చుకున్నాను? ఎలా మారుతున్నాను?! నాకే నాలో మార్పు అర్థమౌతోంది. కోరికలు ఉన్నాయేమో కానీ అవసరాలు చాలా తక్కువ. అభద్రతతో చేసే షాపింగులు, తోచక కాలాన్ని చంపే ప్రయత్నాలు చాలా చాలా తగ్గిపోయాయి... ప్రతి విషయాన్ని అపురూపంగా చూడడం, ప్రతి వస్తువును గౌరవించడం ఎక్కడినుంచో అతని రెండు కళ్ళు నన్ను గమనిస్తున్నాయన్న భ్రాంతి నన్ను ఉత్తేజపరుస్తోంది.

ఈ నిరీక్షణకు అర్థం, ఫలితం ఉంటుందా? తెలియదు. కానీ.... అతను అన్నట్లు Means are better than ends.....

పి.హె.డి కోసరం లైబ్రరీలకు తిరగడంతో అమెరికన్ ఫ్రంట్స్ ను చూసి చాలా విషయాలు నేర్చుకున్నాను. ఎవరూ చూడటం లేదని తెలిసినా, ఇలా ఉంటే నన్ను నేను ప్రేమించుకోగలనా? గౌరవించుకోగలనా? అని ఆలోచిస్తూ బ్రతకడం నేర్చుకున్నాను....

చాలా తృప్తిగా ఉన్నాను....

శశి తిరిగి నా జీవితంలోకి రాకపోతే... బాధే... అయినా ఫరవాలేదు... నాతో నేను బ్రతకగలను... అది చాలా ముఖ్యం నాకు.. ఈ సంవత్సర కాలం మా మధ్య కమ్యూనికేషన్ లేకుండా బ్రతికాము.



విపరీతమైన ఎండ ఐదుగంటల నిరీక్షణ తరువాత.... చటుక్కున మబ్బులు కమ్మి వర్షం ప్రారంభమైంది....

ఆశ్చర్యపోయి చూస్తున్నాను గ్రాండ్ కానియన్ ను - ఎన్ని హాయిలు? ఎంత సౌందర్యం?!

ఎక్కడో... ఏదో పిలుపులాంటి మెరుపు.. చటుక్కున వెనక్కి తిరిగాను....

ఫ్లాష్ కాబోలు... ఎవరో ఫోటోలు తీసుకుంటున్నారు....

నిట్టూరుస్తూ వెనక్కు తిరిగాను... వర్షపు జల్లల మధ్య ఎవరో చేయి ఊపుతున్నారు. ఎవరు? శశా?!

పరుగెత్తుతున్నాను...

చుట్టూ ఉండే రాళ్ళు, పాదలు... అద్దాల నీడల్లో ప్రతిఫలిస్తూ అడుగుజారుతానన్న భయం పెడుతున్నాయి. గళ్ళ పట్టే... నేనిచ్చినదే వేసుకుని రెండుచేతులూ చాచిన శశి....

పరుగున వెళ్ళి గువ్వలా ఒదిగిపోయాను... మాటలు సరిపోని మౌన సంభాషణ అది.

"నేను...నేను...." నేనేమిటి అయ్యానో చెప్పాలని నా ప్రయత్నం. కన్నీళ్ళు మాటలను ఆపడమేమిటో నాకు అర్థమౌతోంది..

నువ్వు... నువ్వు నువ్వే... నా నువ్వుగా మారి వస్తావని నాకు తెలుసు...

నిన్ను గురించి తెలుసుకుంటూనే ఉన్నాను...

హోటల్లో అతని ఒడిలో తలపెట్టుకుని ఫోటోలు చూస్తున్నాను. నన్ను గంట బట్టి గమనిస్తూ ప్రతి కోణం నుంచీ ఫోటోలు తీశాడతను.

ఏం జరిగింది మా మధ్య ఈ సంవత్సరంలో... ఏమిటి పొందాము? ఏం పోగొట్టుకున్నాము?! ఇట్లాంటి ప్రశ్నలకు సమాధానాలు దొరకవు... 365 రోజులు దూరం అయిపోగొట్టుకున్నామా?! ప్రతిక్షణం ఆలోచనలతో దగ్గరై అల్లుకుపోయామా? అల్లుకుపోయాము కానీ ఐడెంటిటీ పోగొట్టుకోలేదు.

ప్రతి సంవత్సరం... జూన్ 11 న ఇక్కడికి వద్దాం... ఇలా చాలా ప్రామిస్లు చేసుకుంటున్నాము మేమిద్దరం...

మేము... మాతో బుడి బుడి అడుగుల బంగారు పాపాయిలు...

వాళ్ళ కళ్ళకు ఈ గ్రాండ్ కానియన్ ఎలా కనిపిస్తుందో?! ఊహిస్తున్నాను...

"నువ్వు నా చలనానివి... నా స్నేహానివి." చెవులో గుసగుసలాడుతున్నాడు శశి....

వరండాలో నిలబడి మరొక కోణం నుంచి గ్రాండ్ కానియన్ను చూస్తున్నాం ఇద్దరం..

దూరంగా గ్రాండ్ కానియన్ మరింత మౌనంగా, నిశ్చలంగా కూర్చున్న మహా తపస్వినిలా ఉన్నది... నీరెండ స్పర్శతో నిరంతరం జ్వలిస్తూ, వెన్నెల, చీకటులలో నిరంతరం ధ్యానిస్తూ... మహా విశ్వంలోకి ఒదిగిపోయిన ఆ శిలాతపస్వినికి మానసిక నమస్కారం చేశాము మేమిద్దరం.



ఉత్తమ ప్రమాణాలు గల రచనలు చేసే రచయిత్రులలో జలంధర గారు ఒకరు. పుంఖాను పుంఖాలుగా రచనలు చేయకపోయినా, వ్రాసిన కొద్ది కథలూ కలకాలం పాఠకుల గుండెల్లో నిలిచిపోతాయి. తాను స్వతహాగా రచయిత్రి ఐ ఉండీ, మిగతా రచయిత / త్రుల రచనలలోని ఉత్తమ గుణాల్ని విశ్లేషించే సాహితీ విమర్శకురాలు 'జలంధర' గారు. ఇటీవల అమెరికా సందర్శించినప్పుడు 'కౌముది' విజ్ఞప్తిని మన్నించి ఈ కథని 'కౌముది' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా వ్రాసి ఇచ్చారు.

అతడు.... ఆమె.....

- బాలి

"రాజారావ్ - రాజారావ్!"

"ఓ రాజారావ్ నిన్నే - రాజారావ్" - ఈ మాటలు ఇంకా పెద్ద పిలుపు. నల్లగా ఆకాశం నిండా మబ్బులు - ఊరంతా చీకటి పడిపోయినట్టు మసక వెలుతురు - దానికి తోడు చల్లని పెంకి గాలి. - హోర్డింగులూ, చిత్తుకాగితాలూ గాల్లో కెగిరిపోతున్నాయి. - ఏక్షణానన్నా వర్షం పడే సూచన. జనం అటూ ఇటూ పరుగులు తీస్తున్నారు. ఆగిన సిటీ బస్లోంచి ఓ పదిమంది గబగబా దిగారు. మరో పాతికమంది తోసుకుంటూ ఎక్కారు. అలా దిగిన వాళ్ళలో రాజారావు ఒకడు.

"అమ్మ దేవుడోయ్! వర్షం పడితే చితకబాదేటట్టుంది. చేతిలో గొడుగున్నప్పుడు రాదే దిక్కుమాలిన వర్షం" - జనాన్ని, ఆగిన రిక్షాలనూ తప్పించుకుంటూ గబగబా అడుగులు వేస్తున్నాడు. సరిగ్గా ఆ సమయంలోనే ఈ పిలుపులు

"రాజారావ్! నిన్నే -"

పిలుపు వచ్చిన వేపు చూస్తే రిక్షాలో వేదవతి కూచుని నవ్వుతూ ఇటే చూస్తోంది.

"వేదా! నువ్వా" అన్నాడు

"అఁ నేనే - చాన్నాళ్ళకు కనపడ్డావ్ - నువ్వా! కాదా!!

అనుకున్నాను - నువ్వే!!!"

"వర్షం వచ్చేట్టుంది -"

"మొక్క మొలిచి పోవు లేవోయ్! మొన్న మొన్నటి దాకా ఎండలు మండిపోయాయి"

టపటపమని రెండు చల్లని చినుకులు రాజారావు చేతిమీద పడ్డాయి. గబుక్కన చేతిలోని పుస్తకాన్ని జుట్టు తడవకుండా నెత్తికడ్డంగా పెట్టుకున్నాడు.

"ఏమిటి సంగతి?"

"ఏముంది !!- రేడియో నాటకంలో ఏదో చిన్న వేషం ఇచ్చారు. ఓ రెండు పేజీల డైలాగులు - రికార్డింగ్ అయిపోయిందిలే. వచ్చేనెల మొదటివారంలో ప్రసారం అవుతుందనుకుంటాను. ఇదిగో - ఇలా రిక్షా ఎక్కానో లేదో నువ్వు కనపడ్డావ్!"

ఈ లోపు చిన్న చినుకులు కాస్త పెద్దవయ్యాయి - రాజారావు చొక్కా, భుజాలు తడుస్తున్నాయి. రిక్షాలో కూర్చున్న వేదవతి కింద చీర అంచులు - చెప్పులూ - కాలి వేళ్ళకున్న మట్టెలు తడుస్తున్నాయి.

"సర్లే - రెండూ మూడు రోజుల్లో వీలు చూసుకుని వస్తాను. వరప్రసాదుగారు బాగున్నారా?"

"నా పాలిట వరప్రసాదం - బాగుండక ఛస్తాడా!?" అంది నవ్వుతూ. నడుస్తున్న రిక్షావాడు తొందరపెడుతున్నాడు.

"మరచిపోకు" అంది చివరగా.



రిక్షా కదలబోతోంది. రాజారావు జేబులో చెయ్యి పెట్టి ఓ పదిరూపాయలు లాగి ఆమెకందించాడు.

"నా దగ్గరున్నాయి" అంది కంగారుగా.

"ఫరవాలేదు రిక్షా వాడికివ్వు" అని చెప్పి బస్ పెల్లర్ వేపు పరుగుతీశాడు.

వేదవతి కాకినాడ రామారావు పేటలో ఉన్నప్పట్నించీ రాజారావుకి తెలుసు. తన పెద్దక్క రుక్మిణికి స్నేహితురాలే ఈమె. పక్క వీధి తరచూ వచ్చేది. అందరి ఆడపిల్లల్లోకి గడుగ్గాయి అని పేరు తెచ్చుకుంది. "మనం భయపడ్డామనుకో ఈ సమాజం మనల్ని ఇంకా భయపెడుతుంది. మనం ఎదురు తిరిగితే తోకముడుస్తుంది" అనేది తరచూ -

"మనమయితే భయపడి తలలు దించుకున్నాం గానీ ఆ సమయంలో ఈ వేదవతి ఉంటేనా! వాడి పిలక కత్తిరించి వాడి చేతిలోనే పెట్టేది" అని ఎంతో ఇదిగా వారి మిత్రబృందం చెప్పుకుని విరగబడి నవ్వుకునేవారు. వేదవతికి నటించడంవచ్చు. రెండు మూడు పిక్చర్లలో ఏవో వేషాలు వేసింది. ఆ తరువాత ప్రయత్నాలు చెయ్యలేదు.

"వాడు చచ్చాడుగా! మహేశ్వరం గాడు - వాడి పిక్చర్లలోనే వేషాలు వేశాను వాడు పోయినతర్వాత మనకెవడిస్తాడు వేషాలు? - అయినా ఆ వెధవలు చుట్టూ తిరగలేన"ంటుంది సినిమాలు గురించి అడిగినప్పుడు.

- బాగా పాడుతుంది. అయితే అవి కూడా మంగళహారతులవరకూ వచ్చి ఆగిపోయాయి. కథలూ గత్రా రాస్తుంది. పాతిక వరకూ అచ్చయ్యాయి. ఇంకా రాయగలదు. మధ్యలో బద్ధకం. ఇప్పుడు చదవడం వరకే పరిమితమయ్యింది. కనపడ్డ పుస్తకమల్లా చదవకుండా వదిలిపెట్టాడు. గొంతు బాగుండడం వల్ల, మాడ్చులేషన్ స్పష్టంగా తెలియడం వల్ల, ప్రస్తుతం రేడియో నాటకాలలో పాల్గొంటోంది, అడపా తడపా అవకాశాలు వస్తే. ఆడపిల్లలకు పెళ్ళిళ్ళయిపోయి, అత్తారిళ్ళకు వెళ్ళిపోయి, మగపిల్లలకు చదువులూ అయి ఉద్యోగాల వేటలో ఊళ్ళుపట్టుకు తిరుగుతున్న దశలో పదిపదిహేను సంవత్సరాలపాటు వేదవతి ఎక్కడుందో - అత్తగారిదేవూరో రాజారావుకి తెలియలేదు. తరువాతెప్పుడో పెద్దక్క రుక్మిణి కలిస్తే మాటల సందర్భంలో కొంచెం తెలిసింది - వేదవతికి పెళ్ళయ్యింది. అత్తగారు కావాలని కొడుక్కి చేసుకుంది. కట్నం అక్కర్లేదని తమకే బోల్డు ఆస్తి ఉందని చెబితే పిల్ల సుఖపడుతుందని, పెద్దంటివారనీ తలంచారు. అయితే వాడో బడుద్దాయని, అప్రయోజకుడనీ, తినమంటే ఎంతన్నా తిని, పడుకొమ్మంటే రోజులు తరబడి పడుకోటం అలవాటనీ తరువాత తెలిసింది. విశాఖపట్నంలో స్వంత ఇల్లు పెద్దిల్లేనని... అంతవరకే తనకు తెలుసునని చెప్పింది ఆమె.

రాజారావుకి రైల్వేలో ఉద్యోగం. భువనేశ్వర్ నుండి విశాఖపట్నం ట్రాన్స్ఫర్ అయి వచ్చాడు. ఒకమారు ఏదో సినిమాకు వెళితే అందులో హీరోయిన్ తల్లిగా వేదవతి కనపడింది. పెద్ద పాత్రే. ఈవిడ సినిమాల్లోకి చేక్కేసిందన్నమాట అనుకున్నాడు రాజారావు.

తన ఆఫీసులో కొలీగ్ మాటాడుతున్న సందర్భంలో అతను - వేదవతి తమ దూరపు బంధువేనని, ఆమె గురించి మాటాడడం పాపం చుట్టుకుంటుందని - సెలవిచ్చాడు. అయినా రాజారావు వేదవతితో ఉన్న తన పరిచయాన్ని మామూలుగా చెప్పి ఊరుకున్నాడు. ఈలోపు మరి కొన్ని సంవత్సరాలు గడిచాయి. ఓ రోజు ఉదయం ఫోన్ వస్తే రాజారావు తీశాడు. డాబా గార్డెన్లో ఉంటున్న తన ఆఫీస్ కొలీగ్ చెప్పతున్నాడు ఫోనులో "వేదవతి వచ్చింది - ఇప్పుడు మా ఇంట్లోనే ఉంది - వస్తావా?" అని. ఎంతో ఉత్సాహంతో రాజారావు వెళ్ళాడు - ఇతను వెళ్ళేసరికి హాల్లో సోఫాలో కూచుని ఉంది. వంటి మీద పెద్ద జరి ఆకులతో వెంకటిగిరి చీర, వళ్ళో తెల్లని హేండ్ బాగ్ - గుర్తు తెచ్చుకుంటూ సరదాగా పలకరించింది. తెలుసున్న వాళ్ళ గురించీ, వీళ్ళ గురించీ అడిగింది. తన గురించి మాత్రం చెప్పిచెప్పనట్టు చెప్పింది. ఆమె అడిగిన వాటిన్నిటికీ సమాధానాలు చెప్పి ఆమె ముఖంలోకి చూస్తున్నాడు రాజారావు. ఆమెలో అసలు

వయస్సే కనపడడం లేదు. కనుబొమలు ట్రిమ్ చేసి, లైట్ గా మేకప్ చేసుకుంది. కుడిచేతికి అరడజను బంగారు గాజులు వేసింది. అవి తళతళా మెరిసిపోతున్నాయి ఇత్తడి ముక్కల్లా.

"ఇక్కడికి మా ఇల్లు దగ్గరే. వీలున్నప్పుడురా!" అని ఎడసిచ్చింది.

ఆ తరువాతెప్పుడో పదిరోజులకు గాని రాజారావుకి వేదవతి ఇంటికి వెళ్ళడానికి కుదరలేదు.

ఈ పదిరోజుల్లోనే ఆ ఇంట్లో ఆమె రాజారావుకి ఇంకోలా కనపడింది. ఓ క్షణం ఆశ్చర్యపోయాడు. ఆమె ముఖం అలసిపోయి ఉంది. పలకరింపుగా చిర్నవ్వు నవ్వింది. మేడమీదున్న ముందు హాలులో ఈజీ ఛైర్ లో కూచుని ఉంది. ఒళ్ళో సగం చదివిన నవల, పక్కనున్న స్వాలు మీద ఎంగిలి కాఫీ కప్పులు, పళ్ళాలూ, చెమ్మాలూ, గదినిండా, ఆ మూలా ఈ మూలా పుస్తకాలూ, చింకి గుడ్డలూ, తలుపు మీదా, బల్లల మీదా మాసినగుడ్డలూ... ఇల్లంతా ఏదో ముక్కువాసన. కూచోమన్నట్టు కుర్చీ చూపించింది. హాల్లో ఆ పక్కన వస్తున్న వెలుతురులో ఎవరో వ్యక్తి పుస్తకం చదువుకుంటున్నాడు. వంటి మీద మాసిన బనీనూ. అదే అవతారంలో లుంగీ. ఇటు తిరిగిచూడనన్నా లేదు.

ఆమె చూపిన కుర్చీ మీద రాజారావు కూర్చున్నాడు.

"ఇదిగో వరప్రసాద్" అని నీరసంగా పిలిచింది. ఆ మూల పుస్తకాలు చదువుకుంటున్న వరప్రసాద్ ఇటు తిరిగి చూశాడు.

"నే చెప్పలేదూ రాజారావని. అతడే ఇతడు. వీళ్ళ పెద్దక్క రుక్మా నేనూ చదువుకునేవాళ్ళం కాకినాడలో" అంది.

ఆ వరప్రసాద్ కొంచెం కుర్చీముందుకు జరుపుకుని చదువుతున్న ఇంగ్లీష్ నవలను వేలితో గుర్తుగా పేజీలు మడిచి దూరంగా బల్లమీద పెట్టి "మీరేనన్నమాట రాజారావుగారంటే" అంటూ "నమస్తే" అన్నాడు. గడ్డం మాసి ఉంది. వెడల్పయిన ముఖంతో, తెల్లని మేనితో వరప్రసాద్ ఆరోగ్యంగానే ఉన్నాడు.

"నాకు అప్పుడప్పుడు గుండె నొప్పి వస్తుంటుంది. నిన్న రాత్రి కొంచెం అలాగే ఫీలయాను. డాక్టర్ కి చూపిస్తూనే ఉంటాను. ఆయన మందులు ఇస్తూనే ఉంటాడు. ఎక్కరేలూ అయాయి. మాత్రలూ, మందులూ ఖర్చులూ. ఈ రోగం నన్ను తినేస్తోంది. ఆ మాత్రలు , ఆ మందులూ మింగితే రెండురోజులు ఫరవాలేదు. మరచిపోయానా!? ఇంతే సంగతి. ఇప్పుడు కొంచెం పరవాలేదులే"

వరప్రసాద్ వేదవతికి వచ్చిన గుండె నొప్పి ఏరకమయినదో కొంచెం ఇంగ్లీషులో రాజారావుకి చెప్పాడు.

"ఈవిడ ఇలాగే అంటుంది. ఆ మందులవీ రోజూ వేసుకోవాలి కదా! సగం మతిమరుపు" అని కసిరి,

"టీ చేస్తానుండండి" అని లేచాడు.

ఇంతలో క్రికెట్ బ్యాట్ చప్పుడు చేసుకుంటూ ఓ కుర్రాడు వరండాలోంచి వెళ్ళిపోతున్నాడు. వేదవతి చూసి పిలిచింది. ఏమిటన్నట్టు లోపలికి చూశాడు. "వీడు మా పెద్దవాడు. విజయభాను" అంది. కోల ముఖం. ఎత్తయిన ముక్కు. పలుచని ఉంగరాల జుట్టూ. సమాధానంగా రాజారావు వేపు చిన్నగా నవ్వి వెళ్ళిపోయాడు.

పక్క గదిలోనుండి దగ్గా, ఆ వెంటనే కాండించి ఉమ్మిన శబ్దమూ వినపడ్డాయి. మరో పదినిముషాల్లో ఆ మనిషీ అదే వరండాలో నుండి నింపాదిగా నడుచుకుంటూ హాల్లోకి వచ్చాడు. అతనికి పక్షవాతం వల్ల కాలూ చెయ్యూ ఇబ్బందిగా కదులుతోంది.

"చిల్లరేమన్నా ఉండా!" అన్నాడు వేద వేపు చూస్తూ

ఆ మాటలెలాగో పెగుల్చుకుని నోటినుండి వెలువడ్డాయి. పుస్తకం మధ్యలో దాచిన పదిరూపాయల నోటు అతనికందించి "మిగిలిన చిల్లర తీసుకురా" అంది, ముఖంలో రవ్వంత విసుగుంది.

అతడవరో రాజారావుకి పరిచయం చెయ్యలేదు. అయితే అతనిముక్కూ, కోలముఖమూ అన్నీ ఇందాక క్రికెట్ బ్యాట్ పట్టుకెళ్ళిన వాడితో సరిపోతాయి. ఇదంతా రాజారావుకి పెద్ద పజిల్లా ఉంది. ఆ పజిల్ను కప్పిపుచ్చుకునేటందుకన్నట్టు వేదవతి వేపు తిరిగి "మాతలు మరచిపోకుండా వేసుకోవడం మంచిది" అన్నాడు.

"ఎప్పుడూ వేసుకుంటూనే ఉంటాను. మొన్న రాత్రే మరచిపోయాను" అంది.

ఇంతలో వరప్రసాద్ మూడు కప్పుల్లో టీ కలిపి తీసుకొచ్చాడు.

అందులో ఓ కప్పు తీసుకోమన్నట్టు రాజారావుకి సంజ్ఞచేస్తూ "వరప్రసాద్ లేకపోతే ఏనాడో చచ్చేదాన్ని. నా ఖర్మకి ఈ దిక్కుమాలిన రోగమొకటి" అంది వేదవతి తానోకప్పు అందుకుంటూ. రెండు గుక్కలు తాగింతరువాత వరప్రసాద్ వేపు తిరిగి "రాత్రికి సాంబారు చేసేయ్!. వడియాలు వేపు కుంటే సరిపోతుంది" అని చెప్పింది

వరప్రసాద్ తల ఆడించాడు.

ఇల్లు ఓ మాదిరిగా పెద్దదే మేడమీద ఈ హాలు, రెండు గదులు ఉంచుకుని, కిందభాగమూ పక్కనున్న మరో రెండూ గదులూ అద్దెకిచ్చాననీ, దానిమీదే బతకాలనీ చెప్పింది. టీ తాగి, కప్పు బల్లమీదుంచి రాజారావు లేచాడు, ఇక వెళతానన్నట్టు. ఇంతలో మెట్లమీద నుండి విసురుగా ఓ పన్నెండేళ్ళ కుర్రాడొకడు హాల్లోకి వచ్చాడు. ముఖం నిండా చెమట. మెడలోని టైని లాగి బల్లమీద పడేసి, వీపుకు తగిలించిన పుస్తకాల సంచి తీసి బల్ల కిందకు విసిరాడు. "నా కేదీ 'టీ?' " అన్నాడు. ఇంచు మించు పాలికిక అది. అందులో అధికారం ఉంది.

"ఏమిటి వెధవా! హడావుడి నువ్వున్నా . పాయిస్ దగ్గరుంది వెళ్ళు" అన్నాడు వరప్రసాదు.

"వీడు నా రెండవవాడు. శిశిరో" అంది వేదవతి. రాజారావు వాడి వేపు చూశాడు. ఎర్రగా అందంగా బలంగా ఉన్నాడు, వరప్రసాద్ పోలికలకు దగ్గరగా.

"ఇక వెళతాను. మళ్ళా కలుద్దాం" వారి దగ్గర శెలవు తీసుకుని రాజారావు బయలుదేరాడు.

ఆ తరువాత చాలా సార్లు ఆ ఇంటికి వెళ్ళాడు. తనకు తోచినవిధంగా బ్రతుకుతున్న వేదవతి అంటే రాజారావులో చిత్రమైన అభిమానమూ, సానుభూతి కలుగుతున్నాయి. పిల్లలు ఎదుగుతున్నారు, వాళ్ళకేమని భవిష్యతులో సమాధానం చెబుతుంది. అసలు ఈ సమాజంలో ఎలా నెగ్గుకువస్తోంది అన్న ఆలోచనే అతనిలో అప్పుడప్పుడూ కలుగుతున్నాయి.

ఒక మూడు మాటల్లో తన వివాహం గురించి చెబుతూ "నాకు చేతకాని భర్తను అంటగట్టారని నాతల్లితండ్రులమీద నెపం వేయదలచుకోలేదు. ఖర్మ సిద్ధాంతము నేను వల్లెవేయదలంచలేదు. అన్ని దార్లు మూసుకుపోయినా, నాకు మరోదారి ఉండకపోదని ఆశించాను. సరిగ్గా అవకాశం అలాగే వచ్చింది. పాపపుణ్యాలు బేరీజు వేసుకూచుంటే ఈ అవకాశమూ జారిపోవచ్చు. అయినా దానికి నేను బాధ్యురాలను కాను. కట్టబెట్టిన వరదరాజులతో నాకు సుఖంలేదు. వరప్రసాద్ తో పరిచయం పెరిగింది. మనసులు కలిశాయి. అభిరుచులూ ఒకటే. కలిసుందామన్నాడు. అతనికి అప్పటికి పెళ్ళయి ఓ కూతురు ఉంది. ఆలోచించుకోమన్నాను. ఇటే అడుగేశాడు. ఇక ఆ తరువాత అతని భార్య, అతని కూతురూ ఎక్కడున్నారో నాకనవసరం అనుకున్నాను. ఇప్పటికీ అదే నిర్ణయం. వరప్రసాద్ కి జిల్లా పరిషత్ లో ఉద్యోగం. ఇంట్లో సగం ఖర్చులు అతనివే" అంది.

రాజారావు ఆ రోజు వర్షంలో బస్టాండ్ లో చెప్పినట్టే వేదవతి ఇంటికి వెళ్ళాడు. ఆమె ఆనందంగా ఉంది. ఆమె ఆరోగ్యం గురించి రెండు ప్రశ్నలు వేశాడు. బాగున్నట్టు మందులు వాడుతున్నట్టు సమాధానం చెప్పింది. నిమ్మరసం పిండిని సేమ్యూ ఉప్పా అంటూ మూడు

స్టేట్లలో చెమ్మలతో సహా సర్ది వేడి వేడి ఉప్పాను తెచ్చి మధ్య నున్న స్టూలు మీద పెట్టాడు వరప్రసాద్. "తిను, బాగా చేస్తాడు" అని సర్దిపై చేస్తూ ఓ స్టేటందుకుంది వేదవతి. రాజారావు ఓ స్టేట్లు తీసుకున్నాడు.

"నేను మరోవారం రోజుల్లో అమెరికా వెళుతున్నాను మా అబ్బాయి దగ్గరకి . ఆరునెలలవరకూ రాను" అని అన్నాడు చెమ్మలతో ఉప్పా లాక్కుంటూ రాజారావు.

"ఆరు నెలలే!?" అంది వేదవతి

"అదెంతలే. తొందరగా తిరిగిపోతాయి" అన్నాడు వరప్రసాద్. ఓ అరగంట తర్వాత ఆ కబురూ ఈ కబురూ చెప్పి వారి దగ్గర శెలవు తీసుకుని ఇంటి ముఖం పట్టాడు రాజారావు.

రాజారావు అమెరికా వచ్చి మూడు నెలలయ్యింది. మేరీ లాండ్ క్రాకర్ బ్రిడ్జికి దగ్గర్లో ఉన్న ఫాక్స్ రన్ అపార్ట్ మెంట్స్ లో కొడుకూ కోడలూ ఉంటున్నారు. అదృష్టమేమిటంటే ఆ అపార్ట్ మెంట్స్ దాటి కుడి ప్రక్కకు తిరిగి ఓ ఫర్లాంగు దూరం నడిస్తే చాలు పెద్ద మాల్లు వస్తాయి. అక్కడ వరండాలో చెక్కబల్లలున్నాయి. తనలాంటి మరో పదిమంది వెదర్ బాగుంటే సెల్ ఫోన్లు పట్టుకుని అక్కడికి చేరుకుంటారు. వారిలో ఆంధ్రాలోని అన్ని జిల్లాలవారూ ఉన్నారు. ఒకరిద్దరు తమిళులూ ఉన్నారు. ఓ రెండు గంటలు సాయంకాలంపూట కాలక్షేపం, ఇండియా విశేషాలతో, అమెరికా విశేషాలూ, వింతలూ కలబోసుకుంటారు. అమెరికా ఆచారాలూ, అలవాట్లను ఇందులో కొంతమంది మెచ్చుకుంటే మరికొంతమంది తిట్టుకుంటారు. సమర్థింపు కోసం నానాతంటాలూ పడతారు మరికొందరు.

"వయసు అరవైలూ, డబ్బైలూ వచ్చేసినా చిన్న చిన్న మెట్లు కూడా ఎక్కలేని ముసలిదంపతులు. ఆ ముసలాయన చిరుగు చిరుగుల ఫ్యాషన్ జీన్స్ వేసుకుంటే, ఆ ముసలామె నెత్తిమీద బుడ్డి జుత్తులాంటి విగ్గా, బుగ్గలకు పెదాలకు రంగూ, కాళ్ళకు మేచింగ్ హీల్స్, మాల్లులో అవీ ఇవీ కొనడానికి ఏం వస్తారండీ!?" అన్నాడు రాజారావుకసారి.

బల్ల చివర కూర్చున్న గుంపులోని గోవిందం ఒకడు చటుక్కున లేచి "నా బొంద వాళ్ళు భార్యా భర్తలటండీ. మావాడు చెప్పాడొకసారి. దానికి వీడు మూడో మొగుడో, ఆరో మొగుడో అయితే, వాడికి ఆమె ఐదవ పెళ్ళామో అవుతుంది. మనదేశంలోలా కాదండోయ్! ఇక్కడి పిల్లలు మదర్స్ డేనాడు, ఫాదర్స్ డే నాడు తప్ప తల్లితండ్రుల్ని చూడరు. రెక్కలోస్తే చాలు ఓ గుంటని తీసుకుని ఎగిరిపోవడమే. వయసులో ఉన్నన్నాళ్ళూ వీలయినంతమందిని మార్చి, ఇంక వయసు అయిపోయే ముందు కూతురినో, కొడుకునో కని ఉంటే ఆమెతోనో, ఆయనతోనో ఉంటారు. లేకపోతే ఇదే గోల. మన దేశంలోలా కులాలూ, మతాలూ, కట్టుబాట్లు ఏమీ ఉండవు. దీనికే ముద్దు పేరు 'కలిసి ఉండటం' ఏది ఏమన్నా రాజారావుగారూ ఈ పెద్ద వయసులో తోడు ప్రధానం దానికి వీళ్ళు ముఖ్యమైన విలువిస్తారు. తప్పదు." అన్నాడు.

రాజారావుకి ఆ తరువాత కొన్ని వందల జంటలు అలాంటివి కనపడ్డాయి. కొంత వయస్సు మళ్ళిన వారయితే, కొందరు వయసులో ఉన్నవారు, నల్లవాళ్ళు, తెల్లవాళ్ళు, నలుపు తెలుపూ వాళ్ళూ ఇలా ఎన్నో జంటలు!!

అకస్మాత్తుగా అతని మనస్సులో వేదవతి, వరప్రసాద్ లూ మెదిలారు. వారూ అంతేనేమో అనుకున్నాడు.

ఆరు నెలలు ఇట్టే తిరిగిపోయాయి . ఇండియా చేరిన రాజారావుకి వేదవతిని చూడాలనిపించింది. తీరిక చేసుకుని వారింటికి వెళ్ళాడు. పైకెళ్ళి మెట్లవంపు దగ్గరనుండి చూస్తే ఇంటికి తాళం వేసి ఉంది. కిందకి దిగి అద్దెకున్న వారినడిగితే ఓ ముసలాయన ముందుకొచ్చి అన్నాడు. "వేదవతిగారు చనిపోయి రెండు నెలలయ్యింది. వరప్రసాద్ గారి మొదటి భార్య వచ్చి ఆయన్ని తన ఇంటికి తీసుకుపోయింది. ఇంతకూ మీరెవరు?"

రాజారావు షాక్ తిన్నాడు.

కొంచెం తేరుకుని మెల్లగా అన్నాడు. "వాళ్ళు నాకు తెలిసిన వారు" అని సమాధానం చెప్పి గబగబా రోడ్డు మీదకు వచ్చాడు. మెల్లగా అడుగులు వేస్తూ ఆలోచిస్తున్నాడు. ఇంతకీ .. మెకతను? వర్షపసాద్గారు ఏమీ కాడా? ఇదేనా కలిసి ఉండటమంటే?



ప్రముఖ చిత్రకారులు బాలి గారు 'కౌముది' కోసం ప్రత్యేకంగా వ్రాసిన తాజా కథ ఇది.

ఎర్రరాయి ఉంగరం

- ఆర్.శ్రీవివాస్

(కొముది-రచన నిర్వహించిన షోషేలో ఎంపికైన ఉత్తమ కథ)

దేవాలయంలో అర్చన ముగించుకుని, ప్రసాదం తీర్థం యధావిధిగా స్వీకరించి ప్రశాంతంగా ఉన్న ఓ మూల కూర్చున్నాం, నేనూ సుపీయా.

ఈనాడే మా పెళ్ళి రోజు. కానీ నేను ఏ మాత్రం ఉత్సాహంగా లేను. సుపీయా అంతే. కానీ తను నిండు కుండ, తొణకడు, బెణకడు. ఇంతకీ నా నిరుత్సాహానికి కారణం తెలియాలంటే కాస్త వెనక్కు వెళ్ళడం అవసరం.

మాది మిడిల్ క్లాస్ కుటుంబం. మా నాన్నగారు స్కూల్ టీచర్ గా రిటైరయ్యారు. రిటైరయ్యేసరికి ఆయనకు మిగిలింది అప్పుడే ఉద్యోగంలో చేరిన నేనూ, బి.ఏ ముగించిన నా చెల్లెలు గాయత్రినూ. మా అమ్మ నేను హైస్కూల్ లో ఉండగానే మరణించింది. మా నాన్నగారి టి.పి.ఎఫ్ వగైరాలతో చెల్లి పెళ్ళి ఐందనిపించాం. ఐనా మా బావగారిది కాస్త కలిగిన కుటుంబం కావడం వల్ల పెట్టుపోతల విషయంలో కాస్త మాటపట్టింపులు వచ్చాయి. ఫలితం మా నాన్న ఆక్సిడెంట్లో మరణించినప్పుడు కూడా బావగారు చెల్లాయిని రెండు రోజులు మాత్రమే ఉండనిచ్చి అరైంట్ పనులున్నాయని తీసుకెళ్ళిపోయారు. పదవదినం తంతు చెల్లెమ్మ లేకుండానే ముగిసింది. అంతా చెవులు కొరుక్కున్నా పైకి మాట్లాడలేదు. గుండె రాయి చేసుకుని ఆ తంతు ముగించాల్సివచ్చింది.

తరువాత క్రమంగా ఒంటరి జీవితానికి అలవాటు పడ్డాను. కానీ శ్రేయోభిలాషులూ, మా నాన్నగారి స్నేహితులూ, ఈ విషయంలో చొరవ వహించి నన్ను పెళ్ళి చేసుకొమ్మని పోరుపెట్టి ఒప్పించారు.

నేను పెట్టిన షరతులు రెండు: పిల్ల పేదవాళ్ళ కుటుంబంలోంచే వచ్చుండాలి. రెండు: కట్నాల, లాంఛనాల ప్రసక్తి తేకూడదు.

సుప్రియ వాళ్ళ నాన్నకు ఆరుగురు కూతుళ్ళు. సుప్రియ రెండో కూతురు. వంశోద్ధారకుడి కోసం ఆరుగురు ఆడపిల్లల్ని కన్న ఆ చాదస్తపు గ్రూహస్థుణ్ణి చూసి నాకు జాలేసింది. కానీ సుప్రియతో కాస్తోపు మాట్లాడాక కష్టసుఖాలు తెలిసిన అమ్మాయిని గ్రహించి పెళ్ళికి ఒప్పుకున్నాను. పెళ్ళి అత్యంత క్లుప్తంగా జరిగిపోయింది.

పెళ్ళయి ఒక సంవత్సరం మాకు తెలియకుండానే గడిచిపోయింది. బహుశ కొత్తగా పెళ్ళయిన ఎవరికైనా అంతా అనుకుంటాను. తమాషాగా నా పెళ్ళికి మా బావగారు రాలేదు. చెల్లి మాత్రం వచ్చింది. బావగారికి ఆఫీసులో ఏదో ఇన్స్పెక్షన్ అని చెప్పింది కానీ, తర్వాత విషయం తెలిసింది. ఇంత క్లుప్తంగా పెళ్ళి జరపడం సంప్రదాయం కాదట. పైగా తనెవరైనా పెళ్ళిలో చూస్తే తన బావమరిది పెళ్ళి ఇంత కనాకష్టంగా జరుగుతోందంటే తనకు నామోషీ అట.

నాకు ఒళ్ళు మండిపోయింది. కాని యధావిధిగా చెల్లి వెళ్ళేటప్పుడు కాస్త కాస్త గుడ్డలూ, రిస్ట్ వాచ్ పెట్టి పంపాను, రిస్ట్ వాచ్ పెట్టమన్న ఐడియా సుప్రియదే చెల్లి, సుప్రియా ఒక్కటిగా కలిసిపోవడం నాకెంతో రిలీఫ్ గా అనిపించింది.

ఒక్కడుగా ఉన్న నేను ఇద్దరయ్యాక కాస్త జాగ్రత్తగా ఖర్చు చేయడం నేర్చుకున్నాను. అదికూడా సుప్రియ చలవే. ఆఫీసుకు దర్జాగా ఆటోలో వెళ్ళేవాణ్ణి, శనివారాలు సెకండ్ షోలు తప్పని సరి. సుప్రియ అజమాయిషిలో ఇవన్నీ తక్కువైపోయాయి. తనూ అంతే. పైసా తనకోసం పెట్టుకునేది కాదు. ఒక్కసారి మల్లెపూలు తెస్తే "ఎందుకండీ, మూడు రూపాయలు పెట్టి మూర పూలు కొంటారు? అదే ఒకటిన్నర రూపాయికి మూడు గ్రాములు పూలు తెస్తే ఎంచక్కా కట్టుకోవచ్చు" అంది. ఒళ్ళుమండి "అలాగే, ఈ సారి ఓ బుట్టెడు మల్లెపూలు తెస్తా. రాత్రంతా మాల కడుతూ కూర్చుందువుగాని" అన్నాను. నా మూడ్ అప్పెట్ అవుతోందని గ్రహించి మాట మార్చేసింది. చీరలూ, నగలూ, వాషింగ్ మెషిన్ల సంగతి సరేసరి, పారపాటున కూడా వాటి సంగతి రానిచ్చేదికాదు.

"మీ మిస్సెస్ చాల అనుకూలవతిరోయ్" అని మా మిత్రులందరూ తరచుగా కామెంట్స్ చేస్తూ ఉంటే అందులో అభిమానం, ఆప్యాయతలతో బాటు ఓ మూల కాస్తంత ఈర్ష్యకూడా దాగుందనుకుని నాలో నేనే మురిసిపోయేవాణ్ణి.

ఇలాంటి నా సుప్రియ ఓసారి నా ముందుంచిన కోర్కె నన్ను ఆశ్చర్యపరచింది. అది ఎర్రరాయి ఉంగరం కావాలని.

ఓ రోజు ఇంటికి ఆలస్యంగా వచ్చాను. సుప్రియ ఆ రోజు ఎందుకో సిగ్గుపడుతున్నట్టు గ్రహించాను. సుప్రియ ఎప్పుడూ నవలల్లో సినిమాల్లో హీరోయిన్ లా కాలి వేళ్ళతో నేలను గీస్తూ, క్రీగంట చూస్తూ మాట్లాడదు. చాలా గంభీరంగా, అంతే ఆప్యాయంగా మాట్లాడుతుంది. అటువంటిది, ఈ రోజు ఏదో చెప్పాలనుకుంటూనే నసుగుతోంది. అంటే?

నా ఊహ నిజమే. నేను తండ్రిని కాబోతున్నాను. ఆనందం పట్టలేకపోయాను. మర్నాడు ఆఫీసుకి సెలవు పెట్టాను. ఇద్దరం ప్రొద్దుటే గుడికి వెళ్ళాం. తర్వాత సినిమా, ఆ తర్వాత హోటల్, ఇలా ఆరోజంతా క్షణంలా గడిచిపోయింది. మామూలుగా అయితే సుప్రియ ఖర్చుకి కత్తెర వేసేదేగాని ఆ రోజు తనూ, నేనూ ఊహలోకంలో విహరిస్తున్నాం. వెధవ డబ్బుదేముంది? కుక్కను కొడితే రాలుతుంది, అటువంటి సామెతలు మనసులోనే అనుకున్నా.

ఆనాటి రాత్రి సుప్రియ నా ఒళ్ళో తలపెట్టుకుని పడుకుని ఉండగా అడిగిన కోర్కె "నాకో ఎర్ర రాయి ఉంగరం కావాలండీ" అని.

"దాందేవుంది? రేపే కొనేద్దాం" అన్నా.

"మీరెంత మంచివారండీ?" అంది సుప్రియ నిదానంగా.

"అబ్బ! పెళ్లైన ఇన్నాళ్ళకు నన్ను మంచివాడని ఒప్పుకున్నావు. ఈ జన్మ కిది చాలు" అన్నా నాటకీయంగా.

సుపియ మాట్లాడలేదు. మౌనంగా కళ్ళుమూసుకుని పడుకుంది. ఆ ముఖంలో అలసట ఉంది. సంతృప్తి ఉంది. ఆ బ్రహ్మ సృష్టిలో నేనూ భాగం పంచుకుంటున్నానన్న ధీమా ఉంది. అలానే ఎంతసేపుండిపోయామో తెలీదు. నా మనసులో మెదిలిన భావం కృష్ణ శాస్త్రి పాతలానే ఉంది. "సడిసేయకో గాలి...." అని.

ఓ రెండు రోజుల తర్వాత జ్యూయెలరీ షాపుకు వెళ్ళి ఎర్రరాయి ఉంగరం కొన్నాం. ఐదువేలయింది. అది నెలాఖరు. కానీ నా ఫ్రెండు దగ్గర అప్పుతీసుకున్నా. తిరిగి జీతాలు రాగానే ఇచ్చేస్తానని చెప్పా. అతనూ నాలాంటివాడే కానీ ఇంకా పెద్ద సంసారస్తుడు. పైగా మర్యాదస్తుడు. నేను ఎప్పుడూ అప్పులు ఇవ్వను, చేయను. ఇప్పుడూ అప్పుచేశానన్న సంగతి ఎవరికీ తెలియకూడదని నా ఉద్దేశం. అతనైతే గుంభనగా ఉంటాడు. కనుకే అతని దగ్గరే అప్పుతీసుకున్నాను.

సుపియ ఆ రోజే ఆ ఎర్రరాయి ఉంగరం వేసుకోలేదు. నేను రెట్టిస్తే "మరో నాలోజులు పోయాక వేసుకుంటానండి" అంది. "ఏమిటి ఆ రోజు స్వేషాలిటి? అంటే "ఆ రోజు మన మ్యారేజ్ ఆనివర్సరీ కదా" అంది కాస్త విసుగ్గా.

"చూడూ, ఇటువంటివి నాకు గుర్తు ఉండవు, నన్ను క్షమించు" అన్నా నొచ్చుకుంటూ.

"సరే క్షమించాలండి" అంది సుపియ నవ్వు దాచుకుంటూ.

"అది సరేకానీ, ఉంగరం తాలూకు ఐదువేలూ అప్పేగా" అంది సుపియ భారంగా.

ఎందుకో ఒక్కసారి వాతావరణం బరువెక్కినట్టనిపించింది. "చూడు సుపియా, నువ్వు మాట ఎత్తోద్దు. అప్పే, సప్పే, కోరక కోరక నువ్వు అడిగితే ఆ ఉంగరం కొనలేనా? నువ్వడిగితే అప్పేం ఖర్చు, దొంగతనం చేస్తేనా తెస్తా, సరేనా?"

"రెండోది మాత్రం ఖచ్చితంగా చెయ్యరు" అంది సుపియ నిబ్బరంగా.

"ఏం? నా ప్రేమనే శంకిస్తున్నావా? అమాయకురాలా?" అన్నా హీరో ఫోజులో.

సుపియ నవ్వేసి "అది కాదు బడుద్దాయిగారూ. మీకసలు దొంగతనం చేసేటంత తెలివితేటల్లేవని నా నమ్మకం" అంది.

"అలా ఎందుకంటావ్? ఏం? నేను నీ మానసచోరుణ్ణి కానా? అది దొంగతనం చేశానా లేదా?" అన్నా ఉత్సాహంగా రెట్టిస్తూ.

"అదేమోకానీ పెళ్ళికి ముందు తమరు పెద్ద పనిదొంగ అని మాత్రం బాగా తెలుసు" అంది సుపియ. తర్వాత " పరాచికాలు చాలు. లేవండి భోజనానికి" అంటూ వంటింట్లోకి వెళ్ళింది.

మా భోజనాలు ఐపోవస్తుండగా తలుపు చప్పుడైంది. సుపియే వెళ్ళి తలుపు తీసింది. "మీరా? ఇదేనా రావడం? కులాసానా?" అని తను అడగడమూ "అంతా కులాసే" అని మా చెల్లి బదులు చెప్పడమూ వినబడింది. ఆదరాబాదరాగా చెయ్యి కడుక్కుని ముందు హాల్లోకి వచ్చాను.

కుర్చీలో కూర్చుని తీరిగ్గా న్యూస్ చూస్తున్నారు మా బావగారు.

మొహం మీద నవ్వు పులుముకుని "ఏంటి విశేషం? అనుకోకుండా వచ్చినట్టున్నారే?" అన్నా.

తర్వాత చెల్లి చెప్పింది: బావగారికి అకస్మామాత్తుగా ఆఫీసులో ఏదో ట్రైనింగ్ ప్రోగ్రాం వచ్చిందట. సొంత ఊరేగనక తనూ అన్నయ్యని చూస్తానంటూ బయల్దేరిందట.

సుపియ వంట గదికేసి వెళ్ళబోతోంటే "ఇప్పుడేం వద్దు. మా భోజనాలు హోటెల్లో ముగించుకునే వచ్చాం" అన్నారు మా బావగారు.

మనసులోనే అబ్బ. రక్షించావు అనుకున్నాను. అందరం కబుర్లలో పడిపోయాం.

మా బావగారికి ట్రైనింగ్ ఐదురోజులే అట. ఆఖరి రోజు హాఫ్డే గనుక త్వరగా వచ్చేసారు. ఆ రాత్రికే తిరుగు ప్రయాణానికి టికెట్స్ బుక్ చేసేశామన్నారు. కనుక నేనూ కాస్త త్వరగా తెమిలి ఇంటికి వచ్చా. సుపియ తనప్పుడో తెచ్చుకుని కుట్టించుకోకుండా పెట్టుకున్న రవిక గుడ్డ తాంబూలంలో పెట్టి చెల్లెలికిచ్చింది. కుర్చీలో కూర్చున్న మా బావగారి దృష్టి తాంబూలం మీద పడనే పడింది.

"ఇప్పుడంతా జాకెట్ పీసులతో ముగించేస్తున్నారుగానీ మా ఫామిలీస్లో ఇలా కాదోయ్. మొన్న మా సిస్టర్ నాగూర్ నుంచి వచ్చింది. ఓ సిల్క్ శారీ కొన్నా తనకోసం. ఆరువేలైందనుకో. కాని అది నాకోసం అంత దూరం వచ్చినప్పుడు, అది నోరు తెరిచి అడగకపోయినా నా మనసు ఒప్పలేదోయ్. అల్లా అని ఇప్పుడు ఇక్కడ ఫార్మాటివీసీవీ పెట్టుకోకండి. మా సిస్టర్ కూడా మీ సిస్టర్లాగే అభిమానవంతురాలు. ఏమీ నోరు తెరిచి అడగదు. అయినా ఆడవాళ్ళకి పుట్టింటి మీద మోజుపోతుందా? ఇప్పుడు తన ట్రైన్ చార్జీలే అయిదారొందలైందనుకో. పైగా ఇక్కడ మా ఫ్రెండ్స్‌ందరూ ఆఖరి రోజుగా. ఈ రోజు పార్టీ పెట్టుకుందాం అని మరో ఐదువందలు వదిలించారు." ఆయన వాగ్ధాటి ప్రవాహంలా సాగిపోతుంది.

మా చెల్లి మొహం రంగుల మారుతోంది. సుపియ గంభీరంగానే ఉంది. ఎక్కడ తను నొచ్చుకుంటుందో అని భయపడ్డా. మా బావగారి లాజిక్కుకూ ఆయన ఇస్తున్న హింట్స్‌కూ నా మతి పోతోంది. కాని ఇంకో గంటలో తెమిలి వెళ్ళిపోతారు కనుక మాట్లాడకుండా ఉంటే సరి అనుకుని "బావగారూ, అన్నట్లు ఈ ట్రైనింగ్ వల్ల మీకేమన్నా ఎక్స్ట్రా ఇంక్రిమెంట్స్ ఏమన్నా వస్తాయా?" అని ఓ అర్థం పర్థంలేని ప్రశ్నలడిగి టాపిక్ మార్చడానికి ప్రయత్నించాను.

సుపియ "ఒక్క క్షణం ఆగు, గాయత్రీ" అని లోపలకు వెళ్ళింది. అడగక అడిగి చేయించుకున్న ఆ ఎర్రరాయి ఉంగరాన్ని తీసి గాయత్రీ వేలికి తొడుగుతూ అంది "అన్నయ్యగారు సంప్రదాయం అనగానే గుర్తొచ్చిందామ్మా. నా మతిమరుపు మండిపోను. ఈయన నీమీద బెంగ పెట్టుకున్నారు. మొన్ననే ఈ ఉంగరం తెచ్చారు. ఊరెళ్ళి మా చెల్లెలికివ్వాలి అంటూనే ఉన్నారు. కానీ నేనే మరచిపోయాను" అని చులాగ్లా అనేసింది.

గాయత్రీ విసురుగా చెయ్యి వెనక్కు తీసేసుకుంది. "ఇదేంటి వదినా? తాంబూలం ఇచ్చావు చాలు. నాకసలు ఎర్రరాయి ఉంగరం ఇష్టంలేదు. నాకారంగు అచ్చి రాదు. ఇటీవలే ఓ జ్యోతిష్కుడు చెప్పాడు" అంది. మేమిద్దరం తన ఎదురుగా లేకుంటే బావగారితో దెబ్బలాడేసేదేమో?

కానీ సుపియ "చూడు గాయత్రీ. ఈ ఉంగరం మీ అన్నయ్య ఇస్తున్నది కాదు. నేనిస్తున్నది. నేను నీకంటే వయసులోనూ, వరసలోనూ కూడా పెద్ద. ఉంగరం తీసుకోకుంటే నా మీద ఒట్టే" అంటూ బలవంతంగా ఉంగరం గాయత్రీ వేలికి తొడిగేసింది.

నేను కూడా "తీసుకో గాయత్రీ" అన్నా. ఇంకేమనడానికి తోచలేదు. సుపియ మీద గొంతు దాకా కోపం వచ్చింది. ఏమిటి ఈ అభిమానధనురాలి ఉద్దేశం? పదిహేనువేల జీతగాడు తన భార్యకు ఓ ఉంగరం చేయించలేదా? అది నా బోటి ఆరువేల జీతగాడు కొనివ్వాలా? నా మనస్సు పరిపరివిధాల పోయింది.

మా బావగారు అందుకున్నారు. "ఏయ్, గాయత్రీ, వద్దని అలా మంకుపట్టు పడతావే? వాళ్ళేమన్నా పరయివాళ్ళా? వాళ్ళంతా అభిమానంతో, ఆప్యాయతతో ఇస్తున్నారు? అదటుంచి పెద్దవాళ్ళు ప్రేమతో ఇచ్చింది తీసుకోకపోతే చిన్నవాళ్ళకు శ్రేయస్కరం కాదు. మీ అన్నా, వదిన అంతగా నిన్ను బతిమలాడి ఉంగరం తొడుగుతున్నారు, వద్దనొద్దు" అన్నారు నవ్వుతూ.

నేను తెప్పరిల్లాను. "గాయత్రీ, ప్లీజ్, నాకోసం వద్దు, సుపియకోసమైనా తీసుకో" అన్నాను దృఢంగా.

గాయత్రీ ఏమీ అనకుండా పెంకులాంటి మొహంతో ఉంగరం తొడిగించుకుంది. తర్వాత ఓ అరగంట యధాలాపంగా మాట్లాడాము. కానీ ఈ సంభాషణలో ఉత్సాహంగా పాల్గొన్నది మా బావగారొక్కరే. సుపియ నిబ్బరంగానే మాట్లాడుతోంది. చెల్లీ, నేనూ ఔను, ఔనొనులాంటి మాటలతో సరిపెట్టాం.

ఎలాగయితేనేం రాత్రి తొమ్మిది గంటలకు బావా చెల్లి బయలుదేరారు. చెల్లి కళ్ళలో నీళ్ళు చెలియలికట్ట దాటలేదు. మా బావగారు చూడకుండా ఏవో సైగలు చేయడం నేను గమనించాను. కానీ ఏం చెప్పను?

ఆఖరుకు సుపియే కలగజేసుకుంది. "గాయత్రీ, ఏం? మేం అక్కడకి రావాలా, వద్దా? అక్కడ కూడా ఇలా పరధ్యానంగా ఉంటే ఒప్పుకోను" అంది నవ్వుతూ.

గాయత్రీ ఏమనుకుందో ఏమో, తర్వాత పదినిమిషాలు బాగానే మాట్లాడింది. సుపియ గలగలా మాట్లాడుతూ అప్పగింతలు చెప్పింది.

వాళ్ళను ట్రైన్ ఎక్కించి వచ్చేసరికి పదిన్నర దాటింది. సుపియ గుమ్మంలోనే ఎదురుచూస్తోంది. వచ్చేరాగనే "సుపియా, నీతో మాట్లాడాలి" అన్నా కటువుగా.

నిట్టూర్చింది సుపియ. "ఏమిటి?" అంది.

"చూడూ, మా బావగారి మాటతీరే అంత. అసలు ఆయన గురించి నీకెన్నిసార్లు చెప్పాను. అసలు ఆ ఉంగరం ఖరీదెంతనుకున్నావు? నా నెలజీతంలో దాదాపు సరిసగం. అసలా ఉంగరాన్ని బయటకెందుకు తీశావు? నువ్వు అడగక అడగక అడిగితే మురిపెంగా మొదటి బహుమతిగా కొన్న ఉంగరం అది, ఆ ఉంగరాన్ని ఇవ్వడానికి నీ మనసెలా ఒప్పింది?" అన్నానావేశంగా.

సుపియ మాట్లాడలేదు. ఒక్క క్షణం తన ఆలోచనల్ని కూడగట్టుకుంటున్నట్టుగా ఆగింది.

"అసలు మీరు మీ బావగారి మాటలు విన్నారా? పైగా గాయత్రీకి కూడా మూడోనెలట. ఇంకా వాళ్ళాయనతోనూ చెప్పలేదట. నాతో చెప్పింది. మీక్కూడా ఇప్పుడిప్పుడే చెప్పాద్దంది. వాళ్ళాయన సంప్రదాయాల గురించి సాద మొదలు పెడితే, తాహతుకు మించి ఏమన్నా ఖర్చుపెట్టి తర్వాత ఇబ్బందుల్లో పడతారని చెప్పాద్దంది. అటువంటి చెల్లెలు ఉందికదాని గర్వపడక ఉంగరం పెట్టానని నన్ను నిలదీస్తున్నారా?"

ఒక్క క్షణం ఆగింది సుపియ.

"అసలు ఆ ఉంగరం తీసుకోవడానికి గాయత్రీ ఎంత బాధపడిందో చూశారుగా? ఒట్టోస్తే గానీ తీసుకోలేదు. ఆఖర్న మీరిద్దరూ సామాన్లు ఆటోలో పెడుతున్నప్పుడు 'ఇది నువ్వే ఉంచేసుకో వదినా, మా వారితో రైల్వేలో, దారిలోనో ఎక్కడో జారిపోయిందని చెప్పేస్తా. మహా అయితే నాలుగు రోజులు తిట్టి, సాధించి ఊరుకుంటారు అంతేగా', అనికూడా అంది. అటువంటప్పుడు, నేను చేసిన పని తప్పంటారా."

నేనేమీ మాట్లాడలేకపోయాను. అవును, సుపియ గురించే ఆలోచిస్తున్నాను గానీ, గాయత్రీ ఎంత బాధపడిందో? మా బావగారు కాస్త ప్రసన్నుడయి ఉంటాడు. ఈసారి చెల్లిని ప్రసవానికి పంపడానికి ఏ నెపాలూ పెట్టడు. అని రిలీఫ్ గా ఫీలయ్యాను.

అప్పటికే పొద్దు పోయింది. తన ఒళ్ళో తలపెట్టుకుని పడుకున్నా. నా తల నిమురుతున్న సుపియ నా చేతిని నా చేతిలోకి తీసుకున్నా. పాడుగాటి, తెల్లటి, సనన్ని వేళ్ళు, ఏ కుంచెకో, వీణకో ప్రాణం పోయాల్సిన వేళ్ళు. వీటిలో ఒక వేలికి కూడా ఉంగరం తొడగలేకపోయాను. నా పదివేల జీతంపైనా, నా మిడిల్ క్లాస్ బతుకుపైనా, పైగా నాలుగైదేళ్ళుగా ఉద్యోగం చేస్తూ కూడ, ఒక ఉంగరం కొనేంతయినా వెనకేసుకోలేని నా నిర్లక్ష్యంపైనా పట్టరాని కోపం వస్తోంది.

"ఏమిటండీ, ఇంకా ఆ ఉంగరం గురించే ఆలోచిస్తున్నారా? నేనెప్పుడో ఆ సంగతి మర్చిపోయాను. మీరూ అంతే. మళ్ళీ అప్పు, గిప్పు అంటూ వెర్రి చేష్టలు చేయకండి. అసలు ఆ అప్పు తీర్చిం తర్వాత ఇంక దేనికి అప్పు చేయకూడదు. సరేనా" అంది సుపియ లాలనగా.

"సరే" అన్నా నిస్వారంగా.

"ఏమిటండీ, అలా డీలా పడిపోతారు" అంది సుపియ.

ఒక్క క్షణం నేను మాట్లాడలేదు. "చూడు సుపియా. రేపు ఆఫీసుకి లీవు పెడతాను. వేరే మా ఫ్రెండ్స్ దగ్గర వడ్డీకైనా సరే అప్పు తెస్తాను. రేపు అదే షాపుకు వెళ్ళి అలాంటి ఎర్రరాయి ఉంగరమే తప్పక కొనాలి. నా మాట కాదనకు" అన్నా.

సుపియ కాస్త విసుక్కుంటున్నట్టుగా మాట్లాడింది. "ఏమిటండీ చాదస్తం. ఒకే నెలలో ఇన్నివేలు అప్పుచేసి ఏం తింటాం. పైగా, ఇక మీదట రెగ్యులర్ గా చెకప్ చేయించుకోవాలి. మీ చెల్లి ఇంకొన్ని నెలల్లో ఇక్కడికి వస్తే అప్పుడు ఖర్చులుంటాయి. కాస్త ఆలోచించండి." అంది.

"చూడు సుపియా, నాకు కోపం తెప్పించకు. నువ్వు వద్దంటే నేనే ఆ ఉంగరాన్ని నా వేలికి తొడుక్కుంటా. కానీ రేపలాగయినా ఆ ఉంగరం కొనాల్సిందే ఇక మారు మాట్లాడకు" అన్నా.

"సరే, మహానుభావా. మీ ఇష్టం వచ్చినట్టు చేసుకోండి. ఇప్పుడూ మాత్రం నన్ను కాస్సేపు నిశ్చింతగా పడుకోనివ్వండి. బాబూ" అంది సుపియ అటు వైపు తిరిగి పడుకుంటూ.

నాకు మనస్సు చివుక్కుమంది. నేనేం తప్పు చేశానని.

రేపలాగయినా సరే, ఆ ఉంగరం సుపియ వేలికి తొడగాల్సిందే అనుకున్నాను. నేనూ అటు తిరిగి పడుకున్నాను. కలతనిద్రపట్టింది.



పొద్దున్నే సుపియ తట్టి లేపుతుండగా మెలుకువ వచ్చింది. "లేవండీ, బారెడు పొద్దైక్కింది. లేవండి" అంటూ తట్టి లేపుతోంది సుపియ.

"ఇవ్వాత ఆఫీసుకి లీవని చెప్పాగా" అన్నా విసుగ్గా నిద్ర మత్తుతో అటువైపు తిరిగి పడుకుంటూ.

సుపియ నా భుజాలపై చేతులు వేసి లేపి బలవంతంగా కూర్చోబెట్టింది.

కోపంగా ఏదో అనబోయేంతలో వెనకనుంచి తన రెండు చేతుల్తోనూ నా కళ్ళు మూసి "దొరవారూ, కాస్త వ్యవధిగా నే చెప్పేది వింటారూ" అంది గోముగా.

నా మత్తంతా వదిలిపోయింది. "ఏమిటి కళ్ళకు గంతలు? నువ్వనేదేమిటి? ఆ ఎర్రరాయి ఉంగరం వద్దనేగా?" అన్నాను చిరాగ్గా.

సుపియ అంది. "నేనెందుకలా అంటాను మహానుభావా? అసలు మనింట్లో ఎర్రరాయి ఉంగరం లేకపోతేగా, మనం దాన్ని అంగట్లో కొనుక్కోవడానికి?"

" ఏమిటి చమత్కారం? మనింట్లో నిజంగా ఎర్రరాయి ఉంగరం ఉందా? నన్ను మభ్యపెట్టాలని చూడకు" అన్నా.

సుపియ అంది "ఎర్రరాయి ఉంగరం కాదు, దొరగారూ, ఉంగరాలు అనాలి. నా దగ్గరే ఉన్నాయి"

నాకు కోపం హెచ్చింది. "నా కళ్ళకు గంతలు కట్టి తీరిగ్గా పొడుపు కథలు చెపుతున్నావా? ఎక్కడవి? ఉంటే చూపించు" అన్నా.

"అంత తేలిగ్గా వచ్చేస్తాయా? ఓపిక పట్టండి మరి" అంటూ నా దగ్గరకు వచ్చి "ఇదిగో ఆ ఉంగరాలు" అంటూ తన రెండు చేతులూ చాపింది.

"ఇవా ఎర్ర రాయి ఉంగరాలు?" అన్నా ఆశ్చర్యంగా.

"మరే. రాత్రి అవతల పక్కకి తిరిగి ఎందుకు పడూకున్నాననుకున్నారు? గాయత్రి ఊరినుంచి గోరింటాకు పొడి తెచ్చిచ్చింది. రాత్రంతా ఈ పొడి రాలకుండా, బాగాపండటానికి ఎంత కష్టపడ్డానో తెలుసా?" అండి సుపియ కళ్ళు తిప్పుతూ.

"సుపియా, ఈ గోరింటాకు పూత చూపించి నా అసమర్థతను ఎత్తి..."

సుపియ తన చేతితో నా నోరు మూసేసింది.

"మహానుభావా, లేడికి లేచిందే పరుగా? నిన్న రాత్రి నే చెప్పిందంతా మర్చిపోయారా? నాకీ ఎర్రరాయి ఉంగరాలే చాలు" అంది తన చేతుల్ని మురిపెంగా చూసుకుంటూ.

"సుపియా, నువ్వు నిజంగా నా పాలిటి..."

నన్ను తన చేతులతో వారిస్తూ అంది సుపియ. "ఇక చాలు ఈ స్తోత్ర పాఠాలు. లేవండి. ఇవాళెలాగూ సెలవేగా. ఈ రోజు మన పెళ్ళి రోజు కూడానూ పదండి. అలా గుడివరకూ వెళ్ళొద్దాం."

"సుపియ, గుడికెందుకూ? ఈ దేవత నా గుండెల్లో ఉండగా? ఎలా ఉంది మన కవిత్వం?" అన్నా ఎర్రగా పండి మెరుస్తోన్న తన రెండూ చేతులనూ నా బుగ్గలకు ఆనించుకుంటూ.

"కవిత్వం బాగానే ఉందిగానీ అదే వేటూరి తర్వాత ఏవన్నాడూ? గుడిలోని దేవతను గుండెల్లో కలుసుకోమన్నాడు. మీరివాళ గుండెల్లోని దేవతను గుడికి తీసుకెళ్ళండి చాలు" అంది సుపియ.



అంకితం: నా ఈ చిన్ని ప్రయత్నానికి స్ఫూర్తినిచ్చిన రమణీయ సన్నివేశాల రూపకర్త సినీ దర్శకులు శ్రీ బాపుగారికి చంద్రుడితో నూలుపోగులా గౌరవాదరాలతో.



మగవాడు

- సి.మనస్వినీ

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లో ఎంట్రెస్ డక్టరు కథ)

"అక్కయ్యంటే మీకు అంతిష్టమా?" అడిగింది స్రవంతి.

పొద్దున ఏడుగంటలైంది. నిద్రలేచి బ్రష్ చేసుకుని వచ్చి టీ.వీ కెదురుగా సోఫాలో కూర్చున్నాడు మూర్తి. రెండు పింగాణీ మగ్గుల్లో కాఫీ తెచ్చి ఒకటి మూర్తికి ఇచ్చి, తన చేతిలో రెండోది ఉంచుకుని, మూర్తి పక్కనే, అతన్ని ఆనుకుని సోఫాలో కూర్చున్నది స్రవంతి. కొంచెం మూడిగా ఉన్నాడు మూర్తి.

"అక్కయ్యంటే మీకు అంతిష్టమా?" అంది స్రవంతి మళ్ళీ.

కళ్ళు ప్రశ్నార్థకంగా చిట్టించి ఓ అరనిమిషం స్రవంతి వైపు చూశాడు మూర్తి.

"ఇవ్వాళ అక్కయ్యతో మీ పెళ్ళి జరిగిన రోజు. నాకు తెలుసా సంగతి" అంది స్రవంతి.

"అవును గుర్తుంది" అన్నాడు మూర్తి.

"అక్కయ్య గుర్తొచ్చిందా?" అడిగింది స్రవంతి

"అవును" అన్నాడు పొడిగా. 'నిజానికి నేను విశాలను మరిచిపోయిందెప్పుడు' అనుకున్నాడు మనసులో.

"విశాల నేనంటే చాలా ప్రేమగా ఉండేది. నన్ను వదిలి ఉండేది కాదు. నాకు ఏ మాత్రం బాధగానీ, అసౌకర్యంగానీ లేకుండా మెలిగేది ' అన్నాడు మూర్తి"

"మరి మీరో?" అడిగింది స్రవంతి.

"నాక్కూడా విశాలంటే ప్రాణం. మేం కలిసి బ్రతికింది రెండేళ్ళే అయినా, ఆ కొద్ది రోజులూ ఏదో పరిమళం నన్ను ఆవరించుకుని ఉన్నట్లుండేది. మేం బ్రతికిందే ఒకరి కోసం ఒకరం అన్నట్లు బ్రతికాం. లోకం ఏమైతేనేం అన్నట్లు బ్రతికాం ఆ రెండేళ్ళూ" అన్నాడు మూర్తి గద్గదంగా.

"అక్కయ్య అదృష్టవంతురాలు. ఇంతగా ప్రేమించే భర్తతో గడపగలిగింది" అంది స్రవంతి.

"నిజానికి నేను అదృష్టవంతుణ్ణి. అలాంటి ప్రేమైక మూర్తితో రెండేళ్ళయినా గడపగలిగాను" అని ఓ నిమిషం ఆగి 'సారీ స్రవంతి' అన్నాడు.

"ఎందుకు సారీ చెప్పతున్నారు" అంది స్రవంతి.

"విశాల చనిపోయాక ఓ సంవత్సరం నేనెలా బ్రతికానా నాకే తెలీదు. నా జీవితం నిలువునా కోసినట్లయి పోయింది. అయినా మళ్ళీ పెళ్ళికి సిద్ధపడ్డాను. చూశావా, మనిషి ప్రేమను ఎంత తొందరగా మరచిపోతాడు" అన్నాడు మూర్తి.

"జీవితం జీవించి తీరాలి కదా. పోయిన వాళ్ళతో ఎవరూ పోలేరు. వాళ్ళ జ్ఞాపకాలు తీయగా బాధిస్తూనే ఉంటాయి. ప్రేమించిన వాళ్ళను పోగొట్టుకోవడం ఒక బాధాకరమైన సంఘటనగా భావించి ముందుకు సాగాలే కానీ, అక్కడితో జీవితానికి ఫుల్ స్టాప్ పెట్టలేకదా' అంది స్రవంతి. 'నాకు సారీ ఎందుకు చెప్పారు, చెప్పనే లేదు' అంది ప్రశార్థకంగా.

"నేను వేరే స్త్రీని గురించి ఆలోచిస్తుంటేనూ, గుర్తు చేసుకుంటుంటేనూ, మా ప్రేమను గురించి మాట్లాడుతుంటేనూ నీకు ఏమీ అనిపించడంలేదా?" అన్నాడు మూర్తి.

"ఛ ఛ ఎందుకనిపిస్తుంది. అక్కయ్యా మీరూ ప్రేమించుకున్నారు. పెళ్ళిచేసుకున్నారు. ఆనందంగా గడిపారు. దురదృష్టవశాత్తూ అక్కయ్య చనిపోయింది ఆ జ్ఞాపకాలు మననం చేసుకోవడంలో తప్పేముంది. అసలు వాటిని ఎందుకు మరచిపోవాలి. నాకేమీ ఈర్ష్య లేదు. నిజం చెప్పాలంటే విశాలక్కంటే ఎంతో గౌరవం కలుగుతున్నది. మీరు ఆమెను మరచిపోలేకపోవడం న్యాయమే. సహజమే" అంది స్రవంతి.

"కాని అవే జ్ఞాపకాలు పదే పదే తలచుకోవడం ఎందుకు. అదంతా గతం. నువ్వు నాకు దొరికావు. మనిద్దరం కూడా ప్రేమగానే ఉన్నాం. నిజంగ నీ సాన్నిధ్యంలో ఉన్నప్పుడు విశాల సంగతే జ్ఞాపకమాదు. మన పెచ్చైన కొత్తలో కొన్ని రోజులు పదే పదే గుర్తొచ్చేది. కాని ఇప్పుడు, నువ్వు నా బతుకులో భాగమైపోయాక చాలా తక్కువ సార్లు గుర్తొస్తుంది" అన్నాడు మూర్తి. స్రవంతి మనసు ప్రభులమైంది.

"అన్నట్లు అక్కయ్య ఫోటో ఎక్కడా లేదే?" అంది స్రవంతి.

"ఏంటో రోజూ ఎదురెదుగ్గా కూచుని గడిపే వాళ్ళం. ఫోటోలు ఆల్బంలో చాలా ఉన్నాయిగాని, ఎప్పుడూ ఓ ఫోటో ప్రత్యేకంగా ఎన్లార్జి చెయ్యించలేదు. ఇక ఇప్పుడు ఆ అవసరం కూడా లేదు" అన్నాడు మూర్తి.

"ఆల్బం ఎక్కడుంది?" అడిగింది స్రవంతి.

"పాత సామాన్ల రూంలో ఎక్కడో ఉండాలి! అన్నాడు మూర్తి. ఖాళీ మగ్గులు తీసుకుని లోపలికి వెళ్ళింది స్రవంతి." 'స్నానం చెయ్యండి టిఫిన్ రెడీ చేస్తాను' అంటూ

"అన్నట్లు మీ కొత్త బాస్ ఎట్లా ఉన్నాడు" అని అడిగాడు మూర్తి.

"నిన్ననే కదా ఆయ ఛార్జి తీసుకుంది. ముందు ముందుకానీ తెలియదు' అంది స్రవంతి వంటింట్లోంచి.



స్రవంతి చేసే ఆఫీసుకు ఐదురోజుల వారం అంటే శని ఆదివారాలు శలవలు. మూర్తి ఆఫీసుకు మాత్రం ఆదివారమే శలవు. ఉదయమే స్కూటర్ మీద ఇద్దరూ ఆఫీసుకు వెళతారు. సాయంకాలం వస్తూ స్రవంతిని పికప్ చేసుకుని వస్తుంటాడు మూర్తి. వాళ్ళకింకా పిల్లలు లేరు.

ఒకరోజు శనివారం మూర్తి ఇంటికి వచ్చేసరికి ఇల్లు బూజు తుడుస్తున్నది స్రవంతి. మూర్తిరాగానే పని ఆపేసింది. మూర్తి తన హౌండ్ బ్యాగ్ రూంలో పడేసి, లుంగీలోకి మారి మొహం కడుక్కోడానికి బాత్రూం లోకి వెళ్ళాడు. మొహం తుడుచుకుంటూ బయటకు వచ్చి సోఫాలో కూర్చోగానే వేడి వేడి టీ రెండు గ్లాసుల్లో పోసుకొచ్చి తనోటి ఉంచుకుని, మూర్తి పక్కనే సోఫాలో కూర్చుంది స్రవంతి.

టీ చప్పరించి "టీ ఫస్ట్ గా ఉంది ఇవ్వాళ. ఏం కలిపావు దీన్లో?" అన్నాడు మూర్తి.

"శబరిలాగా ముందుగా నేను రుచి చూసి తెచ్చాను నీగ్లాసు. అందుకే బాగుండుండాలి" అని తానూ ఒక గుక్క చప్పరించి 'కలిసి తాగితే ఉన్న మజా - అది అనుభవించితే తెలియనులే' అని పాడింది.

"యమా హుషారుగా ఉన్నావ్. ఏమైనా విశేషమా?" అన్నాడు మూర్తి 'విశేషమా' అనే పదాన్ని 'టంగిన్ - చీజ్' గా ఉచ్చరిస్తూ.

"ఘీ ఎప్పుడూ తిక్కల మాటలేనా!?" అంది స్రవంతి

"విశేషం అనే మాటలో అంత విశేషమే ముందోయ్. అట్లా ఇదైపోతావు. అయినా విశేషం అనగానే చింతకాయలూ, పుల్లమామిడికాయలే గుర్తుకు రావాలా ఆడవాళ్ళకు" అన్నాడు మూర్తి. స్రవంతి నవ్వింది.

ఓ చిన్నముద్దుల సీను పూర్తయ్యాక, "అదుగో అటు చూడు" అంది స్రవంతి షోకేస్ పక్కనే ఉన్న గోడను చూపిస్తూ. చూశాడు మూర్తి.

విశాల ఫోటో గోడకు తగిలించి ఉంది. ఓ ఫ్లాస్టిక్ మల్లెపూల దండ ఒంటిపేటది వేసివుంది దానికి. అమాయకమైన మొహంతో నవ్వుతూ చూస్తున్నది విశాల. ఆశ్చర్యపోయాడు మూర్తి. ప్రసన్నత నిండిన మొహంతో 'నేను గమనించలేదు. ఎక్కడిదా ఫోటో?' అని అడిగాడు.

"ఆల్బం లోంచి తీసి నేనే ఎన్లార్జి చేయించా" అంది స్రవంతి.

'థాంక్స్' అన్నాడు మూర్తి.

"యూ ఆర్ మోస్ట్ వెల్కం" అంది స్రవంతి.

రెండు నిముషాలు మౌనంగా ఉన్నాడు మూర్తి. తర్వాత స్రవంతిని దగ్గరకు పొదువుకుని "ఇప్పుడు మనం సంతోషంగా ఉన్నాం. మన మధ్యకు ఇతరులు రావడం అవసరమా స్రవంతీ?" అన్నాడు మూర్తి.

"విశాలక్క కూడానా?" అడిగింది స్రవంతి.

"అవును విశాల కూడా" అన్నాడు మూర్తి.

"విశాలక్క ఇప్పుడు బ్రతికిలేదు కదండీ, మన బ్రతుకుల మధ్యకు వచ్చి ఏమైనా చెయ్యడానికి. ఆమె జ్ఞాపకాలే కదా ఉన్నాయి. ఆ జ్ఞాపకాలు సంతోషకరమైనవేగాని బాధగా స్మరించుకోవలసినవి కాదుకదా. ఆమె మీతో రెండేళ్ళు ఆ విధంగా మీ జీవితంలో ఓ భాగమై పోయింది. ఆ భాగాన్ని పాత సామానుల గదిలో ఉంచి తలుపెయ్యాలిని పనేముంది. ఆమెను మీరు గుర్తుచేసుకుంటుంటే మన కాపురంలో ఇబ్బందులు వస్తాయా? మీరు ఆమెను మర్చిపోవలసిన అవసరంగానీ నేను ఆమెను ద్వేషించాలిని అవసరం గానీ ఏముంది చెప్పండి" అంది స్రవంతి.

మూర్తి ఎంతో ప్రసన్నంగా తన దోసిట్లోకి స్రవంతి ముఖాన్ని తీసుకుని, ఆమె కళ్ళల్లోకి చూస్తూ 'యు ఆర్ గ్రేట్' అన్నాడు. "అంతేనా, మరేంలేదా" అంటూ తన పెదాల్ని మూర్తి ముఖం దగ్గరికి జరిపింది స్రవంతి.



ఓ పదిరోజుల తరువాత అలాగే సంతోషంగా మాట్లాడుకుంటున్నారు స్రవంతి, మూర్తి అదే సోఫా మీద కూర్చుని. కొంచెం సేపైనేకాక ఉన్నట్టుండి విశాల ఫోటో వైపు చూసిన మూర్తి ఆశ్చర్యంతో కొయ్యబారిపోయాడు. ఓ నిమిషం నోటమాటరాలేదు. విశాల ఫోటో పక్కనే మరో ఫోటో - ఓ యువకుడిది ప్రత్యక్షమైంది. అందంగా ఉన్నాడు ఆ ఫోటోలో ఉన్నతను. సైల్ గా నవ్వుతున్నాడు. ఆ ఫోటోలో ఉన్న వ్యక్తిని మూర్తి ఎప్పుడూ చూడలేదు గానీ, అతనెవరో ఊహించాడు. ఏమీ మాట్లాడలేదు మూర్తి, అతన్నే గమనిస్తున్న స్రవంతి అన్నది 'అతను శేఖర్' అని. మూర్తి తన మొహం అలాగే గడ్డకట్టినట్లు కూర్చున్నాడు ఏమీ మాట్లాడలేదు.

"మీరు విశాలక్కను ఎంత గాఢంగా ప్రేమించాను. విశాలక్క మిమ్మల్ని ప్రేమించినట్టే శేఖరూ నన్ను ప్రేమించాడు. ఒక రెండేళ్ళు అన్యోన్యంగా గడిపాం. ఉన్నట్టుండి ఆక్సిడెంట్లో పోయాడు శేఖర్" అన్నది స్రవంతి. తన గొంతులో ఏ భావమూ కనిపించనీయకుండా, మాటర్ ఆఫ్ ఫాక్ట్ గా చెప్పతూ తన ఆనాటి రోజుల జ్ఞాపకాల భావోద్వేగాలు గొంతులో కానీ, ముఖంలో కానీ కనిపించకుండా ఉండేందుకు జాగ్రత్త పడుతూ.

మూర్తి తలదించుకునే ఉన్నాడు ఏ భావమూలేని ముఖంతో, స్రవంతి వైపు చూడడంలేదు. స్రవంతి కొనసాగించింది.

"అప్పుడే మనకు పరిచయమైంది. నా శ్రేయోభిలాషులూ మీ మిత్రులూ మనకు పరిచయం కల్పించారు. మనం పరస్పరం అర్థం చేసుకోవడానికి ఓ నెలరోజులు కలిసి తిరిగాం. పార్కుల్లో కూచుని ఒకరి విషయాలోకరం తెలుసుకున్నాం. నేను భర్తపోయిన యువతినిని మీకు తెలుసు. మీ భార్య అంతకు ముందు దాదాపు ఏడాది క్రితం పోయిందని నాకు తెలుసు. మనం ఒకరినొకరం ఇష్టపడ్డాం. పెళ్ళి చేసుకున్నాం. ఎంతో ప్రేమగా సంతోషంగా జీవిస్తున్నాం" అన్నది స్రవంతి.

'ఔనోను' అన్నాడు మూర్తి పాడిపాడిగా లేచి లోపలకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ తర్వాత ఐదారు రోజులు మూర్తి ముభావంగానే ఉన్నాడు. సమయానికి కాఫీలు, టిఫిన్లు, స్నానపానాలు అమరిపోతూనే ఉన్నాయి. కానీ ఓ నిశ్శబ్దం తాండవిస్తూనే ఉన్నది ఇంట్లో. స్కూటర్ మీద కలిసి ఆఫీసుకు పోతున్నారు, వస్తున్నారు. కానీ అదే ముభావం వారిద్దరి మధ్య. కారణం ఏమిటో ఇద్దరికీ తెలుసు. ఆ పరిస్థితి ఇద్దరికీ బాగోలేదు. మూర్తికి గిల్టీఫీలింగు, ఆ ఫీలింగును అధిగమించలేని అశక్తత.

ఒక రోజు కాఫీ గ్లాసు అందిస్తూ, తనూ సోఫా మీదే కూర్చుని మూర్తిని స్రవంతి. 'మనింట్లో అప్రకటిత కర్వూ కొనసాగాల్సిందేనా' అని.

ఒక జీవంలేని నవ్వు నవ్వి తలెత్తి స్రవంతిని చూసి - ఆ తర్వాత విశాలా వాళ్ళ ఫోటో వైపు చూశాడు మూర్తి యధాలాపంగా. ఈసారి ఇంకా ఆశ్చర్యపోయాడు. శేఖర్ ఫోటో అక్కడ లేదు. విశాలది మాత్రమే ఉంది. ప్రశ్నార్థకం మొహంతో స్రవంతి వైపు చూశాడు.

"నేనే తీసి బయట పారేశాను" అంది స్రవంతి. మూర్తి కొంచెం సేపు ఏమీ మాట్లాడలేదు. తర్వాత 'సారీ స్రవంతి' అన్నాడు.

"విశాలను నీవు గుర్తించుకోవచ్చు. ఆమె ఫోటోను ఎదురుగా ఉంచుకుని ఆమెతో గడిపిన రోజులను ఆనందంగా, ఆత్మీయంగా తలచుకోవచ్చు. నాకు వినిపించవచ్చు. అందుకు నాకేమీ ఈర్ష్యలేదు. కోపం లేదు. కానీ శేఖరూ నా జీవితంలో ఓ మూడేళ్ళు అందమైన అనుభవాలకు భాగస్వామి. అతన్ని నేను తలచుకోకూడదు. ఇంట్లో అతని ఫోటో ఒక భయంకర నిశ్శబ్దవైవత్యానికి కారణం అవుతుంది.

ఏం, ఎందుకు? అని నేను వాదించాను. కాని ఆ వాదన నా ముందు జీవితానికి కారు మబ్బెతుంది. నేనే అక్షయ తీరాలి - ఎందుకంటే నేను ఆడదాన్ని కనక" అని చెప్పాలనుకుంది. కానీ చెప్పలేదు.

"వెరీసారి స్రవంతీ, నన్ను మన్నించు. మనిద్దరి మధ్యకూ మరెవరినీ తీసుకురాకు. ప్లీజ్." అని - లేచి విశాల ఫోటోను తొలిగించబోయాడు మూర్తి.

"వద్దొద్దు. దాన్ని తీయకు. అక్కడే ఉంచు" అంది. స్రవంతి

"వద్దు స్రవంతీ, దీని స్థానం స్టార్ రూంలోనే" అంటూ విశాల ఫోటోను తొలిగించాడు మూర్తి.

ఆ ఫోటోను చూసినప్పుడల్లా తన బుద్ధిలోని కొంచెపుతనం అతన్ని ఎగతాళి చేస్తూ ఉంటుందని స్రవంతికి తెలుసు.

"మగవాడు" అని నిట్టూర్చింది స్రవంతి. ❀ ❀

యాద్యచ్ఛికం

- శారద

(అడిలైడ్ నగర వీధుల్లో రెండేళ్ళ కింద జరిగిన సంఘటన ఆధారంగా...)

కొత్త ఐఫోన్ అన్ని రకాలా సెసిఫికేషన్స్ చూసుకుని తృప్తిపడ్డాడు, రఘు. బిల్లు చెల్లించి పాకెట్ తీసుకుని హుషారుగా దుకాణంలోంచి బయటపడ్డాడు. క్రిస్మస్ రోజులు కావటంతో, శుక్రవారం మధ్యాహ్నం నాలుగు గంటల ప్రాంతం అయినా టీటీ ప్లాజా మార్ పార్కింగ్ లాట్లో జనం బాగా ఉన్నారు.

ఇక్కణ్ణించి లైబ్రరీ కెళదామా అని ఆలోచిస్తూ కారు దగ్గరికి చేరుకున్నాడు. ఏ మాత్రం లీవు పెట్టుకుండా ఏజ్లర్లం పనిచేసేసరికి ఆరువారాల లీవు పేరుకుపోయింది. యాజమాన్యం అతన్ని మర్యాదగా రెండు వారాలు లీవు తీసుకోక తప్పదని మొహమాట పెట్టేసరికి, లీవు పెట్టి ఏం చెయ్యాలో తోచక బోరుగా ఉందతనికి. అడిలైట్లాటి చిన్న నగరంలో రెండువారాలు ఏ పనీ లేకుండా ఉండటం పాతికేళ్ళ యువకుడికి బోరే మరి. పోనీ, ఈసారి ఇండియా వెళ్ళినప్పుడు అమ్మా నాన్న చెప్పినట్టు పెళ్ళి చూపులకెళ్ళే అయిడియా మంచిదేమోనని ఈ మధ్యనే అనిపిస్తుంది. కానీ, అసలే ఎకానమీ బాగాలేదు. పైగా ఇండియాలో అమ్మాయిలకి అమెరికా అబ్బాయి అయితే తప్ప కళ్ళకానటంలేదు! ఎన్ని రోజులిలా ఒంటరిగా ఉండాలి! పోనీ ఇక్కడ తనకు తెలిసిన అమ్మాయిల నెవరైనా కదిలిద్దామంటే తనకి చచ్చే సిగ్నూ, మొహమాటమూ! కొత్త వాళ్ళూ, అందులో అమ్మాయిలయితే అసలే మాట పెగలదు! ఈ ఒంటరితనం భరించాల్సిందే మరి.

స్నేహితులందరితో కలిసి కేంపింగ్ ప్లాను వేసాడు కానీ, దానికోసం ఇంకొకరోజు ఆగాలి. అందరూ శనివారం పొద్దున్నకి కానీ కదలమన్నారు! ఆలోచనల్లోనే కారు పార్కింగు లోంచి మెయిన్ రోడ్డుమీదికొచ్చాడు.

పార్కింగ్ లోంచి బయటికొచ్చే దారి ఎప్పటిలాగే కిక్కిరిసి ఉండటంతో కార్లన్నీ ఆగిపోయాయి. ఉన్నట్టుండి అతని దృష్టి పక్క లేన్లో కారు డ్రైవింగ్ సీట్లో కూర్చున్న అమ్మాయి మీద పడింది. ఎక్కడో చూసాడామెని. చూడటానికి ఇండియన్ లానే ఉంది. జీన్స్ మీద కుర్తా! ఎక్కడో చూడటమే కాక, మాట్లాడిన జ్ఞాపకం కూడా! తెలుగమ్మాయి? ఉగాది పండగప్పుడు జరిగిన పార్టీలో కలిసాడా? లేకపోతే ఆఫీసులోనా? వెనక సీట్లో చిన్న పాపా, బాబో మరి, బేబీ సీట్లో ఉంది. అంటే పిల్ల తల్లా? తనకి పెళ్ళయి పిల్లలున్న

ఆడవాళ్ళెవరూ అంత బాగా పరిచయం లేదు. మరెవరబ్బా? గుర్తుకు రావటం లేదు. కార్లు కదలటంతో ఆలోచనలు కట్టపెట్టి ముందుకెళ్ళాడు.

మెయిన్ రోడ్డు మీద వేగంగా నడుపుతూ తన పక్కనించే ముందుకెళ్ళిపోయిందామె, కానీ లేన్లో పెద్ద ట్రక్కు అడ్డురావటంతో, లేన్ మారి తన ముందుకొచ్చింది. మధ్యలో నున్న కారు ఎడమ చేతి వైపు వీధిలోకి వెళ్ళగానే రఘు కారుకీ ఆమె కారుకీ మధ్య ఇంకేకారు లేదు.

సిగ్నల్ దగ్గర ఆమె కారు, వెనక రఘు కారు ఆగి ఉన్నాయి. ఉన్నట్టుండి ఆమె కారు దగ్గర బాగా దృఢంగా పొడవుగా ఉన్నతను నిలబడి, కన్ను మూసి తెరిచేంతలో కారు తలుపు తెరుచుకుని లోపల కూర్చున్నాడు.

రఘు ఉన్నట్టుండి అలర్జయ్యాడు. ఎవరతను? అంత హఠాత్తుగా కారెలా ఎక్కగలిగాడు? ఆమె స్నేహితుడా? ఎందుకో అలా అనిపించలేదు. కారణం - అతని షర్తంతా అలుముకుని ఉన్న రక్తం!



ప్రియకి విసుగ్గా ఉంది. ఎరక్కపోయి వచ్చానూ, ఇరుక్కపోయాను, అప్పటికీ నూటపదిహేనుసార్లనుకుంది, ఆ మాట. అలాగని మీరా నిస్సహాయంగా చూస్తుంటే ఊరుకోలేకపోయింది. అలవాటులేని పని, ఇబ్బందే మరి.

సెంటర్ లింక్ ఆఫీసులో చేరి ఆర్కైవ్లై అయినా తనతో పనిచేసే మీరా మంచి స్నేహితురాలైంది. ఏల్లర్లం పాపతో, ఇల్లూ సంసారమూ, ఆఫీసుతో కుస్తీపడుతూ ఉంటుంది. "నువ్వు మాత్రం చచ్చినా పెళ్ళాడకోయ్, ప్రియా" అని అప్పుడప్పుడూ జోక్ చేస్తూ ఉంటుంది. పైగా, "అసలు నీకేదైనా సంబంధం కుదిరేట్టు ఉంటే నేనే పనిగట్టుకుని చెడగొడతాను చూడు" అంటుంది! పాపని ఎప్పుడూ ఉంచే బేబీ కెర్ సెంటర్ "బిల్డింగ్ రిసోవేషన్" అంటూ వారం రోజులు మూసివేసారు. తనూ వాళ్ళాయనా చేరి రెండు రోజులు సెలవు పెట్టి మేనేజ్ చేసారు. కానీ ఈ రోజు శుక్రవారం ఇద్దరికీ కూడా సెలవు పెట్టే పరిస్థితి లేదు. ఏం చేయాలా అని బెంబేలు పడుతుంటే తనే ఆఫీస్ చేసింది, మీకేం ప్రాబ్లం లేకుంటే నేను పాపాయిని చూసుకుంటానని. ఎగిరి గంతేసి, పిల్లని తన చేతిలో పెట్టి వెళ్ళారు పొద్దున్నే.

అసలు పాప కొంచెం కూడా గొడవ చేయలేదు. ఏవో బొమ్మలు ముందేసుకుని ఆడుకుంది. మూడు గంటలకి కొంచెం టీ తాగి, పాపకి పాలు పోడ్డామని చూస్తే పాలన్నీ విరిగిపోయాయి. సరే అని ఉసూరుమనుకుంటూ దగ్గరే ఉన్న టీటీ ప్లాజాకెళ్ళింది.

ఇదొక్కటే న్యూసెన్సు ఈ ఊళ్ళో! ఉప్పు కొనటానికైనా సూపర్ మార్కెట్ కెళ్ళి పెద్ద క్యూలో నుంచుని డబ్బు చెల్లించి రావాలి. తనొక్కతే అయితే నడిచే వెళుతుంది వీలయినంతవరకూ. కానీ పాపాయి నిద్ర పోతూ ఉండటంతో కారు తీయక తప్పలేదు. నాలుగయినా ఎండ ఇంకా మండుతునే ఉంటుంది. మూల్లో చల్లగా ఉండి, బయట భరించలేనట్టు ఉంది. పాప వెనక బేబీ సీట్లో నిద్రపోతుంది. ఇంటికెళ్ళి తనూ కొంచెం సేపు పడుకుంటుంది.

అబ్బబ్బ ఈ ట్రక్కులెందుకొస్తాయీ, ఎప్పుడూ అడ్డంగా నడిచి వెళితే అయిదునిమిషాలు పట్టే దూరం, కారులో చుట్టూ తిరిగి వెళ్ళేసరికి పావుగంట! దీనికి తోడూ అడుగడుగునా ఈ సిగ్నల్స్ కటి! మళ్ళీ ఎర్రలైటు.

అరే! ఇదేమిటి కారు తలుపు తెరుచుకుంది! ఎవరతను? లోపలికొచ్చి కూర్చున్నాడు. నోరెండిపోతుంది ప్రియకి. షర్టుమీదంతా ఆ రక్తమేమిటి? తనసలు అటువైపు తలుపు ఎప్పుడూ తెరవదు. ఇవాళ పాపాయిని కూర్చోపెట్టటానికి తెరిచి, మళ్ళీ లాక్ చేయటం మరిచిపోయి ఉంటుంది. ఇప్పుడెలా? వెనక చంటి పాప కూడా ఉంది. ఏదో అంటున్నాడు. హమ్మో! కత్తి తీసాడు.

"అరవకుండా, మాట్లాడకుండా నేను చెప్పినట్టు తీసెళ్ళు. లేకపోతే, నిన్నూ నీ బేబీనీ కూడా..." కత్తిమెడకానించాడు.

సెంటర్ లింక్ లో ఉద్యోగం వల్ల ఇలాటి రౌడీలతో మాట్లాడటం కొంచెం తెలుసు. వణుకుతున్న కంఠాన్ని, దడ దడలాడుతున్న గుండెనీ కష్టం మీద అదుపులోకి తెచ్చుకుంటూ వీలైనంత నిబ్బరంగా అంది, "అలాగే! దూరంగా కూర్చుని చెపితే ఎక్కడికంటే అక్కడికి తీసుకెళ్ళి దిగబెడతాను. నాకు కానీ, బేబీకి కానీ, ఏ విధమైన హాని కలిగించాలని చూసినా అరిచి గోల చేసి పోలీసులకి పట్టిస్తాను. డీల్?"

"డీల్! ముందుకెళ్ళి కుడివైపు లేన్లోకెళ్ళు?"



రఘుకి అంతా అయోమయంగా ఉంది. అప్రయత్నంగా ఆ కారు వెనక తన కారు పోనిచ్చాడు. ఏదో ఒక రకమైన అనీజీనెస్. ఆ అగంతుకుని వాలకం నచ్చలేదు. స్నేహితులని లిఫ్ట్ అడిగినట్టు కాకుండా దౌర్జన్యంగా కారెక్కినట్టునిపించింది. కానీ అదెలా సాధ్యం? ఆమె కారు తలుపు లాక్ చేసుకోవటం మరచిపోయిందా?

ఏదో మాట్లాడుకుంటున్నారు. అతని చేతిలో ఏదో ఉంది, కనిపించటం లేదు. ఆమె అతని వైపు తిరిగి ఏదో చెప్పుతోంది. ఏమైనా సరే వాళ్ళ కారుని ఫాలో చేయాలనే నిర్ణయించుకున్నాడు. చాలా తెలివి తక్కువ పనిచేస్తున్నానేమోనన్న అనుమానం పీడిస్తూనే ఉంది అతన్ని. మహా అయితే ఏమవుతుంది? తన అనుమానం నిజం కాకపోతే, వాళ్ళ ఇంటి దగ్గరో, మరెక్కడో దిగి వెళతారు. తను తన దారిన వాళ్ళని దాటుకుంటూ వెళ్ళిపోవచ్చు.

వాళ్ళ కారు సబర్బ్స్ వదిలి అడిలైడ్ సిటీకెళ్ళే దారి పట్టటం చూసి తనూ వెనకే పోనిచ్చాడు. మళ్ళీ కారు ఉన్నట్టుండి వెనక్కి తిరిగింది, ట్రీటీగలీ వైపు. ఇదేదో వింతగా ఉంది. అతని అనుమానం మరింత బలపడింది.

సిగ్నల్ పసుపురంగులోకి మారటం చూసి, మెరుపులా పక్క లేన్లో కెళ్ళి ఆమె పక్కనే కారు ఆపాడు. అదృష్టవశాత్తూ పక్క లేన్ ఖాళీగా ఉంది. నెమ్మదిగా తలతిప్పి ఆమె వైపు చూసాడు. సందేహం లేదు, పార్టీలో చూసిన అమ్మాయే! ఆ అమ్మాయి తనకింకా పెళ్ళవలేదన్నట్టు గుర్తు. మరి వెనక బేబీ సీట్లో ఉన్న పాపాయెవరు?

ఆ పక్కన కూర్చున్నవాడు భారతీయుడైతే కాడు. మంచి ఒడ్డు పాడుగుతో మొహం అంతా అక్కడక్కడా గాయాలు, రక్తసిక్తమై ఉన్నాడు. హమ్మా! వాడి చేతిలో తళతళలాడే కత్తి! ఆ అమ్మాయి అరచి మొత్తుకోవటం లేదే? చుట్టూ ఎవరూ పట్టించుకోవటం లేదు. రఘుకి ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టాయి.



బింకంగా వాడితో మాట్లాడిందే కానీ, పై ప్రాణాలు పైనే పోతున్నాయి ప్రియకి. అదృష్టవశాత్తూ పాపాయి నిద్రపోతుంది. లేచి ఏడుపు లంకించుకుంటే ఇతనకత్తితో పాపాయిని పొడిచేసేటట్టున్నాడు. ఆ పాపాయికేదైనా అయితే మీరాకెలా ముఖం చూపించగలదు! అసలు తనైనా ప్రాణాలతో బయటపడ్డప్పటి మాట కదా! సిటీలో కెళ్ళిన తరువాత వీడెక్కడైనా దిగిపోతే, అంతే చాలు! గుళ్ళో దేవుడికి పాలతో అభిషేకం చేయిస్తాను. దేవుడా ఎలాగైనా ఈ ఆపద గట్టెక్కించు. నా కోసం కాకపోయినా ఆ పాపాయి కోసమైనా రక్షించు. మనసులో ప్రార్థిస్తూనే ఉంది ప్రియ. ఎంత ఒద్దనుకున్నా మళ్ళీ మళ్ళీ అతని చేతిలో తళతళా మెరుస్తున్న కత్తి వైపే వెళుతుంది చూపు.

మాటమాటకీ అసహనంగా కదులుతూ, చిరాగ్గా చాలా అపాయకరమైన వ్యక్తిలా ఉన్నాడు. ఎందుకబ్బా! తనూ రియర్ వ్యూ మిరర్ లోంచి వెనక్కి చూసింది. వెనకాల పాత నిస్సాన్ కారొకటి వస్తుంది. తను గమనించలేదు కానీ, చాలా సేపటినుంచీ ఆ కారు తమ వెనకే వస్తున్నట్టుంది.

ఈసారి ఆమెకి ఒళ్ళు భయంతో జలదరించింది. ఇతన్ని ఏదైనా గేంగ్ వెంటాడుతుందేమో! వాళ్ళు వెంబడిస్తుంటే తప్పించుకోవటం కోసం తన కారెక్కినట్టున్నాడు. కారాగితే చాలు, అతన్నీ తననీ కూడా ప్రాణాలతో వదిలేట్టులేరు, ఆ కారులో ఉన్నవాళ్ళు. ఇవాళ్ళితో తనకీ భూమ్మీద నూకలు చెల్లిపోయాయి, అనుకుంటే ఆమెకి ఎక్కిళ్ళేని ఏడుపు వచ్చింది. ఇంట్లో అమ్మా, నాన్నా, తమ్ముడూ, పుట్టి పెరిగిన హైదరాబాద్, స్నేహితులూ అందరూ గుర్తొచ్చారు. తన వాళ్ళందరినీ వదిలి, ఈ దేశం కాని దేశంలో దిక్కులేని చావు చచ్చిపోబోతుందా?

పెద్ద రవుండే అబవుట్ వస్తుంటే ఉన్నట్టుండి అన్నాడు, "సిటీకి కాదు! వెనక్కి తిప్పు. మళ్ళీ టీటీగలికే పోనివ్వు." కారు రయ్యిన వెనక్కి తిప్పింది. అతని అనుమానం నిజమే! నిసాన్ కారు కూడా తమ వెనకే తిరిగింది. భగవంతుడా! ఇప్పుడేది దారి? వెనక సిట్లో పాపాయి ఇంకా నిద్రపోతూనే ఉంది.



ఏదో చేయాలని తెలుస్తోంది కానీ, ఏం చేయాలో తెలియటం లేదు. పుస్తకాల్లో, సినిమాల్లో హీరోల బుర్ర ఎప్పుడూ చురుగ్గా పని చేస్తూ ఉంటుంది. ఖర్క! తన బుర్ర మామూలుగానే చురుగ్గా పని చేయదు. ఇప్పుడు మరీ మొండికేసింది. అంతా బ్లాంక్ గా అనిపిస్తుంది రఘూకి.

ఇడియట్లాగా వాళ్ళ కారుని వెంబడిస్తున్నాడు. వాడు కోపం భయంతో రెచ్చిపోయి, వాళ్ళనాకత్తితో పొడిస్తే? వాళ్ళకి సహాయం చేయబోయి, వాళ్ళనింకా అపాయంలోకి నెట్టుటున్నాడా? అసహనంగా కదిలాడు. మెళ్ళో మొబైల్ ఫోన్ కదిలింది. ఎవరికైనా ఫోన్ చేస్తే! అసలు చార్జ్ ఉందో లేదో! పోలీస్ స్టేషన్ కి చేసి కార్నీకి ఛార్జ్ ఉంటుందా? ప్రయత్నిస్తే తప్పేమిటి? కారు కొంచెం స్లో చేసి గబగబా ఎమెర్జెన్సీ నంబరు నొక్కాడు. ఫోన్ మోగుతూనే ఉంది.

అమ్మయ్య! ఎవరో తరుముకొస్తున్నట్టు, "నా ముందు కారులో ఒక అమ్మాయిని ఎవడో రాడీ సతాయిస్తున్నాడు" అన్నాడు ఆవిడకి తన యాసతో కూడిన ఇంగ్లీషు ఉచ్చారణా వేగం వల్ల అర్థమయినట్టు లేదు. మెళ్ళిగా, "ప్లీజ్ రిలాక్స్! మెళ్ళిగా ఊపిరి తీసుకుంటూ, మీరెక్కడున్నారో, ఎలా ఉన్నారో చెప్పండి ముందు," అంది. కొంచెం స్తిమిత పడి, "నేను టీటీగలిలో ఉన్నాను. మెయిన్ రోడ్డు మీదే ఉన్నాను. నా ముందు వెళ్తున్న కారులో ఒక అమ్మాయి అపాయంలో ఉందనిపించి అర్థగంట నుంచీ ఫాలో అవుతున్నాను. నిజానికి నాకూ భయంగానే ఉంది" అన్నాడు.



తెచ్చి పెట్టుకున్న బింకం అంతా కరిగిపోయింది ప్రియకి. కళ్ళలోంచి నీళ్ళు ధారాపాతంగా కారిపోతున్నాయి. అలా అధైర్యాన్ని ప్రదర్శిస్తే అవతలి వ్యక్తి మరింత రెచ్చిపోయి డామినేట్ చేస్తాడని ఆమెకి తెలుసు. అయినా ఏడుస్తూనే ఉంది. పాపాయి మెళ్ళిగా కదులుతోంది. ఆకలికి ఏడుస్తుందో ఏమో!

వెనక ఆ నిస్సాన్ కారు వెళ్ళిపోతే బాగుండు. అయిదున్నర కావస్తుంది. గంటన్నరనుంచీ తిరుగుతున్నారు. ఇప్పుడు టీటీగలి నుంచి చుట్టూ తిరిగి అడిలైడ్ హిల్స్ వైపు వెళ్తున్నారు. కారులో పెట్రోలు అయిపోవచ్చింది. ఆ సంగతి పైకంటే ఏమవుతుందోనని భయం. కొంచెంసేపాగా, అతన్ని అడిగింది, "ఆ నిస్సాన్ కారులో వెంబడిస్తుంది ఎవరో నీకు తెలుసా?" అని.

"అనవసరమైన విషయాల్లో తలదూర్చకు" కర్కశంగా అన్నాడు.

"నీకెక్కడికెళ్ళాలో సరిగ్గా చెపితే అక్కడ దించి నేనింటికి వెళతాను. ఇంటికి వెళ్ళటం ఆలస్యమైందని ఇప్పటికే నా భర్త పోలీస్ కంప్లయింట్ ఇచ్చి ఉంటాడు" అతన్ని బెదిరించటానికి చీకట్లో బాణం వేసింది.

కాసేపాలోంచి, "సిటీకే పోనీ," అన్నాడు.

"సిటీలో ఎక్కడ దింపను?"

"హిండ్లీ స్ట్రీట్."

అతనికి నిద్రొస్తున్నట్టుంది. కళ్ళు మూతలు పడుతున్నాయి. కష్టం మీద కళ్ళు తెరిచి ఉంచుతున్నాడు. తను నిశ్శబ్దంగా ఉంటే అలాగే నిద్రపోతాడేమో! మాట్లాడకుండా ఉండదలచుకుంది. వెనకాల నిస్సాన్ కారులో ఉన్న మనిషి మొబైల్ ఫోన్లో వదలకుండా మాట్లాడుతున్నాడు. ఎక్కడైనా వాణ్ణి పోలీసులు పట్టుకుంటే బాధ వదులుతుంది.



"మీరన్న మాట నిజమే మిస్టర్ రఘూ! ఆ కారులో ఉన్న అమ్మాయి అపాయంలోనే ఉన్నట్టుంది. మేము అన్ని స్టేషన్లనీ అల్ట్రా చేసాము. మీరు ఆ కారుని అలానే వెంబడిస్తూ మీరు ఉన్న కో ఆర్డినేట్స్ మాకు చెప్పతూ ఉంటే మా పని కొంచెం తేలికవుతుంది. వీ రియల్లీ అప్రీషియేట్ యువర్ పేషన్స్ ఎండ్ కరేజ్" ఆపరేటర్ అతన్ని ఉత్సాహపరుస్తుంది. గత పావుగంట నుంచీ అతను వాళ్ళకి తాము వెళుతున్న రోడ్ల వివరాలు ఇస్తూనే ఉన్నాడు.

"అడిలైడ్ హిల్స్ నుంచి సిటీకి వెళుతున్నాం. బహుశా నార్త్వేస్ట్ అనుకుంటా."

"అల్ట్రైట్! నార్త్వేస్ట్ కానీ, కింగ్ విలియం స్ట్రీట్ కానీ ఎక్కగానే మాకు చెప్పండి. అక్కణ్ణించి మే చూసుకుంటాం," ఫోన్ పెట్టేసిందావిడ.

ఇంకొక పదినిమిషాలు. కానీ యుగాల్లా గడిచాయి. అదిగో నార్త్వేస్ట్! అక్కడ మళ్ళీ పోలీసులకి చెప్పి తన దారిన తను పోతాడు. అరగంట నుంచీ అలా అనుకుంటున్నాడే కానీ, ఆమెని ఒంటరిగా ఆ కత్తి వీరుడి చేతిలో వదిలి వెళ్ళటానికి మనసాప్పటంలేదు.



నార్త్వేస్ట్ వచ్చేసింది. ఇంకొక్క అయిదు నిముషాల్లో హిండ్లీ స్ట్రీట్ వచ్చేస్తుంది. అతను దిగి దిగగానే తను వెళ్ళగలగాలి. అసలు నిజంగా దిగుతాడో దిగడో! నార్త్వేస్ట్ చాలా పెద్దరోడ్డు. శుక్రవారం సాయంత్రం కావటంతో చాలా రద్దీగా ఉండి ట్రాఫిక్ నత్తనడక నడుస్తుంది. ప్రియకి కొంచెం సిటీలో రోడ్లు అంత బాగా తెలియవు. ఎడమచేతివైపులేళ్ళన్నీ వేరు వేరు వీధుల్లో కెళుతూ ఉంటాయి, కాబట్టి మధ్యలేన్లో వెళుతుంది.

అకస్మాత్తుగా బ్రేకు వేసి ఆగింది ప్రియ. పర్పెండిక్యులర్ గా ఉన్న ఫ్రాం రోడ్డు మీంచి రయ్యమ్మటూ పెద్దకారు ఎదురుగా వచ్చి ఆగింది, ట్రాఫిక్ అంతా కీచు కీచు మంటూ హారన్లతో ఆగిపోయింది. మైగాడ్లీ ఇప్పుడీ ట్రాఫిక్ జాంలోంచి ఎప్పటికీ బయటపడుతుంది?

ఆగిన కార్లోంచి ముగ్గురు ఆగంతకులు పెద్ద పెద్ద అంగలేసుకుంటూ తన కారు దగ్గరకొస్తున్నారు. ఎవరు వాళ్ళు? ప్రియకి భయంతో ఆలోచనలు స్తంభించిపోయాయి. ఆ వెనకనున్న నిస్సాన్ కూడా ఆగిపోయింది. ముగ్గుర్లో ఒకతను ఆ కారు దగ్గరకెళ్ళి డ్రైవర్ తో ఏదో చెప్పతున్నాడు. ఆ కారు డ్రైవరు తన కారు వైపు చూపిస్తూ ఏదో అంటున్నాడు. అయిపోయింది!

ఆమె అలా భ్రాంక్ గా చూస్తూనే ఉంది. ఆమె కారు తలుపు తెరుచుకుని, ఆమెని ఎవరో రెక్క పట్టుకుని బయటికి ఎత్తుకెళ్ళారు. ఇంకొక అతను రెప్పపాటులో వెనక సీట్లోంచి పాపాయిని తీసుకెళ్ళాడు. ఎక్కణ్ణించి ఊడిపడ్డారో, ఇంకో ఇద్దరు ఆ రోడీని రెక్కలు పట్టుకుని లాక్కెళ్ళి కార్లో పడేసుకుని తీసుకెళ్ళిపోయారు. అంతా కన్ను మూసి తెరిచేంతలో జరిగిపోయింది.

ఏమిటిదంతా? వాళ్ళెవరు? గేంగ్స్టర్లా? ఉన్నట్టుండి అర్థమయింది ఆమెకి, పోలీసులు! రిలీఫ్ తో ఆమె పెద్దగా ఏడుస్తూ అక్కడే పేవ్ మెంట్ మీద కూలబడిపోయింది. ఆమెని తీసుకెళ్ళిన పోలీసు మెల్లిగా ఆమె వెన్ను నిమురుతూ, నిస్సాన్ కారు వైపు చూపించి, "ఫ్లీజ్ రిలాక్స్! ఏం ప్రమాదం లేదు. యూ ఆర్ అవుటాఫ్ డేంజర్. ఆ జెంటిల్ మేన్ వల్లే మీరివాళ పెద్ద ఆపద నుంచి బయట పడ్డారు. అదృష్టవంతులు" అంటూ ఓదారుస్తున్నాడు. ఆమె తలతిప్పి నిస్సాన్ కారు వైపు చూసింది. పొట్టిగా, కళ్ళజోడుతో, కొంచెం

మొహమాటంగా ఒక పక్కకి నిలబడ్డ అతన్ని ఇంతకు ముందెక్కడో చూసింది! రఘు అక్కడికి చేరుకోగానే, అతని మెడ చుట్టూ చేతులు వేసి, కన్నీళ్ళతో, "థేంక్యూ! థేంక్ యూ సో మచ్ ! మీరే లేకుంటే ఇవాళ నేను," ఆమెకి మాటలు పెకలటం లేదు. రఘు తత్తరపడుతూ, ఆమె చేతులు విడిపించుకుంటూ, "నమస్తే! నా పేరు రఘు, హోల్డెన్లో ఇంజనీర్ని" అన్నాడు.



"ఇవాళ కోర్టునుంచి ఉత్తరం వచ్చింది. ఏడాది కింద అరెస్టయిన రాడీ కేసులో సాక్ష్యం ఇవ్వటానికి రమ్మన్నారు. దొంగ వెధవ! ఎంత భయపెట్టాడారోజు నన్ను!"

"వాణ్ణింత తిట్టిపోయకు మరి! ఆ రోజు వాడు అలా నీ కారులోకెక్కకపోతే, అసలు మనిద్దరమూ మాట్లాడుకుని ఉండేవాళ్ళమే కాదు."

"అంతేలే! నీలాటి ముద్దపప్పుకి అమ్మాయితో మాట్లాడాలంటే ఎంతో పెద్ద డ్రామా మరి!"



వానర వీరుడు

- అరిపిరాల సత్యప్రసాద్

ఆ రోజు కేతకి మనసు మనసులో లేదు. ఆ రోజు హనుమంతుడు అశోకవనానికి రెండోవసారి వస్తున్నాడట!! మునుపు వచ్చినప్పుడు రాక్షస స్త్రీలందరిని మాయలో ముంచి, నిద్రపోనిచ్చి కేవలం సీతమ్మను మాత్రమే కలిసి వెళ్ళాడు. ఈసారి అలాకాదు, అందరూ మేల్కొని ఉండగానే, అందరూ చూస్తుండగానే వస్తాడట!! తాను హనుమంతుణ్ణి మళ్ళీ చూడబోతోంది!! ఈ సారి అతనితో మాట్లాడాలి... తన మనసులో మాట చెప్పాలి... ఇలా ఆలోచిస్తుంటే కేతకికి ఆ రాత్రి నిద్రకూడా పట్టలేదు.

రావణ వధ నెరవైన వెంటనే శ్రీరాముడు విభీషణ పట్టాభిషేకానికి ఆజ్ఞ ఇచ్చాడు. అరణ్యవాసం చేస్తున్నందున లంకానగరంలోకి అడుగుపెట్టనని, లక్ష్మణుడికి పట్టాభిషేక బాధ్యత అప్పచెప్పాడు. ఆంజనేయుడు స్వయంగా సకల నదీనదాల నీరు తీసుకునిరాగా, దేదీప్యమానంగా విభీషణ పట్టాభిషేకం జరిగింది. ప్రజలు, సామంతులు ఇచ్చిన అనేకానేక బహుమతులు, మణులు, రత్న మాణిక్యాలు తీసుకుని విభీషణుడు సముద్రతీరానికి చేరుకున్నాడు. ఆ కానుకలన్నీ రాముడికి సమర్పించి నమస్కరించాడు.

రఘునందనుడు నవ్వి - "విభీషణా.. అరణ్యవాసికి ఈ కానుకలేల..? నాకు నీవు ఇవ్వవలసినది వేరొకటి ఉన్నదయ్యా.." అన్నాడు.

"రామచంద్ర ప్రభూ... సీతామాతా క్షేమంగా ఉన్నది. వెంటనే మీ విజయవార్తను ఆ అమ్మకు పంపిస్తాను" అన్నాడు విభీషణుడు.

"నీవు ఇప్పుడు లంకా రాజ్య ప్రభువు. నీ అనుమతి కోసమే వేచి ఉన్నాము. నీవు అనుమతిస్తే హనుమ ఆ కార్యం నిర్వర్తిస్తాడు.." అన్నాడు రాముడు.

"ఎంత మాట ప్రభూ..నేను రాజును కాదు. నీ దాసాను దాసుణ్ణి..మీ అనుజ్ఞ ప్రకారమే హనుమను పంపించండి.." అన్నాడు విభీషణుడు.

ఈ సంగతి ఎన్నిసార్లు చెప్పించుకుందో కేతకి. హనుమంతుడు అశోకవనానికి వస్తున్నాడు... ఎంతటి శుభవార్త...!! యుద్ధభూమి నుంచి నగరంలోకి రోజూ మరణ వార్తలు మోసుకొస్తున్న చారులు మొదటిసారి ఈ శుభవార్త తెచ్చారు. వెంటనే త్రిజటను కలవడానికి విభీషణ గృహానికి బయలుదేరింది.

దారిపాడువునా ఆంజనేయుడి గురించి ఆలోచనలే. అసలు ఆంజనేయుడి గురించి తప్ప ఈ మధ్య వేరేమి ఆలోచించట్లేదు కేతకి. అది ప్రేమ? అభిమానమా? భక్తా? ఏమో తనకీ తెలియదు. అతను ఆజన్మ బ్రహ్మచారి అని తెలిసినప్పుడు మాత్రం కొంచెం బాధపడింది... కాని అతని మీద అనురాగం మాత్రం తగ్గలేదు. అతని కఠోర బ్రహ్మచర్యం గురించి విని మరింత గౌరవించింది. పూజించింది.

లంకా నగర వీధులన్నీ వెలవెలపోతున్నాయి. ప్రతి ఇంటి ముందు రాక్షస సైనికుల శవాలు, వాటి వెనక విధవలై, అనాధలై భోరున విలపిస్తున్న వారి కుటుంబ సభ్యులు. నాటి లంకాపురీ విభవమ్ము నేడు మచ్చుకైనా కానరావటం లేదు.

"అసలు ఆ రోజు ఆంజనేయుడు వచ్చి ఈ నగరాన్ని తన వాలముతో తగలపెట్టినప్పుడే ఈ నగరం కాంతిహీనమైనది. ఈ నాటి అగ్ని కీలకల్లో తగల బడిన మొండి గోడలు అదుగో ఇప్పటికీ కనిపిస్తున్నాయి.. ఒక్క కోతి కారణంగా మయుడిచే నిర్మించిన ఈ మహా నగరం ఇలా బూడిద పాలాతుందని ఎవ్వరూ, ఏనాడు ఊహించి ఉండరు..." అలా ఆలోచిస్తూ పురవీధుల్లోకి అడుగుపెట్టింది కేతకి.

"అదుగో ఇక్కడే కదూ.. ఆనాడు ఆ వానర వీరుణ్ణి బ్రహ్మాస్త్రంతో బంధించి ఈ వీధుల్లోనే కదూ నడిపించాడు మేఘనాధుడు? అప్పుడే తాను ఆ వీరుణ్ణి మొదటిసారి చూసింది. ఎలా ఉన్నాడు..? బంధించారన్న దిగులులేదు, రొమ్ము విరుచుకుని, చేతులు వెనక్కి పెట్టుకుని, నగరంలో వీధి వీధిని పరికించి చూస్తూ, వాలాన్ని రుఖిపిస్తూ, రామ మంత్రాన్ని జపిస్తూ, మధ్య మధ్యలో తనని చూడటానికి వచ్చిన జనులను వానర చేష్టలతో భయపడుతూ..." ఆలోచిస్తూనే అనుకరిస్తోంది కేతకి. చేతులు వెనక్కి పెట్టుకుని, రొమ్ము విరుచుకుని, తల ముందుకు వంచి కోతిలా పళ్ళు చూపిస్తూ "గుర్.. గుర్" అంటోంది.

"ఏమిటే ఇది కేతకి.. కేతకి." చేతులు పట్టుకుని ఊపింది కాళనామి. ఆమె కేతకి స్నేహితురాలు. "ఏమిటే ఇది మళ్ళీ ఆ తోక వీరుడు గురించేనా.." అంది కవిప్రసాదా.

"ఏయ్ .. కాళ.. నా మారుతినేమైనా అన్నావో" వేలు చూపించింది కేతకి.

"ఏమిటి... ఆ బ్రహ్మచారి నీ మారుతి ఎట్టెనాడమ్మా?"

"వీరుణ్ణి అభిమానించడం తప్పా... నేనేమి ఆయన్ను పెళ్ళి చేసుకుంటానని చెప్పలేదే"

"సరేలేమ్మా.. నీతో నాకెందుకు.. నాకు అవసరమైన పని ఉంది వస్తా"

"ఏమిటే ఆ పని?"

"యువరాణి త్రిజటమ్మగారి దగ్గరికే.. నాకు ఆ అశోకవనంలో ఏదైనా పని చెప్పమని"

"అశోక వనమేమిటే..?"

"నీకు తెలియదులే.. ఆయన అక్కడికే వస్తున్నాడు" చెప్పి పరుగెత్తింది కాళనామి.



కేతకి వెళ్ళేసరికి త్రిజట సీతను అలంకరించడానికి నగలు సిద్ధం చేస్తోంది. నగరంలో ఉన్న సమస్త ఆభరణాలను తెప్పించింది.

"సీత మేని ఛాయ ముందు ఈ బంగారం దిగదుడుపే... ఇదిగిదిగో ఈ నీల చీర చూడండి... అయ్యో ఇది రాముని మేని ఛాయముందు దిగదుడుపే.." అంటూ ఒక్కటే సవరిస్తోంది. కేతకి రావటం చూసి -

"ఏమిటే ఇప్పుడా రావటం... పద పద... వెళ్ళి సీతను తీసుకెళ్ళే రథం అలంకరించు.." అంటూ పనిలో మునిగిపోయింది. కేతకి హతాశురాలైంది. ఎలాగైనా అశోకవనం చేరాలి, అక్కడ హనుమంతుణ్ణి చూడాలి.

"యువరాణిగారు.." అన్నది.

"ఏమిటే....?"

"అమ్మా.. నేను అశోకవనానికి వెళ్ళతానమ్మా.. సీతమ్మను అలంకరిస్తాను..: అన్నది చిన్నగా.

"ఓహో... హనుమయ్య అకడికి వస్తాడనా? బాగానే ఉంది.. ఆయనంటే అంత ఇష్టం ఉన్నదానివి, ఆయన స్వామి భక్తి గురించి తెలిసినదానివి, నేను చెప్పిన దానికి ఎదురు చెప్పతావా?" అంది నవ్వుతూ.

"అమ్మా... అమ్మా .. కాదనకండమ్మా" ప్రాధేయపడింది కేతకి.

"సరేలే... ఈ నగలు తీసుకెళ్ళి జానకీదేవిని అలంకరించు.. అశోకవనంలో" అన్నది చివర్లో వత్తి పలుకుతూ.

కేతకి నమస్కరించి, చిన్నగా నవ్వుతూ అశోకవనం వైపు సాగింది. వెనకే పరిచారకులు రకరకాల మణిహారాలు, కేయూరాలు, కడియాలు ఇంకా ఎన్నెన్నో చిత్రమైన రంగులు కలిగిన వస్త్రములు తీసుకుని ఆమెను అనుసరిస్తూ కదిలారు.

కేతకి నడుస్తూ ఆలోచిస్తోంది -

"త్రిజటమ్మగారు అలా అంటారుగాని ... ఆమెకు తెలియదా తనకి హనుమంతుడంటే ఎంత ఇష్టమో... ఎన్నిసార్లు ఆమె దగ్గరకు వెళ్ళి హనుమంతుడి కథలు చెప్పలేదు... ఆ రోజు లంకా నగర రక్షకి లంఖణిని ఎవరో చంపేశారన్నప్పుడు తాను అశోకవనంలోనే ఉంది. త్రిజట ఆ రోజు తన స్వప్న వృత్తాంతం వివరించి, ఎవరో వానరవీరుడు వస్తాడని, లంకానగరం నాశనం తప్పదని చెప్పింది కదా అప్పుడేకదా తను మొదటిసారి వాయునందనుడి గురించి వినడం... ఆ తరువాత ఆయన రావటం లంకా దహనం కావించడం... ఆహో.. వాలానికి నిప్పు పెడితే నిబ్బరంగా గాలిలోకి లేచి ఆ ప్రాకారం మీదకి దుముకుతూ, తోకని పెంచుతూ ఈ లంకా ప్రజలను గగ్గోలు పెట్టిస్తుంటే, తనొక్కతే సంభ్రమంగా అలాగే నిలుచుని తదేకంగా అతన్ని చూసిన క్షణాలు.. ఎంత కాలమైనా మరుపుకు రావుకదా!! ఆనాడు ఆయనకు ఏ హాని కలగకూడదని సీతమ్మతోపాటే తాను అగ్ని దేవుడిని ప్రార్థించింది... అప్పుడు ఆ వీరుడు తనను చూశాడా? ఏమో.." ఇలా ఆలోచిస్తూనే అశోకవనం ముందున్న ఫలతోటలోకి చేరుకున్నారు పరివారమంతా.

కొంతకాలం క్రిందట ఎంత మనోహరంగా ఉండేదా తోట. ఎన్నో లోకాలతో యుద్ధాలు జరిపి, అన్ని లోకాల చిత్ర విచిత్రమైన ఫలాలను, పుష్పాలను రావణుడు స్వయంగా మక్కువతో తెచ్చుకుని పెంచిన తోట అది. ఎప్పుడూ దోరమాగిన ఫలాల సువాసనలు వెదజల్లుతూ ఆఘ్రూణింపుకే మైమరపాటునిచ్చే మనోహరమైన తోట. మరి ఈనాడు -

విరిగిన ప్రాకారాలతో, ఎక్కడికక్కడ పడిపోయి ఎండిపోయిన మహా వృక్షాలతో, దారికి అడ్డంగా పడివున్న మహా పర్వతాలవంటి రాళ్ళతో.. ఇదంతా ఆ వానర వీరుడి పనేకదూ!! అతను చెట్లను పెళ్ళగించిన చోట ఇప్పుడు చిన్న చిన్న తటాకాలయ్యాయి. రాళ్ళు విసిరినప్పుడు దాని కింద పడిన రాక్షసులు ఆ రాతికిందే సమాధి అయిపోయి వున్నారు. కొన్ని బండలకింద ఇప్పటికీ రథ శకలాలు ఉన్నాయి.

కేతకి అక్కడే పడివున్న ఒక మామిడి చెట్టు దగ్గరకు వెళ్ళింది. చెట్టును వేర్లతో సహా పెళ్ళగించినప్పుడు హనుమంతుడు చేతులు పడిన చోట నొక్కుకు పోయి ఉంది. కేతకి ఆ అచ్చలమీద చిన్నగా తాకింది. ఒళ్ళంతా పులకరించినట్టైంది. భక్తిగా నమస్కరించింది.

"ఏం వీరుడివయ్యా? మా రాక్షసుల చేతులలో చిత్ర విచిత్రమైన ఆయుధాలు చూశాను. కానీ నీలా చెట్లను, బండరాళ్ళను ఆయుధాలు చేయగలిగినవాడిని ఇంతవరకు ఎరుగను..."

రామరావణ యుద్ధంలో హనుమంతుడు చేసిన పోరు జ్ఞాపకం వచ్చింది ఆమెకి. యుద్ధంనుంచి రోజు తిరిగొచ్చిన చారులు యుద్ధ విశేషాలను పూసగుచ్చినట్లు చెప్పేవారు. వారిని అడిగి ప్రత్యేకంగా హనుమంతుడి సంగతులు చెప్పించుకునేది కేతకి. అవే విషయాలు గుర్తుకొస్తున్నాయి. వెంట వస్తున్న పరిచారకులకు ఆ విశేషాలు చెప్పసాగింది -

"ధూమరాక్షసుడు పశ్చిమ ద్వారం గుండా వెళ్ళినప్పుడు అక్కడ కాలయముడిలా నిలబడ్డాడట హనుమంతుడు. పెద్ద బండరాయిని ఎత్తి అతని రథం మీద విసిరాడట. రథం తునాతునకలైంది. ధూమరాక్షసుడు పరుగు లంకించుకున్నాడు... అతని వెంటే హనుమంతుడు కూడా మరో పెద్ద రాతిని చేతులతో పైకెత్తి అలాగే పరుగెత్తాడట. రాక్షసుడు గదతో కొట్టినా చలించలేదట.. ఎన్నో యోజనాలు అలా పరుగెత్తి ధూమరాక్షసుడు అలిసిపోతే వాడి నెత్తిన ఆ రాయిని విసిరి చంపేశాడు ... తెలుసా?" అన్నది.

"అమ్మయ్యో..ఎంతటి వీరుడో" అన్నది ఒక రాక్షసపడుచు.

"మరి ఏమనుకున్నావు? మరోనాడు అకంపనుడు పద్నాలుగు బాణాలతో హనుమంతుడి గుండెల్ని చీలిస్తే కూడా లెక్క చేయక పెద్ద చెట్టుతో వాడి తలపై మోదాడట.. నీలుణ్ణి చంపబోయిన నికుంభుణ్ణి పిడిగుద్దులతో చంపాడు, త్రిపీరుడు కోపగించి వస్తే అతని కత్తితో అతనినే చంపాడు.. ఆనాడు జంబుమాలిని శిరస్సును సైతం గదతో వేయవక్కలు చేయలేదా?" తదాత్మీయంగా చెప్పుకొచ్చింది కేతకి.

"అయితే అమ్మా... రావణుడి రాజ్యంలో పుట్టి శత్రువైన హనుమంతుణ్ణి ప్రేమిస్తున్నారే..!?"

"నోరు ముయ్యండి.. ప్రేమకాదిది.. ఆరాధన.. ఆయన నాకు దైవంతో సమానం" కోపంగా అంటూ బిరబిరా నడిచింది కేతకి.

అక్కడ అశోకవనంలో సీత కూర్చుని ఉంది. రామలింగనాభిలాషియై క్షణ క్షణం పరితపించిపోతోంది. ఆ రాత్రంతా ఆమె నిద్రపోలేదని ఆమె కళ్ళు చెబుతున్నాయి. శీతలపవనాలతో ఆమెను నిద్రింపచేయాలని ప్రయత్నిస్తూ అశోక చెట్లు అలసిపోయాయి. రావణ సంహారం గురించి త్రిజట చెప్పగానే ఆనందంతో త్రిజటను గట్టిగా కౌగలించుకుంది."రాముడొస్తున్నాడు.. నా రాముడొస్తున్నాడని.." ప్రతి చెట్టుకీ చెప్పుకుంది. కీరవాణి రాగాల పక్షులను చేరదీసి రామనామం చెప్పించి మురిసిపోయింది. ఇక రాత్రేమిటి పగలేమిటి.. ఎప్పుడప్పుడు రాముడు వస్తాడా.. ఎప్పుడు తాను అహల్య అయ్యి పాదాలు తాకుతానా, ఎప్పుడు తాను గుహుడు అయ్యి పాదాలు కడుగుతానా అని ఎదురు చూస్తోంది.... రామనామాంకాన కూర్చుని ఎప్పుడు ఆ పవిత్ర కరస్పర్శకు పరవశురాలిని అవుతానా అని ఎదురు చూస్తూ నిద్రను ఎప్పుడో తరిమేసింది.

కేతకి సీతను పరిశీలనగా చూసింది. నిద్రలేమితో ఆమె కళ్ళు మగతగా ఉన్నాయి. నెమ్మదిగా మూసుకుపోతున్న కళ్ళతో ఒక్క క్షణం నిద్రలోకి జారుకుని, ఆ ఒక్క క్షణంలోనే రాముడు వచ్చేవాడేమో అన్న ఆత్మతతో చటుక్కున కళ్ళు తెరిచి చుట్టుపక్కల చూస్తోంది. కేతకి నవ్వుకుంది.

"ఆరోజు ... హనుమంతుడు సంజీవని తేవడానికి ఉత్తరానికి వెళ్ళినప్పుడు... తాను ఇలాగే రాత్రంతా నిద్రపోకుండా ఎదురు చూసింది. గగన మార్గంలో తిరిగి వచ్చే హనుమంతుణ్ణి అనుకరిస్తూ.... ఎప్పుడప్పుడు వస్తాడా అని దృష్టంతా ఆకాశం మీదే నిలిపి ఉంచింది... అంతలో సూర్యోదయం... సూర్యుడు ఉదయిస్తే లక్షణుడు బతకడు... లక్షణుడు లేకపోతే రాముడు జీవించడు... స్వామి కార్యం నిర్విర్తించలేకపోయాడన్న అపఖ్యాతి హనుమంతుడికి వస్తుంది. ఆ విషయం తలుస్తూ సూర్యుణ్ణి నిందిస్తూ భోరున విలపించింది... తీరా చూస్తే అది సూర్యబింబం కాదు... సంజీవని బదులు ఆ పర్వతాన్నే పెకలించుకుని హనుమంతుడు.. ఆ పర్వత కాంతిలో వెలుగుతూ... ఓహో... ఎంతటి మనోహర దృశ్యమది!!"

"అమ్మా కేతకమ్మగారు ఏమిటమ్మ మీ పరధ్యాన్యం?" అంటూ పిలిచారు పరిచారికలు.

కేతకి తేరుకుని తెచ్చిన నగలను, పట్టువస్త్రాలను సీత ముందు పెట్టించింది. సీతకు నమస్కరించి - "అమ్మా మిమ్మల్ని అలంకరించమని యువరాణి త్రిజటగారి ఆజ్ఞ." అన్నది.

సీతమ్మ నవ్వింది. అలంకార భూషణాదులు తిరస్కరించింది. తన భర్త నార వస్త్రాలతో ఉంటే తాను అవే ధరిస్తానని పట్టుబట్టింది.

"అమ్మా ఇంతకాలానికి నీ భర్తను చూడబోతున్నావు.. కొంతైనా అలంకారం లేకపోతే ఎట్లాగమ్మా" అని నచ్చచెప్పబోయింది కేతకి.

సీతమ్మ నవ్వి నాడు హనుమంతుడు తెచ్చిచ్చిన అంగుళీయకము తీసి చూపించి, తన వేలికి తొడుగుకుంది. కేతకి సంతోషంగా చూసింది సీతారాముల అనురాగానికి చిహ్నమైన ఆ అంగుళీయకము తక్కువ మెరిసింది. ఆ ఉంగరము తెచ్చి ఇచ్చి ఈనాడు వారి సమాగానికి కారణమైన ఆంజనేయుణ్ణి తలచుకుని కేతకి భక్తిగా నమస్కరించింది.

ఇంతలో వందిమాగధులు వచ్చి నిలబడ్డారు. కేతకి గుండె వేగంగా కొట్టుకుంది.

"సీతారామసేవాపరాయణ... మహాబలశాలి... అంజనేవుత.. వాయునందన... హనుమనామభూషణ వేంచేస్తున్నారు.." అంటూ ప్రకటించారు.

సీత దిగ్గున లేచి నిలబడింది. కేతకి అనాలోచితంగా నాలుగడుగులు ముందుకు ఉరికి హనుమంతుణ్ణి చూడటానికి తహ తహలాడింది.

"ఎందుకమ్మా అంత తొందర?" అన్నారు పరిచారికలు.

"నీకు తెలియదే.. ఒక్కసారి ఆయన్ని చూస్తే చాలు... ఆ వీరుడూ..." చెప్పతున్నదల్లా ఆగిపోయింది. అక్కడికి కొన్ని అడుగుల దూరంలో..

అదుగో అతనే వస్తున్నాడు... చేతిలో గద, సూక్ష్మ దృష్టి, ఆజానుబాహువులు, కండలు తిరిగిన శరీరం.. రీవిగా.. దర్జాగా.. ఆయన వేసే ఒక్కొక్క అడుగుకి భూమి కంపిస్తున్నట్లుంది... నిరంతర రామనామ గానం... అదిగో అదిగో అతనే అంజనా దేవి తపఃఫలం... హనుమంతుడు.

కేతకి అలాగే చూస్తూ ఉంది. హనుమంతుడు కొంత దూరమునుంచే సీతను చూశాడు. అతనిలోని వానరుడు నిద్రలేచాడు. సంతోషంతో దుముకుతూ.... "అమ్మా.. సీతమ్మా.. జయం తల్లీ... విజయం.. నీ కష్టాలు తీరాయి మాతా..." అంటూ వచ్చాడు. సీతమ్మ పాదాలకు నమస్కరించాడు.

"అమ్మా నాడు నిన్ను దర్శించి నీ క్షేమ వార్తను రాముడికి తెలిపే భాగ్యం నాకు కలిగింది. ఈనాడు యుద్ధానంతరం రామ క్షేమ వార్తను నీకు తెలియజేసే భాగ్యం కూడా నాకే దక్కింది తల్లీ... నా జన్మ చరితార్థమైంది." అన్నాడు కన్నీళ్ళు పర్యంతమౌతూ.

సీతమ్మ కూడా కన్నీళ్ళు వర్షిస్తుండగా - "నాయనా... ఈ శుభవార్త చెప్పిన నీకు ఏ బహుమతి ఇవ్వలేని నిర్భాగ్య స్థితిలో ఉన్నాను.. నిన్ను నా బిడ్డగా స్వీకరించడం తప్ప ఇంకేమీ ఇవ్వలేను నాయనా" అన్నది.

"అమ్మా.. నీవెప్పుడూ మా సీతమ్మ తల్లివేనమ్మా.." అంటూ ఆమె చుట్టూ కలియచూశాడు. ఆమె పక్కగా కేతకి తన పరివారముతో నిలబడి ఉంది. వారంతా అక్కడ జరుగుతున్న సంభాషణకు ఆర్థతకు లోనై స్థాణువుల్లా నిలబడిపోయారు.

"ఓహో ... రాక్షసులు అంతమైనా ఇంకా నిన్ను భయపెట్టి... రావణుడికి లొంగమని నిన్ను ప్రలోభ పెట్టిన ఈ రాక్షసుకాంతలు ఇంకా బ్రతికే ఉన్నారా" అంటూ హూంకరించి గద పైకెత్తి వారి మీదకు దూకపోయాడు. ఆయన కళ్ళు పెద్దవి అయ్యాయి.. ఆవేశంతో ఊగిపోతున్నాడు.. బలంగా పెదవులను బిగించాడు... చేతులపై, వక్షస్థలం పైన కండలు ఉబికి వస్తున్నాయి...

అతని భీకరాకారం చూసి పరిచారికలంతా భయంతో చెల్లాచెదురయ్యారు. ఎటు దిక్కు వారు అటు పరుగులు తీశారు. కేతకి ఒక్కతే అక్కడ నిలబడిపోయింది. నిశ్చలంగా, నిర్భయంగా... హనుమంతుడి రౌద్రరూపాన్ని మనసారా ఆస్వాదిస్తూ పరిసరాలను మర్చిపోయింది.

"హనుమా ఆగు ఆగు నాయనా.." అంటూ సీత ఆపింది అతడిని. వీరంతా విభీషణుడి కూతురు త్రిజట పంపించగా నన్ను అలంకరించేందుకు వచ్చారు. వీరే పాపం ఎరగరు. అయినా నన్ను బాధించిన రాక్షసకాంతలు సైతం వారు రాజు ఆజ్ఞనే కదా పాటించారు.." అంటూ స్త్రీ చెప్పింది.

కేతకి తేరుకుని హఠాత్తుగా ముందు వంగి హనుమంతుడి పాదాలపై పడి నమస్కరించింది. హనుమంతుడు ఆమెను లేవనెత్తి -

"నా రౌద్ర రూపం చూసి మహా మహులే భయంకంపితులౌతారు.. నీవు చూస్తే పదహారేళ్ళు దాటని పసిపిల్లవి.. నీవు నన్ను చూసి అంత ధైర్యంగా ఎలా నిలబడ్డావు.." అన్నాడు మారుతి.

"స్వామి.. నేను పుట్టిన దగ్గరనుంచి లంకానగర ఖ్యాతిని, రావణ పరివార వీరత్వాన్ని మాత్రమే విన్నాను. ఆ వీరులను సంభ్రమాశ్చర్యాలతో చూచాను... అటువంటి వీరులందరిని ఒక్క చేతితో మట్టికరిపించిన మీ వీరత్వానికి ముగ్ధులాలనైనాను... మిమ్మల్నే ఆరాధించాను.. పూజించాను.. మీరు నా దైవం.. అందుకే నాకు భయం వెయ్యలేదు.. ఈ లంకానగర ఖ్యాతిని సమూలంగా నాశనం చేసిన మీ వీరత్వం... మహాబలశాలురైన రాక్షసులను దురిమిన మీ రౌద్రం దర్శించుకునే భాగ్యం కలిగినందుకు ధన్యురాలనైనాను.." అంటూ నమస్కరించింది కేతకి.

"పిచ్చి దానా ... ఎంతటి అమాయకురాలవమ్మా? ఈ రాక్షస సంహారం చేసింది మా కోతిమూక అనుకున్నావా? ఇదంతా నా ప్రజ్ఞ అనుకున్నావా... రాక్షసులను తుదముట్టించినది రామనామమనే అస్త్రాలు, ఈ లంకను నాశనం చేసింది... నా తోకకి నిప్పు అనుకుంటున్నావేమో... అదికాదు.. ఇదుగో ఈ సీతమ్మ తల్లి కార్చిన కన్నీరు లంకా దహనం కావించింది.. అటువంటి ఈ సీతారాములను ధ్యానించు నీకు తప్పక శుభం కలుగుతుంది" అంటూ వెనుతిరిగాడు హనుమంతుడు.

కేతకి మనసులోనే సీతారాముల్ని ధ్యానించింది. ❀ ❀ ❀

పంచేశఖలు

ఆర్ శేర్ల దంతుల్

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లో ఎంట్రీస్ డ్రక్టు కథ)

"దయచేసి వినండి. నెంబర్ నైన్‌టీన్ / ట్యుంటీ కోనార్క్ ఎక్స్‌ప్రెస్ కొద్ది నిమిషములలో రెండవ ఫ్లాట్ ఫామ్ మీదకు వచ్చుచున్నది." స్టేషన్‌లోంచి కనబడే శివాలయం వేపు చూస్తున్న యాజులు ఉలిక్కిపడ్డాడు. ఇంకా తెల్లవారడానికి గంట టైముంది. ఏమిటో ఈ బండి టైము. బాంబే వెళ్ళేది పొద్దున్న నాలుగున్నరకైతే, వచ్చేది రాత్రి పదిన్నరకి. రావడానిక్కానీ, పోవడానిక్కానీ, అంతా చిరాకే, ఈ టైముల వల్ల. పోనీ ఈ బండి ఎప్పుడైనా టైము కొచ్చిందా అంటే అదీ లేదు. తానెక్కవలసిన బండి జీవితకాలం కదూ లేటు?

"ఒరే సత్యం, జాగ్రత్త, చేయి పట్టుకో, బండి వస్తోంది," అని ఓ చేత్తో తన సామానూ, ఓ చేత్తో ఏడేళ్ళ కుర్రాడి చెయ్యి పట్టుకుని కోచ్ నంబరు చూసుకుంటూ ముందుకి నడిచాడు యాజులు. ఎప్పుడు ఇక్కడికి వచ్చినా ఎవరో ఒకరు స్టేషన్‌కి వచ్చేవారు వీడ్కోలు చెప్పడానికి, కానీ నాన్న పోయినప్పట్నుండీ అవన్నీ ఆయనతోటే పోయాయి. సామాను సర్దుకునే సరికి బండి కదిలింది.

కదులుతున్న ట్రైన్లోంచి కనుమరుగవుతున్న శివాలయం కేసి చూస్తూ "పరమేశ్వరా, మళ్ళీ ఎప్పుడు చూడగలను నిన్ను?" అనుకుంటూ చేతులు జోడించాడు యాజులు. కుర్రాణ్ణి పడుకోబెట్టి ట్రైన్ స్పీడ్ అందుకునేసరికి యాజులు మస్తిష్కంలోంచి పాత జ్ఞాపకాలు ఒక్కొక్కటే బయటకి రావడం మొదలుపెట్టాయి.



"ఇదేనా రావడం?" అంటూ బయటకొచ్చారు శాస్త్రిగారు పొద్దున్నే రిక్షా దిగుతున్న యాజుల్ని చూస్తూ. ఆయన వెనకే వచ్చింది విశాలాక్షిగారు "నేను చెప్పతూనే ఉన్నాను కదండీ, పొద్దున్న కాకి అరుస్తుంటే, యాజుగారు వస్తాడనీ" అంటూ. సామాను లోపల పెట్టి కోణార్క్ ఎన్నిగంటలు లేటయ్యిందీ, తనకి తిండి తిప్పలూ ఎలాగ పోయాయి అన్నీ చెప్పుకొచ్చాడు యాజులు.

"సరే పోయి మొహం కడుక్కుని స్నానం చేయి. టిఫిన్ చేసి మాట్లాడుకుందాం," అంటూ పూజ గదిలోకి వెళ్ళారు శాస్త్రిగారు. ఇంకో గంటన్నర దాకా ఎలాగా నాన్నగారితో మాట్లాడటం కుదరదు. వరండాలోంచి లోపలికి వస్తూ మామ్మని పలకరించాడు యాజులు.

"ఏవిరోయ్ యాజుగారూ, ఎంతసేపయ్యింది వచ్చి?" అందావిడ సంభ్రమంగా. జాజికాయ, జాపత్రి అన్నట్టు యాజుల్ని యాజుగారూ అనడమే ఆవిడకలవాటు.

"నువ్వు స్నానం చేస్తుంటే రిక్షా దిగాను. వచ్చి పావుగంట కూడా కాలేదు."

"సరే, సరే దూరం. ఇప్పుడే స్నానం చేసి మడి కట్టుకున్నా!"

నవ్వుకుంటూ దొడ్లోకి నడిచాడు మొహం కడుక్కోడానికి. గుమ్మడి పాదునీ, దొండ తీగనీ చూస్తూ పళ్ళుతోమడం పూర్తిచేసాడు. టిఫిన్ కానిచ్చి అప్పుడే వచ్చిన పేపరు చూస్తుంటే శాస్త్రిగారు బయటకొచ్చారు.

"ఇప్పుడు చెప్పండి. ఎందుకంత కంగారుగా వెంటనే రమ్మని టెలిగ్రాం ఇచ్చారు?" అంటూ మొదలు పెట్టాడు యాజులు.

"చూడు యాజీ, నాకు వయస్సు మీద పడుతోంది. నీకంటావా చదువైంది. ఏదో ఉద్యోగం వెలిగిస్తున్నావు. రేపొద్దున్న నేనుగానీ పోతే కర్మ చేయడానికి నీకు ఉపనయనం కాలేదు. ఏదో ఈ శుభకార్యం అయ్యిందనిపిస్తే, మాకో తృప్తి నీ చేత తలకొరివి పెట్టించుకున్నందుకు. అవధాన్లుగారితో మాట్లాడి రేపు పద్నాలుగున ముహూర్తం పెట్టించాను. ఎలాగా వచ్చావు కనక ఇది పూర్తిచేసి వెళ్ళిపోవచ్చు" గుక్కతిప్పుకోకుండా ఆయన చెప్పింది విన్నాడు తాను ఆశ్చర్యపోతూ. ఆఖరికి గొంతు పెగల్చుకుని మాట్లాడడం మొదలుపెట్టాడు.

"మీకు చెప్పలేదు కానీ, ఉపనయనం చేసుకున్నప్పుడు పంచశిఖలు పెట్టించుకుంటానని నేను మొక్కుకున్నాను. పద్నాలుగున ఒడుగు చేస్తే పదిహేడో తారీఖున మా సెమిస్టర్ మొదలవుతోంది. ఈ పంచశిఖలతో స్టూడెంట్స్ ముందు నుంచుని పాఠాలు చెప్పాలి. వాళ్ళందరూ నవ్వితే ఎలా ఉంటుందో ఓసారి ఊహించండి. అయినా ఇప్పుడు నా ఉపనయనం చేయడానికేం తొందర?"

యాజులు చెప్పిందంతా విన్నారో లేదో కానీ, "నీకా? మొక్కా? పంచశిఖలకా?" అన్నారాయన ఆశ్చర్యంగా.

"ఆ నాకే. నన్ను అడక్కుండా కంగారుగా ముహూర్తం పెట్టించేసారు. నా వేపు గురించి కూడా ఆలోచించండి మరి."

"ఒరే యాజుగారూ, నీ మొక్కు సంగతి మాకెలా తెలుస్తుంది? ఉపనయనం ముహూర్తం అంటే ఆషామాషీ వ్యవహారం అనుకున్నావా, పెట్టమంటే పెట్టేసి, వద్దంటే మానేయడానికి. ఏదో అదృష్టం కొద్దీ మనకి కుదిరింది. అన్నట్టు చెప్పడం మర్చిపోయాను, ఉపనయనం తిరుపతి కొండమీద." అన్నారాయన ఆఖరి బాంబు పేలుస్తూ.

"అలా అయితే ఉపనయనం అయిన మర్నాడు పూర్తిగా గుండు చేయించుకుంటా. పంచ శిఖల కన్నా బోడిగుండే బెటర్ కదా.."

"అన్నీ నీ యిష్టమే? ఉపనయనం అయిన పదిహేడో రోజుదాకా పంచశిఖలు తీయకూడదు. గుండు మీద కత్తి పెట్టాలంటే పదహారోజుల పండగవ్వాలి. ఆ తరువాతే ఏదైనా చెయ్యవచ్చు.."

"అలా చెపితే ఇంక నేను చేసేదేవుంది? ఈ ముహూర్తం కాన్సిల్ చేసేయండి. తర్వాతెప్పుడో చూసుకుందాం."

"అల్లా కుదరదు" తన మాటే నెగ్గి తీరాలనే తపన శాస్త్రి గారి మాటల్లో.

ఇదంతా వింటున్న విశాలాక్షిగారు ఈ తతంగం వేడెక్కడంతో తానుకూడా కలగజేసుకుంది, "పోనీ చిన్న కత్తెర వేయించుకో!" అని అవుటాఫ్ బాక్స్ ఐడియా అందిస్తూ.

"చిన్న కత్తెరంటే?"

"చిన్న కత్తెరంటే, మొత్తం జుట్టు తీయకుండా అయిదు చోట్ల కొంచెం కొంచెం జుట్టు తీస్తారు."

"అది పంచశిఖల కింద రాదుకదా! మరి నా మొక్కో?"

దీనికి ఎవరి దగ్గరా సమాధానం లేదు. శాస్త్రిగారు వాళ్ళావిడకేసి చూస్తే, ఆవిడ నాకు తెలీదన్నట్టు చేతులు తిప్పుతూ మామ్మగారి కేక విని అటు వెళ్ళింది. అన్నం తిని నడుం వాల్చేసరికి మళ్ళీ అదే డిస్కషన్. అక్కడితో ఆగితేనా? పదమూడున తిరుపతి బండి ఎక్కేదాకా అలా వాదించుకుంటూనే ఉన్నారు.

ఆఖరికి వేరేదారిలేక తాను పంచశిఖల మొక్క తీర్చనేలేదు. ఉపనయనం అయ్యాక దర్శనం చేసుకుంటున్నప్పుడు శ్రీనివాసుడు తనని చూసి కొంటేగా నవ్వుతున్నట్టు యాజులకి కనబడింది.



ఏదో బ్రిడ్జి దాటుతోంది కోణార్క, కుర్రాణ్ణి తీసుకుని ఇనేళ్ళు పోయాక ఇప్పుడొచ్చాడు ఇక్కడకి. మళ్ళీ తానిక్కడకి రాగలడా? ఈ గోదావరిలో, ఈ దేశం.... జననీ జన్మ భూమి, స్వర్గాదపి గరియసీ..... కళ్ళల్లో సుళ్ళు తిరుగుతున్న నీళ్ళు. ఒక జనరేషన్ అయిపోయింది. తాను వెనక్కొచ్చినా ఇక్కడ చేసేదేముంది?



ఉపనయనం అయ్యిన మూడేళ్ళకి చేసే ఉద్యోగం విసుగెత్తి పి.హెచ్.డి కోసం అమెరికా వెళ్ళాడు తాను. ఆ వెళ్ళడం వెళ్ళడం ఆరేళ్ళు పోయాక వచ్చాడు వెనక్కి - పట్టా, ఉద్యోగం ఆఫర్ పట్టుకుని. అప్పటికి శాస్త్రిగారి వయసైపోయి బ్లడ్ ప్రెజరూ, డయాబెటిస్సు అన్నీ వచ్చి చేరిపోయాయి ఆయనకి. ఆ ట్రీపులోనే తన చేత మూడుముళ్ళు వేయించేసారు తనచేత, ఏ దొరసాన్ని తీసుకొస్తాడో అనుకున్నారో ఏమో కానీ ఆ ట్రీపులోనే కదూ తాను మొదటిసారి శివాలయంలో లక్షప్రతి పూజ చేసాడు? మెళ్ళో జంజెప్పోస చూసి గర్భగుళ్ళోకి రానిచ్చారు. పొద్దుట పదినుంచి రాత్రి ఏడుదాకా ఏకాదశ రుద్రాభిషేకం, లక్షబిల్వార్చన, చేసి మంత్రపుష్పం చదివేసరికి తన మోకాళ్ళూ, నడుం కదలడానికి మొరాయించాయి. అయితేనేం, గర్భగుళ్ళో నుంచుని తన చేత్తో తాను పరమేశ్వరుడికి ఏకాదశినాడు అభిషేకం చేసాడు. అంతకన్నా ఇంకేం కావలి?

ఉద్యోగంలో చేరాక మళ్ళీ తనొచ్చింది గ్రీన్ కార్డు వచ్చాకే. అప్పటికి శాస్త్రిగారి ఆరోగ్యం బాగా పాడయ్యింది. "ఇదే ఆఖరుసారి చూట్టం" అన్నాడాయన యాజుల్ని చూస్తూ. "అలాక్కాదు, మనం మళ్ళీ కలుస్తాం తప్పకుండా" అన్నాడు తాను, కానీ ఈసారి కూడా ఆయన మాటే నెగ్గింది. ఓ రోజు ఆఫీసులో ఉండగా తెలిసింది, శాస్త్రిగారు పోయినట్టు. ఏ పని అక్కడ వదిలేసి ఇంటికొచ్చి ఫోన్ చేస్తే చావుకబురు చల్లగా చెప్పారు. మొద్దుబారిపోయిన బుర్రతో తాను ఇండియా వెళ్ళేసరికి ఏడోరోజై అంతా అయిపోయింది. ఆఖరి చూపు దక్కనేలేదు. వసారాలోనే కనిపించాడు బాబయ్య. 'నాన్న వెళ్ళిపోయాడురా' అన్నాడు. ఏ కోరికతో తనకి పట్టుపట్టి ఉపనయనం చేయించారో, అది తాను తీర్చలేకపోయాడు. మర్నాడు కర్మ చేయడానికి కాలవ దగ్గరకెళుతుంటే బాబయ్యడిగాడు, "ఏమిరా, జుట్టు తీయించుకుంటావా? ఒక శిఖ పెట్టాలి మరి వెనకన."

తనకి కాలూ చెయ్యి ఆడలేదు ఏం చెప్పడానికి. ఆఖరికి నోరు పెగల్చుకుని "ఇప్పుడు జుట్టు తీసేస్తే మొహం పేపు మారిపోయి ఇమ్మిగ్రేషన్ వాళ్ళతో దెబ్బలాట రావచ్చేమో" అన్నాడు. ఆ విధంగా రెండోసారి కూడా తాను జుట్టు తీయించలేదు.

ఇంకో రెండు సంవత్సరాలు తిరిగేసరికి ఇదిగో ఈ సత్యంగాడు రడీ. ఆ మధ్య ఎప్పుడో ఓసారి ఫోన్ చేసినప్పుడు వచ్చిరాని తెలుగులో అడిగించాడు సత్యం చేత అమ్మని - "మామ్మా అన్నం తినేసావా?" అని. అప్పటినుంచీ అడగడం మొదలు పెట్టింది అమ్మ ఒకసారి వీడిని తీసుకొచ్చి చూపించమని. ఎంత సులువు చెప్పడం? పీత కష్టాలు పీతవి అన్నట్లుగా వీలు దొరికి వీడిని తీసుకొచ్చేసరికి ఇంకో రెండేళ్ళు గిరున తిరిగాయి.



ఈ ఆలోచనలతో టైము ఎలా గడిచిపోయిందో కానీ అందరూ సామాను సర్దుకోవడం చూసి సికింద్రాబాదు స్టేషన్ వచ్చేస్తోందని సత్యంని లేపడానికుపక్రమించాడు యాజులు.

తన ఫైట్ రాత్రి పదింటికి. ఈ లోపున కాస్త ఎంగిలపడి ఓ గంట సుఖంగా నిద్రపోతే రాత్రికి ఈజీగా ఉంటుంది. టైము అప్పుడే రెండు చూపిస్తోంది. హోటల్లో దిగాక ఫోనులో భోజనం ఆర్డర్చి టీ.వి చూడమని సత్యంతో చెప్పి బాత్రూంలోకి నడిచాడు. షవర్లోంచి చన్నీళ్ళు మీదపడి గుండు మీద చల్లగా తగిలాయ్! ఓ.. ఈసారి ట్రీపులో తాను జుట్టు తీయించాడు కదూ. సత్యానికి పుట్టు వెంట్రుకలు తీయించాడు కూడాను. ఇంకో రెండు మూడునెలల వరకూ ఎటువంటి బాదర బందీలు లేవు. అందుకేకదా "ఊరుకున్నంత ఉత్తమం లేదు, బోడి గుండంత సుఖం లేద"న్నదీ?

స్నానం కానిచ్చి నడుం వాల్చేసరికి సత్యం మళ్ళీ నిద్రలోకి జారుకున్నాడు. తనని మాత్రం ఆలోచనలు వెనక్కి లాగుతూనే ఉన్నాయి. ఈ ట్రీపులో ఎలాగైనా జుట్టు తీయించాలని వచ్చాడు తాను. ఈ శ్రీనివాసుడి మొక్క ఏనాటిది? తలనీలాలిచ్చి దర్శనం అయ్యేసరికి ఒక పెద్ద రిలీఫ్. పది పదిహేనేళ్ళ టెన్షన్ పోయిన భావన. తిరుపతి నుండి ఊరికెళ్ళి మళ్ళీ ఇదే ట్రైన్ ఎక్కటం. కొత్తగా వచ్చే జుట్టు మెత్తగా తివాసీలాగ తలుతుతుంటే, అవే ఆలోచనలతో నిద్రలోకి జారుకున్నాడు యాజి.

రాత్రి సామాను ఎయిర్ పోర్ట్లో చెకింగ్కి ఇచ్చి పెయింటింగ్ లాంజ్లో కూర్చుని సత్యంతో కబుర్లు మొదలు పెట్టాడు.

"ఏమిరా ఇండియా ఎలా ఉంది?"

"ఐ హేటిట్. అయామ్ నెవ్వర్ కమింగ్ బాక్!"

"ఎందుకూ, గుండు కొట్టించినందుకా?"

"దోమలు డాడ్ సో మెనీ ఆఫ్ దెమ్!"

"అదేమిటీ, నీకు దోమతెర కట్టి ఫేన్ కూడా వేసాం కదా, నాకైతే మొహం నిండా దద్దుర్లు లేచాయి కానీ?"

"ఐ జస్ట్ హేటిట్"

ఇలా మాట్లాడుకుంటూ లైన్లో ఓపిగ్గా నుంచుని ఫ్లైన్లోకి నడిచారు. సీట్ బెల్ట్ పెట్టుకుని ఇచ్చిన వెల్ కం జ్యూస్ తాగుతుంటే ఏదో నీరసం, వంట్లోంచి సత్తువంతా పోతున్నట్లు. ఎంత దూరం వెళ్ళినా, ఏ ఉద్యోగం చేసినా ఈ ఆఖరి క్షణాలు ఇంతే! పదిహేనేళ్ళప్పుడు మొదటిసారి ఇంట్లోంచి కాలేజీలో చేరడానికి వెళుతున్నప్పుడు అంతే, ఇప్పుడూ అంతే. గుండె గొంతులోకొచ్చిన ఫీలింగ్.

సత్యం కిటికీ పక్క సీటులో కూచుని ఏదో చెబుతున్నాడు. తన మనస్సు మాత్రం ఎక్కడో ఉంది. పంచశిఖల మొక్క తీర్చనేలేదు. అసలు పంచశిఖల మొక్క తానెందుకు మొక్కకున్నాడో ఇప్పటివరకు ఎవరూ అడిగింది లేదు. తాను చెప్పనూ లేదు. సడన్గా ఓ రోజు నాన్నకి హార్ట్ అటాక్ వచ్చి సీరియస్సైతే శ్రీనివాసుడి ఫోటో ముందు నిలబడి మొక్కాడు తాను. మొక్కినప్పుడు శ్రీనివాసుడి మొహంలో ఏ

కొంటే నవ్వు కనిపించిందో, మొక్కు తీర్చకుండా ఉపనయనం చేసుకున్నప్పుడూ, ఈ సారి తలనీలాలిచ్చినప్పుడూ అదే కొంటే నవ్వు కనిపించింది. మళ్ళీ ఎప్పటికీ రావడం? అసలు తాను మళ్ళీ వస్తాడా? రన్వే మీదకి విమానం కదిలేసరికి కన్నీళ్ళాపుకోడం సాధ్యం కావట్లేదు. నాన్నపోయాక సత్యం పుట్టాడు. వీడు పుట్టగానే అందరూ నాన్న మళ్ళీ వచ్చాడురా అన్నారు. వీడు ఆయనేనా?

ఇలాంటి కలగలిసిన ఆలోచనల్లో కారిపోతున్న కన్నీళ్ళు తుడుచుకుంటూంటే, సత్యం ఇటు తిరిగి చూసి "డాడ్ ఆర్యూ క్రైయింగ్?" అన్నాడు ఆశ్చర్యపోతూ.

విమానం గాల్లోకి లేస్తుండగా వాడి భుజం చుట్టూ చెయ్యేసి దగ్గరగా లాక్కుని 'లేదురా నాన్నా' అన్నాడు యాజులు.



ఓంఠీల

- లక్ష్మి రాఘవ

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లైన్ల ఎంట్రీస్ డ్రావ్వు కథ)

"రామనాథం భార్య సావిత్రి చనిపోయిందట!"

ఆ వార్త విని షాకయ్యాను.

ఎప్పుడూ సావిత్రి, సావిత్రి అని కలవరించే రామనాథానికి ఎంత దెబ్బ!. ఆలోచించడానికే భయం వేసింది. సాటి ఉద్యోగిగా, నేను ఈ ఊరు వచ్చిన కొద్దిరోజులకే సన్నిహితంగా మెలిగిన రామనాథం అంటే నాకు ఓ విధమైన అభిమానం ఉంది.

పాపం రామనాథం!! అనుకోకుండా ఉండలేకపోయాను. వెంటనే బయలుదేరి రామనాథం ఇంటికి వెళ్ళాను.

భార్య శవం ముందు ప్లబ్బుగా కూర్చుని ఉన్న రామనాథం భుజం మీద చెయ్యివేసి పలకరించాను. తలెత్తి చూశాడు. ఆ కళ్ళల్లో కన్నీరు లేదు. శూన్యంగా ఉంది. బహుశా షాకు నుండి ఇంకా తేరుకోలేదేమో! ఎక్కువసేపు ఉండలేక బయటకు వచ్చాను. అలా వస్తున్నప్పుడు బయట నిలబడి ఉన్న కొంతమంది మాటలు విని ఆశ్చర్యానికిలోనయ్యాను. మరో ఐదునిముషాలు అక్కడే తచ్చాడి బయటకు వచ్చేశాను.



భార్య చనిపోయిన పదిహేను రోజులకు రామనాథం ఆఫీసుకు వచ్చాడు. మనిషి చాలా ప్రెష్‌గా కనిపించాడు. సావిత్రి పేరు ఒక్కసారి కూడా దొర్లకుండా మాట్లాడాడు. నాకు కొంత ఆశ్చర్యం వేసింది. ఎందుకంటే ఇంతకు మునుపు మా ఇద్దరి మధ్య ఎటువంటి సంభాషణ జరిగినా సావిత్రి పేరు తప్పక వచ్చేది. తన భార్య సావిత్రి ఇలా, అలా అంటూ చెప్పేవాడు... ఓ సారి తలుచుకుంటే... ఓ రోజు లంచ్ బాక్స్‌లో కాకరకాయ వేపుడు తిని బాగుంది అనగానే "కాకరకాయ వేపుడు మా సావిత్రి స్పెషల్ అనుకోండి చాలా బాగా చేస్తుంది" అన్నాడు.

అనుకోకుండా ఓ రోజు ఒక పెయింటింగ్ ఎక్స్‌బిషన్‌కి వెళ్ళాము ఆఫీసులో కొంతమంది కలిసి...

"సావిత్రి పెయింటింగ్ బాగా వేసింది. ఈ మధ్య తీరిక లేక మానేసింది. లేకపోతే తన పెయింటింగ్స్ ఓ ఎగ్జిబిషన్ పెట్టేన్ని తయారయ్యేవి" చెప్పుకుపోతుంటే నిజంగా అతని భార్య ఎంత టాలెంటెడ్ అనిపించింది.

మరురోజు ఆఫీసులో విశ్వమూర్తి "ఏమండీ రామనాథం మీ తల బాగా తిన్నట్లున్నాడు నిన్న?" నవ్వుతూ అదోలా అన్నాడు. అప్పుడు ఆలోచిస్తే ఆఫీసులో ఎవరూ రామనాథంతో సరిగ్గా మాట్లాడరనిపించింది. గమనిస్తే రామనాథం నాతో ఒక్కడితోనే చనువుగా ఉంటాడు. కొత్తగా ఆ ఊరు వచ్చాను కాబట్టి నాకు ఇల్లు వెతుక్కోవడంలో, ఇంకా ఇతర విషయాల్లో అంతో ఇంతో హెల్ప్ చేశాడు. ఒకసారి ఇంటికి భోజనానికి పిలిచాడు.

ఇంకా ఫామిలీ రాకపోవడంతో నాకు కూడా ఇంటి భోజనం తినాలనిపించి వెంటనే ఒప్పేసుకున్నాను.

"రండి .. రండి" సాదరంగా ఆహ్వానించాడు.

కొద్దోసిప్పు కబుర్లాడుకున్నాక అనిపించింది. ఎంతకూ భార్యను పరిచయం చెయ్యడం అని.

"భోంచేద్దామా.." అంటూ లోనికి వెళ్ళాడు.

అప్పుడు కనిపించింది అతని భార్య సావిత్రి.

"నమస్కారమండీ".. కొద్దిగా చనువుతోనే అన్నాను. రోజూ మా మధ్య దొర్లే పేరే కదా అనిపించింది.

"నమస్కారం" కొద్దిగా ఇబ్బందిగా చేతులు జోడించింది. సాధారణ మనిషి. అందగత్తె అని చెప్పలేం చూపుల్లో ఏదో వెలితి. రామనాథం మాటల్లో అన్నింటా తలలో నాలుకలా వ్యవహరించే వ్యక్తి మాత్రం కాదనిపించింది.

రామనాథం వంటింట్లోకి వెళ్ళి అన్నీ అందిస్తూ వుండే సావిత్రి డైనింగ్ టేబుల్ మీద పెట్టింది. మళ్ళీ రామనాథం వచ్చి టేబుల్ మీద అన్నీ సరిగ్గా సర్దాడు.

"స్లెట్లు.. నీళ్ళు తీసుకురా సావిత్రి" అంటే ఆవిడ తీసుకురావడం. వెంటనే నన్ను రమ్మనడం జరిగింది. మేము భోజనం చేస్తున్నంతసేపూ చాలా కబుర్లు చెప్పాడు. ఆరోజు చేసిన గుత్తివంకాయకూర సావిత్రి ఎంత బాగా చేస్తుందో వర్ణించాడు.

భోజనం తరువాత కనిపించిన సావిత్రితో

"గుత్తివంకాయ కూర చాలా బాగుందండీ మా ఆవిడ వచ్చాక నేర్పాలి మీరు.." నవ్వుతూ అన్నాను.

దానికి సమాధానంగా నా వైపు, భర్తవైపు చూసింది ఆవిడ. "తప్పక నేర్పుతుంది లెండి" సమాధానం వచ్చింది రామనాథం నుండి. ఎన్నింటిలోనో నేర్పరితనం ఉన్న ఆవిడ చిన్న మాట కూడా ఎందుకు మాట్లాడదో అర్థం కాలేదు నాకు. కొంతమంది ఇలా ముఖావంగా ఉంటారు కాబోలు అనుకున్నాను.



భార్య చనిపోయిన నెలరోజులకు రామనాథం ఒంట్లో బాగోలేదని రెండురోజులు సెలవు పెట్టాడు. రెండోరోజు ఆఫీసునుండి నేరుగా అతని ఇంటికి పరామర్శించడానికి వెళ్ళాను.

తలుపు తీసిన రామనాథం చాలా నీరసంగా ఉన్నాడు. ముఖావంగా జవాబులు చెప్పాడు. ఇంట్లో చుట్టూ కలియ చూసిన నాకు ఒక్కటి ఆశ్చర్యం వేసింది. ఇంట్లో ఎక్కడా సావిత్రి ఫోటో కూడా కనిపించకపోవటం!

దగ్గరివాళ్ళు ఎవరైనా చనిపోతే ఫోటో పెట్టి పూలమాల వేసి అగరోత్తులు వెలిగించడం ఆనవాయితీగా చూసిన నాకు చాలా ఆశ్చర్యం వేసింది. వీలైనన్ని సార్లు భార్య గురించి చెప్పడానికి తపించిపోయింది ఇతనేనా? మరుసటి వారం అనుకోకుండా ఓ రోజు రాత్రి 8.30 గంటల ప్రాంతంలో రామనాథం ఇంటి దగ్గర పనుండి వెళ్ళి ఒక్కసారి పలకరిద్దామని అతని ఇంటి తలుపు తట్టాను. తలుపుతీసి రమ్మంటూ డైనింగ్ టాబుల్ దగ్గరకి నడిచాడు. అన్నం తింటున్నట్లు ఉంది.

"రండి టైముకి వచ్చారు. కాస్త నాకు కంపెనీ ఇద్దురుగాని.." అన్నాడు.

"లేదండీ. ఇంటికి వెళ్ళాలి"

"మీకిష్టమైన గుత్తివంకాయ కూర.."

నిజానికి నోట్లో నోరూరింది.

"ఓ చిన్న ముక్క చాలు" అంటూ చనువుగా చిన్ని గుత్తి వంకాయను నోట్లోకి వేసుకున్నాను.

ఆశ్చర్యం!! ఆ రోజు అతని భార్య ఎలా చేసిందో అచ్చు అలాగే ఉంది. ఆ సంగతి చెప్పాలా వద్దా అనిపించింది. ఎక్కడా భార్య ప్రస్తావన రాకుండా మాట్లాడాడు. సావిత్రిని అమత త్వరగా మరచిపోయాడా? లేక కావాలని నటిస్తున్నాడా? అర్థం కాలేదు నాకు.



హెడ్ ఆఫీసులో పని ఉండటంతో ఇరవైరోజులు ఊరెళ్ళాల్సి వచ్చింది. తిరిగి వచ్చిన నాకు రామనాథం రెండునెలలు లీవు పెట్టాడన్న వార్త షాకు నిచ్చింది. భార్య చనిపోయాక ఒంటరి వాడైన అతను ఆఫీసుకి రావడమే బావుంటుంది.. మరి ఎందుకు సెలవు పెట్టినట్టు? ఓ సారి కలిస్తే సరిపోతుంది అని అతని ఇంటికి వెళ్ళాను. బెల్ కొట్టినా తలుపు ఎంతకీ తెరచుకోలేదు. బహుశా ఎవరూ లేరేమో? ఎక్కడికైనా వెళ్ళాడేమో అనుకుంటూ వెనుతిరిగాను.

పక్కంటావిడ కనిపించి "ఇంట్లోనే ఉంటారు. కాస్సేపు చూడండి.." అంది

సరే చూద్దాం అని మరోసారి బెల్ కొట్టాను.

మెల్లిగా తలుపు తెరుచుకుంది.

"ఎవరూ?" అంటూ తొంగి చూసిన రామనాథాన్ని గుర్తుపట్టలేకపోయాను.

"నేనండీ రాజును.."

"ఓ.. మీరా రండి" అని లోపలికి దారి తీసాడు. ఇల్లంతా చిందర వందరగా ఉంది. అతను కూడా పాత బట్టలు వేసుకున్నాడు..

"ఏమయిందండీ .. వంట్లో బాగోలేదా? " నా మాట పూర్తికాకుండానే నా చెయ్యి పట్టుకున్నాడు.. ఆసరా కావాలన్నట్టుగా. అతను చెయ్యిమీద నా చెయ్యి వేసి ఆప్యాయంగా అన్నాను.

"ఏమిటలా ఉన్నారు? వంట్లో బాగోలేదా? డాక్టరు దగ్గరకి వెళ్ళారా?" అన్న నా ప్రశ్నలకి సమాధానంగా కళ్ళల్లో నీళ్ళు చిమ్ముతుండగా దీనంగా చూశాడు...

"నాతో కాస్సేపు కూర్చోగలరా...?" అన్నాడు.

"ముందు మీకేమయిందో చెప్పండి. డాక్టర్ దగ్గరకు వెడదామా? స్కూటర్లో వెనక కూర్చోగలరా?" నా మాట పూర్తికాలేదు.

"అవసరంలేదు.. మీరు కూర్చోండి.. నేను చెబుతాను."

నన్ను సోఫాలో కూర్చోమని సైగ చేశాడు.

ఇద్దరం కూర్చున్నాం. అతను ఏడుస్తున్నాడు. కంట్లో నీరు ధారాపాతంగా కారుతుంది. భుజాన ఉన్న టవలతో తుడుచుకుంటున్నాడు.

నాకు టెన్షన్ పెరిగిపోతుంది. ఏమయింది? అతనెందుకిలా ఏడుస్తున్నాడు? అనునయంగా భుజం మీద చెయ్యివేశాను. అంతే! ఒక్కసారిగా గట్టిగా ఏడుస్తూ "నేను ఓడిపోయాను రాజుగారూ..!" అన్నాడు. నాకు అర్థం కాలా... ఎందులో ఓడిపోయి ఉండచ్చు?

"జీవితంలో ఓడిపోయానండీ.. నాకెవరూ లేరు!"

ఇన్ని రోజులకి సావిత్రి పోయిన శూన్యం కనిపించింది అతనిలో. ఇలా బాధపడటం లేదనే ఆశ్చర్యముంది నాకు ఇన్నిరోజులూ.. కనీసం ఇప్పటికైనా బయటకు చెప్పుకున్నాడు. ఇంక పర్యాలేదు... నా ఆలోచనలు పూర్తికాలేదు..

"నా గురించి ఎవరికీ చెప్పుకోలేదు రాజుగారూ.. ఇవ్యాళ మీకు చెప్పుకోవాలని ఉంది. వింటారు కదా..." మళ్ళీ కన్నీళ్ళతో చూశాడు.

మౌనంగా తలూపాను.

అతను నెమ్మదిగా మాట్లాడసాగాడు.

"చిన్నప్పటినుండి అనాధ శరణాలయంలో పెరిగాను. నా తల్లితండ్రులెవరో నాకు తెలియదు. అనాధశరణాలయానికి ఎలా చేరానో తెలియదు. స్కూలుకు వెడుతున్నప్పుడు తోటి విద్యార్థుల తల్లితండ్రులు ఎంతో ప్రేమగా చూసుకోవటం చూసి నాకూ అలాంటి లైఫ్ లేదే అని బాధపడేవాడిని. ఆ యోచనలతో చదువు సరిగ్గా వంటబట్టక ఎలాగో ఒక డిగ్రీ అయిందనిపించుకున్నాను. తరువాత నాకు పరిచయం ఉన్న వాతావరణం నుండి దూరంగా ఉద్యోగం వెతుక్కున్నాను. నేను అనాధనని ఎవరికీ తెలియకూడదనుకున్నాను. నాది ఎంతో సాధారణ జీవితం ఐనట్లు అందరికీ చెప్పుకునేవాడిని. ఓ స్నేహితుడి ద్వారా సావిత్రి అనాధ అని తెలిసి పెళ్ళి చేసుకోవడం జరిగింది. సావిత్రికి మంచి జీవితాన్ని ఇవ్వాలని మాకు పుట్టిన పిల్లలకు అనాధ అన్న పదానికి అర్థం తెలియకుండా పెంచాలని అనుకున్నాను. కానీ ఆ ఆనందం ఒక సంవత్సరం కూడా నిలవలేదు. మొదటి కానుపులోనే కాంప్లికేషన్ వచ్చి పురిట్లోనే బాబు చనిపోవడం, గర్భసంచి తీసివేయాల్సిరావడంతో మరో బిడ్డకు తల్లి కాలేక సావిత్రి ఆరోగ్యం పూర్తిగా దెబ్బతింది. ఎంతోసేపూ స్థబ్ధంగా కూర్చోవటం తప్ప ఏమీ చెయ్యలేక పోయేది. వంట చెయ్యాలనిగానీ టైముకి తినాలని గానీ తోచేది కాదు. ఆమె బాధను అర్థంచేసుకున్నా, మళ్ళీ నాది సాధారణ జీవితం కాదు అన్నది బాగా విశదమయింది. అందుకే దాన్ని కప్పిపుచ్చుకోవటానికి సావిత్రి అన్నింటితోనూ పనితనం కలిగిందని అందరితో చెప్పుకుంటూ , నా జీవితం ఎంత బాగుందని అందరికీ తెలియచెప్పడానికి ప్రయత్నంచేవాడిని. బహుశా నా మాటలు వినలేకే ఆఫీసులో అందరూ దూరంగా ఉంచే వారనుకుంటా. నిజానికి లేచి ఇంట్లో అన్ని పనులూ చేసుకుని, వండుకుని, తనకు అన్నీ అమర్చి వచ్చేవాడిని. ఇంట్లో తను ఏం చేస్తుందో అన్న కంగారును కప్పిపుచ్చుకుంటూ ఆఫీసులో సాధారణంగా కనిపించడానికి నేను పడ్డ బాధ నాకే తెలుసు. పైగా నేను చెప్పిన వన్నీ అందరూ నమ్ముతున్నారా లేదా అన్న తపన.." అంటూ ఓసారి ఆపాడు.

సావిత్రి చనిపోయాక ఆ ఇంట్లో నేను తిన్న గుత్తివంకాయ కూర గుర్తుకు వచ్చింది నాకు.

"అనాధగా పెరిగిన నేను మంచి సంసారం, మంచి సంతానం కావాలనుకున్నాను. కానీ ఎందుకో భగవంతుడు నన్ను ప్రతిసారీ పరీక్షించాడు. అందుకే భగవంతుని మీద నాకు కోపం వచ్చి చూడు.. నేను ఎలా సంతోషంగా ఉంటానో అని ఛాలెంజ్ చెయ్యాలనుకున్నాను. అందుకే సావిత్రి ఫోటో కూడా పెట్టుకోకుండా, ఆవిడను గుర్తుచేసుకోకుండా నా జీవితం మళ్ళీ నార్మల్ అని తెలియజేసేలా ఇన్ని రోజులూ ప్రయత్నం చేశానండీ రాజుగారూ.. కానీ అలా వీలుకాలేదు.. ఈ అబద్ధపు జీవితం గడపలేను.. రాజుగారూ.. నేను అనాధనే.. అలాగే బతకాలి.. అంతే కదండీ. అందుకే నాకేమీ చేతకావటం లేదు. అనాధ జీవితాన్ని నేను అనుభవించలేదండీ.. అందుకే నార్మల్ మనిషిగా జీవితంలో బతకలేక ఓడిపోయాను" మళ్ళీ బోరుమన్నాడు.

ఓదార్పుగా భుజం మీద చెయ్యి వేశాను.

ఇప్పుడర్థమవుతోంది సావిత్రి చనిపోయిన రోజు అక్కడ నేను విన్న మాటలు. "ఆవిడ ఉన్నా లేకపోయినా ఒకటే లెండి. ఉండి ఏం చేసేది కనక" అని. బహుశా చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళు వీరి సంసారాన్ని గమనించి ఉండచ్చు.

కొంచెంసేపు ఏడిస్తే మేలని ఊరుకున్నాను. అతని మనస్థితి కొంచెం కొంచెం అర్థమైనట్టు అనిపించింది. అతన్ని సైక్రియాటిస్టు దగ్గరకి తీసుకువెళ్ళాలని మనసు హెచ్చరించింది.

"రేపు వస్తాను రామనాథం. కాస్సేపు బయటకు వెళ్ళివద్దాం. సరేనా?" అట్టే పొడిగించకుండా లేచాను.

"మీరు నన్ను అర్థం చేసుకున్నారు కదూ!?" కన్నీళ్ళతో అడిగిన అతనిని బాగా అర్థం చేసుకున్నాను.. "మీరు మరీ ఆలోచించవద్దు.. మనసు పాడుచేసుకోవద్దు.. రేపు మళ్ళీ కలుద్దాం" అంటూ బయటకు నడిచాను. అతను నా మీద ఉంచిన నమ్మకం ఒక బాధ్యతగా అనిపించింది. ఆ బాధ్యతతోనే అతనికి సహాయ పడాలని గట్టిగా నిశ్చయించుకున్న తరువాతే కాస్త నిద్రపట్టింది.

మరురోజు రామనాథం ఇంట్లో ఫానుకు ఉరివేసుకుని చనిపోయాడన్న వార్త జీవితంలో ఎప్పుడూ లేనంత షాక్ నిచ్చింది.

మతి దిమ్మెరపోయింది. నాతో ఒక్కడితోనే తన జీవిత రహస్యాన్ని పంచుకున్న రామనాథం ఇక జీవితం చాలు అనుకున్నాడా! ఎవరితోనూ తన బాధను పంచుకోలేని ఒంటరి రామనాథం ఒంటరిగానే మిగిలిపోయానని నాతో చెప్పినందుకే బరువు తీరిందని ఇలా నిర్ణయం తీసుకున్నాడా? అంటే అతని నిర్ణయం తీసుకోవడానికి ఒక విధంగా కారణం నేనేనా? నా తల తిరుగుతోంది.. ఒక్క క్షణం కళ్ళుమూసుకుని కుర్చీలో కూర్చున్నాను. అతని అనాధ జీవితం .. తరువాత కూడా ఏ మాత్రం మెరుగుపడని జీవితం.. సావిత్రీ అనారోగ్యం.. సంతానానికి నోచుకోలేని జీవితం... ఇవన్నీ కట్టకట్టుకుని అతని అంతం జరగడానికి కారణమైతే.. ఏ అనాధకీ ఇలాటి జీవితం వద్దు అని. నాతో చివరిసారిగా తన జీవన రహస్యాన్ని పంచుకుని సేదదీరిన రామనాథానికి నేనేం చెయ్యగలను..? ఈ ఆలోచనలతో తటాలున ఓ మెరుపు మెరిసినట్లయింది. అవును నేను చెయ్యవలసింది ఎంతో ఉంది. తప్పక నా జీవితంలో ఓ అనాధకి సహాయం చెయ్యాలి అన్న ధృఢ సంకల్పం నాలో కలిగింది.. కనీసం ఒక్క అనాధకైనా రామనాథంలాటి జీవితం కలగకుండా చేయగలను.. చెయ్యాలి.. ఆ భావన నా మనసులోని భారాన్ని తేలిక చేసింది.



పడక్కుర్చీ

తురగా శివరామ మొకటేళ్ళర్లు

మెత్తని సోఫాలో కూర్చుని 'పడక్కుర్చీ' గురించి కవితలు వ్రాస్తున్న పురుషోత్తం,

"ఏమిటి తాతయ్యా! వ్రాస్తున్నావ్?" అన్న మాటలు విని తల పైకెత్తి చూసాడు.

తన మనవడు ప్రసాదు ఆత్రుతగా అడుగుతున్నాడు. ప్రసాదు జర్మనీలో పనిచేస్తున్నాడు. ఒక నెల రోజులు ఇండియాలో ఉండిపోదామని వచ్చాడు.

"చూడరా! ఏం రాస్తున్నానో" అని తన చేతిలోని కాగితాల్ని మనవడికిచ్చాడు పురుషోత్తం.

చదివి విసురుగా పారేసి, "ఏమిటి తాతయ్యా!.. ఈ చాదస్తం?. నీకు పిచ్చా?... ఇప్పుడు పనికిరాని, పనికిమాలిన, ఆ పాతకాలపు వాటిమీద ఏమిటి వ్రాతలు? నువ్వు కూర్చున్న ఈ సోఫా ఖరీదు ఎంతో తెలుసా?.. ఏభైవేలు. ఎంత సుఖంగా ఉందో చూడు. దీన్నే పరుపుగా కూడా మార్చుకోవచ్చు. దీన్ని 'సోఫా కం బెడ్' అంటారు. నీకేమి పనిలేదా? మొన్నరోజున 'నా పాత సైకిల్', 'ఉత్తరం', 'విసినకర్ర', 'కుంపటి...' అంటూ వాటి గురించి వ్రాసిన ఏవో వ్రాతలు చూపించావ్. సైన్స్ అండ్ టెక్నాలజీ పెరిగి కంప్యూటర్లు, సెల్ఫోన్లు, ఎ.సి.లు, కూలర్లు, ఫాన్లు, ఖరీదైన కుషన్ సోఫాలు, గ్యాసు స్టౌలు ఇవన్నీ ఎంతో సుఖమిస్తున్న ఈ మోడర్న్ టైములో, 'దేశం

వెలిగిపోతోంది ' అని అందరూ అనుకుంటూ సుఖపడుతుంటే, ఆ పాతవాటి మీద ఎందుకీ ఎటాచ్మెంటు, మోజు, ఆలోచనలు? ఏమిటుపయోగం? నీ టైము వృధా చేసుకోవడం తప్ప?" అడిగాడు ప్రసాదు.

"ఔనురా! ప్రసాదు. నీ మాట కాదనను. ఈ కాలంలో సైన్సు, టెక్నాలజీ ఎంతో అభివృద్ధి చెంది మనిషికి కావలసిన అత్యంత సౌకర్యమైనవన్నీ వచ్చాయి. మనిషి ఇదివరక్కంటే ఎంతో సుఖపడుతున్నాడు. అందులో సందేహం లేదు. కానీ".. అని అంటుండగా 'బాబోయ్! తాతయ్య ఏదో సుత్తి కొట్టేలా ఉన్నాడనుకుని' అక్కడనుంచి మెల్లిగా జారుకున్నాడు ప్రసాదు. సోఫాలో వెనక్కి జార్లపడి కళ్ళుమూసుకుని తన గతంలోకెళ్ళాడు పురుషోత్తం.



చిన్నప్పుడు మా ఇంట్లో ఒకే పడక్కుర్చీ ఉండేది. ఇంటి ముందు వీధిలో రాత్రివేళ వెన్నెల్లో అది వేసుకుని కూర్చునేవాళ్ళం. పదిమంది పిల్లలు ఉండే మేము, ఆ కుర్చీలో కూర్చున్నవాడు ఎప్పుడు లేస్తాడా అని ఎదురుచూడడం, వాడు లేవగానే నేనంటే నేనని కూర్చోడానికి దొమ్ములాడుకోవడం, దానిలో కూర్చుని ఆ వెన్నలని అనుభవించడం ఒక తీపి జ్ఞాపకం.

నా పెళ్ళైన మొదటి సంక్రాంతి పండక్కి అత్తవారింటికెళ్ళాను. ఆ రోజు భోగి పండుగ. హాల్లో ఉన్న మావగారు చూపించిన గాడేజ్ కుర్చీలో నేను కూర్చోపోతుండగా నా మరదలు అడ్డువచ్చి "ఆ!..బావా! ఈ పడక్కుర్చీలో కూర్చో బాగుంటుంది" అని చూపించింది. నేను కూర్చోగానే, 'దభీమని' కింద పడ్డాను. వెంటనే నా అల్లరి మరదలు తప్పట్లు కొడుతూ పకపకా నవ్వుతుంటే తనని ఆట పట్టించటానికి ఆ పడక్కుర్చీ గుడ్డకి ఉండే రెండు క్రల్లో ఒకదానిని తీసివేసిందని అర్థమయి, "నీ పని చెప్పతా ఆగు!" అంటూ, పరుగులు తీస్తున్న మరదలి వెంట నేనూ పరుగెడుతూ పెరటిలోని తులసికోట చుట్టూ ఇద్దరం తిరిగాం కాస్సేపు.

ఓ రోజున వీధి అరుగుమీద కూర్చున్నాను. నా స్నేహితుడు రామరాజుని ఆ వీధిలోంచి వెళ్ళడం చూసి పిలిచి, "రామరాజు! వెదురులంక జగ్గరాజు ఇంట్లో పెళ్ళికి వెళ్ళావుట. ఎల్లా చేసాడు పెళ్ళి?" అని అడిగాను.

"ఆహా!.. బ్రహ్మాండంగా చేసాడు జగ్గరాజు! ఎక్కడనుంచి తెచ్చాడో గానీ పెళ్ళికి వచ్చిన వాళ్ళందరికీ పడక్కుర్చీలు వేసాడయ్యా! దర్బాగా! వడ్డించిన పూతరేకులు, సున్నండలు మంచి రుచిగా ఉన్నాయి" పొగుడుతూ చెప్పాడు రామరాజు.

ఊళ్ళో సినిమా హాలు కట్టించిన చౌదరి హాల్లో డీలక్స్ క్లాసులో కుషన్ కుర్చీలకు బదులు మంచి పడక్కుర్చీలు చేయించి వేస్తే అవి చాలా సుఖంగా బాగున్నాయి అని చాలామంది చెప్పుకునేవారు. ఆ ఐడియా ఇచ్చింది తనే అని వడంగి రామాచారి గొప్పగా చెప్పుకునేవాడు.

నేను ఉపాధ్యాయుడుగా ఉద్యోగ విరమణ చేసిన రోజు అది. స్కూల్లో నాకు వీడ్కోలు సమావేశం జరుగుతోంది.

"గత ముప్పై ఐదు సంవత్సరాలుగా పురుషోత్తం మేస్టారు ఉపాధ్యాయ వృత్తిలో ఉంటూ ఎంతో మంది విద్యార్థులను తీర్చి దిద్దారు. ఆయన కుటుంబ బరువు, బాధ్యతలను కూడా కష్టపడి నిర్వర్తించారు. తన ఇద్దరి ఆడపిల్లలకు పెళ్ళిచేసి, ఇద్దరి కొడుకులను డిగ్రీ చదివింది ఉద్యోగాల్లో స్థిరపరిచారు. ఆయన ఉద్యోగ విరమణ చేస్తున్న ఈ సందర్భంగా భవిష్యత్తులో ఆయనకు ఆరోగ్యం, అయుష్షు, కలగాలని కోరుకుంటూ మా అభినందనలు, శుభాకాంక్షలు తెలుపుతున్నాం" అని వీడ్కోలు చెప్పిన తోటి ఉపాధ్యాయులందరికీ కృతజ్ఞతలు చెప్పి ఇంటికి చేరాను.

మా అబ్బాయిని పడక్కుర్చీ తెచ్చి హాల్లో వేయమన్నాను. దానికి కొత్త రంగుగుడ్డ తొడిగి తెచ్చాడు. ఇంక నాకు అదే సింహాసనమనిపించింది. నేను కాస్సేపు దాంట్లో కూర్చోగానే, ఇంట్లో ఉన్నప్పుడు రోజూ కూర్చుంటున్నదైనా, ఎన్నో సంవత్సరాలుగా స్కూల్లో క్రర కొయ్యకుర్చీలో కూర్చుని లేదా నిలబడి పాఠాలు చెప్పి అలసిపోయినందుకు కాబోలు అప్పుడు ప్రత్యేకంగా నాకు ఎంతో హాయినిపించింది.

నాకు బాగా ముందే రెవెన్యూ డిపార్టుమెంటులో రిటైరయిన మా ఊళ్ళో రామారావు ఇంటికి రోజూ సాయంత్రం వేళ వెళ్ళడం అక్కడ టీ తాగి కాఫీపు బాతాఖానీ కొట్టడం అలవాటు నాకు. ఓ రోజున నన్ను పట్టించుకోకుండా పడక్కుర్చీలో కూర్చుని అదేపనిగా ఫోనులో మాట్లాడుతున్న రామారావుతో,

"ఏరా! అంత సేపు మైమరచి మాట్లాడుతున్నావ్ ఎవరితోరా? ఈ వయస్సులో సెకండు సెటప్పు కూడా ఏమైనా ఉందేమిటి నీకు?" అని వేళాకోళం చేసాను.

"నీ మొహం!. నోర్చ్యూయ్యి. లండన్నుంచి మా పెద్దాడు మాట్లాడుతున్నాడు! నన్ను లండను వచ్చేయమని ఈ మధ్య తరుచుగా ఫోను చేస్తున్నాడు వాడు" చెప్పాడు రామారావు.

"వెళ్ళొచ్చుగా హాయిగా" అని నేనడం విని,

"ఒరేయ్! పురుషోత్తం!... నాకు ఈ వయస్సులో ఏ కోరికలు లేవురా!... ఎక్కడికి వెళ్ళాలని లేదు... నా మనస్సులో మాట చెప్పతున్నా... విను. ఏదో ఒకరోజున.. ఈ పడక్కుర్చీలోనే సులువుగా కన్నుమూయాలని ఉందిరా! నాకు.. మరి దేవుడేం చేస్తాడో" అని రామారావునడంతో కాఫీపు నిశ్శబ్దంగా ఉండిపోయాం మేమిద్దరం.

సూర్యం నా స్టూడెంటు. ఇంజనీరుగా గవర్నమెంటు ఉద్యోగంలో జేరాడు. ఒకసారతను నా దగ్గరికి వచ్చిన్నప్పుడు పడక్కుర్చీలో కూర్చుని పుస్తకం చదువుకుంటున్న నేను, "రావయ్యా సూర్యం! ఇంజనీరయ్యావుట కదా! చాలా సంతోషం" అన్నాను.

అతను కాఫీపు కబుర్లు చెప్పి వెళ్ళేటప్పుడు, "సర్! నా చిన్నప్పుడు ఈ టేకు పడక్కుర్చీలోనే కూర్చుని మీరు ఉచితంగా ప్రైవేటులో నాకు చెప్పిన సైన్సు, లెక్కల పాఠాలే ఇంతటివాడిని చేసాయి నన్ను" అన్నాడు కృతజ్ఞతగా.

మా ఊరు రాజమ్మగారు కొడుకు ఆ రోజుల్లోనే అమెరికా వెళ్ళి అక్కడ స్థిరపడ్డాడు. ఎన్నో సంవత్సరాలుగా అతను ఆవిడ్చి అమెరికా రమ్మని పోరగా పోరగా ఒకసారి వెళ్ళడానికి ఒప్పుకుంది. ఢిల్లీలో విమానం ఎక్కాలి. ఢిల్లీ బయలుదేరుతుండగా సామానుతోపాటు తన పడక్కుర్చీ కూడా పెట్టమంది. విమానంలో పడక్కుర్చీలో కూర్చోడానికి అనుమతించరని చెపితే, అందరూ కూర్చునే ఆ విమానం సీట్లలో తను కూర్చోనని తన పడక్కుర్చీ కంటే ఏదీ సుఖంగా ఉండదని చెప్పి రాజమ్మగారు ప్రయాణం రద్దు చేసుకున్న సంఘటన తనను ఎంతో నవ్విస్తుంది..!

మా ఊళ్ళో పెద్ద ఆస్తిపరుడు, చాలా కాలం పంచాయితీ ప్రెసిడెంటుగా ఉన్న నరసింహ స్వామి పోయే ముందు కొడుకుల్ని పిలిచి తన జ్ఞాపకార్థం ఊళ్ళో తన విగ్రహం పెట్టనక్కర లేదని, పిల్లలకి తన పేరు కూడా పెట్టక్కర లేదని ఎన్నాళ్ళనుంచో తను కూర్చుంటున్న పడక్కుర్చీని ఎవ్వరికీ దానం చేయకుండా తన గుర్తుగా ఇంట్లో ఉంచుకుంటే అదే చాలని చెప్పాడని వింతగా చెప్పుకునేవారు ఊళ్ళోవాళ్ళు.



పడక్కుర్చీ గురించి తన గత జ్ఞాపకాల్నించి బయట పడ్డ పురుషోత్తం అనుకున్నాడు 'తనకి తన తరం వాళ్ళకి సరదాలకి సరసాలకి, దర్జాకి, సౌఖ్యానికి, హాయికి, ఆసరాకి ఉపయోగపడింది పడక్కుర్చీ. ఆఖరికి తుదిశ్వాస కూడా దానిలోనే జరగాలని కోరుకునేంత బంధం ఉంది పడక్కుర్చీతో. ఇప్పుడూ ఉంది పడక్కుర్చీ. కానీ ఈనాడు అది ఒకపాతకాలపు పనికి మాలిన వస్తువుగా అయిపోయింది.' ఈ తరం తన మనవడన్న మాటలు పురుషోత్తానికి చాలా బాధ కలిగించాయి.

మనవడు ప్రసాదునుద్దేశించి మనస్సులో అనుకున్నాడు, 'వాటితో ఏమిటి ఎటాచ్మెంట్, మోజు అనేకదా నీ ప్రశ్న? మనిషి జీవితంలో సహజంగానే తన వాళ్ళతో, బంధువులతో, స్నేహితులతో బంధం, ప్రీతి, ఏర్పరచుకుంటాడు. తనకు ఉపయోగించే పశుపక్ష్యాదులు, చెట్లతో కూడా బంధం ఉంటుంది మనిషికి. మన పెద్దలు మనకి కొన్ని నేర్పారు. చిన్నప్పుడు మేము ఇంట్లో మసులుతున్నప్పుడు పొరపాటున పాదాలకి మనం వాడుకునే ఓ గ్లాసో, బిందో, లేదా పుస్తకం తగిలితే, మా అమ్మ వాటికి దండం

పెట్టించి ఎక్కడున్న వస్తువుని అక్కడ పెట్టించేది. అట్లాగే మన సంప్రదాయాలు, సంస్కారాలు మనకు కొన్ని బంధాలు నేర్పాయి. ఏ సౌకర్యాలూ, సుఖాలు లేని కాలం నుంచి మనిషికి ఎంతగానో ఉపయోగించి, మనం వాడుకుని ఇప్పుడు కనుమరుగవుతున్న ప్రాణం లేని కొన్ని పాతవస్తువులు కూడా మనకి చాలా సేవ చేసినట్టే లెక్క! అనే భావంతో వాటి బంధాన్ని(ఎటాచ్మెంటు), మోజుని, మనకి ఆ సంస్కారాలు నేర్పినవే! ఇటువంటి బంధం వల్ల ఏమవుతుంది, ఏమిటీ ఉపయోగం అనడిగావు కదూ? మన మూలాలు గుర్తుకొస్తాయి. నేటి స్థితి వల్ల మనలో కలిగిన అహంకారం పోతుంది. సమభావం కలుగుతుంది. మనలో సమతుల్య మానసిక స్థితి ఏర్పడి శాంతిగా ఉండగలుగుతాం. కన్న తల్లితండ్రులని, చదువుచెప్పిన గురువులని కూడా పాత వారిగా పనికిమాలిన వారిగా తలచే ఈ కొత్త తరంలో నీలాంటి వాళ్ళకి ఈ విషయాలు తెలియాలనే నా తపనరా!" అనుకుంటూ క్రింద పడున్న కాగితాల్ని తిరిగి తీసుకుని మళ్ళీ వ్రాయడం మొదలుపెట్టాడు పురుషోత్తం. ❀ ❀



వెంకటేశ్వర్లు గారు కెమికల్ ఇంజనీర్ గా సుదీర్ఘ కాలం పనిచేసి, పదవీవిరమణ చేశాక ప్రస్తుతం బెంగుళూరులో విశాంతి జీవితం గడుపుతున్నారు. గత మూడు సంవత్సరాలుగా రచనలు చేస్తున్నారు. రెండేళ్ళ క్రిందట 'నువ్వంటే నాకెంతో ఇష్టం' అనే కథా సంపుటిని ప్రచురించారు. చాలా పత్రికల్లో వీరి రచనలు వస్తున్నాయి.

ఆశల పల్లకిలో

స మ్మెట ఉమాదేవి

"ఆశా.. మనిద్దరం ఇవాళ రాత్రి విశాఖపట్టణం వెళుతున్నాం. మీ ప్రిన్సిపాల్ అనుమతి తీసుకున్నాను. రిజర్వేషన్ కూడా అయిపోయింది" దేవకి అన్నది

"వ్యాట్.. అరిచింది ఆశ. " అమ్మా.. అకస్మాత్తుగా ఊరునుంచి నువ్వు రావడమే ఆశ్చర్యంగా ఉందంటే వైజాగ్ ప్రయాణం కూడానా.." అబ్బురపడుతూ అన్నది ఆశ.

"చెప్పానుగా, నా చిన్ననాటి స్నేహితురాలు కాంచన వైజాగ్ లో ఉన్నదని.. ఎప్పటినుంచో ఒకసారి వచ్చి వెళ్ళమని గొడవ పెడుతున్నది.. వాళ్ళమ్మాయి హిమజ ఎంగేజ్మెంటుట. నిన్ను తప్పక తీసుకురమ్మని ఒకటికి పదిసార్లు ఫోన్ చేసి చెప్పింది. నాన్నగారికి రావడం వీలు పడడం లేదు. నిన్ను తీసుకెళ్ళామని వచ్చాను."

"కాని మా కిక్కడ రోజూ టెస్టులు... నా గ్రేడ్ తగ్గిపోతుంది... అసలు మా ప్రిన్సిపాల్ ఎలా ఒప్పుకున్నారో నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉంది. నాకు చెప్పకుండా రిజర్వేషన్ కూడా చేయించేశావా?"

ఆశ గబగబా మాట్లాడేస్తుంది.

"ఆశా! అవన్నీ నేను చూసుకున్నాను. నువ్వు బ్యాగులో నాలుగు జతల బట్టలు సర్దుకో.." ఆశకు ఈ ప్రయాణం ఒక ప్రక్క సంతోషాన్ని, మరోప్రక్క చదువులో వెనకబడిపోతానేమోనన్న భయాన్ని కలిగిస్తుండగా.. మొత్తానికి బ్యాగు సర్దుకుంది.

అప్పటికి రాత్రి ఎనిమిదిన్నర అయింది. ఆశ స్నేహితురాళ్ళు రెండు కంచాల్లో అన్నం తీసుకువచ్చారు, ఆశకి, దేవకికి. వాళ్ళు కూడా తలో కంచం తెచ్చుకున్నారు. "అంటే.. మళ్ళీ మళ్ళీ ఈ అవకాశం రాదు. హాస్టల్ అద్భుత భోజనం అందరికీ దొరకదు. తినండి.. తినండి.." అంటూ ఛలోక్తులు విసిరారు.

"వారం రోజుల్నుంచీ ఆశ అస్తమానం ముడుచుకుని పడుకుంటున్నదాంటే. మిమ్మల్ని చూడగానే ఎంత హుషారుగా ఉందో చూడండి!" రాణి అన్నది.

"అసలు ఆశలో మొదట ఉన్న ఉత్సాహం లేదు. ఎప్పుడూ ఏదో ఆలోచిస్తూ.. కూర్చుంటుంది అంటే.." రాణి అన్నది.

"అంటే, ఎలాగూ తీసుకువెళుతున్నారు కదా.. ఇంక బాగా కోలుకుని వస్తుందిలే" ఉష అన్నది. ఆశ వంక పరిశీలనగా చూసింది దేవకి.

"మీరిక ఆపండి.. మా అమ్మ ఇంకేదో ఊహించుకునే ప్రమాదముంది" కసిరింది ఆశ, దేవకి చూపులను తప్పించుకుంటూ. కానీ దేవకి మనసులో తుఫాను చెలరేగుతూనే ఉంది. ఆశను ఎలా కాపాడుకోవాలో అర్థం కావడంలేదు.

అందరి దగ్గరా సెలవు తీసుకుని తొమ్మిదిన్నరకల్లా బయటపడ్డారు. స్టేషనుకు చేరుకునేసరికి రైలు సిద్ధంగా ఉంది. తమ బెర్తులు వెతుక్కుని స్థిమితపడ్డారు. ఆశ తన స్నేహితురాళ్ళ గురించి, లెక్చరర్స్ గురించి.. చదువు గురించి ఉత్సాహంగా కబుర్లు చెప్పసాగింది. ఆశ చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంది దేవకి.

"ఏమి చదువులో ఏమోగాని నిన్ను వదిలి ఉండలేక పోతున్నానమ్మా.." ఎన్నో చెప్పాలనుకుంది కానీ ఆ మాట మాత్రం అనగలిగింది, ఆశ తలని నిమిరుతూ.

ఆశ కళ్ళలో నీరు పొంగుకువచ్చింది.

"నిజం అమ్మా... మీ అందర్నీ వదిలి ఇక్కడుండడం నాకెంతో కష్టంగా ఉందమ్మా.. ఎటు చూసినా మంచాలే కనపడే ఆ ఇరుకు గదులు ఎప్పుడూ చదువు గురించి మార్కుల గురించి మాత్రమే కఠినంగా మాట్లాడే లెక్చరర్లే తప్ప, మనుష్యులు.. మమతలు.. జీవితపు విలువలు కనపడని ప్రపంచమిది. ఈ చదువు చాలా అవసరమే కానీ.. ఇందులో ఏదో లోపించిందమ్మా.. చాలా అసంతృప్తిగా ఉందమ్మా.."

"ఆశా.. అన్ని విషయాలూ అంత విషమంగా ఆలోచించకూడదమ్మా.. నీకు మంచి భవిష్యత్తునిచ్చే చదువుకోసం కాస్త శ్రమ పడక తప్పదు.. అయినా ఆ వత్తిళ్ళనుంచి కాస్త తేరుకుటావనే కాంచనాంటీ దగ్గరకు తీసుకువెళ్ళేది. ఇక హాయిగా పడుకో" దేవకి ఓదార్చింది. ఆశ నిద్రలోకి జారుకుంది.



దివాకర్ స్టేషన్కు కారు తీసుకువచ్చాడు. "బాగున్నారా దేవకిగారు..? చాలా ఏళ్ళయింది మిమ్మల్ని చూసి. ఇది ఆశ కదూ.. ఎప్పుడో రెండు మూడేళ్ళు వయసప్పుడు చూశాను. మా హిమజ కన్నా రెండేళ్ళు చిన్నదనుకుంటాను. బాగున్నావా తల్లీ.." అంటూ ఆశ చెయ్యి పట్టుకున్నాడు. ఆశకు కాస్త కొత్తగా అనిపించి సిగ్గుగా నవ్వింది. ఇరవై నిమిషాల్లో అందరూ ఇల్లు చేరారు.

గేటు దగ్గరే ఎదురు వచ్చిన కాంచన, దేవకిని వాటేసుకుని మౌనంగా రోదించింది. దేవకి అంతే. ఆమెను అల్లుకుపోయింది.

ఆశకి వాళ్ళ స్నేహం అపురూపంగా తోచింది. ఆ తరువాత కాంచన ఆశను దగ్గరకు తీసుకుంది. కాంచన స్పర్శ ఆశకు తన తల్లి స్పర్శలాగే తోచి, కాంచనపై మమకారం కలిగింది. కాంచన ఆశ చెయ్యి పట్టుకుని లోనికి నడిచింది.

హాలులో పెద్ద ఫోటో.. చిరునవ్వులు చిందిస్తూ, ఆశలు నింపుకున్న కళ్ళతో ఎంతో అందంగా ఉన్న ఓ ఇరవై ఏళ్ళ అమ్మాయి. పూలదండవేసి ఉంది. చూడగానే ఆశ కదిలిపోయింది.

"ఇదేనమ్మా మా హిమజ. అంతా సవ్యంగా ఉంటే ఈ పాటికి డాక్టర్లు ఉండేది. సరిగ్గా సంవత్సరం క్రితం ఈ రోజున దానిని నిశ్చయ తాంబూలాలు జరగవలసి ఉన్నది" కాంచన గొంతు పూడుకుపోయింది.

ఆశకి.. అమ్మ మరి అలా ఎందుకు చెప్పిందో అర్థం కాలేదు. ఏమీ అర్థంకాక దేవకి వైపు చూసింది. పైకి మాత్రం ఏమీ అడగలేదు. దేవకి "ఆశా.. నువ్వు ముందు స్నానం చేసి రామ్మా.. అన్నీ మాట్లాడుకుందాం" అన్నది.

అందరి స్నానాలు ఫలహారాలు ముగించారు. కాంచన ఆల్బమ్ తీసుకువచ్చింది. " మా ఒక్కగానొక్క కూతురు. మా ఆశలన్నీ దానిమీదే పెట్టుకుని బ్రతికాం. క్రితం సంవత్సరం, ఇదే రోజున దాని నిశ్చితార్థం జరగాల్సి ఉంది.. కాని అది మరి దేనికోసమో ఆశపడింది. మోసపోయింది.. తట్టుకోలేక ఆత్మహత్య చేసుకుంది.."

కాంచన మాటలు వింటుంటే ఆశకి దుఃఖం కలిగింది. ఆమె మనసు పరిపరివిధాలుగా పోతున్నది. ఆమెకు నితీన్ గుర్తుకువచ్చాడు. నితీన్ తనపై పెంచుకున్న మమకారం గుర్తుకు వచ్చింది. అటు చదువుపై దృష్టి మళ్ళించలేక.. ఇటు ప్రేమ విషయం తేల్చుకోలేక తానెంత సతమతమౌతుందో గుర్తుకు వచ్చింది. ఆ గోడల మీద ఉన్న చిత్రం హిమజదిగా కాక తానే అన్నట్లుగా తోచింది. అంతలోనే ఉలిక్కిపడి బాహ్యస్రపంచంలోకి వచ్చింది. దివాకర్ చెబుతున్న మాటలు వినసాగింది.

"ఇదివరకు ఉమ్మడి కుటుంబాలు. ఒక్కొక్కరికీ ఏడనిమిదిమంది పిల్లలు. ఒకరి ఆనందం అందరి ఆనందమై వేడుకగా ఉండేది. ఒకరి దుఃఖం అందరి నడుమ స్వాంతన పొందగలిగేది. కాని ఆశా! ఇప్పుడూ అమ్మా నాన్నా ఒకరిద్దరు పిల్లలే. వాళ్ళ బాగోగులు, వాళ్ళ చదువులు, వాళ్ళ ఉద్యోగాలు, వాళ్ళ భవిష్యత్తు, వాళ్ళ వివాహాలు సంక్షేమం ఇంతేకాదు, పిల్లలు ఎల్లకాలం మా దగ్గరే ఉండాలని మాకూ ఉంటుంది. కానీ ఇప్పుడు మారుతున్న ఆధునిక కాలంలో రకరకాల వైద్య, సాంకేతిక విద్యల తాపత్రయం భవిష్యత్తులో ఆ విద్యను పొందటం కోసం అంత సామర్థ్యం సంపాదించుకోవడం కోసం చిన్నప్పటినుంచే పేరున్న కార్పొరేట్ విద్యాసంస్థల్లో తల్లితండ్రులకు దూరంగా ఉంచాల్సి వస్తున్నది. ఇంతచేసి, ఇదంతా మీ భవిష్యత్తు కోసమే, మాకు మాత్రం ఎడబాట్లే మిగులుతాయి. ఆ తరువాత విద్యావకాశాలు వివాహాలు అంటూ ఏ దూర రాష్ట్రాలకో దేశాలకో మీ భవిష్యత్తును వెతుక్కుంటూ వెళ్ళిపోతారు. మీరు మాతో గడిపేది అతి తక్కువ అయినా మా ఆశలు, మా లోకం మీరే.. కానీ మీరు మాత్రం ప్రతి చిన్నదాన్ని 'బోరు' అంటారు. ప్రతి చిన్న విషయానికి విరక్తి పెంచుకుంటారు. ప్రతి చిన్న వైఫల్యాని భంగపాటును... చాలా విషమస్థితిలా తీసుకుంటారు. 'యూజ్ అండ్ త్రో' అన్నది ప్లాస్టిక్ వస్తువులకు మాత్రమేనమ్మా. మన జీవితాన్ని మనమే భరించలేక .. ఎదురీదలేక.. అంతం చేసుకోవడం కోసం కాదు. ఒకసారి కోల్పోతే మళ్ళీ పొందలేనిది జీవితం... తొందరపడి, ఏ మనస్తాపానికో పిల్లలు ఆత్మహత్యలు చేసుకోవడం.. కాలేజీ యాజమాన్యం ఓ రెండు లక్షలు కాంపన్యేషన్ ఇస్తే పోయిన ప్రాణాలు తిరిగి వస్తాయా...? ఎన్ని కోట్లీస్తే మా కడుపుకోత తీరుతుంది...?"

హిమజకి ఈత అంటే ఇష్టం. స్విమ్మింగ్ నేర్పాం. కంప్యూటర్లో ఐదారు కోర్సులు నేర్చుకుంది. టెన్సిస్ బాగా ఆడేది.. ఏది కావాలంటే అది అమర్చాము... బీటెక్ చదువుతానంటే హైదరాబాదులో మంచిపేరున్న కాలేజీలో చేర్పించాను. అద్భుతాల నిలయం హైదరాబాదులో ఏమీ జరిగిందో తెలియదుగాని... నా కూతురు కాలేజీ పై అంతస్థునుంచి దూకి ఆత్మహత్య చేసుకుంది..." బోరుమని ఏడ్చాడు దివాకర్.

"ఉరుకోండన్నయ్యా.. మీరు ధైర్యంగా ఉంటేనే కాంచన ధైర్యంగా ఉండగలుగుతుంది. ఈ తరం పిల్లలకు వాళ్ళకేం కావాలో వాళ్ళకే తెలియదు.. వాళ్ళకేం లేదో అదే భూతద్దంలో కనపడుతుందే తప్ప, ప్రతి చిన్నదానికీ విసుగూ విరక్తి పెంచుకుంటారు. ఆత్మహత్య

చేసుకోవాలనిపించేంత బలమైన కారణం ఒకటి ఉండచ్చు... కాని బ్రతికి చూపడానికి నూరు మార్గాలుంటాయి.. అవి మాత్రం కనపడవు. మీ బాధ నేను అర్థం చేసుకోగలను.. గుండె దిటవు చేసుకోండి.

మీరిద్దరూ కాస్త ఊరట పొందుతారనే పనిగట్టుకుని ఆశను తీసుకువచ్చాను. నేను హిమజను తెచ్చివ్వలేనుగాని.. హిమజను ఆశలో చూసుకొమ్మని మాత్రం చెప్పగలను."

"అమ్మా దేవకీ.. నిజంగానే ఆశను చూడగానే నాకు హిమజే బ్రతికి వచ్చిందా అన్నట్లునిపించింది... లే కాంచనా.. నువ్వలా ఏడుస్తూ కూర్చుంటే ఆశ బెదిరిపోతున్నది. లే.. లేచి దానికేం కావాలో చూడు. ఇలారా ఆశా.. ఐస్క్రీం తింటావా.. బేకరీకి వెళదామా..?" దివాకర్ కాంచనని ఓదారుస్తూ ఆశను చేరిక చేసుకుంటూ... ఈ ప్రపంచంలో పడడానికి ప్రయత్నించాడు.

ఆశ ఇల్లంతా కలియదిరిగింది. ఎటు చూసినా హిమజ ఫోటోలే.. హిమజ పుస్తకాల అర. బట్టల అరలు చూస్తూ కన్నకూతురి మరణం వారినెంత కుంగదీసిందో.. ఏం చెప్పి వారిని ఓదార్చగలం.. అనిపించింది. ఇంతలా ప్రేమించే తల్లిదండ్రులను వదిలి హిమజ అలాంటిపనికి ఒదిగట్టింది అనిపించింది. అంతలోనే ఉలిక్కిపడింది.

రెండు రోజులు అక్కడ గడిపాక ఆశ వాళ్ళను అసలు వదలలేకపోయింది. "రెండు రోజులు సెలవులు దొరికినా మా దగ్గరకు రావాలి సుమా.." అంటూ కాంచన మాట తీసుకుంది. ఆశకు రెండు జతల బట్టలు, కొన్ని సీడీలు కానుకగా ఇచ్చారు. వారి వద్ద వీడ్కోలు తీసుకుంటూంటే.. ఆశకు, దేవకీకి గుండె బరువెక్కిపోయింది.



ఆశకోసం గుమ్మంలో నుంచుని తండ్రి రామం, తమ్ముడు అభిషేక్ ఎదురుచూస్తున్నారు.

"ఏంటా, ఇలా చిక్కిపోయావు..?" దగ్గరకు తీసుకున్నాడు రామం. కళ్ళు చమరాయి ఆశకు.

"అదెప్పుడు చిక్కాలి నాన్నా.. ఇంకో నాలుగు కేజీలు పెరిగింది కూడాను.." అభిషేక్ అన్నాడు.

"ఒరే, రాగానే నాతో తన్నించుకోకు." తమ్ముడి వంక మురిపెంగా చూసుకుంటూ అన్నది ఆశ.

తండ్రి పరామర్శ.. తమ్ముడి కబుర్లు.. తల్లితో మురిపాలు.. సమయం తెలియలేదు ఆశకు. మధ్యాహ్నం అయ్యేసరికి దేవకీ ఇల్లు సర్దడం మొదలుపెట్టింది. అటకపై నుంచి పెట్టెలన్నీ దింపించింది.

"ఎందుకమ్మా.. ఆ పెట్టెలన్నీ దింపిస్తున్నావు..?" అడిగింది ఆశ,

"ఊరికే సరదాగా.. మీ చిన్నప్పటి బట్టలు.. బొమ్మలు పుస్తకాలు చూపించమని అభిషేక్ రోజూ గొడవ చేస్తున్నాడు. నీవు వచ్చాక చూపుతానన్నాను"

"నిజంగా మా చిన్నప్పటి బట్టలు బొమ్మలు ఇప్పటికీ ఉన్నాయా..?" అంటూ ఆశా అభిషేక్ కేరింతలు కొడుతూ అమ్మకు సాయంచేసారు. ప్రతీ మనిషికీ చాలా ఇష్టమైన దశ బాల్యం.. దాన్ని నెమరేసుకోవడంలో దొరికిన ఆనందం చెప్పనలవికానిది.

రామం... "ఇదిగో ఆశా! ఇది చూడు. నీ చిన్నప్పటి పుస్తకాల పెట్టె. ఎదురింటి ఆశోక్ కి ఉందని.. నాకెందుకు కొనవని మారాం చేసి కొనిపించుకున్నావు.. దీనితోనే ఐదో తరగతి వరకు బడికెళ్ళావు.." ఆశ ఆప్యాయంగా తాకింది ఆ పెట్టెను.

"ఇదిగోమ్మా నీ బుల్లి బుల్లి మువ్వల కాలి పట్టాలు.. బీరువాలో భద్రంగా దాచాను చూడు" చిన్న చెక్కపెట్టె తీసి చూపించింది దేవకీ.

"ఇదిగోరా అభిషేక్ నీ చిన్న చిన్న ఉంగరాలు, మొలతాడూనూ.." అభిషేక్ మురిసిపోయాడు.

"ఇప్పుడు.. సగం చేతికి కూడా పట్టవమ్మా.." అంటూ నవ్వాడు వాటిని చూసి మురిసిపోతూ

"అశా! ఈ పెట్టెనిండా చూడు నీ బొమ్మలు. చిన్నప్పుడు ఇవన్నీ పేర్చుకుని ఉత్తుత్తి అన్నాలు వండి అందరికీ పెట్టేదానివి" దేవకి చూపగానే,

"మరి నాకు పెట్టేదా?!" అభిషేక్ అడిగాడు.

"అప్పటికింకా నీవు పుట్టనే లేదులేరా.. నీకు దానికి ఆరేళ్ళు ఎడం కదరా"

"ఇవిగో మీ ప్రోగ్రెస్ కార్డులు.. రామం ఓ పైలు తీశాడు."

"ఏదేదీ చూడనీ.." అభిషేక్ లాక్కోబోయాడు.

"ఊహ.. నేనివ్వను.." అన్నది ఆశ.

"ఏం బండారం బయటపడుతుందనా?!".. గేలిచేశాడు అభిషేక్.

"ఒరే ఆ మాటలెందుకు.. అది మొదటినుంచి మంచి మార్కులే తెచ్చుకునేది. పైగా స్కూల్లో ఏ పోటీపెట్టినా, ఫస్టో సెకండ్ మాత్రం తప్పక గెల్చుకునేది" తండ్రి తన ప్రతిభ గురించి అంత గర్వంగా చెబుతుంటే.. ఆశకు చాలా సంతోషంగా అనిపించింది.

"ఇదిగో అభిషేక్ నీ పాట్టిలాగు, పూల చొక్కా.. ఆశ వెక్కిరిస్తూ చూపింది."

"ఈ కుచ్చుల గౌను నీ మొదటి పుట్టిన రోజుది.. ఈ పట్టుపావడ అభిషేక్ పుట్టాక కొన్నది.." దేవకి చూపింది. ఓ పది పదికొండు అందమైన ఖరీదైన ఆశ దుస్తులు చూసి మురిసిపోయింది

"హోయ్.. ఎంత బాగున్నాయి చిన్ని చిన్ని గొన్న.. అమ్మ ఇవినాకివ్వనా..? ఇవన్నీ మా స్నేహితులకు చూపుతాను.." ఆశ గంతులేసింది.

"అప్పుడే ఏమైంది.. ఉండు మరి.. ఇదిగో మీ ప్రతి పుట్టినరోజుకి నిన్ను, తమ్ముడ్ని తీయించిన ఫోటోలు. ఇది నిన్నెత్తుకుని ప్రసాద్ మామయ్య పెరట్లో కొబ్బరిచెట్టు కింద దిగిన ఫోటో.. ఇది నీ పూలజడ ఫోటో.."

"అబ్బి ఎంత బాగున్నాయో.. నాకు నేనే ముద్దొస్తున్నాను. నువ్వు భలే దాచవమ్మా.. ఇవన్నీ.. అమ్మా.. మా ఫోటోలో నీకేంటి గుండుంది..?" నవ్వింది ఆశ.

"నీ చిన్నప్పుడు నీకు బాగా జబ్బు చేస్తే.. తిరుపతికొండ కాలినడకన ఎక్కి, తలనీలాలు సమర్పిస్తానని మొక్కుకుంది. అప్పటి ఫోటో అది. నిన్నపలు నేలన నడవనిచ్చేదా.. మీ అమ్మా.. ఎంత అపురూపమో నీవంటే."

"ఇక్కడ నేనొకడ్ని ఉన్నానమ్మా.." అభిషేక్ అన్నాడు.

"నీవైతే అమ్మకూచివని అందరికీ తెలుసులే.." ఆశ వెక్కిరించింది.

"ఇది చూసావా.. నీవు సంగీతం నేర్చుకుంటానని పట్టుపడితే కొన్న శృతిపెట్టె - ఆ తరువాత నెలరోజులకే మాష్టారు ఇటువస్తే అటుపారిపోయేదానివనుకో.." రామం అనగానే ఆశ పకపకా నవ్వింది.

"నీవు.. నా స్నేహితులంతా చేరారని పట్టుబట్టి ఏడ్చి గొడవచేసి.. స్పోకెన్ ఇంగ్లీష్ కోర్స్ లో చేరావు.. ఈ కట్టంతా ఆ పుస్తకాలే. మూడువేలు అడ్వాన్స్ ఇచ్చి ముచ్చటగా పదిరోజులు కూడా వెళ్ళకుండా మధ్యలో ఆపేసావు" ఆశ మూతి ముడుచుకుని నవ్వింది.

"వద్దు.. వద్దమ్మా అంటే వినకుండా నీవు ఎక్స్ కర్నల్ కి వెళ్ళావు గుర్తుందా?! ఆ ఫోటో ఆల్బమ్ ఇదిగో.. ఖరీదైన వాచి పారేసుకుని వచ్చావు కూడా.." దేవకి చూపింది.. అవన్నీ చూస్తూ ఆశ మరో లోకంలోకి వెళ్ళింది.

తామే ప్రపంచంగా బ్రతుకుతున్న తల్లిదండ్రుల మాటలకు చేతలకూ.. తాను చేసిన ఆలోచనలకూ పొంత కుదరక ఆశ మనసు పరిపరివిధాలుగా ఆలోచనలు చేసింది.. "ఇదిగో అశా.. నీ ఫంక్షన్ లో అమ్మమ్మ హారతిస్తున్న ఫోటో.. మామయ్య, అత్తయ్య, అమ్మమ్మ, తాతయ్య.. పిన్ని బాబాయిలతో నీ ఫోటోలు" దేవకి చూపింది.

ఆ ఫోటో చూసి అమ్మమ్మ గుర్తుకు వచ్చి కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి ఆశకు. తాను చాలా గొప్పదాన్నవుతానని అమ్మమ్మకెంతో నమ్మకం.

"ఈ గ్రీటింగ్స్ చూశావా.. నీవు రంగు రంగు కాయితాలతో చేశావు. పెయింట్ చేశావు." రామం చూపాడు.. "ఇదిగోరా.. నీ మార్చుల్ డబ్బా. ఆశా ఇవి నీ గవ్వలు.. ఆల్బులు పూసల డబ్బా."

ఆశ మనస్సు ఆర్థమై గుండెలోంచి దుఃఖం తన్నుకువచ్చింది. తన గొన్న.. సర్టిఫికేట్స్.. ఫోటోలు.. కొన్ని తీసిపెట్టుకుంది స్నేహితులకి చూపాలని.

"అక్కా.. ఇది నీ వంతు. నాన్న ఫ్యామిలీపిక్ ఐస్క్రీం తెచ్చి ఫ్రీజ్లో పెట్టారు." అభిషేక్ అందరికీ ఐస్క్రీం అందించాడు.

"చాలా బాగుందిరా.." ఆశ అన్నది.. "నీకోసం 'సర్ప్రైజ్ గిఫ్ట్.' నాన్న నీకోసం రెండు జీన్స్ టీషర్స్ తెచ్చారు.." అభిషేక్ చెప్పేశాడు.

"నిజమా.. ఏవి చూపించు...? చూపించు.." ఆశ గొడవ పెట్టింది.

"మొన్న నాన్నగారికి బోనస్ వచ్చిందమ్మా. దానితో అందరికీ బట్టలు తీశాం.. నీకు మాత్రం పగడాల సెట్ చేయించాను.."

"అబ్బా.. నాకేం నగలంటే ఆసక్తి లేదమ్మా.."

"పోనీలేమ్మా.. ఎప్పుడైనా పెట్టుకోవాల్సివస్తుందని చేయించాను.." దేవకి సోఫాలో ఆశ ప్రక్కనే కూర్చుంది. ఆశ చేతిని తన చేతిలోకి తీసుకుంటూ...

"ఇంతకీ ఆశా... అసలు నీకేదంటే ఆసక్తి చెప్పు.." లాలనగా అడిగింది.

"ఏదీ లేదమ్మా.. అసలు ఈ చదువులూ టెన్షన్ మధ్య ఆసక్తులు, హాబీస్ ఏవీ ఉండడం లేదు.. ఎక్కడో ఏదో సంఘర్షణ.. ఏదో కావాలనిపిస్తుంది ఏమీ కావాలో స్పష్టంగా తెలియదు.. ఈ చదువు ఈ ఇరుకు జీవితం వద్దనిపిస్తుంది కాని చదువుకోక తప్పదు.. అమ్మా! ఫిజిక్స్ చాలా టఫ్గా ఉంది. మా లెక్చరర్స్ చాలా అవమానంగా నిందిస్తున్నారు. ఫెయిల్ అవుతానేమోనని భయంగా ఉంది.. నేను ఫెయిల్ అయితే.. నా మీద ఇంత నమ్మకం పెంచుకున్న నాన్నకూ నీకూ ముఖం ఎలా చూపించను?" బయట పడిపోయినట్లుగా ఆశ వెక్కె వెక్కె ఏడ్చింది. ఆశకింకా నితన్ స్నేహం గురించి కూడా చెప్పాలని ఉంది.. కాని చెప్పలేకపోయింది.

దేవకి ఆశను దగ్గరకు తీసుకుని ఓదార్చింది. "ఆశా.. అసలు ఫెయిలవుతానన్న శంకను వదిలిపెట్టు.. పాస్ అవడానికి ప్రయత్నాలు ప్రారంభించు. అప్పటికీ... ఫెయిలయ్యావనుకో.. మరేం నష్టంలేదు. చదువులో ఓ సంవత్సరం వెనకబడినంత మాత్రాన జీవితాన్నే కోల్పోతామా. జీవితం చాలా విలువైనదమ్మా. నీ జీవితం నీవు ముగించుకోవాలనుకోవడం చాలా స్వార్థం.. పిరికితనం.. నీ జీవితమంటే.. మా జీవితాలు కూడా. నీకేం తక్కువ చేశామని నీకు విరక్తి కలగాలి." ఆవేదనగా నిలదీసింది దేవకి.

"నీకు ఏదైనా అయితే.. మేం కూడా విగతజీవులమౌతాం.. ప్రాణాలున్న శవాలమౌతాం. కాంచనా దివాకర్లలా అనుక్షణం కుళ్ళి కుళ్ళి ఏడుస్తూ ఛస్తూ బ్రతుకుతాం.." దేవకి ఏడుస్తూ.. అరుస్తూ కళ్ళు తిరిగిపడిపోయింది.

"అమ్మా.. అమ్మా.. కళ్ళు తెరువమ్మా.." ఆశ భయపడిపోయి అరవసాగింది. రామం అభిషేక్ పరుగున వచ్చి దేవకి ముఖాన నీళ్ళు చల్లారు. ఆమె కాస్త తేరుకుంది అభిషేక్... పాలు వేడిచేసి తీసుకువస్తానని వంటింట్లోకి వెళ్ళాడు.

దేవకి పూర్తిగా స్పృహలోకి వచ్చిందిగానీ నీరసంతో కళ్ళు మూసుకుని పడుకుండిపోయింది. ఆశకు మాత్రం కంగారు తగ్గలేదు. వెక్కిళ్ళుపెడుతూ ఏడుస్తూనే ఉంది.

"అమ్మా.. నిన్ను చాలా బాధపెట్టానమ్మా.. లేమ్మా లేచి మాట్లాడు.." అన్నది

"నాన్నా అమ్మకేం కాదుగా.." భయంగా అడిగింది.

"ఏమీ అవదమ్మా.. కంగారుపడకు నీ గురించి విపరీతంగా ఆలోచించి.. ఆలోచించి సామ్మసిల్లిపోయింది.." రామం ఆశను ఓదార్చాడు. కాసేపటికి దేవకి కాస్త స్థిమిత పడి లేచి ఆశను తన ఒళ్ళో పడుకోపెట్టుకుంది.

"ఏరా ఆశా అమ్మకి కాస్త కళ్ళు తిరిగిపడిపోతేనే తట్టుకోలేకపోతున్నావే. మరి నీవు ఆత్మహత్య చేసుకుంటే మేమేమయిపోవాలమ్మా నీ పుస్తకాలలో నీ చేతినాతతో ఈ అసంపూర్ణ ఉత్తరం నీ స్నేహితురాలు ఉష వాళ్ళ నాన్నగారితో మాకు పంపి మీ అమ్మను రప్పించింది కాబట్టి సరిపోయింది. లేకుంటే నీ ఆలోచనలు ఎంత దూరం వెళ్ళిపోయేయో..?" రామం గద్గదంగా అడిగాడు.

తన అంతరంగం తేటతెల్లమయిందని తెలిసి ఆశ అపరాధిలా తలవంచుకుని దుఃఖించింది.

"లేదు నాన్న.. ఓ ప్రక్కన భయపెడుతున్న చదువు మరో ప్రక్క నన్ను ఇష్టపడుతున్నానంటున్న నితిన్ స్నేహం. మరోప్రక్క నన్ను దెబ్బతీస్తున్న తెలియని న్యూనతాభావం నన్ను ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి నాన్నా, అమ్మా, నాన్న, తమ్ముడికి దూరంగా టీవీలు, ఆటలు, సినిమాలు, ఇంటర్నెట్ స్నేహాలు వీటన్నింటికీ దూరంగా అన్నింటినీ ఒదులుకుని జైలులాంటి హాస్టల్లో ఉంటూ తప్పనిసరి తద్దినంలా చదువు చదువు అంటూ నా స్వేచ్ఛను కోల్పోవడం నాకిష్టంలేదు. వెనక్కి వడ్డామంటే మీరు మీ ఆశలు ముందుకు వెళదామంటే చదువు చదువు మార్కులు గ్రేడ్లు 'పైషర్' 'పైషర్' వీటన్నింటి మధ్య నాకు జీవితం ఉక్కిరి బిక్కిరిగా ఉంది నాన్నా. ఇవాళ ఇవన్నీ మీతో పంచుకుంటుంటే ఎంత హాయిగా ఉందో.." రామం ఒళ్ళో తలపెట్టుకుని ఏడ్చింది ఆశ. రామం ఓదార్చుగా ఆశ తల నిమిరాడు.

"కానీ తొందరపడి నేను ఆత్మహత్య చేసుకుని ఉంటే హిమజా వాళ్ళ అమ్మానాన్నల్లా మీరెంత కుంగిపోయేవారో నాకర్థమౌతుందమ్మా."

"ఆశా. నీకేదైనా అయితే నే బ్రతుకులేనమ్మా" ఆశను పట్టుకుని బావురుమంది దేవకి.

"లేదమ్మా లేదు. నాకేం కాదు నేను నీ ఆశను. అందుకేగా. ఈ ఇంట్లో నీవు దాచి ఉంచిన నా ప్రతీ జ్ఞాపకాన్ని నాకు చూపావు. నాకేమైనా అయితే మీరంతా ఇవన్నీ ముందుపెట్టుకుని ఎంత కుంగిపోయేవారో తెలియజెప్పారు. నేను లేని భవిష్యత్తును మీరు కలనైనా ఊహించలేదని నాకర్థమైంది. నా గురించి నా భవిష్యత్తు గురించి మీరు పడుతున్న తాపత్రయం ముందు నా భయాలు ఎంత అల్పమైనవో నాకర్థమైంది. నాకేదైనా చిన్న ఆపదవస్తే. నావాళ్ళెంత తల్లడిల్లుతారో తెలిసింది. నా ప్రతీ అడుగులో నా తల్లితండ్రులు, తమ్ముడు నా స్నేహితులు అండగా ఉంటారన్న నమ్మకం కలిగిందమ్మా." నిశ్చింతంగా ఆశ మరో రెండు రోజులు తనవారి మధ్య గడిపింది. ఆ రోజు తనను రైలెక్కించడానికి వచ్చిన తలిదండ్రులతో అన్నది.

"అమ్మా ఉషకి వెంటనే కృతజ్ఞతలు చెప్పాలమ్మా.. నా జీవితం నాకిప్పుడు కొత్తగా ఎంతో విలువైనదిగా తోస్తున్నది. ఉత్సాహంగా జీవించాలన్న ఆశ పెరుగుతున్నది. అమ్మా నాన్నా నాకింత నమ్మకాన్నిచ్చారు. మీకు చాలా కృతజ్ఞతలు ఇంకెప్పుడూ పిచ్చి ఆలోచనలు చెయ్యను. మీరింక ధైర్యంగా నిశ్చింతగా ఉండండి. మీ దగ్గర్నుంచి నేను కొండంత ఆత్మవిశ్వాసాన్ని ప్రోది చేసుకుని వెళుతున్నాను. భవిష్యత్తుల్లోకి దూసుకుపోతాను." రైలు కదులుతుండగా ఆశ అన్నది. దేవకి రామం నిశ్చింతగా చేతులూపారు. ఆశల పల్లకిలో ఆశ ముందుకు సాగింది.



రచయిత్రి, ఖమ్మం జిల్లా టేకులపల్లి మండలంలో ముత్యాలంపాడు గ్రామం లోని ఉన్నత పాఠశాలలో ఆంగ్ల ఉపాధ్యాయినిగా ఉద్యోగం చేస్తున్నారు.

అవనిలో సగం

-వచ్చేర్వ.పి

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లో ఎంట్రీస్ ఉత్తమ కథ)

‘ఆనందాశ్రమం’..గేటు ముందు చిన్న బోర్డు.. కనిపించిందాయనకు.

తెల్లని లాల్మీ, పైజమా ధరించిన ఆయన వయసు యాభై ఐదువరకు ఉండొచ్చు....

గేటు తియ్యగానే చిన్న చిన్న పూల మొక్కలు చిట్టి తలలు ఊపుతూ ఆయనకు స్వాగతం పలికాయి.

ఆశ్రమం కడిగిన ముత్యంలా ఉంది. ఆశ్రమంలో ఎంతో చక్కగా రంగవల్లికలు తీర్చిదిద్దారు.

ఏ కళాకారుడు ఎంత అందంగా కుంచె విదిలిస్తే అంత అందమైన చిత్రపటం అవుతుంది..!

లోపల అన్నీ పాకలే ఒక్కో పాకకి ఒక్కో పేరు... కస్తూరిబా, దుర్గాబాయ్ దేశ్‌ముఖ్, బాపూజీ, నెహూజీ... దేవాలయం... అన్న బోర్డున్న పాకలోపల దేవుళ్ళ పటాలు.. అన్నీ రకకాల లేసులతో అల్లినవి.

ఆశ్రమం వెనుకనున్న ఖాళీ స్థలంలో చిన్న చిన్న మడులు... కొత్తిమీర మెంతికూర, బెండ టమేటోలాంటి మొక్కలు, ఒకవంక పాదులు చిన్నచిన్న పిందెలతో...

అక్కడున్న పండు తమలపాకుల్లాంటి వుద్ధలను చూస్తే ఆయనకు కళ్ళు చెమర్చాయి. వాళ్ళెవరి మొహాల్లోనూ అసంతృప్తి కనిపించలేదాయనకు.

వుద్ధలకి పసివాళ్ళకి గల అనుబంధాన్ని ఎన్నిరోజులు ఎంత నిశితంగా పరిశీలించిందో గాని నిర్వాహకురాలు... బాలవిహార్ కూడా ఏర్పాటు చేసినట్లుంది. బాలమందిరంలో తల్లితండ్రులు తీసుకెళ్ళేందుకు వచ్చేలోగా వెళ్ళేందుకు సన్నాహంలా ఆటబొమ్మల్ని సర్దుతున్న వుద్ధలు...ఇంకా కథలు చెప్పుకుంటున్న పిల్లలు.. అదో ప్రపంచం.

బాలమందిరంలో అన్నీచెట్లు.. జంతువులు... పువ్వులు.. అక్షరమాల.. పసిపిల్లల చిత్రపటాలు...

వచ్చిన ఆ వ్యక్తిని అక్కడివాళ్ళెవరూ గుర్తించనట్టే పెద్దాపిన్నా ఆటపాటల్లో నిమగ్నమయిపోయారు.

ఏడాది బాబు ఒక వుద్ధురాలి వీపు మీదకెక్కి గుర్రంలా ఊగుతున్నాడు. మరోపాప అమ్మమ్మ జుట్టు పాయలుగా చేసి జడలు వేస్తోంది. మరోబాబు తాతగారి మీసాలతో ఆడుకుంటున్నాడు. మరో మామ్మగారు పాపాయికి గోరుముద్దలు తినిపిస్తోంది. ఇంకో పాప తాతకి కథ చెపుతోంది వచ్చీరాని ముద్దుమాటలతో.

స్వర్గం అంటే అక్కడే ఉందా అనిపించింది... ఆయనకు..

అసలు వాళ్ళు వేరు వేరు కుటుంబాలవాళ్ళు అంటే నమ్మేలా లేదు.

బాలల ప్రపంచం - వుద్ధులు కూడా బాలలైన ప్రపంచం - అటువంటి ప్రపంచంలో ప్రేమాభిమానాల మధ్య తమ పిల్లలను నిశ్చింతగా వదిలి ఏ తల్లిదండ్రీ అయినా ఆఫీసుల్లో చీకూ చింతాలేకుండా ఉద్యోగం చేసుకోగలరు. అక్కడ ఏవీ నియమాలున్నట్టు లేవు. నిబంధనలు కనిపించడం లేదు. బాధింపులు, సాధింపులు అసలే ఉన్నట్టు లేవు. ఒదిగి ఒదిగి బ్రతకాల్సిన బ్రతుకు భయం లేదు. ఇతరుల

మీద ఆధారపడి బ్రతుకుతున్నామని సిగ్గుపడి అవకాశం లేదు. 'వంటశాల' - అన్న బోర్డున్న పాకలో.. ఇద్దరు వృద్ధస్త్రీలు దగ్గరుండి మరీ వంట చేయిస్తున్నారు. ఎక్కడ ఎవరూ ఎవరికీ పనిచెప్పి చేయించే అవసరం కనిపించడంలేదు.

'ఎవరు కావాలి సార్?' ముద్దుగుమ్మలా ఉన్న ఓ యువతి పలకరించింది ఆయనను..

ఆ పిల్లకి ఇరవైనాలుగేళ్ళుంటాయి. బొద్దుగా కళగల ముఖం. ఏదైనా అడిగితే కాదనలేరు అన్నట్టుంది ఆ ముఖం చూస్తే.

ఆయన కాస్త తడబడుతూ.. "ఇది ఆనందాశ్రమమే కదమ్మా?" అన్నాడు... వచ్చేముందు వాకిట్లో పేరు చూసినా ఆ యువతి తియ్యగా నవ్వింది. ఆమెకు ఇది అలవాటే.. తమ వాళ్ళను అక్కడ చేర్చేందుకు ఎందరో మొహమాటపడుతూ వస్తుంటారు. ఆశ్రమాన్ని పరిశీలించాక కాస్త తృప్తిగా వెళ్ళి తమకు బరువుగా ఉన్న తల్లితో తండ్రితో అక్కడ చేర్చివెళుతుంటారు. లేదా కొందరు పెద్దలు తమంత తామే అక్కడకి వచ్చి ఆశ్రమంలో చేరిపోతుంటారు. ఆమె ఎవరినీ ఇబ్బందికరమైన ప్రశ్నలు వెయ్యదు. వాళ్ళు చెప్పేది మాత్రం శ్రద్ధగా వింటుంది.

"ఎవరు గగనా వచ్చింది?" - మరో యువతి 'ఆఫీసు' అన్న బోర్డు ఉన్న పాకలోంచి బయటికి వచ్చి ఆయనకు నమస్కరించింది.

ఆయన అలా రెప్ప వెయ్యకుండా చూస్తూ ఉండిపోయాడు ఆమెను. ధవళ వస్త్రాలలో దివినుంచి దిగి వచ్చిన శాంతి దూతలా ఉందామె. ఆమె కళ్ళలో చిత్రమైన కాంతి.

"అదే అడుగుతున్నాను అవని అక్కా! రమణమ్మగారు వచ్చి ఎవరో ఒకాయన ఆశ్రమమంతా కలియతిరుగుతున్నారని చెపితే ఇటు వచ్చాను. "

అంటే వీళ్ళిద్దరూ అక్కా చెల్లెళ్ళన్నమాట.... ఒకమ్మాయి పేరు గగన అని రెండో అమ్మాయి పేరు అవని అని అర్థమయింది ఆయనకు. నిజమే ... ఇటువంటి పెద్దల ఆశ్రమాన్ని నిర్వహించాలంటే అన్నింటికంటే ముందు కావలసినవి భూదేవికున్నంత సహనం.. ఆకాశానికున్నంత విశాల హృదయం...

"నమస్కారమండీ! లోపలికి రండి." అవని ఆయనను ఆఫీసులోపలికి ఆహ్వానించింది.

"నా పేరు ప్రతాప్ చంద్ర.. మీరు ఆశ్రమాన్ని బాగానే నిర్వహిస్తున్నట్టుందే?" అంటున్న ఆయన మాట పూర్తి కాకుండానే సుడిగాలిలా లోపలికి ప్రవేశించాడొక యువకుడు.

"మీరు చేస్తున్న పని ఏమీ బాగా లేదని మిమ్మల్ని మరోసారి హెచ్చరిస్తున్నాను."- అతని మొహం ఎర్రగా ఉంది కోపంలో.

"థాంక్యూ!" అతని మాటలకెలాంటి వ్యాఖ్యానం చెయ్యకుండా అవని చెప్పిన సమాధానం విని విస్తుపోయి చూసాడాయన.

"తల్లితండ్రుల్ని వాళ్ళ బిడ్డలనుండి వేరు చేసి ఇలాంటి ఆశ్రమాన్ని ఏర్పాటు చెయ్యడంపట్ల మీ సంజాయిషీ ఏమిటి?" - అచ్చం పత్రికా విలేఖరిలా ప్రశ్న సంధించాడు.

"సార్... ఇతను అభయ్ అని.. "

"నా పరిచయం అవసరం లేదు. ఆయన ఎవరైనాగాని ప్రస్తుతం మీ ఆశ్రమాన్ని సందర్శించేందుకు వచ్చారు. అవునా? ఈ ఆశ్రమాన్ని ఈ అవని అనే వ్యక్తి ఎన్నాళ్ళో నడపలేదని గుర్తుంచుకుని మరీ చేరడం మంచిది సార్.."

"ఎందుకని బాబూ?" ప్రతాప్ చంద్రగారి ముఖంలో ఆశ్చర్యం లేదు ఈసారి.

"మొదటిది ఈవిడకేదో కాస్త ఆవేశం, పట్టుదల, పిసరంత ప్రజాభిమానం తప్ప ఆర్థిక బలం లేదు. "

"ఒక మంచి పనిచేసేందుకు ఎక్కువ క్వాలిఫికేషన్లు అవసరం లేదనుకుంటాను."

"కానీ ధనమూలమిదం జగత్ అన్నారు కదండీ!"

"ఒక పనికి శ్రీకారం చుడితే వనరులు వాటంతట అవే సమకూరుతాయి బాబూ! అన్నీ మొదట్లోనే అమరవుకదా!" ఆయన మాటలకు అవని చప్పట్లు కొట్టింది.

హమ్మయ్య ఇన్నాళ్ళకీ నన్ను సపోర్టు చేసే మనిషి దొరికారు. చాలు ఇక ఈ ప్రపంచాన్ని దున్నేయగలను.

"నేను చెప్పేది ఈవిడ చేస్తున్న పనిలో ఎన్నో కుటుంబాల వ్యధ ఉంది. దానివల్ల చాలా గొడవలు రావంటారా?" ఆవేశంగా అన్నాడు అభయ్.

"కావొచ్చు బాబూ కానీ, ఈ శ్రమంలో చేరమని వీళ్ళు ఎవరినీ బలవంతం చేస్తున్నట్టు అనిపించడం లేదు. బాధార్తులకు నేనున్నానని చేయూతనిస్తోంది. ఏదారి లేనివాళ్ళు స్వచ్ఛందంగా వచ్చి చేరుతున్నారు. అదీగాక కాటికి కాళ్ళు చాచుకున్నవాళ్ళు. ఎవరికీ అక్కర్లేదన్న వాళ్ళను నాకు కావాలి అంటోంది ఆశ్రమం. నేను ఊహించినది నిజమేనా?"

ఆశ్రమం గురించి యన తెలిసినట్టే మాట్లాడుతుంటే ఈసారి అవని, గగన అవాక్కయ్యారు.

"అక్కడే నా పాయింట్ ఉంది. ఏదో వీళ్ళని పోషించడం వరకే అయితే ఫరవాలేదు కానీ ఇక్కడి వృద్ధులు ఖాళీగా కూర్చునేవాళ్ళు ఖాడే. ఏదో రకంగా వారిద్వారా సంపాదన జరుగుతోంది. అది ఆశించి సంఘసేవ అనే ముసుగులో జరుగుతున్న వ్యాపారం ఇది"

"వ్యాపారమా?" ఆయన ముఖంలో రంగులు మారాయి.

"మరి ఈ ఆనందాశ్రమం ఎలా నడుస్తుందనుకున్నారు? ప్రతి ఒక్కరూ ఏదో ఒక పనిచేసి సంపాదనకు మార్గాలు వేస్తున్నారు. మీరే చూస్తున్నారుగా.. పేరుకే ఇది వృద్ధాశ్రమం. కాని యువతకంటే చురుగ్గా పని చేస్తున్నారు ఇక్కడి ముసలివాళ్ళంతా.."

ఆ యువకుడు మళ్ళీ గొంతు సవరించుకున్నాడు.

"ఈ ఆశ్రమం మొదలుపెట్టి ఆరునెలలు కాలేదు.. ఎంతమంది ఉన్నారో చూసారా? చదువురాని వాళ్ళు తోటపని చేసి కూరగాయలు పండిస్తున్నారు. దానివల్ల ఆదాయం వస్తోంది. బాలమందిరంలో పిల్లల్ని ఆడిస్తున్నవాళ్ళు ఈ వృద్ధులేగా. దానివల్ల ఎంత ఆదాయం వస్తోందో అడగండి. ఇక అవని.... వీళ్ళ చెల్లెలు గగన ఒక పత్రికను స్వంతంగా నడపాలనుకుంటున్నారు... అదీ ఈ వృద్ధుల ఆధారంతోనే.... వీళ్ళ అనుభవాలను డబ్బు చేసుకోవడం కాదా? ఏదో వీళ్ళకి వండిపెట్టేందుకు, మంచాన పడితే చేసేందుకు ఇద్దరు పనివాళ్ళు తప్పమరి ఖర్చేముంది? ఈ అవని గారిని సంజాయిషీ అడిగితే ఏం చెప్పగలదు? "

గర్వంగా తల ఎగరేసాడు అభయ్. పచ్చని అతని మొహం మరింత ప్రకాశవంతం కావడం గమనించారు ప్రతాప్ చంద్రగారు.

"నువ్వు ఏ భావంతో చెప్పినా నాకు చాలా విషయాలు తెలిసాయి బాబూ! చాలా సంతోషం. ఈ ఆశ్రమం నడిపించేందుకు ఇందులో వాళ్ళే కష్టపడుతున్నారని వింటుంటే నాకెంతో ముచ్చటవేస్తోంది. నేనూ ఇలాంటి ఆశ్రమం నడపాలనుకుని మొదలు పెట్టి నాకు దొరికినవాళ్ళంతా స్వార్థపరులు కావడంతో.. మధ్యలో వదిలేసాను... ఇక్కడ ఓ ఆశ్రమాన్ని ఇద్దరు అక్కా చెల్లెళ్ళు నడుపుతున్నారని విని.... నాకున్న సహజ కుతూహలంకొద్దీ ఎదెలా వుందో చూద్దామని వచ్చాను. కానీ ఇదంతా చూస్తుంటే.... ఇది ఏదో చిన్న ఆశ్రమంలా లేదు. ఒక పవిత్ర కుటీరంలా ఉంది. అనుభవాలతో తల నెరసినవాళ్ళంతా తమ అనుభవాలను పత్రిక ద్వారా ప్రజలకు పంచుతామంటే ఈ సమాజం అభ్యంతరం ఏమిటి చెప్పు? "

"కొడుకుల దగ్గర తమ అంతిమ జీవితం గడపాల్సిన వృద్ధులు ఇక్కడ చేరుతుంటే కుటుంబాల పరువు ప్రతిష్టలు బజారుపాలు కావంటారా?"

అభయ్ ముఖంలో ప్రశ్నార్థకం.. ఓడిపోకూడదన్న పట్టుదల కనిపిస్తున్నాయి.

"తల్లిదండ్రుల్ని బానిసలుగా, పనికిమాలిన వాళ్ళుగా చూడడం, తమ రక్తమాంసాలు వెచ్చించి పెంచి పెద్ద చేసిన పెద్దలను స్వార్థంతో కళ్ళు మూసుకుపోయి పనికిమాలిన వాళ్ళను చెయ్యడం పరువు తక్కువకాదా? " ప్రతాప్ చంద్ర గారి గొంతులో ఆవేశంతో కూడిన కరుకుదనం తొంగిచూసింది.

అభయ్ మాట్లాడలేదు. ఆయన మాటలకు గాయపడినట్టు కూడా కనిపించలేదు.

అవని నెమ్మదిగా నోరు విప్పింది

"బాబాయిగారూ! ఇలా పిలుస్తున్నందుకు ఏమీ అనుకోకండి. మనకు ముందు పరిచయం లేకపోయినా మీరెంతో ఆత్మీయంగా అనిపిస్తున్నారు నాకు. మీకు నిజం చెబుతున్నాను. నిజానికి నేను ఎవరికీ ఈ సంజాయిషీ ఇవ్వాలి అవసరం లేదు. కాని... చేరినవాళ్ళనెవరినీ ఇక్కడినుంచి వెనక్కి పంపడం జరగదు. వాళ్ళు చెప్పింది నిజమని ధ్రువీకరించుకున్న తర్వాతే వాళ్ళు ఇక్కడ సభ్యులుగా చేరతారు. ఒకోసారి అపోహలతో తరాల అంతరం వల్ల మనసు కష్టపెట్టుకుని తాత్కాలిక ఆవేశంతో ఇక్కడికి వచ్చినవాళ్ళకూ, వాళ్ళ పిన్నలకు నచ్చజెప్పి ఇష్టపూర్వకంగా వెనక్కి పంపడం కూడా చేస్తున్నాం... మరో విషయం - ఇక్కడ ఎవరూ తప్పనిసరిగా పనిచెయ్యాలనే నిబంధనేమీ లేదు. కాని ఈ ఆశ్రమం స్థాపించిన నాలుగురోజుల్లోనే నాకర్థమయిందేమిటంటే ఈ వృద్ధులెవరూ సోమరితనంగా కూర్చుని తినేందుకు ఎవరూ ఇష్టపడడంలేదు. సోమరులుగా బ్రతికిన ఒకరూ అరా కూడా మిగిలినవాళ్ళను చూసి ఏదో ఒక పనిచెయ్యాలనే తాపత్రయపడుతున్నారు. మరీ దుర్బలంగా ఉన్నవాళ్ళని కేవలం సలహాదారులుగా మాత్రమే ఉపయోగించుకుంటున్నాం. కానీ వాళ్ళని సలహాలడుగుతుంటే వాళ్ళ ముఖాల్లో తొణికిసలాడుతున్న తృప్తి, ఆనందం చూస్తుంటే వాళ్ళు పోగొట్టుకున్నదేదో ఇక్కడ పొందుతున్నట్లు వాళ్ళు గర్వపడుతుంటే నిజంగా నా ఆశయం ఫలించింది అనిపిస్తోంది." ఆగింది అవని. అభయ కేసి తిరిగి "అందువల్ల అభయ్.. మీ సందేహాలు తొలిగిపోయాయి కనుక ప్రస్తుతానికి మీరు సెలవు తీసుకుంటే మేం మా పనుల్లో ఉంటాం."

అభయ్ తలెత్తి "అయితే నువ్విప్పట్లో రావన్నమాట." అన్నాడు అవనితో.

"చెప్పలేను... అయినా మరో గంట పనుంది. " ప్రతాప్ చంద్రగారు అయోమయంగా చూసారు వాళ్ళిద్దరివైపు. గగన నవ్వింది.

"బాబాయిగారూ! ఇప్పటివరకు ప్రతిపక్షాల్లా పోట్లాడుకున్న వీళ్ళిద్దరూ ఇంట్లో వాళ్ళల్లా మాట్లాడుకుంటున్నారేమిటా అనేగా మీ సందేహం. ఆయన.. అదే అభయ్.. మా బావ.. అక్షరాల అవనికి మొగుడు. యుద్ధం ముగిసాక సంధి షరతుల్లా ప్రతిసారీ వాళ్ళ ఆఖరి మాటలు అవే. "

"భలేవాళ్ళేనే.. మొగుడూ పెళ్ళాం ఎవరో అపరిచితుల్లా పోట్లాడుకుంటుంటే.. " ఆయన మాటలకి గగన మళ్ళీ నవ్వింది.

"మా అమ్మమ్మకి ఎప్పుడూ అదే బాధ. అక్కా బావ ఒకే చోట ఉండడం లేదు. కానీ అక్కంటే అతనికి పంచసాణాలు. ఈ ఆశ్రమం విషయంలో ఇద్దరి దారులూ వేరు. బావ తల్లికి కూడా ఆశ్రమం పెట్టడం ఇష్టం లేదు. అక్క ఏ గొడవల్లో ఇరుక్కుంటుందోనని బావకి ఆందోళన. పైకి కనిపించడు కాని సంఘం వేలెత్తి చూపిస్తున్నట్టు తనే సంఘం తరపున వకాల్తా తీసుకుని వదిస్తుంటాడు. "

"సరే. కబుర్లేగాని మాకు భోజనం ఏర్పాట్లు లేవా గగనా! " మాట తప్పించింది అవని.

"నేను మీకు ఇబ్బంది కలిగిస్తున్నానా అమ్మాయ్! "

"ఎంతమాట..!"

"అక్కా! నిర్మలమ్మగారికి రాతంతా జ్వరం. డాక్టర్ ప్రభాకర్ వచ్చి చూసారు.... మిగిలినపని నేనుచూస్తాగానీ నువ్వు బాబాయిగారూ ఇంటికెళ్ళండి."

"అవును కదూ! చాలా టైమేఅయింది. " వాచీ చూసుకుని బయలుదేరింది అవని. వాళ్ళింట్లో భోజనం చేస్తున్నప్పుడు...అవని అన్నమాటలు చాలా రోజుల వరకు ఆయన చెవిలో మారుమోగుతూనే ఉన్నాయి.

"బాబాయి గారూ! అభయ్ కి నా నిర్ణయం వినిపించాను. అతడికి ఇదిసాధ్యపడుతుందని నమ్మకం లేదు. కాని నేను పట్టిన పట్టు విడువలేదు. ఎందరినో కలిసాను... నోటిమాటలే తప్ప పెద్దగా సాయం అందలేదు. ఇది ఎప్పుడో మా ముత్తాతగారు మా అమ్మమ్మకి పసుపుకుంకుమలతో ఇచ్చిన స్థలం... గగన నాకు సహకరిస్తానంది. మా అత్తగారు వ్యతిరేకించారు. ఇలాంటి ఆశ్రమాలు పెడితే ఇల్లు వదిలిపామ్మన్నారు. ఆవిడకి మొదటినుండి నేనంటే ఇష్టంలేదు... మాది ప్రేమ వివాహమని... అభయ్ మంచివాడేగాని తల్లి నెదిరించే.. తల్లికి నచ్చుచేప్పే ధైర్యం లేదు.. అందుకే చెల్లీ నేనూ నడుములు బిగించాం. నేను వెనక్కి తిరిగి చూడలేదు. నా కొన ఊపిరి వరకు ఇలాగే కొనసాగిస్తాను. నాకు తెలిసీ ఏ ముసలి ప్రాణం అవమానంతో చచ్చిపోకూడదు. అర్ధాకలితో అలమటించకూడదు గగన మంచి మాటకారి.. తన స్నేహితుల సాయంతో సేవాభావమున్న డాక్టర్లని ఆశ్రమానికి పరిచయం చేసింది... అనారోగ్యంగా ఉన్నవారి సదుపాయం కోసం. ఇప్పుడిప్పుడు ... గర్భవతులై.. వెనక పెద్దల అండలేని కొందరు దంపతులు వాళ్ళింట్లో పసిపాప పారాడేవరకు ఇందులోని వృద్ధులను గౌరవంగా సాయం తీసుకెళ్తున్నారు. అవసరం తీరాక మళ్ళీ పెద్దవారిని పువ్వుల్లో పెట్టి అప్పగిస్తున్నారు. కృతజ్ఞతతో తృణమో ఫణమో ఆశ్రమానికి అర్పిస్తున్నారు. అప్పుడప్పుడూ ఇక్కడున్న వాళ్ళ సంతానం రూపంలో చిక్కులు ఎదురవుతూనే ఉంటాయి. అయినా బెదరకుండా నెట్టుకొస్తున్నాం. నాకు తెలిసీ వృద్ధాప్యంలో మనిషి కోరుకునేది రవంత ఆప్యాయం....కరుణ...పలకరింపు... స్వేచ్ఛ.. కష్టసుఖాలు చెప్పుకునేందుకు ఓ మనిషి తోడు... వీటితో మరో ప్రంపంచాన్ని ఈ పండుటాకులకు అందించాలనే నా తపన. "



కాలం ఏళ్ళని మింగేస్తోంది.

ఆనందాశ్రమం.. ఆకారంలో ఏమీ మారలేదు.

చక్కని పూల మొక్కలతో, ముగ్గులతో సహజంగా అలరారే ఆశ్రమం పూర్వకాలపు గురుకులాశ్రమంలా తన శరీరంలో సగభాగంలాగే అనిపిస్తుంది అవనికి.

అమ్మమ్మ చనిపోయాక ఆమె తన నివాసం ఆశ్రమంలోనే ఏర్పాటు చేసుకుంది. ఆశ్రమంలోనే ఒక ప్రక్క ప్రెస్ మరోప్రక్క ఆఫీసు.. అన్ని పనులూ తనే చూసుకోలేక ఉత్సాహం, చురుకుదనం, సేవాభావంగల యువతీయువకులను కొందరిని ఎంచుకుంది అవని.

ఆశ్రమం పేరు ఆ నగరంలోనేకాక చుట్టూప్రక్కల కూడా విస్తరించింది. అందులో తమ చరమగీతం గడపాలని ఎందరో పెద్దలు కూడా ఉవ్విళ్ళూరే స్థితిలో ఉంది ఏ ఆర్కాటమూ లేని ప్రశాంతమైన ఆశ్రమం.

ఇటీవల కొందరు ప్రవాసాంధ్రుల దృష్టికూడా దీనిపై పడింది. అక్కడి దేశంలో ఇమడలేని తమవారి బాగోగులు చూసేందుకు, తమ జన్మభూమిలోనే వారికిష్టమున్నట్టు తమ తల్లిదండ్రులు నిశ్చింతగా గడిపేందుకు వీలుగా ఆనందాశ్రమానికి ఒక నర్సింగ్ హోం తో డాక్టర్ల ట్రస్టును ఏర్పాటు చేసి ఆశ్రమం వారికి మంచి వైద్యసేవలు అందేలా ఏర్పాటు చేసారు కొందరు. అందువల్ల అక్కడి వృద్ధులు దేనికీ బయటకి వెళ్ళాల్సిన అవసరమే లేకపోయింది.

కొందరు వృద్ధులు ఉదయం, సాయంత్రం... మొక్కలకి నీళ్ళు పోస్తుంటారు. కొందరు దైవ మందిరానికి పూలుకోసి తీసికెళ్తుంటారు. మరికొందరు టివి చూస్తూ కాలక్షేపం చేస్తుంటారు. ఇంకా కొందరు బాలమందిరంలో పిల్లలను ఆడిస్తుంటారు. వారానికోసారి హరికథా గానం, పురాణ శ్రవణం కూడా ఏర్పాటయ్యాయి దాతల వితరణతో.

కొంతమంది విశ్రాంతి మందిరంలో... వంటశాలలో.. గ్రంథాలయంలో.. అందరి మొహాల్లో సంతృప్తి తప్ప రవంత విచారం కనిపించదు.

అవని కళ్ళముందు ఎన్నో దృశ్యాలు.. అమాయకురాలైన తన తల్లిని ఇద్దరు బిడ్డలతో వదిలి తండ్రి పరారవడం.. తల్లి మరణం.. అమ్మమ్మ ఆదరణలో పెరగడం.. మేనమామల ఈసడింపులు...

అమ్మమ్మ చెబుతోంటే తండ్రి పేరు వినడమే గాని బాల్యంలో అతనితో గడిపిన జ్ఞాపకాలేమీ లేవు. అయినా ఎందుకో కోరిక ఉండిపోయింది.. తన రక్తబంధువు.. తనకి జన్మనిచ్చిన తండ్రి - తల్లికి అన్యాయం చేసి వెళ్ళిపోయినా ఎక్కడున్నాడో - అసలు... బ్రతికి ఉన్నాడో లేదో తెలియని తండ్రిని చూస్తే బాగుండును అనే ఆలోచన వచ్చేది ఎన్నోసార్లు. ఇక తల్లి - పిచ్చితల్లి - అమాయకురాలు.. ప్రాణం తీసుకుని తమకి తల్లికూడా లేకుండా చేసింది. మేనమామలు ఏనాడూ తమకేసి చూసిన పాపాన పోలేదు. అమ్మమ్మ - తమని గాలికి కొట్టుకుపోకుండా రెండు చేతులూ అడ్డుపెట్టి కాపాడింది. తన గురించి ఎంతో విలవిల్లాడేది. తనకీ సంసారం ఉండాలని గోల పెట్టేది. అన్నీ వరసగా కదలాడి అదృశ్యమయిపోతున్నాయి.

చెల్లెలు గగన తనను ఇష్టపడిన డాక్టర్ మనోహన్ ను పెళ్ళిచేసుకుంది. వాళ్ళిద్దరూ ఆశమానికి బాసటే.

చివరగా అభయ్.. మసకగా కనిపించాడు. అవని హృదయం రవంత కదిలింది. ఆశ్రమంలో మొక్కలకు పాదులు చేస్తున్న అవని ... "మీకోసం ఎవరో వచ్చారమ్మా" అన్న ఆయా మాట విని ఆఫీసు రూంలోకి వెళ్ళింది చేతులు తుడుచుకుంటూ.

ఒక వృద్ధురాలు - కూడా కొడుకు కాబోలు.. రోగిష్టివాడిలాగున్నాడు. బక్క చిక్కిన దేహం, పెరిగిన గడ్డం, అస్తిరమైన చూపులు అతనిని అభయ్ గా గుర్తించి మ్రాన్పడిపోయింది. ఆ వృద్ధురాలు మొహం కప్పుకుంది. తలపండిపోయి అసలు గుర్తుపట్టలేని స్థితిలో ఉంది తన అత్తగారు పంకజాక్షి.

"అవనీ! నేను నీకు చేసిన ద్రోహం ఇలా శాపంలా నన్ను వెంటాడుతోంది. ఆడదాన్నయి ఉండి... అందులో ఈ దేశంలో పుట్టి పసుపు కొమ్ము విలువ తెలిసీ నా స్వార్థంతో మిమ్మల్ని విడదీసాను. ఆస్తి మీద ఆశతో నా తమ్ముడి కూతురిని నా కొడుక్కి కట్టబెట్టాలనుకున్నాను. నీమీద ఎంత ఇష్టం ఉన్నా నన్ను కాదనలేక నీ దారికి రాలేక కొట్టుకుంటున్న స్థితిలో వీడికి మళ్ళీ పెళ్ళి తలపెట్టాను. కాని పిచ్చి చూపులు చూస్తున్న వీడికి కూతురిని ఇవ్వడానికి నా తమ్ముడే ఒప్పుకోలేదు. అయినా అక్కసుతో వీడికి ఆ పిల్లతో పెళ్ళి జరిగిపోయిందనే నీకు చేరేలా ప్రచారం చేసాను.. కారణం పెళ్ళికాలేదంటే నువ్వు వీడి వెంట పడతావనే అనుమానంతో ... కాని.. నాకొడుకు నిజంగానే పిచ్చివాడయ్యాడు. ఎందరికీ చూపించినా ప్రయోజనం లేకపోయింది. భగవంతుడు నాకు తగిన శిక్ష విధించాడు. పెద్ద మనసు చేసుకుని నాకు పుత్రదానం చెయ్యి.. నాకు ఒక్కడే కొడుకు. " పంకజాక్షి ముఖం కప్పుకుని వలవలా ఏడుస్తోంది.

అవని ఆవిడకేసి చూడడంలేదు. అభయ్ కేసి చూస్తోంది. అతను కొత్తవాడిలా అనిపించడంలేదు. అతడు తన భర్త. కాని కలసి ఇద్దరూ ఏడాదయినా కాపురం చెయ్యలేదు.

తన భుజం మీద చెయ్యేసిన గగనవంక నిర్లిప్తంగా చూసింది అవని.

"గగనా నా ఆదర్శం కోసం బావను వదిలి వచ్చి.. నేను గెలిచానా ఓడిపోయానా?" అంది.

అసందర్భమైన ప్రశ్నలా ఉన్నా ఒక పూర్తికాని.. అవని కంఠం వినగానే నాగస్వరం విన్న నాగుబాములా తలెత్తి చూసాడు అభయ్. తనలో తనే ఏదో గొణుక్కున్నాడు. ఎవరికీ అర్థం కాలేదు. అది గమనించిన గగన

"అక్కా.. బావ తప్పక బాగవుతాడు. డాక్టర్ శశికాంత్ ఇలాంటి కేసుల్లో పెట్టింది పేరు. "

"వాడిని అవనికి ...కాదు....కాదు.. వాడి భార్యకు అప్పగించేసాను. " అంది పంకజాక్షి కళ్ళు తుడుచుకుంటూ.



పండిపోయినట్లు - బారెడు గడ్డం - వడలిపోయిన శరీరం - ఆ వృద్ధుడు... ప్రతాపచంద్రగారు ... తను రాసిన ఉత్తరాన్ని మరోమారు చదువుకుని కవరులో పెట్టి... కవరు మీద ఆనందాశ్రమం చిరునామా రాస్తూ దీర్ఘంగా నిట్టూర్చాడు.

"అమ్మా అవనీ!

ఆనాడు అవనిలో సగమయిన మీ ఆనందాశ్రమాన్ని సందర్శించిన నేను మీకు గుర్తుండే ఉంటాను. ఆనందాశ్రమం పండుటాకుల పాలిట వటవృక్షం తల్లి... ఇలా ఎందుకంటున్నానంటే.. మీకో కథ తెలుసా! ఓ బాటసారి అలసి సాలసి ఓ మర్రి చెట్టుకింద పడుకున్నాడట. పక్కనే ఓ పాదుకు కాసిన గుమ్మడికాయలను చూసి... 'భగవంతుడెంత తెలివితేలివాడు? చిన్నపాదుకు పెద్ద గుమ్మడికాయలనిచ్చి పెద్ద మర్రి చెట్టుకి చిన్న మర్రిపళ్ళుపెట్టాడు?' అనుకుంటూ నిద్రపోయాడట. నిద్రలేచి చూసేసరికి అతని చూట్టూ మర్రిపళ్ళు రాలిపడివున్నాయిట. అప్పడర్థమయిందిట అతనికి భగవంతుని తెలివి. ఆ మర్రిపళ్ళు పెద్దవి అయింటే నిద్రిస్తున్న తన తల ఎన్ని వక్కలయేదో.. తనవంటి బాటసారులకు ఆదరించి నీడనిచ్చేందుకే వటవృక్షానికి అన్ని శాఖోపశాఖలు ఇచ్చాడని.. ఆశ్రితులకు హాని జరక్కుండా చిన్ని పళ్ళను ఇచ్చాడని.. భగవంతుడు ఏపని ఎందుకు చేస్తాడో ఎవరికీ తెలియకపోయినా అందులో తప్పకుండా ఏదో ప్రయోజనముండి తీరుతుంది. అలాగే నీద్వారా ఆనందాశ్రమ స్థాపన.. నీ భర్త కూడా నిన్నర్థం చేసుకుని నీకు తోడునీడయి ఉంటాడని ఆశిస్తున్నాను.

అవనిలో సగమయిన ఆనందాశ్రమం వటవృక్షంలా ఏ తుఫానులకూ, గాలివానలకు చెక్కు చెదరదు... పైగా అక్షయపాత్రలా ఎంతమందికైనా ఆశ్రయమిస్తుంది. అని నా ప్రగాఢ నమ్మకం. అత్యల్పకాలంలో నువ్వు మీచెల్లి ఆశ్రమాన్ని తీర్చిదిద్దిన తీరు - ఆశ్రితుల పట్ల మీ ప్రవర్తన - ఆశ్రితులకూ మీపై గల వాత్సల్యం.. ఒక ఇంట్లో ఎన్నో ఏళ్ళు కలిసిమెలిసి ఉన్న తల్లిబిడ్డల మధ్య అయినా అంత అపురూప బంధం సుసాధ్యమేనా అనిపించింది నాకు..

అవాకులు చవాకులతో అప్పట్లో ఎవరో ఆకాశరామన్న మా డిపార్టుమెంటుకి రాసిన ఉత్తరం చదివి నేను మీ ఆశ్రమాన్ని మీకు చెప్పకుండా సందర్శించడం మేలయింది. ఆనాడు నేను ప్రభుత్వాధికారినిని కూడా మీకు చెప్పలేదు. ఇంత చక్కని క్రమశిక్షణాయుతమైన సంస్థలు చాలా అరుదని వెంటనే గ్రహించాను. అందులోను ఇది నిర్వహిస్తున్నది సోషల్ వర్క్ చదివిన మీలాంటి ఇద్దరమ్మాయిలు.. అదే రాసాను నా రిపోర్టులో... ఆశ్రమ నిర్వహణపట్ల నాకు ఎంతో సంతృప్తి కలిగినందుకే అప్పుడు గుప్తప్రదానంగా.. నేను వెళ్ళిన వెంటనే ఈ ఆశ్రమానికి ఒక చిన్న టి.వి వ్యక్తిగతకానుకగా పంపించాను. తరువాత నాకు అక్కడనుంచి ట్రాన్స్ఫరయింది. బహుశా తర్వాత ఆ ఏడే కలెక్టర్ గారు కూడా మీ ఆశ్రమానికి కొంత ప్రభుత్వ గ్రాంటు ఇచ్చివుంటారని అనుకుంటున్నాను.

నోరారా ఆనాడు నన్ను బాబాయి అని ఆప్యాయంగా పిలిచారు. ఆ పిలుపు ఇప్పటికీ నా చెవుల్లో మారుమోగుతోంది.

ఇటీవలే.. నా భార్యకాలం చేసింది. నాకొడుకులు విదేశాల్లో సెటిలయ్యారు. ఏదేశమేగినా వృద్ధుల స్థితి ఒక్కటే... అక్కడో స్వచ్ఛంద సంస్థ సహకారంతో నడుస్తున్న సేవాశ్రమంలో ఉంటున్న ఓ తొంభయ్యేళ్ళ వృద్ధురాలికి అక్కడి ప్రభుత్వం నెలనెలా ఇచ్చే భృతిని 'ఈ వయసులో నీకేం అవసరాలుంటాయని' ఆమెను రోడ్డుపై అనాధలా వదిలేసిన కన్నకొడుకు లాక్కుపోవడం అక్కడున్న నెల్లాళ్ళలో కళ్యాణా చూసాను.

నా వానప్రస్థాన్ని నేను మీ వట వృక్ష ఛాయలో తృప్తిగా గడపాలనుకుంటున్నాను. చేర్చుకుంటారా అమ్మా! ఊరికే వద్దు. ఉడతాభక్తిగా... నేను సంపాదించిన ఆస్తిని ఆనందాశ్రమానికి ధారాదత్తం చేస్తూ ఇదిగో ఈ ఉత్తరంతో ఈ దస్తావేజులు జత చేసాను. ఇది మరెందరికో ఆశ్రయమివ్వాలని నా ఆకాంక్ష. ఏదో శుభగదియల్లో నేను ఆశ్రమానికి వస్తాను. అదే చిరునవ్వుతో ఆహ్వానిస్తారని ఆశిస్తూ....

మీ బాబాయి ప్రతాప్ చంద్ర. "

ఉత్తరాన్ని పోస్టులో వేసి సంతృప్తిగా తల పంకించాడాయన...

"ఈనాడు... ఎంతో ధనవంతుడిని అనుకుంటున్న నేను కొడుకుల ఆప్యాయతకు నోచుకోలేని నిర్లనుడిని అని తెలిసి కుమిలిపోతున్నాను... కనీసం నాలాంటి మరో పదిమందికి మీ ఆనందాశ్రమం ఆశ్రయం కల్పిస్తుందనే ఆశతో నా ఆస్తి మొత్తం ఆశ్రమానికి ఇచ్చేసానమ్మా.. వటవుక్షం నీడకు ఎందరు చేరినా మరొకరికి ఎప్పుడూ చోటుంటుంది అని నా నమ్మకం."



ఆకలి వర్షెస్ సత్తు(వ)

- పెద్దాడ వెంకటేశ్వర్లు

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లో ఎంట్రీస్ ఉత్తమ కథ)

టీ.వీలో వార్తలు "బీహారులో వరదలు, పలుగామాలు ముంపునకు గురి. పలువురు నిరాశ్రయులు వేలమందిని సురక్షితప్రాంతాలకు తరలించారు. పూర్తిగా ముప్పుకుగురై, సురక్షిత ప్రాంతాలకు చేరుకోలేనివారికి హెలికాప్టరు ద్వారా, సత్తు, నీటి పాకెట్లు జారవిడిచారు."

50 సంవత్సరాల వెనుకకు వెళ్ళింది. జ్ఞాపకాల వెల్లువ.

కలకత్తాలో, జాదవ్‌పూర్ విశ్వవిద్యాలయంలోని కాలేజ్ ఆఫ్ ఇంజనీరింగ్ లో నా విద్యార్థి రోజులు.

హాస్టల్లో మూడవ అంతస్తులో ఏ బ్లాక్ లోని 87వ నంబరు గదిలోంచి బయటకు చూస్తే సమాంతరంగా పెద్ద చెరువు దాని వెనకాల తారు రోడ్డు. కొబ్బరి చెట్లు, హాస్టల్ సముదాయంలోని బి.సి.డిల చిన్న భవనాలు, మధ్యలో రెండస్తుల మేడ అందులో కాలేజీ రిజిస్ట్రార్, భార్య, ఎనిమిదేళ్ళ కొడుకుతో అప్పుడప్పుడు మా నలుగురు విద్యార్థులను తన కారులో కాలేజీకి తీసుకెళ్ళడం. జ్ఞాపకాల వెల్లువలో ఒక అల.

బెంగాలీల మెస్సులో ఆవనూనెతో వంట, చేపలు భోజనం పడక, పంజాబీలు, తెలుగు తమిళ దక్షిణాదివాళ్ళు, పంజాబీలు, కాశ్మీరులు కలిసిన పంజాబీ మెస్సులో, పంజాబీ వంటకాలు, రొట్టెలు, సాంబారు, ఆవకాయతో భోజనం వైవిధ్యంగా ఉండేది.

హాస్టల్ కాంటిన్‌లో పొద్దున్న ఆరు నుంచి తొమ్మిదిగంటలవరకు, రసగుల్లా, రసమలై, బ్రెడ్ టోస్టు, ఆమ్లెట్లు ఉండేవి. పొదున్నే తీపి తినలేక, బ్రెడ్ టోస్టులతో విసిగెత్తి గేటుపక్కన గుడిశెలో 'మహాదేవ్ బిహారి' కొడుకు 'లఖన్' ఆమ్లెట్, చాయ్ అందించడం, గతిలేక నేను అలవరచుకోవడం, ఇవన్నీ మనఃఫలకం మీద కదలాడాయి.

"ఏవండీ! ఇదిగో మీ భోజనం." శ్రీమతి కేక. భోజనం యాంత్రికంగా జరిగింది.

"ఏవండీ! కూరలో ఉప్పు మరచిపోయాను. అయినా అలా పరధాన్యంగా తింటున్నారేమిటి? " శ్రీమతి రెట్టింపు.

"ఎంతేదు. కలకత్తాలో హాస్టల్ రోజులు గుర్తుకొచ్చాయి. "

మళ్ళీ గతంలోకి వెళ్ళింది మనసు.

"ఏమిటండీ ఆలోచిస్తున్నారు?"

"అదే సత్తు గురించి "

"దాని గురించా? ఇంతకీ ఆ సత్తు ఏమిటండీ. ఏదో పెద్ద వంటకంలాగా? "

"అదికాదు. సత్తు అంటే ఉత్తరాదివారు ప్రత్యేకంగా బీహారీవారు వాడే పిండి మిశ్రమం ఇదియవలు, సెనగపప్పు (పుట్టాలు) కలిపిన ఒక పిండిమిశ్రమం. ఇది నీళ్ళతో కలిపి ముద్దలాచేసి ఉప్పు, పచ్చిమిరపకాయతో నంజుకు తింటారు. ఇది పులిహారలాగ వండక్కరలేదు. మంట, వంట అవసరంలేదు. మీ ఇన్స్టాంట్ కాఫీలాగ!

"ఆ సత్తు గురించా అంత ఆలోచనా!?" అంటూ మా ఆవిడ లోపలి వెళ్ళింది.

నేను మళ్ళీ నా జ్ఞాపకాలలోకి వెళ్ళిపోయాను. ఆ సత్తు నా జీవితంలో ఎంత బలంగా ముద్ర వేసిందో నాకే తెలుసు

ఆకలి సర్వకాల సమానావస్థలలో బీద, ధనిక బేధం లేకుండా ఎంత ప్రగాఢంగా జీవితాలతో పెనవేసుకుపోతుందో!

నేను హాస్టల్ లో ఉన్నప్పుడు మా నాన్నగారు నాకు ఫీజులు, ఖర్చుల నిమిత్తం డబ్బు బాంక్ డ్రాఫ్టు ద్వారా డబ్బు పంపేవారు. ఒకసారి డి.డి. వచ్చినప్పుడు బ్యాంకు వాళ్ళు సమ్మె చేస్తున్నారు - 'డ్రాఫ్ట్' జమ చేసి డబ్బు తీసుకునే వీలులేకపోయింది.

మా కాలేజీలో కలకత్తాలో ఉంటూ డేస్కాలర్ గా చదువుతున్న పార్థసారధిని కలిసి, "మీ నాన్నగారిని నా డ్రాఫ్టు తీసుకుని, నగదు ఇమ్మని అడుగుతావా? బ్యాంకు తెచిచాక మీరు డబ్బు తీసుకోవచ్చు" అని అడిగాను.

మర్నాడు పార్థసారధి అది వీలు కాదని వాళ్ళ నాన్నగారికి ఇన్ కంటాక్స్ పడుతుందని అన్నారని చెప్పాడు.

అదే సమయానికి నెలరోజులు శెలవలొచ్చాయి. హాస్టలు ఖాళీ అయింది. చివరకు హాస్టలు సిబ్బంది వంటవాళ్ళు కూడా వెళ్ళిపోయారు. ఒక బిహారీ కాపలాదారు, నేపాలీ పనివాడు ఉన్నారు.

మా రిజిస్ట్రార్ గారు, భార్య, ఎనిమిదేళ్ళ కొడుకు, జీత్ బహదూర్ అనే పనివాడు రెండంతస్తుల భవనంలో ఉండేవారు.

ఆ బంగ్లా నానుకుని చెరువు. బెంగాలులో ప్రతి ఇంటి నానుకుని ఓ చిన్ని చెరువు ఉంటుంది దానిని తాగునీటికి, స్నానానికి చేపలు పెంచుకోవడానికి వాడుకునేవారు. ఈ చెరువు ఓ జమిందారుది అది నిరుపయోగంగా ఉంది. ఆ చెరువు గట్టు మీద ఓ గుడెసె, దాంట్లో మహదేవ్ బిహారీ ఓ చిన్న టీ కొట్టు పెట్టుకున్నాడు, ఆమ్లెట్లు, బ్రెడ్ టోస్టులు జామ్ సరఫరా చేసేవాడు. దక్షిణాదివారు, పంజాబీ కాశ్మీరీవారు ఎక్కువగా ఇక్కడికి వచ్చేవారు.

మహదేవ్ కి సహాయంగా కొడుకు లఖన్. వాడు కూడా హాస్టల్ మూసుకుపోవడంతో నా దగ్గరకు వచ్చి,

"లూ సాబ్.. (నా వెంకటేశ్వర్లు పేరు పలకలేక అందరూ అన్న (పి.వి.లూ, అని చివరికి లూ సాబ్ అని పిలవడం మొదలుపెట్టారు) నేను కూడా సెలవలకు మా బీహారు వెళ్తున్నాను, నా భార్యని, చిన్న అమ్మాయిని చూడటానికి" అన్నాడు హిందీలో. దాంతో, చాయ్ టోస్టులు కూడా బండ్ అయ్యాయి.

బ్యాంకులు తెరుచుకుంటాయని, నాకు డబ్బు దొరుకుతుందని ఉన్నదంతా ఖర్చుపెట్టేశాను. ఆ రోజుల్లో చాయ్ కూడా ఒక కిలో మీటరు వెడితేగాని దొరికేది కాదు. అదృష్టం కొద్దీ నా చార్మినార్ సిగరెట్లు ఇచ్చే పాన్ దుకాణం ఉంది. విద్యార్థులంతా నెలకోసారి బిల్లు చెల్లించి తెచ్చుకునేవారు. రోజుకి రెండూ పాకెట్లు .. నేను ఎందుకైనా మంచిదని ఆరు తెచ్చి పెట్టుకున్నాను. కిలోమీటరు నడిచి వెళ్ళి చాయ్ దుకాణంలో టోస్ట్ తిని, చాయ్ తాగాను. ఈ పూటకు చాలు అనుకున్నాను.

రూము కొచ్చి సెలవల మూడో టెక్స్ బుక్స్ చదవబుద్ధికాక, శరత్ నవల బెంగాలీలో చదవడం మొదలెట్టాను. కొత్తగా నేర్చుకున్న భాష మూలాన ఒంటిగంటైనా సంగతి తెలీలేదు. ఆకలి బాధ మెల్లిగా మొదలైంది. మంచినీళ్ళతో సరిపెట్టుకున్నాను.

ఒకసారి హాస్టల్ గేటు వరకూ వెళ్ళి దర్వానుని కైసా హై భయ్యా అని పలకరించాను. ఇంతలో జీత్ బహదూర్ అటుగా వచ్చి "క్యా లూ సాబ్ ఖానా ఖాయా క్యా?" అని అడిగాడు (అన్నం తిన్నావా అని).

తినాలని లేదు. బ్రెడ్, జామ్ తో తిన్నాను అని బద్ధం ఆడాను.

సాయింత్రం మళ్ళీ కిలోమీటరు దూరం వెళ్ళి చాయ్ తాగాను. దాంతో చిల్లర కూడా అయిపోయింది.

ఇంటి దగ్గర ఎన్నిసార్లు, కార్మిక సోమవారాలు, ఏకాదశులు ఉపవాసం ఉండలేదు. ఇదీ అలాంటిదే అని సరిపెట్టుకున్నాను. దాంతో ఆ రాత్రి గడిచింది.

మర్నాడు ప్రాద్దున్న చాయ్ లేదు. పోనీ దర్వాన్ని అప్పు అడిగితే, ఛా! వాడికిలోకువైపోనూ! పోనీ రిజిస్ట్రార్ గారిని అడిగితే?

ఎందుకు ముందుగా ఆలోచించలేదు. 'మీ ఊరైనా వెళ్ళలేకపోయావా?' అని తిడితే? అదీ భార్య, కొడుకు, పనివాడి ముందర. తర్వాత హాస్టల్లో తలెత్తుకు తిరగగలనా? పోనీ జీత్ బహదూర్నే అడిగితే. అదివాడి ద్వారా రిజిస్ట్రార్ గారి భార్యకు, ఆ తర్వాత ప్రాఫెసర్ గారికి తెలిస్తే మళ్ళీ కథ మొదటికి.

"లూ సాబ్! ఆప్ కా చిట్టి."

ఉత్తరం హైదరాబాదునుంచి నా ఫ్రెండ్ శ్రీనివాసాచారి దగ్గర్నుంచి. దాని సారాంశం. 'రువేరీ సిస్టర్స్ నాట్యం చూశానని ధనుర్మాసంలో వాళ్ళింట్లో నేను లేని లోటు కనపడిందని వాళ్ళ అమ్మగారు అన్నారు.'

నేను, శ్రీనివాసు చాలా మంచి స్నేహితులం సెలవల్లో కంబైన్డ్ ఫ్లడీస్ చేసేవాళ్ళం. తరచు వాళ్ళింట్లో టిఫిన్, భోజనం చేసేవాడిని. ప్రత్యేకించి ధనుర్మాసంలో వాళ్ళ అమ్మగారు పెట్టిన తినుబండారాలు, చక్కెర పొంగలి, దద్దోజనం, కొబ్బరిలొజు, మైసూర్ పాక్ ఇవన్నీ జ్ఞాపకం వచ్చాయి. శ్రీ వైష్ణవులు చేసే 'కదంబం' ఇప్పటి 'బిసిబిళ్ళ' అంటారు, అటువంటివాటితో భోజనం. అబ్బ ఏం రుచీ! వాళ్ళు భోజనాన్ని 'సాపాటు' అంటారు. మీరు అరవ్యాళ్ళురా అని వేళాకోళం చేసేవాడిని. వాళ్ళ నాన్నగారు ఆయుర్వేద వైద్యంలో దిట్ట. పరీక్షలయ్యాక శరీరంలో వేడి తగ్గించడానికి ఏదో షర్పత్ చేసి ఇచ్చేవారు. అదో వింత రుచి.

మనఃఫలకం మీద ఇవన్నీ కదలాడి మళ్ళీ ఆకలి నేనున్నాను అంటూ గుర్తుచేసింది. అలాకాదని ఓ ఇంగ్లీషు నవల తీశాను. నాకు పుస్తకాలు చదివే పిచ్చి కాబట్టి రూము నిండా లైబ్రరీనుంచి తెచ్చిన పుస్తకాలే. అందులో మాంసం ముక్కలను ఎండబెట్టుకు తింటారని ఉంది. మళ్ళా మన కాకర, వంగ, దొండ, మెంతికూర వరుగులు జ్ఞాపకం వచ్చాయి. మళ్ళీ 'ఆకలి' నేను, నేను అనడం మొదలుపెట్టింది. కూజాలో నీళ్ళు తాగి ఓ సిగరెట్టు వెలిగించి కిటికీలోంచి చెరువు అవతల రోడ్డు మీద వెళ్ళేవాళ్ళని చూస్తూ కూర్చున్నాను.

ఆ బెంగాలీ పంచకట్టు, స్త్రీల చీర కట్టు బాగుంటుంది. ఆ చీరకట్టు నన్ను బాగా ఆకర్షించింది. పెళ్ళయ్యాక నా శ్రీమతికి నేర్పించాలి.

సత్యజిత్ రాయ్ దృశ్యకావ్యం 'పథేర్ పాంచాలి' చిత్రం, బిపిష్ రాయ్, సామిత్రి చటర్జీ గుర్తుకొచ్చారు. హీరోయిన్లలో సామిత్రి ఛటర్జీ, సుచిత్రా సేన్, షర్మిలా ఠాగూర్ చాలా అందమైన వారు. 'అపూర్ సంసార్', సత్యజిత్ రాయ్ 'దేవి' చిత్రాలలో ఆమె అందం మునులనైనా చిత్తచాంచల్యానికి గురిచేస్తుంది. సామాన్య మానవుడిని నా సంగతి చెప్పక్కర్లేదు.. అంతేకాదు పాత తరం నటులు పంకజ్ కుమార్, మొలీనా దేవి, శరత్ నవల' రాముని బుద్ధిమంతి తనం' బెంగాలీ, హిందీలలో మొరీన్ దాలి వదిన పాత్ర (తెలుగులో దీక్ష) అద్భుతం. షర్మిలా అందం రసగుల్లాలాంటిది. రసగుల్లా కంటే 'రసమలై' బాగుంటుంది. అన్నింటికంటే తీపి 'రబ్బి' ఇది కొంచెం తింటేనే మొహం మొత్తుతుంది. వాళ్ళ వంటలు మాత్రం సహించేవి కావు. అన్నింటా ఆవనూనె, చేపలు.

నేను పక్కా శాఖాహారిని. అందుకే పంజాబీ మెస్సులో వాళ్ళ వంటతో పాటు మన ఆవకాయ, సాంబారు చేర్చారు. ఆలోచనలు చుట్టూ తిరిగి, మళ్ళీ ఆకలిని గుర్తుచేశాయి.

తినుబండారాలు ఆకలిని గుర్తుచేస్తాయి, ఆకలి తినుబండారాలని గుర్తుచేస్తుంది! లాభంలేదు. దీని నుంచి బయటపడాలని, సిమ్లాలోని నా పంజాబీ స్నేహితుడికి ఉత్తరం రాయటం మొదలు పెట్టాను. సతీష్ సూద్ వాళ్ళ ఊరు సిమ్లా. వాడు ప్రతి వేసంగి సెలవుల్లో స్వెటర్లు తీసుకు వెళ్ళి - వాళ్ళ అమ్మ అక్కలతో కొత్త డిజైన్లు అల్లించి దసరాలో తెచ్చేవాడు. ఈసారి నాకు ఒక ఫుల్ హ్యాండ్స్

స్వెట్టర్ తెమ్మని, దానికి బదులుగా నీకు 'గన్ పాడర్' తినటానికి తెచ్చిస్తానని, అంటే 'కందిపాడుం' అన్నమాట రాశాను. వాడప్పుడూ కిరసనాయిల డబ్బాడు బిస్కట్లు చేయించి తెచ్చేవాడు.

అదిగో మళ్ళీ తిండి మీదకు మనసు పోతోంది. దాన్ని ఆఫీసంలో ఉంచుకోవడం మాటలా? ఈ ఆకలి బాధకి ఏదో ఒకటి చేయాలి.

చివరకు అభిమానం చంపుకుని జీత్ బహదూర్ దగ్గరకు వెడదామని బయలుదేరాను. కాని అభిమానం అడ్డువచ్చి గంట గంటకూ నీళ్ళు తాగుతూ ఆ రాత్రి గడిపాను.

మర్నాడు జీత్ బహదూర్ వచ్చి "సాబ్! మీరు నిన్న కనబడలేదు. ఏమైనా తిన్నారా?" అని అడిగితే!

పోనీ జీత్ బహదూర్నే "ఆకలిగా ఉంది.. రెండు రోట్టెలు పెడతావా?" అని అడిగితేనో!?

"నైసాబ్! మీ దక్షణాదివారు శాకాహారులు కదా! మేం మాంసాహారులం" అంటే!? పరువుపోయె, రోట్టెలు పోయె.

పోనీ రామ్ చరణ్ని అడిగితే, పోనీ రిజిస్ట్రార్ని అడిగితే, వాళ్ళు రోజూ చేపలు వంటకం లేనిదే భోజనం చెయ్యరు. రామ్ చరణ్ కూడా అలాగే అంటే. చూద్దాం. ఇప్పుడు కాదు. ఓ పక్క ఆకలి నీరసం, దానికి తోడు ఆలోచనలు..

మెస్సు, మెస్సులో గోబీ పరోతా, ఆలూపరోతా, బీహారీ వాళ్ళ 'హల్సా, పూరీ, గుత్తోంకాయ కూర, కందబచ్చలి, పనస పొట్టుకూర, బహారుచి. 'పనసపొట్టు కూర్చున్నప్పుడే తద్దినం పెట్టమని' సామెత బాగా ప్రాచుర్యంలో ఉందిగా. పెళ్ళిళ్ళలో దాంతో పాటు, అప్పడాలు, వడియాలు లేకపోతే మగ పెళ్ళివారు అలిగేవాళ్ళు

ఏంటీ తిండిగోల.. పోనీ ఆ రోడ్డవతల భవన నిర్మాణ పనివాళ్ళని పరిశీలిస్తే. అదిగో ఆ బీహారీ కార్మికుడు కండలు తిరిగిన శరీరం. భవన నిర్మాణంలో సంతాలీ స్త్రీలు ఐదారుగురు వరుసగా కూర్చుని మూరెడు పాడుగున్న బడితెతో భవనం మొదటి అంతస్తు మీద బాదుతున్నారు. సంగీతానికి మూలం జానపదగీతాలేగా! ఆ స్త్రీల శరీర సౌష్ఠ్యం మళ్ళీ మళ్ళీ చూడాలనిపిస్తోంది. ఆకలి ఈ కోరికను అంతటితో తుంచేసింది. మంచినీళ్ళే గతి. చాక్లెట్లన్నా తెచ్చుకున్నాను కాదు ఈ సిగరెట్లకి బదులు. ఈ కాలంలో చాక్లెట్లు, బిస్కట్లు కాని, మా చిన్నప్పుడు చక్కెర కడ్డీలు, పీచుమిఠాయిలు వాటితో గడియారాలు, తేళ్ళు చేయించుకోవడం, మా అమీనుగాడైతే మాంసం సెనగలు తినేవాడు. వాడు నాకు ఎవరూ చూడకుండా 'మనమిద్దరమే.. ' అని ఉడికించిన కోడిగుడ్డు తినిపించాడు. అప్పుడప్పుడు తినేవాణ్ణి కాని వాసన కిట్టక మానేశాను.

ఇవన్నీ ఎవరికి చెబుతున్నట్టు, ఎవరికి సంజాయిషీ ఇస్తున్నట్టు, ఎలా ఈ ఆకలి? మంచినీళ్ళు తాగి సిగరెట్లు వెలిగించాను. ఇదే ఆఖరుది. రోడ్డు మీదకి చూపు సారించాను. ఎవడో 'రేలాశాడే' తోసుకుంటూ వెడుతున్నాడు. కండలన్నీ ప్రస్ఫుటంగా కనపడుతున్నాయి. వాడిని చూస్తే ఈర్ష్య కలుగుతోంది. చెమటలు కారుతున్నాయి. నీరసానికి నిద్దరొచ్చేసింది. కాసేపు నిద్ర.. కాసేపు మెతుకువ.. కాసేపు ఆకలి బాధ.. కాసేపు వంటకాల రుచుల జ్ఞాపకాలు.

ఇటు నిద్రకాదు. అటు మగత కాదు. ఈ మగతలో రాంచరణ్, జీత్ బహదూర్ గొంతుకలు -

"లూ సాబ్! ఏం చేస్తున్నారు? రెండు రోజులైంది మిమ్మల్ని చూసి. అరే! జ్వరం వచ్చినట్టుండే! అరే! జీత్ బహదూర్ వచ్చినప్పుడు మీరు, ఖాట్మండు నుంచి ఎప్పుడు వచ్చావు? నాకు ఒక 'ఖుక్రీ' తెమ్మన్నాను తెచ్చావా అన్నారుట (ఖుక్రీ అంటే చాకు అని అర్థం నేపాలీలో). దాంతో జీత్ బహదూర్ భయపడి నా దగ్గరకొచ్చాడు. "

"రామ్ చరణ్! ఆలూ పరాతా బాగుందయ్యా ఇంకో రెండు తీసుకురా!"

"జీత్ బహదూర్! ఈయనకి జ్వరం, నీరసం వచ్చినట్టుంది. బహుశా రెండు రోజుల్నించీ ఏదీ తిని ఉండరు. అందుకే ఈ అవాకులు చెవాకులు. "

"రాంచరణ్, నేను మాంసాహారిని ఈయనకు రొట్టెలు ఎలా తెచ్చేదయ్యా! ఈయన దక్షణాది మద్రాసి బ్రాహ్మణులు. "

"అవును నేను మాంసాహారినే!! ఎలా ఈయనకు భోజనం తెచ్చేది!?"

లీలగా సంభాషణ వినిపిస్తోంది. ఏది తెచ్చినా తినేయాలనే ఆశ.

"రాంచరణ్! అటు చూడు. బీహారీ పనివాళ్ళు ఆ బిల్డింగ్ కడుతున్నారు. వాళ్ళకు మన హాస్టల్ దగ్గర చెరువుగట్టు మీద ఒకతను బీహారీ 'సత్తు' అమ్ముతున్నాడు. అది తెచ్చిస్తే 'లూ' గారు తిని ఆకలి తీర్చుకుంటారేమో!?"

"అవును. నేను తీసుకొస్తాను - రెండుసార్లు తినిపిద్దాం. తిన్నాక కూడా ఇలాగే పరాకుగా మాట్లాడితే రిజిస్ట్రార్ గారికి చెప్పి డాక్టరుగారిని పిలిపించుదాం."

"మాకు ఆకలి బాధ తెలుసు. బీహారీ కోసినదికి వరదలోస్తే కనీసం సత్తు కూడా దొరకడం కష్టమయ్యేది. ఆకలి బాధ మా దేశంలో మాకు అలవాటే. 'లూ సాబ్' సుకుమారుడు. అందుకే తట్టుకోలేక ఈ నీరసం." బహదూర్ గొంతు.

రాంచరణ్ 'సత్తు' పిండి తెచ్చి నీళ్ళలో కలిపి జావలా తాగించాడు. ఏదో అమృతం గొంతులోంచి జారుతున్నట్లుగా ఉంది.

కళ్ళు తెరిపిన పడ్డాాయి.

"ఏమిటి? రాంచరణ్! బహదూర్! ఇద్దరూ ఒకేసారి వచ్చారు. ఏమిటి కథ?"

"చూశావా జీత్ బహదూర్! ఇప్పుడా పరాకు మాటలు రావడం లేదు. రెండు రోజులు సత్తు తినిపిస్తే అప్పుడు బాగా కోలుకుంటారు." అంటూ రాంచరణ్ మళ్ళీ సత్తుపిండిని ముద్దలాగ కలిపి ఉప్పుతో తినిపించాడు, ఆకలి రుచెరగదు అన్న నానుడి అనుభవంలోకి వచ్చింది. కాని సిగరెట్లు కాల్చి కాల్చి నాలుకంతా అట్టకట్టేసింది. మళ్ళీ జావలా చేసి తాగించాడు.

"మీరు రెండు మూడు రోజులు జావలాగ తాగండి. సిగరెట్లు మానేయండి. లూ గారూ! మీరు ఇవాళ రేపు ఈ సత్తు తాగండి. 'సత్తువ' వస్తుంది. రేపు నేను మీకు వందరూపాయలు ఇస్తాను. బాలీగంజ్ వెళ్ళి మీ మద్రాసి హోటల్లో భోజనం చేద్దురుగాని, ఆకలితో ఉన్నవాడికి తిండిపెట్టడం కనీస మానవధర్మం. మీకు తెలియింది కాదు" అన్నాడు. జీత్ బహదూర్.

నా కళ్ళలో నీళ్ళు తిరిగాయి. అతని సంస్కారానికి జోహార్లు.

"ఇదుగో లూ సాబ్! నిన్నటి ఇవాళ్ళి అమృత బజార్ పేపర్లు. అంటే నిన్నటి నుంచి మీరు ఏమీతినలేదన్నమాట. పేపరు కూడా చూసినట్లు లేదు. "

ఆ రోజు అమృతసర్ దినపత్రికలో బ్యాంకు సిబ్బంది, యాజమాన్యం వారితో సంప్రదింపులు సమ్మె గురించి వివరాలున్నాయి.

రెండు రోజులయ్యాక బ్యాంక్ సిబ్బంది సమ్మెవిరమించాక, బ్యాంక్ లో డ్రాఫ్టు మార్చి డబ్బు తీసుకొచ్చి

"జీత్ బహదూర్! ఇదిగో నీ వంద రూపాయలు అప్పు" అని ఇచ్చేశాను. 'సత్తు'కి డబ్బులు తీసుకోలేదు.

ఆకలి దానిబాధ, మానవత్వం అంటే ఏమిటో వారిద్దరిద్వారా తెలిసింది. ఈసారి వాళ్ళకి మన ఊరి ఊరగాయలు తెచ్చివ్వాలి. అదిగో మళ్ళీ రుచుల మీదకి ధ్యాస.

కాలానుగుణంగా ఎన్నో మారుతుంటాయి. కాని పేదకైనా ధనికుడికైనా, ఎక్కడైనా, మారనిది ఆకలి ఒక్కటే. ఇంతకీ ఆహారపు రుచులు ఆకలిని జయించాయా? లేక 'సత్తువ' నిచ్చే 'సత్తు' 'ఆకలి'ని జయించిందా?

మళ్ళీ టీ.వి వార్తలు పెట్టాను.

"అబ్బబ్బా! మళ్ళీ టీ.వి. పెట్టారా ఎంతసేపూ సత్తు, ఆహారపాట్లాలు జారవిడవడం అదేగా పొద్దుట్టించి వార్తల్లో. నా సీరియల్స్ చూడనీరు. "

శ్రీమతి గోడు వినిపిస్తోంది.

"నీకేం తెలుసోయ్ 'సత్తు'లోని సత్తువ.. రేపు మన అబ్బాయి ఫ్రెండ్ 'మిశ్రా'ది బీహారే కదా స్వస్థలం. వాళ్ళింట్లోంచి 'సత్తు' తెప్పించు. కాస్త తింటే టి.వీ చూడడానికి సత్తువ వస్తుంది" అంటూ మళ్ళీ వార్తలు చూడటంలో లీనమయ్యాను.



ప్రేమతో పెద్దత్త

-వారణాసి నాగలక్ష్మి

మోటార్ సైకిల్ శబ్దం అయినప్పుడల్లా కిటికీలోంచి వీధిలోకి తొంగిచూస్తోంది సుగుణ. సాయంత్రం ఆరుగంటలనుండి రాత్రి ఎనిమిది అయ్యేవరకు నందూ ఇల్లు చేరేసమయమే. అతను ఆఫీసుకి వెళ్ళేవరకు ఆమె మీద ప్రేమ వర్షం కురిసిపోతుంది గాని ఆ తర్వాత ఆమెకలవాటులేని ఒంటరితనం. ఆశ్రమంలో ఎప్పుడూ యాభైమంది పిల్లల మధ్య తిరిగిన సుగుణకి ఇక్కడంతా కొత్తగా ఉంది!

అతనిక్కూడా తల్లితండ్రులు లేరని దగ్గర బంధువులున్నారని వింది. అతన్ని ప్రశ్నలతో వేధించకూడదని, అతనేదైనా చెపితే శ్రద్ధగా వినాలని 'అమ్మ' చెప్పారు. అందుకే అతను తన అత్తలు, మామయ్యలు వాళ్ళ పిల్లల ఫోటోలు చూపించినా వాళ్ళు పెళ్ళికి ఎందుకు రాలేదో అడక్కుండా ఊరుకుంది. మనసులో మాత్రం ఎంతో ఆశ్చర్యం వేసింది. తర్వాత బాధకలిగింది, అతనికి రక్తసంబంధీకులు అంతమంది ఉండీ తమ పెళ్ళికి ఎవరూ రాలేదేమో అనీ, తనలాంటి అమ్మాయిని అతను చేసుకోవడం వాళ్ళకి నచ్చలేదేమో అనీను. ఆ ఫోటోలు చూస్తున్నప్పుడు అతని కళ్ళలో ఏదో వేదన కనిపించింది. తననెంతో అలవాటైన భావం అది!

అతనితో కలిసి ఈ ఇంట్లో అడుగుపెట్టిన రోజే పక్కీళ్ళవాళ్ళతో పరిచయమైంది. ఒకటి రెండుసార్లు గోడమీంచి కబుర్లు చెప్పింది గాని సరదాగా సమయం గడపడానికి వాళ్ళిళ్ళకి వెళ్ళాలనిపించడం లేదు. వాళ్ళలాగా పుట్టింటి కబుర్లు, అత్తింటి కబుర్లు గలగలా చెప్పుకోలేదు గదా తను! అందుకేనేమో ఈ పదిహేను రోజుల్లో రెండుసార్లు ఆశ్రమానికి తీసుకెళ్ళాడు నందూ. ఎంతదూరమో! ఆఫీసు నుంచి అలిసిపోయి వచ్చినా కొంచెమయినా విసుగులేకుండా తీసుకెళ్ళాడు పాపం. 'అమ్మ' ఎన్నిసార్లో అన్నారు. అలాంటి వ్యక్తి తనను కోరిపెళ్ళి చేసుకోవడం తన అదృష్టమని!

ఆలోచనల్లో మునిగిన సుగుణకి వీధిలో మోటార్ సైకిల్ మీద రివ్వున వస్తున్న నందూ కనిపించాడు. తూనీగలా వెళ్ళి తలుపు తెరిచింది. అతని మొహం అంతగా వెలిగిపోవడం తనెప్పుడూ చూడలేదు! లోపలికొస్తూనే ఆమెను చుట్టేస్తూ "సుగుణా! త్వరగా బట్టలు సర్దు రెండురోజులకి! గొల్లపూడి వెళుతున్నాం మామయ్య ఇంటికి!" అన్నాడు ఎప్పటిలాగే "సరే" అంది ఏం ప్రశ్నించకుండా.

ఆమె ప్రతిస్పందన గమనించి, నవ్వుతూ చేతిలోని ఉత్తరాలు, న్యూస్ పేపర్ టీపాయ్ మీద పెట్టి, బాత్ రూములోకెళ్ళాడు. అతని మొహంలో అంతటి ఆనందానికి కారణమేమిటో తెలిసి సుగుణ తటపటాయిస్తూ పైకి కనిపిస్తున్న ఉత్తరం తీసింది. కవరు వెనక చిరునామాలో మంగళా కృష్ణమూర్తి అని ఉంది. కవరు తెరిచే ఉంది. అయినా అక్కడే పెట్టేసి, చకచకా పట్టుకెళ్ళాల్సిన బట్టలు తీయడం మొదలు పెట్టింది. పదినిముషాల్లో నందూ బయటకి వచ్చి "ఇంక నే సర్దుతాలే. నువ్వు టీ కలుపుతూ ఆ ఉత్తరం చదువు" అన్నాడు.

ముగ్ధలా అతన్ని చూస్తూ "అమ్మ ఇతరుల ఉత్తరాలు చదవకూడదన్నారు" అంది.

ఒక 'ఫ్లయింగ్ కిస్' విసురుతూ "నేను ఇతరుణ్ణికాను బుజ్జీ! నువ్వు నేనూ ఒకటే!" అన్నాడు.

సుగుణ మనసు రుల్లుమంది. ఈ కొద్దిరోజుల్లో అలా చాలాసార్లు జరిగింది. అయితే ఇవాళంత అందంగా అతనెప్పుడూ కనిపించలేదు! అతని ఆనందానికి కారణం ఈ ఉత్తరంలో ఉండి ఉండాలి అనుకుంది. వంటింట్లో టీ కోసం నీళ్ళూ పాలూ ప్లవ్ మీద పెట్టి ఉత్తరం విప్పి చదవడం మొదలుపెట్టింది.

‘చిరంజీవి నందూని ఆశీర్వాదించి పెద్దత్ర వ్రాయునది.

నువ్వు రాసిన ఉత్తరం అందింది. ఉత్తరంలోని విషయాల గురించి చర్చించేముందు, నీకు నచ్చిన జీవిత భాగస్వామిని ఎన్నుకోగలిగినందుకు అభినందనలు, ఆశీస్సులు తెలియజేస్తున్నాను. ఈ వివాహం నీ ఆదర్శాలను చాటుకోవడానికి కాకుండా ఒక అనాధకు నీ ప్రేమను పంచి, ప్రతిగా ఆమె ప్రేమను పొందడం కోసం, చక్కని దాంపత్యజీవితం సాగించడం కోసం చేసుకున్నావని నమ్ముతున్నాను.

నందూ! నీ ఉత్తరంలో ఎన్నో విషయాలను ప్రస్తావించావు. నీ పెళ్ళికి మేం రాలేదన్న ఆశాభంగంతో, కోపంతో ఎప్పటిప్పటి విషయాలో గుర్తుచేస్తూ, నీ మనసులో ఏళ్ళ తరబడి దాగిన బాధని బహిర్గతం చేస్తూ పెద్ద ఉత్తరం రాశావు! మేనమామగారింట నీ బాల్యం గడిచిన తీరూ, నువ్వుపడ్డ అవమానాలూ వర్ణించావు. అది చదివి మీ మామయ్య ఏమనుకున్నారోగాని, నేను మాత్రం విస్తుపోయాను. అన్ని పేజీల ఉత్తరం చూసి ఎంత ఆశ్చర్యపోయానో, మీ మామయ్య చదివి టేబుల్ మీద పెట్టి వెళ్ళిపోతే, కుతూహలం కొద్దీ చదివి అంతే బాధపడ్డాను. మంచిదేలే.. లోలోపల దాగిన బాధ ఇలా బయటపడితే మనసు తేలికవుతుంది!

నందూ, మీ అమ్మ పురిటికి వచ్చి మా ఇంట్లోనే నీకు జన్మనిచ్చింది. ఆవిడేకాదు నా ఆడబడుచులు ముగ్గురి పురుళ్ళూ మా ఇంట్లోనే జరిగాయి. మరుదుల చదువులూ, పెళ్ళిళ్ళూ, ఇతర శుభకార్యాలెన్నో ఇక్కడే జరిగాయి. అత్తమామల సంరక్షణకాక, ఇంత పెద్ద కుటుంబపు బరువు బాధ్యతలు మీ మామయ్యతోపాటు నేను కూడా సంతోషంగానే స్వీకరించాను. పదిహేనేళ్ళ వయసులో మీ అమ్మ పుట్టింటికి కోడలిగా, నవ వధువుగా వచ్చి, అత్తగారి అడుగుజాడల్లో నడిచాను. అలా నడుస్తూనే నా వ్యక్తిత్వాన్ని వికసంపజేసుకున్నాను. మీ మామయ్యని నొప్పించకుండా, వచ్చిపోయే బంధువర్గాన్ని అసంతృప్తి పరచకుండా, కాలానుగుణంగా వచ్చే మార్పులు నచ్చని అత్తగారిని అగౌరవపరచకుండా... ఆ ఇంట్లో, ఆ ‘నా’ ఇంట్లో,.... నా విధి సక్రమంగా నిర్వర్తించడానికి ప్రయత్నించాను. ఆ ప్రయత్నంలో ఎన్నో మానసికమైన ఒడిదుడుకులు, నిరాశా నిస్పృహలు, మనోవ్యధా అనుభవించాను. తమవంతు బాధ్యత వదిలేసి పారిపోయిన వాళ్ళు కూడా పెద్దకోడలిగా నా బాధ్యత ఏమిటో, పెద్దకొడుకుగా మీ మామయ్య బాధ్యత ఏమిటో మాకు తెలియజెప్పాలని ప్రయత్నించినపుడు నేను కోపంతో ఉడికిపోయానని. మీ మామయ్య మాత్రం నిమ్మకు నీరెత్తినట్టు నవ్వేసి, హేళనగా ఓ చూపు చూసి వెళ్ళిపోయేవారు! అప్పుడప్పుడూ.. ఆ అన్నవాళ్ళు నోరుమూసుకునేలా సమాధానం చెప్పేవారు కూడా.

నందూ! ఏ మనిషీ లోపరహితుడు కాడు. అలాగే.. శ్రీరాముడి వ్యక్తిత్వంలోనైనా లోపాలు ఎంచగలిగే మనసమాజంలో మీ మామయ్యని విమర్శించే వాళ్ళకి తక్కువేం లేదు. ఈ మాట నీగురించి అనడంలేదు. ఇంత పెద్ద కుటుంబ బాధ్యత నెత్తివేసుకున్న ఆయన్ని పొగడిన వాళ్ళకన్నా విమర్శించిన వాళ్ళే ఎక్కువ. ‘పురిటికి పుట్టింటికికొచ్చిన ఆడపిల్లకి పుట్టింటి సారె ఇదేనా’ అనో, ‘పిల్లాణ్ణి చదువుకి పంపితే బాగోగులు సరిగ్గా పట్టించుకోలేద’నో, ఇంతమంది పిల్లల పెళ్ళిళ్ళు చేసిన ఇంట్లో ఏ వియ్యాలవారికో మర్యాదలు సరిగ్గా చెయ్యలేదనో ఆ నోటా ఆ నోటా విమర్శలే ఎక్కువగా వినీ వినీ, బాధపడి, దుఃఖపడి, మెల్లిగా ఆ విమర్శలు నా సున్నితమైన మనసుని గాయపరచకుండా కొంత రాటుదేలాను. కడలికి ఆటుపోట్లంత సహజమో పెద్దకుటుంబాల్లో సూటీ పోటీ మాటలూ, చిన్నా పెద్దా మనస్పర్థలూ అంతే సహజమని తెలుసుకున్నాను. మనసులో కష్టం అనిపించినా పైకి నవ్వడం నేర్చుకున్నాను. మీ మామయ్య మరోవిధంగా... తనకు తోచిందే చేస్తూ, ఎవ్వరి ప్రశంసలూ, విమర్శలూ పట్టించుకోకుండా ఉండడానికి అలవాటు పడ్డారు. పెళ్ళుసు మాటలతో ఎదుటివారిని నోరెత్తనివ్వకుండా, ఆయన వస్తున్నారంటేనే అంతా భయపడి, ఒంగొంగి నిలిచేలా చేసుకున్నారు. ఆయన

సంతోషంగా ఉన్నప్పుడు ఎంత సరదాగా మాట్లాడినా, కుటుంబసభ్యులందరినీ హెచ్చరించేలా కనిపించని హద్దు ఒకటి గీసి ఉంచారు. అది... ఆయన తన రక్షణకోసం తయారు చేసుకున్న కవచం!

మా ఇంటికి చదువుకోసమో, వైద్యం కోసమో, వేసవి సెలవులు గడపడానికో వచ్చే పిల్లలు ఎందరితోనో నువ్వు ఒకడిగా పెరిగావు. మీ నాన్నగారు పోయేవరకు చుట్టం చూపుగా వచ్చినా, ఆ తర్వాత మా కుటుంబ సభ్యుడివయ్యావు. ఇంతమంది పిల్లలున్న ఇంట్లో ఏవో పేచీలూ, గిల్లికజ్జాలూ తరచుగా ఉండేవే. కోర్టుకేసుల్లాగా వాదప్రతివాదాలు విని సమస్య పరిష్కారం చేసే అవకాశం, అంత తీరికా ఇలాంటి ఇళ్ళలో ఇంటిపెద్దకు దొరకదు. నువ్వు ఒకసారి నిజాయితీగా ఆలోచించగలిగితే, మీ అందరితో పాటే నా పిల్లలూ పెరిగారనీ, రోజంతా చాకిరీలోనూ పనివాళ్ళ అజమాయిషీలోనూ, ఇతరకార్యాలలోనూ సతమతయ్యే నేను నా పిల్లల పట్ల కూడా ఎక్కువ శ్రద్ధ చూపలేకపోయాననీ గ్రహిస్తావు. ఎవరి తృప్తి కొద్దీ వారు చదువుకున్నారు. ఎవరి శక్తికి తగినట్టుగా వారు ఉన్నతస్థితికి ఎదిగారు. ఎవరెంత చదువుకుంటే వారికంత చదువు చెప్పించారు మీ మామయ్య. అమ్మాయిలైనా సుశీలా, సునీతా బాగా చదువుకున్నారు. మంచి సంబంధాలు కుదిరి చక్కగా స్థిరపడ్డారు. మరి మా అబ్బాయిలిద్దరి అంతంత మాత్రపు చదువులకీ, చాలీచాలని జీతాలకీ కారణం ఏమిటంటావు? ఇవాళ చిన్న కుటుంబమే చింతలు లేని కుటుంబం అంటున్నారు. గోపి మామయ్యలాగా, గిరిజపిన్నిలాగా ఇద్దరేసి పిల్లలూ, ముచ్చటైన కుటుంబం పద్ధతిలో పిల్లల వెనకే కూర్చుని, వాళ్ళని తోమి చదివిచే అవకాశం లేకపోయింది మా ఇంట్లో.

మీ నాన్నగారి ఆకాలమరణం తర్వాత మీ అమ్మ మా దగ్గరే ఎక్కువకాలం గడిపింది. మా కుటుంబంలో సభ్యురాలిగా ఆమెని మాకున్నంతలో ఆదరంగా చూశాం. ఏవేవో సంఘటనలు ఏకరువు పెడుతూ నువ్వు రాసిన ఉత్తరం చూసేవరకూ మీకు మా ఇంట్లో కలిగిన అసౌకర్యం గురించి నాకు ఊహలేకపోయింది!

సరే... మా రెండో అమ్మాయి సునీతని నీకిచ్చి చెయ్యాలనుకున్నాం. కాదన్నావు. ఒకే ఇంట్లో పెరగడం వల్ల సోదరభావంతో ఒద్దన్నావనుకున్నాం. "చేసుకోక ఏం చేస్తాడు" అనుకున్నామని ఇప్పుడు ఆరోపిస్తున్నావు. సంప్రదాయాన్ని గౌరవించి, కుటుంబ విలువలకి ప్రాధాన్యత ఇచ్చి నేనూ మీ మామయ్యా తలకెత్తుకున్న బాధ్యతని 'ఎవరికోసం చేశారు? చెయ్యకేం చేస్తారు' అని మా పెద్దాడబడుచు అదే మీ దొడ్డమ్మ అనడం నేను విన్నాను. ఆ రోజు నా మనసుకి కష్టం కలిగి, మీ మామయ్యని ఆస్తి వివరాలు, కష్టనష్టాలు తోబుట్టువులందరినీ కూర్చోబెట్టుకుని మాట్లాడమన్నాను.. బ్రతిమాలాను. ఉహూఁ. "నేనెవ్వరికీ జవాబుదారీ లేను. అవాకు చెవాకులు వాగేవాళ్ళకి సంజాయిషీలు ఇవ్వాలి అవసరం నాకు లేదు" అని మండిపడ్డారు. మన ఇళ్ళలో నాకెంత మాత్రం నచ్చని విషయాల్లో ఇదొకటి. ముసుగులో గుడ్డులాటలూ, రహస్యమంతనాలూ, అర్థం కాని దెప్పిపాడుపులూ జరుగుతుంటాయి తెలిసీ తెలియకుండా. ఇంతకన్నా కూలీనాలీ జనంలాగా వీధిన పడి ప్రత్యక్షంగా మాట్లాడుకున్నా పోట్లాడుకున్నా మనసులు తేలికపడతాయి అనిపిస్తుంది ఒక్కోసారి!

సరే... సునీత పెళ్ళి తర్వాత నువ్వు అమెరికా వెళ్ళావు. మీ అమ్మ పోయినప్పుడు వచ్చావు. తల్లిదండ్రులిద్దరినీ కోల్పోయావని ఎంతో బాధపడ్డాం. తల్లిపోయిన దుఃఖంలో ఉన్నావనుకున్నాంగాని, మా పట్ల ఇంత వ్యతిరేకభావాన్ని పెంచి పోషిస్తున్నావనుకోలేదు! వెనక్కి వెళ్ళాక కబురూ కాకరకాయా లేకపోతే దివారాత్రాలు పనిచేస్తున్నావనుకున్నాం... మాతో బంధుత్వం వదిలించుకోవాలనుకుంటున్నావనుకోలేదు! హూఁ.. ఉద్యోగరీత్యా స్వదేశం తిరిగి వచ్చావు. నేడో రేపో మన ఊరు వచ్చి మాతో కొన్నాళ్ళుండి

మాకు పండుగ వాతావరణం సృష్టిస్తావనుకుంటుంటే... పెళ్ళి శుభలేఖకి, చిన్ని ఉత్తరం జతచేసి పంపావు, అనాధశరణాలయంలో అమ్మాయిని చూసుకుంటున్నాననీ, 'వీలైతే' రమ్మనీ రాస్తూ.

నీ ముక్తసరి ఉత్తరం అందినప్పుడు ఏదో వెలితిగా దిగులుగా అనిపించింది. సరిగ్గా రెండురోజులే టైముంది పెళ్ళికి. ఆ దిగులులోనే ఒక దివ్యమైన ఆనందం.. సుగుణ బాలకుటీర్ ఆశ్రమవాసిని, నీ భార్య కాబోతోందని! పెళ్ళికి తప్పక వెళ్ళాలనుకున్నాం. వెంటనే బజారుకి

వెళ్ళి మీకు కానుకలు తీసుకువచ్చాం. కానీ, పెళ్ళి రేపనగా మీ మామయ్యకు తీవ్రమైన గుండెనొప్పి వచ్చింది. వెంటనే హాస్పిటల్లో చేర్చాం. మేమిద్దరం మళ్ళీ మనుషుల్లో పడేసరికి వారం రోజులు పట్టింది. రవిబాబు ద్వారా టెలిగ్రాం గ్రీటింగ్స్ పంపించాను ఆ హడావుడిలోనే. మామయ్య అనారోగ్యం విషయం నీకు తెలియజేయలేదు, శుభకార్యం. నిర్విఘ్నంగా సంతోషకరంగా సాగాలనే ఆకాంక్ష వల్ల.

నిన్ననే నీ రెండో ఉత్తరం, ఎనిమిది పేజీలతో, ఎన్నో ఆరోపణలతో బరువుగా వచ్చింది. సునీతని చేసుకోలేదనే కోపంతో మేం నీ పెళ్ళికి రాలేదనీ, చిన్ననాటి నుంచి నిన్ను మేం చిన్నచూపు చూసామనీ నిన్ను కష్టపెట్టిన ఎన్నో అంశాలని వర్ణిస్తూ, వేదనతో కోపగిస్తూ రాశావు! ఈ సందర్భంగా ఒక్కటే విషయం చెప్పాలనుకుంటున్నాను.. ఇంతమంది పిల్లల్లో ఒకడిగా పెరిగావు కదా, మేం నిర్వహించిన బాధ్యతల్లో సగమైనా నువ్వు నలుగురూ శభాష్ అనేలా నిర్వహించినపుడు అప్పుడు... మమ్మల్ని విమర్శించే హక్కు మేమే నీకందిస్తాం. అప్పటిదాకా నీకా హక్కులేదు సుమా!

చివరగా మరో ముఖ్య విషయం.. నీ పెళ్ళి శుభలేఖ రెండువారాల క్రితమే అమ్మాయి తరపునుంచీ కూడా వచ్చింది! అది కూడా మా ఆనందానికి ఒక ముఖ్య కారణం. ఎందుకని అడుగుతావేమో... ఇరవయ్యేళ్ళ క్రితం, ఇంట్లో ఏవో పరిస్థితుల వల్ల నేను మనోవ్యధకిలోనై ఉన్నపుడు ఈ బాలకుటీర్ నిర్వాహకులలో ఒకరైన స్వామీజీ మా ఊరు వచ్చి, ఆశ్రమ నిర్వహణ కోసం విరాళాలు అడిగారు. అప్పుడు మేం వచ్చి, ఆశ్రమం చూసి, మాకు నచ్చితే తప్పకుండా విరాళం ఇస్తామని చెప్పాం. కొన్నాళ్ళ తర్వాత ఇద్దరం హైదరాబాద్ వెళ్ళి, ఆశ్రమం చూశాం. చిన్న చిన్న పసిమొగ్గలెన్నో ఆ తోటలో కనిపించాయి. రోజుల పసిగుడ్డు, ఒకపాపని అంతకు ముందురోజే తెచ్చారని మాకు చూపించారు. ఏదో భావోద్వేగానికిలోనై ఆ పాపని పెంచుకుందామని మీ మామయ్యను అడిగాను! అప్పుడు మీ మామయ్య ఏం చెప్పారో తెలుసా? మన ఇంట్లో రకరకాల మనస్తత్వాల మనుషుల మధ్య ఒక అనాధ శిశువు ఆరోగ్యంగా పెరగలేదు మంగళా.. ఆ పాపని ఇక్కడే పెరగనీ.. పెరిగి పెద్దయ్యేదాకా ఆ పాపపోషణా భారం మనం తీసుకుందాం అన్నారు. అప్పటికప్పుడు కొంత డబ్బు ఆ పాప పేర బాంక్లో వేసి, ట్రస్టీగా స్వామీజీకి బాధ్యత అప్పగించాం. పాప పేరు పెట్టమని మమ్మల్ని అడిగినపుడు సుశీల, సునీతల పేర్లు కలిసేలా సుగుణ అని నామకరణం చేశారు మీ మామయ్య. ఆ తర్వాత అప్పుడప్పుడూ ఆశ్రమానికి వెళ్ళినా, అజ్ఞాతవ్యక్తులుగానే సుగుణని చూశాం. మిగిలిన పిల్లలతోపాటుగా డిగ్రీ పూర్తవుతూనే ఉద్యోగం దొరికిందని స్వామీజీ రాస్తే, మంచి సంబంధం చూడమని పెళ్ళిఖర్చులు భరిస్తామని రాశారు మామయ్య. ఇంతలో బాలకుటీర్ గురించి వార్తాపత్రికలో వ్యాసం రావడంతో అది చదివి ఒక చురకైన కుర్రాడు ఆశ్రమానికి వచ్చాడనీ, సుగుణ అతనికి నచ్చి పెళ్ళి ప్రస్తావన తెచ్చాడనీ రాస్తూ, అబ్బాయి గురించి వాకబు చేశామనీ, సహృదయుడు, సమర్థుడూ అనీ, పెద్ద ఉద్యోగంలో స్థిరపడ్డవాడనీ తెలిసిందని స్వామీజీ రాశారు. అబ్బాయిపేరు నందకిశోర్ అని కూడా రాశారు. అయినా అది నువ్వే అని ఊహించలేదు మేం. వెంటనే పెళ్ళిఖర్చు కోసం ఉన్నంతలో డబ్బు ఏర్పాటు చేసి పంపించి, పెళ్ళికి వస్తామనీ, వారికిష్టమైతే కన్యాదానం చేస్తామనీ రాశాం. అబ్బాయి రిజిస్టర్డ్ మారేజ్ కావాలంటున్నాడని రాశారు. సరే అనుకున్నాం. చివరికి నీ శుభలేఖ, ఉత్తరం అందాకే తెలిసింది నువ్వే పెళ్ళికొడుకువని. మేనమామతో ఎంత గూఢమైన అనుబంధం లేకపోతే, మా అమ్మాయిని ససేమిరా వద్దనుకున్నవాడివి, ఇంతవెతికే మా మానసపుత్రికనే చేపట్టావు?!

నందూ! తెలిసో తెలియకో నీ మనసు కష్టపెడితే ఈ అత్తనీ, మామయ్యనీ మన్నించు. ఇన్నాళ్ళూ మేనల్లుడివి. ఇప్పుడు అల్లుడుగారివి! నీలాంటి మేనల్లుడు అల్లుడైనందుకు మామయ్య గర్వపడుతున్నారు. నువ్వు మీ మామయ్య విలువ ఇప్పుడే కాకపోయినా కొంతకాలం తర్వాతైనా గ్రహిస్తావని నమ్ముతున్నాను. సంజాయిషీలు వివరణలూ నచ్చని మీ మామయ్య నీ ఉత్తరం చదివి ప్రక్కన పెట్టేసి వెళ్ళిపోతే, బరువెక్కిన మనసుతో నిద్రపట్టక ఈ ఉత్తరం రాస్తున్నాను. నీ శుభలేఖకి ప్రతిగా... మా నందూ జీవితం నందనవనమై వికసించాలని కోరుతూ అత్త రాసే అభినందన లేఖ ఇది మేనల్లుడిభార్యగా మాకు మళ్ళీ కూతురైన సుగుణను సుమంగళిగా దీవిస్తూ,మీ ఇద్దరికీ పూర్ణాయుష్షు కోరుతూ, ప్రేమతో

నీ పెద్దత్ర మంగళ '

చెమ్మగిల్లిన కళ్ళవల్ల ఆఖరి అక్షరాలు అలుక్కుపోయినట్టు కనిపించాయి సుగుణకి. అప్పటికి సూట్ కేస్ సిద్ధం చేశాడు నందూ. ఇద్దరూ కలిసి వేడి టీ తాగేసి, అత్త ఇంటికి.. అదే సుగుణ పుట్టింటికి బయలుదేరారు ఆఘమేఘాలమీద!



మధ్యపేజీ

- వేదాంతం ప్రవేశచిత్త

ఆ లోకల్ బండిలో ప్రతిరోజూ ఆయన కనిపిస్తాడు. చేతిలో ఒక పుస్తకం, భుజాన ఒక సంచీ తగిలించుకుని అలా కిటికీ పక్కన కూర్చుని బండి కదలగానే పుస్తకాన్ని తీసి మధ్యలో ఏదో ఒక పేజీని వెతికి అందులోకి ముణిగిపోతాడు. ఒక్కోసారి పుస్తకాన్ని బోర్లించి గుండెల మీద పెట్టుకుని అలా ఏదో ఆలోచిస్తూ ఉంటాడు. చాలాసార్లు గమనించాను కానీ ఈయన ఈ పుస్తకమే రోజూ చదువుతాడా లేక ఇలాంటివి నాలుగైదు పుస్తకాలా? ఏమో...



మరునాడు మరల ఫ్లాట్ ఫాం మీద నిలబడ్డాను. ఆయన రాకపోతే వింతగా ఉంటుంది. ఆయన కూడా ఆగి ఉన్న బండిలోకి ఎందుకో గబుక్కున ఎక్కి కూర్చోడు. కదిలే వేల్చికే ఎక్కడినుంచో దూరుతాడు. ఓ కిటికీని సంపాదిస్తాడు. ఈసారి నా ఎదురుగానే కూర్చున్నాడు. పుస్తకం తీశాడు. బండి కదిలింది. కిటికీలోంచి శూన్యంలోకి చూశాడు. ఈ శూన్యం కూడా కొద్దిరోజుల తరువాత కనిపించదేమో అని కాబోలు ఒకసారి తల ఆడించి మరల ఆ మధ్య పేజీలోకి వెళ్ళిపోయాడు. అలా పేజీలు తిప్పుతాడా? లేదు. ఆ పేజీలోనే ఉన్నాడు. తన స్టేషన్ వచ్చేవరకూ ఆ పేజీలోనే ఉన్నాడు. ఏదైనా బొమ్మ అయి ఉంటుంది అనిపించింది. చక్కగా మూసేసి దిగిపోయాడు. అసలు ఈ పుస్తకం ఏమిటో తెలియదు. చక్కగా అట్టవేసి ఉంటుంది. పోనీ డైరీయా? ఏమో! అలా కూడా కనిపించలేదు.

కాకపోతే మొన్న ఒకసారి బండి ఎక్కి చేతిలో పుస్తకం లేకుండా కూర్చున్నాడు. బండి కదిలినా పుస్తకం తీయలేదు. మరచిపోయి ఉంటాడనుకున్నాను. నేను చిరునవ్వు నవ్వుటం చూసి కళ్ళుపెద్దవి చేశాడు.

"ఎందుకు నవ్వుతున్నారు?" అడిగాడు.

"ఏమీలేదండీ. మీరు రోజూ చదివే పుస్తకం చదివేశారా?"

"అనుకున్నాను. అది చాలా చిత్రమైన పుస్తకం."

"ఎన్నటికీ చదవటం పూర్తికావటం లేదా?"

"ఇది నేను చదవటం లేదు!"

"అరె, మరి ఇందులో బొమ్మలు బాగున్నాయా?"

"అలా ఏమీలేదు"

"అయితే కొంతమంది పుస్తకం పట్టుకున్నప్పుడు నిద్రవస్తుందని చేస్తారు. అలా అయిఉంటుంది."

"నేను నిద్రపోవటంలేదే? "

"మరి ఎందుకు సార్, అలా ఆ మధ్య పేజీ ఒక్కటే తిప్పికూర్చుంటారు? "

"నేను మధ్య వయస్కుడిని! "

ఆ సమాధానానికి ఆశ్చర్యం వేసింది. నేను ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఆయన కూడా నన్ను పరీక్షగా చూసి కిటికీ బయటకి చూడటం మొదలుపెట్టాడు.

కొందరు జీవితాన్ని పేజీ నంబర్లలాగా ప్రతిసంవత్సరం లెక్కపెట్టుకుంటారు. అదే అయి ఉంటుంది...

నా చిన్న స్టేషన్ వచ్చి దిగిపోయాను.



ఒకరోజు ఎందుకో బండిలో అస్సలు ఖాళీ లేదు. తలుపు దగ్గర నిలబడి ఎవరైనా లేస్తారేమోనని ఎదురు చూస్తున్నాను. మూడు వరుసల తరువాత ఆయన కిటికీ దగ్గర కనిపించాడు. పుస్తకం వెనుక నుంచి తలపైకి తీసి నన్ను గురించి చిరునవ్వు నవ్వాడు. ఎందుకో లేచాడు. అక్కడే నిలబడ్డ తెలివిగల వ్యక్తి ఆ సీటులోకి చేరిపోయాడు. ఈయన నా దగ్గరకు వచ్చాడు.

"ఎందుకు సార్, లేచారు? మీ స్టేషన్ ఇంకా చాలా దూరం ఉంది"

"కొంతసేపు నిలబడి ప్రయాణిద్దాం. కాకపోతే మీకు ఈ పుస్తకం చూపించాలనుకున్నాను"

నా చేతిలో పెట్టాడు. పేజీలు తిప్పాను. ఏదో పాత పుస్తకం. అర్థంకాని వ్రాతలో ఇంకులో వ్రాసిన పేరు మొదటి పేజీ మీద ఉంది.

"మా నాన్న పేరది. ఆయనకు నచ్చిన పుస్తకం"

"మీరు భద్రపరచారు. వెరిగూడ్"

"మొత్తం 800 పేజీలు. "

"399 వ పేజీని చూడండి."

అటూ ఇటూ తిప్పాను. ఆ పేజీ లేదు. ఎవరో చింపేశారు.

"చిరిగిపోయినట్లుంది"

"నేనే చింపేశాను"

"ఎందుకు? "

"మధ్యపేజీ ఉండకూడదు సార్ "

"ఇదెక్కడి గొడవండీ?"

"..... "

"చింపితే చింపారు, దీనిని పట్టుకుని కూర్చుంటున్నారేమిటి? "

పుస్తకాన్ని సంచితో పెట్టేశాడు. ఏమీ మాట్లాడకుండా ఆయన స్టేషన్లో దిగిపోయాడు,



ఆ మధ్య మా బండి ఎందుకో వెళ్ళిపోయింది. మరో అరగంట సేపు చేసేది ఏమీలేదని అలా టీ స్టాల్ వైపు వెళ్ళి నిలబడ్డాను. ఆయన కూడా సంచీ తగిలించుకుని స్టాల్ వైపుకు వస్తూ కనిపించాడు.

"బండి వెళ్ళిపోయింది"

"చాలా వెళ్ళిపోతాయి. టీ తాగుదామా?" అని కుర్రాడికి చెప్పాడు.

ఇద్దరం కప్పులు జాగ్రత్తగా పట్టుకుని బెంచీ మీదకి వచ్చాం.

"ఆ పేజీలో ఏమున్నది సార్?"

ఆయన నవ్వాడు. "ఏమీలేదు. ఖాళీ. అందుకే చింపాను"

"అంటే ముద్రణ అలా ఉందా?"

"లేదు ఆ పేజీలో కొంత కథ ఉంది"

"మరి?"

"అది లేకపోతే అసలు కథ ఉంది!"

"అంటే పుస్తకం చిత్రమైనదన్నమాట. మీరు బాగా అధ్యయనం చేసి ఉంటారు. మీరు కథలు వ్రాస్తారా?"

"లేదు. చదవను కూడా!"

ఈయన మొహం మండ! చేతిలోని టీ కప్పు ఆయన నెత్తి మీద పెట్టి బోర్లించి టీ అంతా అలా నెత్తిమీద పోయాలనిపించింది.

"ఎందుకో నా పిల్లలే నాతో మాట్లాడటం మానేశారు సార్! నా భార్య కూడా వాళ్ళంటే ఎగిరి గంతేస్తుంది. ఒకడిని చదువుకోసం మరో ఊర్లో సీటు వస్తే చేర్పించాను. వాడు ఫోన్ చేస్తేనే మా ఇంటిలో సందడి. లేకపోతే నాకు కాఫీ కూడా కష్టంగానే లభ్యమవుతుంది. "

"ఒక్కోసారి అలా జరుగుతూ ఉంటుంది సార్. కొద్దికాలం కొత్తవెంట పాత.. "

"నేను కంప్లయింటు చేయటం లేదు. అసలు నా అస్తిత్వాన్ని పక్కన పెట్టి నా జీవితాన్ని గమనిస్తున్నాను. బలేగా ఉంది. నేను ఆఫీసులో ఏదైనా నా మీద మాట వచ్చినా ఈ పుస్తకాన్ని తీసి ఈ మధ్య పేజీ దగ్గర చూస్తాను. మధ్య వయసులో వచ్చే ఆరోగ్య సమస్య ఉన్నా ఇలా మంచం మీద ఆనుకుని ఈ పేజీ దగ్గర తల దాచుకుంటాను. నేను పుస్తకాలు అసలు చదవలేదు. చదవను కూడా. కానీ నిన్న మా చిన్న కుర్రాడు 'నాన్న ఈ మధ్య ఎందుకో పుస్తకాలు తెగ చదువుతున్నాడు' అని ఎవరికో చెబుతుంటే విన్నాను. నవ్వొచ్చింది.. "

"మీ ఆలోచన బాగుంది"

"మా ఆవిడ కూడా ఒక్కసారి నా గదిలోకి వచ్చి ఏదో వెతుక్కుంటూ ఇలా ఈ పుస్తకం పట్టుకున్న నన్ను చూసి బయటికి వెళ్ళి మరల ఎందుకో లోపలికి వచ్చి ఏవండీ కాఫీ కావాలా? అని అడిగింది! "

"గుడ్డే పుస్తకాలు చదవాలి! కాదు, పట్టుకోవాలి సార్!"

"నేను ఏది చెప్పినా మా పై అధికారి కాదు అనేవాడు. ఎందుకో మొన్న ఒక ఫైల్ టేబిల్ మీద పెట్టి వచ్చాను. నా దగ్గరకు దగ్గరకు ఆయన టాలెంటు చూపించటానికి వచ్చాడు. అది మామూలే! ఎందుకో నేను న పుస్తకంలో ఉన్నాను. నా ముందు కూర్చుని ఏదో చెప్పబోయి ఫైలు సంతకం చేసి వెళ్ళిపోయాడు. "

"బాగుంది. పుస్తకం గొప్పది సార్!"

"మామూలుగా పలుకరించే వారు కూడా ఇదివరకు ఏదైనా మంచి మాట చెప్పినా కావాలని నీకు తెలియదు అన్నట్లు వాళ్ళపైత్యం వినిపించేవారు. నేను నా లేని మధ్య పేజీలోకి వెళ్ళినప్పటినుంచీ కొద్దిగా ఆ ధోరణి మారింది. "

"బండిలో ఎందుకు సార్ పుస్తకాన్ని పట్టుకుంటారు?"

టీ కప్పులు పక్కన పెట్టాం.

"బండిలోకి రాగానే ఆలోచనలు వింతగా మారతాయి. ఆగి సాగిపోయే బండి ఇది. మధ్య వయసులో ఇలా కొద్ది సేపు ఆగిపోతుండేమో అందరి బండి! నా పిల్లల బండి అలా ఏరోజూ ఆగకూడదు. సాగిపోతూనే ఉండాలి. అందుకే ఆ పేజీ తీసేశాను! "

బండి వచ్చింది. లోపలికి వెళ్ళి కూర్చున్నాము. ఆయన కళ్ళజోడు సద్దుకుని పుస్తకం తీశాడు. బండి కదిలింది. మధ్య పేజీలోకి వెళ్ళాడు.

"ఒక్కసారైనా ఈ పుస్తకంలో ఏముందోనని చదవరా?"

"చాలా సార్లు చదివాను! "

"చదవలేదన్నారు? "

"ఇది గొప్ప పుస్తకం. అలా కాకపోతే మా నాన్న పేరు దీనిమీద ఉండదు. రెండోది దీనిని చదవకుండానే నేను ప్రతిసారీ ఎన్ని ఆలోచనలలో మునిగిపోయానో చూశారా?"

"అంటే ఇందులో తలదాచుకుని మీ ఆలోచనలను చదివారు"

"కరెక్ట్. ఒక పుస్తకం అంత గొప్పదని తెలిసింది. నేను కదలకుండా పడుకోవలసిన రోజున ఈ పుస్తకం తప్పకుండా చదువుతాను. రచయిత చెప్పినదీ, నేను ఆయనతో చదవకుండా చెప్పుకున్నదీ ఎక్కడైనా ఇలా మనం కలుసుకున్నట్లు కలుసుకుంటాయా అనేది ఆ సమయంలో చదువుతాను. మధ్య పేజీని నేనే వ్రాసుకుని తగిలించి నా పిల్లలకి పుస్తకాన్ని ఇచ్చేస్తాను. "

"మధ్యపేజీలో ఏమి వ్రాస్తారు? "

"చెప్పలేను. మనం మాట్లాడుకున్నది కొద్దిగా వ్రాసేయవచ్చు... "

చిత్రంగా తోచింది. బండి పోతోంది. ఆయన అన్నట్లు ఆగిపోతోంది. అక్కడక్కడ ఆగి, పోతోంది. ఆయనకు నిద్ర కూడా వచ్చే రాకుండా వయసుకు తగ్గట్లు ఆడుకుంటోంది. గుండెల మీద పసిపాపలా ఆ పుస్తకం బోర్లపడి ఆయనకు జోల పాడుతున్నట్లుంది..



ఖలువలకో బహుమతి

-శారద

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లైట్ల ఎంట్రీస్ ఉత్తమ కథ)

"మొగుడిగా అటుంచు, కనీసం ఒక మనిషిగా కూడా నేనంటే లెక్క లేదు నీకు,"

కోపంగా అని, విసురుగా తలుపు వేసి వెళ్ళిపోయాడు శ్రీనివాస్. మనసు గిలగిలా కొట్టుకున్నట్లు అనిపించటంతో, ఒక్క క్షణం కళ్ళు మూసుకుంది స్వాతి. పదే పదే దెబ్బలు తింటే శరీరం మొద్దు బారిపోతుంది. మనసెందుకో మొద్దు బారలేకపోతూ ఉంది. చిన్నప్పటి సున్నితత్వం ఇంకెప్పటికీ పోదేమో తనకి. ఈ మాటల బాణాల్నించి తప్పించుకుంటూ, అవి తగిలినప్పుడల్లా పక్షిలా గిజ గిజా కొట్టుకుంటూ, ఇక ఇంతే. ఆ ఆలోచనతో ఎంతో నిరుత్సాహంగా అనిపించింది.

ఇంతకు ముందెప్పుడూ లేని ఈ కోణం శ్రీవివాస్ లో ఈ మధ్యే చూస్తూ ఉండటంతో, దానికి ఎలా స్పందించాలో తేల్చుకోలేకుండా ఉంది. ప్రతినారీ ఇలాగే అయోమయంగా అనిపిస్తుంది. చదివిన ఎమ్మె సైకాలజీలో అతని సమస్యని అర్థం చేసుకోగలుగుతుంది కానీ, తనని తను ఈ ఎమోషనల్ పింఛింగ్ నుంచి రక్షించుకోలేక పోతుంది. ఎవర్ని అడిగినా ఏం సలహా ఇస్తారు? తను ఒకసారి అడగబోతే, "నీకు మేం చెప్పేంతటి వాళ్ళమా?" అంది కన్నతల్లె!

అదేమిటో చిన్నప్పుడు స్కూల్లో నేర్చుకున్న విషయాలకీ, పెద్దయ్యాక జీవితంలో జరుగుతున్న సంఘటనలకీ అసలు పొంతనే లేదు. చిన్నప్పుడంతా కష్టపడి పనిచేస్తే, మంచి విలువలూ, సత్ప్రవర్తనా ఉంటే క్లాసులో ఫస్ట్ రావొచ్చనీ, ప్రైజులు కొట్టెయ్యొచ్చనీ, అందరూ చాలా మెచ్చుకుంటారనీ నేర్చుకుంది. వాటిని ఆచరించి, అవన్నీ గలుచుకుంది కూడా. కానీ, జీవితంలో మాత్రం తన వ్యక్తిత్వానికీ, నమ్మకాలకీ, పరిపక్వతకీ బహుమతులూ, అభినందనలు లేకపోగా నిరసనలూ, వెక్కిరింతలూ, వెటకారాలూ మాత్రమే దక్కాయి. తన ప్రవర్తనా, మాటలతో కొన్నిసార్లు కొంత మంది మనుషుల మనసుల్లో ఇన్నెక్యూరిటీ లాటి భావన కలుగుతుందని అర్థం చేసుకుంది. ఆ అభద్రతాభావం లోంచే ఆ వెటకారపు మాటలూ, "ఆవిడదంతా ఒక ఫోజూ" అనే కామెంట్లు వస్తాయని తెలుసుకుంది.

కానీ శ్రీవివాస్ తన భర్త. అందరికంటే తనని దగ్గర్నించి చూసి, ఎంతో ఇష్టపడి పెళ్ళి చేసుకున్నాడు. తన మాటలకర్థమేమిటో, తన ఆలోచనలెటువంటివో, అందరికంటే బాగా తెలిసిన స్నేహితుడు. అటువంటి శ్రీవివాస్ కూడా ఈ మధ్య అసహనంగా మాట్లాడుతున్నాడు.

ఎమ్మెలో యూనివర్సిటీ ఫస్ట్లాచ్చిందని తెలిసినప్పుడు, అప్పటిదాకా పెళ్ళి ప్రస్తావన చేసిన శరత్, ఉన్నట్టుండి మాట్లాడటం మానేసాడు. నిలదీసి అడిగితే,

"నువ్వేమో ఎమ్మెలో యూనివర్సిటీ ఫస్టు, నేనేమో ఎమ్మెస్సీలో సెకండ్ క్లాసు! ఎందుకో మనకి పాసుగుతుందని నాకనిపించటం లేదు" అన్నాడు.

తను కాసేపు ఆలోచించి, "అంటే నేను ఫెయిల్ అయితే సంతోషపడేవాడివి కానీ యూనివర్సిటీ ఫస్ట్ రావటంతో బాధ పడుతున్నావా?" అని అడిగింది.

నిజాయితీ కలవాడు కావటంతో ఒప్పుకున్నాడు అది నిజమేనని. నిరాశతో కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగాయామెకి. దాదాపు మూడేళ్ళ స్నేహం మరి.

మళ్ళీ అడిగింది, "అంటే నా తెలివితేటలకీ కష్టపడి ఫస్ట్లాచ్చినందుకిది నాకు శిక్షన్నమాట. ఐ యాం బీయింగ్ పనిష్డ్ ఫర్ మై సక్సెస్," అంది.

తనూ కాసేపు ఆలోచించి, "నాలాంటి ఫెయిల్యూర్ని కట్టుకోకపోవటం శిక్ష ఎలా అవుతుంది?" అని వెళ్ళిపోయాడు.

చాలా రోజుల తర్వాత గానీ ఆమెకి తనన్న మాటల్లో తప్పేమిటో అర్థం కాలేదు. అప్పటికే శరత్ యూనివర్సిటీ వదిలి వెళ్ళిపోయాడు. తనూ మనసు సరిపెట్టుకుని, తన కిష్టమైన టీచర్స్ ట్రైనింగ్ పాస్ మూడేళ్ళ తరువాత శ్రీవివాస్ని పెళ్ళి చేసుకుంది. ఢిల్లీలో కాపురం, బ్యాంకు ఉద్యోగి అయిన శ్రీవివాస్ తో జీవితం ప్రశాంతంగానే గడిచిపోతుంది. స్వతహాగా శ్రీవివాస్ చాలా తెలివైనడే అయినా, మామూలు మనిషి ఎక్కువ ఆలోచనలు పెట్టుకోకుండా తన పని తాను చూసుకుంటూ వెళ్ళే మనస్తత్వం. పక్క మనిషిని పట్టించుకోని అతని ఆత్మ పరాయణత్వం కొన్ని సార్లు చికాకనిపించినా, మొత్తం మీద మంచి వాడే అతనితో సర్దుకు పోవటానికి పెద్ద కష్టపడక్కర్లేదు. భార్య ప్రవృత్తి అందుకు సరిగ్గా భిన్నమైనదైనా దాన్ని అర్థం చేసుకున్నాడే తప్ప ఆమెని ఎన్నడూ విమర్శించటమో వెక్కిరించటమో చేయలేదు. నలుగుర్లో ఆమె తెలివితేటల వల్ల ఆమె కొచ్చిన గుర్తింపు చూసి కొంచెం గర్వపడతాడు కూడా.

కానీ ఆర్షెల్ల కింద...

భారత అణుశక్తి విభాగం చైర్మన్ డాక్టర్ నటేసన్, తన ఇద్దరు సెక్రటరీలతో సహా తీవ్రవాదుల ముఠాతో కిడ్నాప్ చేయబడ్డారు. ఉదయం పదిగంటలకి ఆయన ఆఫీసులో జొరబడి తీవ్రవాదులు ఆయననీ, ముందు గదిలో పనిచేసుకుంటున్న సెక్రటరీలనీ ఎత్తుకెళ్ళిపోయారు. ఆ రోజు శనివారం కావటంతో మిగతా స్వాపంతా లేక ఆఫీసుంతా ఖాళీగా ఉంది. యాదృచ్ఛికంగా అదే సమయానికి శ్రీవివాస్ తన స్నేహితుడు అరుణ్ కుమార్‌ని కలవటానికి అదే ఆఫీసుకెళ్ళాడు. అరుణ్ కుమార్ చైర్మన్ ఇద్దరు సెక్రటరీల్లో ఒకరు. తీవ్రవాదులు చైర్మన్, ఆయన సెక్రటరీలతో పాటు శ్రీవివాస్‌ని కూడా పట్టుకు పోయారు.

మధ్యాహ్నానికల్లా తిరిగొస్తారన్న భర్త రాత్రంతా రాకపోవటంతో భయపడింది స్వాతి. రెండు రోజులైన తరువాత కానీ తెలియలేదామెకి తన భర్త కిడ్నాప్ అయిన సంగతి. ఏం చేయాలో తోచలేదు. ఆందోళన, భయం అన్నీ కలిపి ఆమెని ఉక్కిరి బిక్కిరి చేసాయి. మెల్లిగా సంబాళించుకుని ఎప్పట్లాగే స్కూలు కెళ్ళింది.

తీవ్రవాదుల డిమాండ్లు అనుకున్నట్టుగానే ఉన్నాయి. భారత సైన్యం చేతికి చిక్కి ఖైదు చేయబడ్డ తీవ్రవాదులందరినీ విడిచిపెట్టేయాలని వాళ్ళు అడగటం ఎవరికీ ఆశ్చర్యం కలిగించలేదు.

ఆరోజు, ఏదో టీవీ ఛానెల్ కిడ్నాప్ అయిన వారి కుటుంబ సభ్యులని ఇంటర్వ్యూ చేసి ప్రసారం చేసింది. చెదిరిన జుట్టు, నలిగిన బట్టలతో, వెక్కుతూ బేలగా ఏడుస్తున్న ఆడవాళ్ళ మధ్య ఎప్పట్లాగే కాటన్ వీరలో, శుభంగా దువ్వుకున్న జుట్టుతో, దిగులుగా ఉన్న పాడిగా ఉన్న కళ్ళతో మౌనంగా కూర్చున్న స్వాతి మీద చాలా సార్లు కెమెరా ఫోకస్ చేసాడు కెమెరా మాన్.

"మీ భర్త విడుదల కోసం తీవ్రవాదులందరినీ వదిలేయాలని భారత ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నారా?" అన్న ప్రశ్నకి ఆమె కొంచెం సందేహంగా జవాబిచ్చింది.

"ఐ యాం నాట్ వెరీ ష్యూర్. తీవ్రవాదుల్ని పట్టుకోవటం కోసం భారత సైనికులు ప్రాణాలని లెక్కచేయకుండా ఎంతో ధైర్యసాహసాలతో ముందుకెళ్తారు. చాలా సార్లు వాటిల్లో ప్రాణం పోగొట్టుకోవచ్చు కూడా. ఇప్పుడు అరెస్టయిన మహమ్మద్ రెండేళ్ళ కింద రైళ్ళలో బాంబులు పెట్టి వేలాదిమందిని పాట్లన పెట్టుకున్నాడు. మరిప్పుడు అతన్ని వదిలేస్తే వాళ్ళందరి ప్రాణాలకీ విలువలేనట్టేనా? నా భర్త ప్రాణం నాకెంత ముఖ్యమో, వాళ్ళ ప్రాణాలు వాళ్ళ కుటుంబ సభ్యులకీ అంతే కదా! మరి వాళ్ళందరికీ ఏ మాత్రం విలువలేనట్టు పట్టుకున్న తీవ్ర వాదుల్నందరినీ వదిలేయటం నాకెందుకో మంచి పని అనిపించటంలేదు. భారత ప్రభుత్వం ఇలాటి బ్లాక్ మెయిల్ పద్ధతులకి లొంగటం ప్రజాశ్రేయస్సు దృష్ట్యా క్షేమం కాదు" అంది.

గది నిండా నిశ్శబ్దం. మిగతా ఆడవాళ్ళు ఆమెని పురుగుని చూసినట్టు చూస్తున్నారు.

"ఎవరికి తెలుసు? ఇప్పుడు వాళ్ళందరిని వదిలేసి నా భర్త ప్రాణాలు రక్షించుకున్నా, రేపు అదే తీవ్రవాదులు చేయించే బాంబుదాడుల్లో మనందరం చావమన్న గ్యారంటీ ఎక్కడుంది?"

అరుణ్ కుమార్ భార్య స్పృహ తప్పిపడిపోవటంతో అంతా అటు తిరిగారు. కెమెరా మళ్ళీ కాంట్రాస్టు కోసం భర్త చావుగురించి ఊహించటంతోనే స్పృహ తప్పిపడిపోయిన అరుణ్ కుమార్ భార్యపైనా, అదే విషయాన్ని గురించి తప్పొప్పుల చర్చ చేస్తున్న స్వాతిపైనా మార్చి మార్చి ఫోకస్ చేసారు. ఆ గదిలో తనకెవరి సానుభూతి లభించదని అర్థమైందామెకి.

ఆ రాత్రంతా ఆలోచించింది. తనలో లోపం ఉందా? తనందరిలాంటి ఆడది కాదా? తనకి భర్తపైన ప్రేమా మమకారం లేవా? లేకపోవటమేమిటి? తనకసలు తిండి నిద్రా లేక ఎన్ని రోజులైంది? అతను ఏంతింటున్నాడో, ఎలా ఉన్నాడో అన్న ఆవేదన పేగులని మెలితిప్పుతున్నట్టుగా ఉంది. ఆ బాధంతా మనసులోనే ఉంచుకుని, నిబ్బరంగా ఉన్నందుకు తననెవరూ అభినందించలేదు. పైగా విషపు చూపులు చూసారు. అది తన ప్రవృత్తి అని నమ్మనూ లేదు. తను చెదిరిన జుట్టుతో, ఎర్రబడ్డ కళ్ళతో, పెద్ద అబద్ధపు ప్రదర్శన చేసి

ఉంటే నమ్మి ఉండేవారు. అంటే నిజాన్ని నమ్మారు కానీ, అబద్ధాన్ని నమ్ముతారు మనుషులు! ఎంత విచిత్రం. అబద్ధం నీడలాటిది. దానివల్ల పెద్ద ప్రయోజనం ఉండదు కూడా. అయినా దానిని నమ్మటమే కాదు, ఇష్టపడతాం కూడా.

కానీ ఎందుకో భర్త తనని తప్పకుండా అర్థం చేసుకుంటాడనుకుంది. కాదు, కాదు, అతను అర్థం చేసుకోడేమోనన్న అనుమానమే తనకి రాలేదసలు. ఎలాగైతేనేం భారత ప్రభుత్వం తీవ్రవాదులందరినీ వదిలేయటంతో శ్రీవివాస్ క్షేమంగా బయటపడ్డాడు. ఇంటికొచ్చి భార్య టీవీ వాళ్ళు గురించి చదివినప్పటి నుంచీ అదో రకమైన అసహనం చిరాకుతో ఉన్నాడు.

ప్రతిదానికీ తనంటే భార్యకి ప్రేమా గౌరవం లేదని దెప్పి పాడవటం ఎక్కువైంది. బహుశా తన ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఉన్న భార్య బెంబేలెత్తిపోవటం లేదన్న విషయం జీర్ణించుకోవటం నిజంగా కష్టమేమో. ఆ పెర్సెక్యూషన్ లోంచి చూస్తే అతని మీద కోపం కూడా రావటంలేదామెకి. కానీ ఎలా అతన్ని మామూలు మనిషిని చేయాలో అర్థంకావటం లేదు.

ఆలోచనల్లోనే లేచి ఇంటి పనిలో పడింది. నాలుగు రోజుల్లో స్కూలుకి ఎండాకాలం సెలవులిస్తారు. ఒక నెలరోజులు హైదరాబాదు వెళ్ళి అమ్మ దగ్గరుంటే తనకి కొంత మార్పు, అతనికీ తన ఆలోచనలని, ఉద్వేగాలని విశ్లేషించుకోవటానికి కొంచెం ఎడం దొరుకుతుంది. ఈ ఆలోచనతో మనసు కొంచెం తెరవిన పక్షట్టుయింది.



సాయంత్రం ఏడింటికి అలసటగా ఇంటికొచ్చాడు శ్రీవివాస్. తాళం తీసి లోపలికి రాగానే ఇల్లంతా బావురుమన్నట్టుగా అనిపించింది. పొద్దున్నే స్వాతిని ఏ.పి ఎక్స్‌ప్రెస్ ఎక్కించిన సంగతి గుర్తొచ్చింది. ఆకలిగా ఉంది. తినడానికేమైనా ఉన్నాయో, లేక ఏమైనా వండుకోవాలో!?. కొంచెం సేపు నిస్తాణగా కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. అలా ఎంతసేపు కూర్చున్నా, తిండి దగ్గరకిరాదని అర్థమయింది. లేచి వంటింట్లోకి వెళ్ళాడు. ఫ్రీజ్ తెరిచి చూసేసరికి, కూర, పప్పు, చారూ మూతలు పెట్టి ఉన్నాయి. బ్రతుకు జీవుడా అనుకుంటూ, ఒక కప్పు బియ్యం రైస్ కుక్కర్లో పడేసి స్నానానికి వెళ్ళాడు.

అన్నం తిని టీవీలో వార్తలు వినసాగాడు. వార్తలు వింటున్నా మనసంతా ఇదీ అని చెప్పలేని దిగులు. ఎందుకో అర్థంకాలేదు. పెళ్ళయిన రెండేళ్ళనుంచీ స్వాతిని వదిలి ఎప్పుడూ ఉండలేదు. స్కూలు సెలవుల్లో హైదరాబాదు వెళ్ళినా ఇద్దరూ కలిసి వెళ్ళి కలిసి తిరిగొచ్చే వాళ్ళు. ఎక్కువగా మౌనంగా ఉంటూ, తన చేతలతోనే మనసు వెల్లడించే స్వాతి ఇంట్లో లేకపోతే తనకి హఠాత్తుగా అన్నీ పోగొట్టుకున్న భావన. తనని కిడ్నాపర్లు ఎత్తుకెళ్ళారనగానే ఎంత బాధపడిందో పాపం. పోలీస్ స్టేషన్లో జీపులోంచి దిగగానే కన్నీళ్ళతో హఠాత్తుకుపోయింది.

"టీవీలో మీ ఆవిడ చాలా ధైర్యంగా 'హోస్టిజీల క్షేమం కోసం తీవ్రవాదుల కోరికలు తీరిస్తే ప్రభుత్వం వాళ్ళ బెదిరింపులకి లొంగి పోయినట్టే', అంటూ మాట్లాడింది" నవ్వుతూ అన్నా వెక్కిరింతగా అనిపించాయి స్నేహితుల మాటలు. నిజానికి ఆ టీవీ కార్యక్రమం రికార్డింగులు కూడా తను చూడలేదు. తన ప్రాణం పోయినా ఫర్వాలేదు, తీవ్రవాదుల డిమాండ్లకు ప్రభుత్వం అంగీకరించకూడదు అన్నది స్వాతి, అన్న వాక్యం దగ్గరే తన ఆలోచనలు ఆగిపోయాయి.

నిజంగా స్వాతి అలా అని ఉంటుందా? ఇన్నిరోజులు ఆలోచించలేదు గానీ ఇప్పుడు దాని గురించి లోతుగా ఆలోచించాలనిపిస్తుంది. స్వతహాగా స్వాతి చాలా మంది కంటే కొంచెం విశాలంగా, తన స్వార్థాన్ని పక్కకి పెట్టి నిర్ణయాలు తీసుకోవటం చూసాడు తను. పనిమనిషి పిల్లలకి తీరిక వేళల్లో చదువుచెప్పటమూ, అపార్ట్‌మెంట్స్ లో అందరి దగ్గరా పాత బట్టలూ పుస్తకాలూ సేకరించి అనాధ శరణాలయాల్లో ఇవ్వటమూ ఆమె తన సమయమూ శక్తి వెచ్చించి ఇష్టంగా చేసే పనులు. "ఎందుకు ఇవన్నీ

నెత్తినేసుకుని అలిసిపోతావు?" అని తనంటే "అందరం ఎవరి స్వార్థం వాళ్ళు చూసుకుని టీవీ సీరియళ్ళకతుక్కుని పోకపోయినా వచ్చే నష్టమేమీలేదు" అంటుంది.

కిందటి సంవత్సరం హైదరాబాదుకి పైట్లో వెళ్ళేటప్పుడు విమానాశ్రయంలో సెక్యూరిటీ చెకింగ్ వల్ల చాలా ఇబ్బంది, ఆలస్యమూ అయినాయి. తను చాలా చిరాకుపడ్డాడు. కానీ స్వాతి తన వంక వింతగా చూసి, "ఆ సెక్యూరిటీ సిబ్బంది వాళ్ళ కాలక్షేపానికో మనల్ని వేధించటానికో సోదా చేయటం లేదు. వాళ్ళు ఎంత శ్రద్ధగా, జాగ్రత్తగా సోదా చేస్తే మన ప్రాణాలకి అంత భద్రత. ఆ కోణంలో మనం వాళ్ళతో సహకరించాలి కదా?" అంది. కొన్నిసార్లు అలాటి ఆలోచన తనకి లేనందుకు సిగ్గునిపిస్తుంది. స్వాతికి భర్త క్షేమం కంటే తన ఆదర్శాలూ ఆలోచనలే ముఖ్యమా!? అలాగనుకుంటే ఏదో అర్థంకాని నొప్పిలాంటిది కలుగుతుంది గుండెల్లో!

చాలామంది పైకెన్ని ఆదర్శాలు వల్లించినా చేతలకొచ్చేసరికి తమ స్వార్థం చూసుకోవటమే తెలుసు తనకి. స్వాతి పదిమంది క్షేమం కొరకు ఒక్కరు త్యాగం చేయటంలో తప్పేమీ లేదని నమ్మే వ్యక్తి. తను మామూలు విషయాల్లో చాలాసార్లు అలా ప్రవర్తించటం చూసాడు కూడా. పెద్ద విషయంలోనైనా తన నమ్మకాలూ విలువల విషయంలో రాజీపడనని నిరూపించింది. చుట్టూ వున్న మనుషుల హిపోక్రసీని అర్థం చేసుకుని సర్దుకుపోగలిగినప్పుడు రాజీపడని వ్యక్తిత్వమూ, నిజాయితీ మింగుడు పడటం లేదెందుకని?

స్వాతిని అందరికంటే తనే ఎక్కువగా అర్థం చేసుకున్నానని గర్వపడ్డాడు ఇన్నాళ్ళూ. క్రితం సంవత్సరం తమ మొదటి పెళ్ళిరోజు సందర్భంగా మీ స్నేహితులందరికీ చిన్నపార్టీ ఇచ్చారు. ఆ పార్టీకి పువ్వులు తప్ప మరేమీ బహుమతులు తేవొద్దని స్వాతి అందరికీ సెన్సియర్గా చెప్పింది. కానీ చాలామంది ఖరీదైన బహుమతులు పట్టుకొచ్చారు. స్వాతి చాలా చిరాకుపడింది, అతిధులెవ్వరూ తన రిక్వెస్టుని నమ్మలేదని. తనే ఓదార్చాడు. మనుషులు అబద్ధాలని నమ్మినంత సులువుగా నిజాన్ని నమ్మలేరని తెలిసినా ప్రతిసారి ఆశ్చర్యంగానే ఉంటుంది.

చీరలు కొనటంలోనూ, నగలుదిగేసుకోవటంలోనూ, బంగారం కొనుక్కోవటంలోనూ, చెత్త సినిమాలు చూడటంలోనూ ఒకళ్ళతో ఒకళ్ళు పోటీ పడే ఆడవాళ్ళు ఆలోచనలు మార్చుకోవటంలో పోటీపడరెందులో అని చాలా సార్లు అనుకున్నాడు. అలా అనుకున్నప్పుడల్లా స్వాతిని తలచుకుంటే గర్వంగా ఉండేది. మరి అదే విలక్షణమైన ఆలోచనా ధోరణి ఇవాళ తనకి నచ్చటంలేదు! రెండేళ్ళ సన్నిహిత సాంగత్యంలో తన ఆలోచనా ధోరణి మారనప్పుడు మిగతా వాళ్ళను విమర్శించే హక్కు తనకెక్కడిది? ఆలోచనల్లోనే కలత నిద్దుర పట్టింది శ్రీనివాసకి.



పొద్దున్న పదిగంటలకి టీవీ హెడ్ లైన్స్ చూసి గడగడా వణికిపోయాడు శ్రీనివాస్. "హైదరాబాదు రైల్వే స్టేషన్ ఇవాళ ఉదయం ఎనిమిది గంటలకి తీవ్రవాదుల దాడిలో చిక్కుకుంది. గాయపడ్డవారి సంఖ్య, మృతుల సంఖ్య ఇంకా వెలువడలేదు. సెక్యూరిటీ బలాలూ, పోలీసులూ కలిసి కట్టుగా చాకచక్యంతో తీవ్రవాదులని ఎదుర్కొనటం వల్ల పెద్దగా ప్రాణనష్టం సంభవించి ఉండకపోవచ్చు."

వణికి చేతులతో అత్తవారింటి నెంబర్ డయల్ చేసాడు. అతనికి ఆందోళనతో గొంతు ఎండిపోతున్నట్టు, ఊపిరి ఆడనట్టు అనిపించింది. అవతలివైపు ఫోనేతిన ధ్వని. ఆ క్షణంలో అతను దేవుణ్ణి తలచుకున్నంత దీనంగా ఎప్పుడూ తలచుకోలేదు.

"హల్లో!" అన్న స్వాతి గొంతు వినగానే అంత టెన్షనూ విడుదలై అతనికి దుఃఖంతో నోటమాటరాలేదు.

"స్వాతి, ఆర్ యూ ఆలైట్?"

"ఎందుకలా అడుగుతున్నారు?" ఆశ్చర్యపోయింది స్వాతి అతని గొంతులో ఆందోళనకి.

"టీ.వీ పెట్టి చూడు".

ఒక్క నాలుగైదు నిమిషాలు మౌనం.

"ఓ గాడే నేను చూడనే లేదు. మా రైలు ఏడుగంటలకే స్టేషన్ చేరుకుంది. ఎనిమిదికల్లా ఇంటికొచ్చేసాను. ఇవాళ ఆదివారం కదా? మీరు మెల్లగా లేస్తారని ఫోనింకా చేయలేదు. అసలీ వార్తగురించే నాకు తెలియలేదు. తెలిసుంటే చేసి ఉండేదాన్ని. ఐ యాం సారీ! బాగా కంగారు పడ్డారా?" స్వాతి ఏదో చెపుతోంది. కానీ అతనికదేమీ వినిపించటంలేదు. అమ్మయ్య! స్వాతి ఏదో చెపుతోంది. కానీ అతనికదేమీ వినిపించటంలేదు. అమ్మయ్య! స్వాతికేమీ కాలేదు. ఆమె కేదయినా అయివుంటే తనని తను క్షమించుకోగలిగి ఉండేవాడా?

"స్వాతి! ఏదయినా ఫైట్ టికెట్స్ దొరుకుతాయేమో చూసి హైదరాబాదు బయలుదేరుతున్నాను."

"ఇప్పుడా? దేనికీ?" ఆశ్చర్యపోయింది స్వాతి.

"పద్ద కారణం ఏమీ లేదు. ఐ థింక్ ఐ మిస్ యూ! పడుకుని రెస్టు తీసుకో. రెండు రోజుల్లో కలుస్తాను." ఫోన్ పెట్టేసాడు.

రాత్రి ఎన్నో ప్రశ్నలకి సమాధానం తెలియనట్టనిపించింది. ఇప్పుడన్నిటికీ జవాబులు తెలిసిన భావన. హుషారుగా లేచి కంప్యూటర్ ఆన్ చేసాడు, హైదరాబాదు ఫైట్ టికెట్లు కొనటానికి.



ఇచ్చేట కలలు అమ్మబడును - కల్ల శివాజీ

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌టెంట్ల ఎంట్రీస్ ఉత్తమ కథ)

సమున్నతంగా ఉన్న ఆ భవనం వైపు బెరుగ్గా చూసి గట్టిగా తల్లి చెయ్యిపట్టుకుంది వేదవల్లి. దుర్గమ్మ కూతుర్ని అనునయిస్తున్నట్టు చూసి 'భయపడకు' అని కళ్ళతోనే వారిచింది. వాళ్ళిద్దరూ జీవితంలో కార్పొరేట్ కాలేజ్ ఎలా ఉంటుందో చూడలేదు. ప్రిన్సిపాల్ రూంలోకి ప్రవేశించే సరికి వాళ్ళ భయం రెట్టింపయ్యింది.

విశాలమైన డెకోరాం టేబుల్ వెనుక ఓ లావుపాటావిడ కూర్చుని ఉంది. వేసుకున్న కళ్ళద్దాలు కొద్దిగా పెద్దవి కావడంతో, ఆవిడ కళ్ళు మరీ చిన్నవిగా కనిపిస్తున్నాయి.

ఏమిటన్నట్టు నొసలు చిట్టించి చూసిందావిడ.

"అమ్మాయిని ఇక్కడ చేర్చించాలని..." మిగతా వాక్యాలని దుర్గమ్మ మింగేసింది.

"సీట్లన్నీ అయిపోయాయి. ఇంత చివర్లో వస్తే ఎలా?" చాలా పొడిగా అంది.

"అలా అనకండమ్మా, నా బిడ్డ చాలా తెలివైంది. పరిక్షల టైంలో వచ్చిన టైఫాయిడ్ ఇప్పటికీ గానీ తగ్గలేదు... లేకపోతే ఇంకా మంచి మార్కులు వచ్చేవి. మీ ఆఫీసులో కనుక్కుంటే, ఫస్ట్ క్లాసు ఉంటేగానీ అప్లికేషన్ కూడా ఇవ్వమన్నారు. ఇవిగో సర్టిఫికెట్లు" ప్లాస్టిక్ కవర్లో ఉన్న కాగితాలు తీసి ఆవిడ ముందుంచింది దుర్గమ్మ

ఆవిడ అభావంగా వాటివైపు చూసింది.

"టెన్త్ ఫస్ట్ క్లాసు కూడా లేదన్నమాట... ఇంకో చోట వెదుక్కొండి ఇక్కడ కుదరదు"

"అలా అనకమ్మా, కాస్త పెద్ద మనస్సు చేసుకో.. బిడ్డ భవిష్యత్తు బాగుపడుంది"

ఆవిడ అనాసక్తిగా ఆ సర్టిఫికెట్లు తిరగేసింది.

"తెలుగు మీడియం కదా, వీలుంటుందేమో మా కన్వీనర్ కి చెప్పి చూస్తాను.. అయినా మీరు ఫీజులు టైంకి కట్టకపోతే వెంటనే తీసేస్తారు, ఆఫీసుకి వెళ్ళి అఫ్లికేషన్ నింపి వెళ్ళండి"

దుర్గమ్మ కట్టుకున్న నేత చీర వైపు సందిగ్ధంగా చూస్తూ చెప్పింది.

"ఎంతవుతుందేంటమ్మా...?" దుర్గమ్మ తటపాయిస్తూ అడిగింది.

"మొదటి నెల కాషన్ ఫీజ్, బిల్డింగ్ ఫండ్ తో కలిపి పదహారువేలు కట్టాలి, తర్వాత ప్రతినెలా మూడువేలదాకా అవుతుంది"

"పదహారువేలా!?" దుర్గమ్మ కళ్ళు తిరిగాయి,

"నా బిడ్డ సంగతి నాకు తెలుసమ్మా, ఆణిముత్యం, మీ కాలేజీకే మంచి పేరు తెస్తుంది.. పేదవాళ్ళం, కాస్త తగ్గించండమ్మా"

దుర్గమ్మ ప్రార్థనకి ఆవిడ కస్సుమని లేచింది.

"ఇదేమైన రైతు బజార్ అనుకుంటున్నారా? బేరాలాడ్డానికి... అందుకే ముందే చెప్పాను మీలాంటి వాళ్ళకి ఇక్కడ సరిపడదని, ముందంతా సీటివ్వమని కాళ్ళావేళ్ళాపడతారు, తర్వాత బేరాలాడతారు"

వెళ్ళిపోతున్నప్పుడు వేదవల్లి తలతిప్పి, ఆవిడ వెనుక ఉన్న బ్లో ఆప్ చేసిన ఫోటోల వైపు ఓ క్షణం తదేకంగా చూసింది. గతకొన్ని సంవత్సరాలుగా ఆ కాలేజ్ నుండి పాసయిన స్టేట్ టూపర్స్ తో ఆవిడ, ఇంకా ఇతర మెంబర్లు కలిసి తీయించుకున్న ఫోటోలవి. చాలా పేపర్లలో అడ్వర్టయిజ్ మెంట్ గా వచ్చినవే. పేపర్లలో అవి చూసి దుర్గమ్మ ఎలాగైనా ఈ కాలేజ్ లోనే కూతుర్ని చదివించాలని నిశ్చయించుకుంది.

వేదవల్లి వద్దని వారిస్తున్నా వినకుండా అప్పుచేసి మరీ మొదటి నెల ఫీజు కట్టి అదే కాలేజ్ లో చేర్పించింది దుర్గమ్మ. తల్లి పడిన కష్టాన్ని చూసి చలించిపోయింది వేదవల్లి. మొదటి రోజు కాలేజ్ కి వెళుతున్న పెద్ద కూతుర్ని చూసి మురిసిపోయింది తల్లి.

'నిన్ను తలతాకట్టు పెట్టయినా చదివిస్తానే' అనుకుంది.

తలతాకట్టు పెడితే ఏమీ రాదని, దుర్గమ్మకి కొంచెం ఆలస్యంగా తెలిసింది.



ఆ పేటలో దుర్గమ్మ నోటికి అందరూ జడుస్తారు. భర్త యూనివర్సిటీ మెన్ లో వంటవాడు. చాలా అమాయకుడు. నెలకి పన్నెండూ వందలు తెచ్చి భార్య చేతిలో పెడతాడు. మెన్ లో మిగిలిపోయిన కూరలూ, అన్నం ఇంటికి తెస్తుంటాడు. ఇంటద్దె, ఖర్చులూ పోనూ, మిగిలిన దాంతో దుర్గమ్మ చుట్టుపక్కల అందరి కార్లూ మీదా రేషన్ కిరసనాయిల్ కొని, లీటర్ కి రెండురూపాయలు లాభం వేసుకుని బ్లాక్ లో అమ్ముతుంటుంది. పోలీసులకి రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ కి ఇవ్వగా దాదాపు రెండువేలు మిగులుతుంటుంది నెలకి. ఇద్దరి కూతుర్లనీ గవర్నమెంట్ స్కూల్ లో చదివించడం వలన కొంత సొమ్ము వెనకెయ్యగలిగింది. ఆమెకి తెలుసు వేదవల్లి అద్భుతంగా చదువుతుందని, మంచి కాలేజ్ లో చేర్పిస్తే తిరుగుండదని.

మూడు నెలలు కష్టపడి కాలేజ్ కి పంపగలిగింది. నాలుగోనెల కాలేజ్ నోటీసు బోర్డులో వేదవల్లి పేరు ఎక్కేసింది. పదిరోజుల్లో ఫీజు కట్టకపోతే, పేరు తీసేస్తారని.

చిన్నబోయిన కూతురి ముఖం చూసి దుర్గమ్మ పడిన బాధ వర్ణనాతీతం. వెంటనే తన వంతు ప్రయత్నం మొదలుబెట్టింది.

కూతుర్ని తీసుకుని లోకల్ కార్పొరేటర్ దగ్గరకెళ్ళింది.

"అమ్మాయి చాలా బాగా చదువుకుంటోంది.. మీరు కాస్త సాయం చెయ్యగలిగితే.. మీ పేరు చెప్పుకుంటుంది"

"దుర్గమ్మా! ఈ పెద్ద పెద్ద కాలేజీల్లో చదివించడం ఎందుకు? ఆడపిల్లే కదా, ఏదో నీ స్థామతకి తగ్గట్టుగా ఏ గవర్నమెంట్ స్కూల్లోనో చదివించి, గంతకు తగ్గ బొంతని చూసి పెళ్ళి చేసి పంపించేద్దూ, ఇంకో కూతురు కూడా ఉంది కదా. పోనీ ఎలాగో

చదివించినా, తర్వాత ఎమ్సెట్ కోచింగంటారు, ఇంటెన్సివ్ కోచింగంటారు, బోల్తంత ఖర్చు. ఎలా భరించగలవు చెప్పు... అయినా ఎంత కావాలేంటి?

సావకాశంగా అడిగేడు.

"ప్రస్తుతానికి ఓ అయిదువేలు సర్దగలిగితే.." కోపం, బాధ దిగమింగుతూ చెప్పింది.

"వందో, రెండొందలో అయితే సాయం చెయ్యగలను, పోనీ ఈ నెల ఎలాగో సర్దినా, వచ్చే నెలనుండి ఎవరి దగ్గర చెయ్యి చాస్తావో?... పోనీ ఓ పని చెయ్యి, అప్పుడప్పుడు నా దగ్గరకి వచ్చిపోతుండు, నీ కూతుర్ని చదివించే బాధ్యత నాది"

ఎదిగిన అమ్మాయి పక్కనే ఉందని కూడా ఆలోచించకుండా, నర్మగర్భంగా నవ్వుతూ చెప్పాడు

దుర్గమ్మ అంత నిస్సహాయత్వం ఎప్పుడూ అనుభవించలేదు. వేదవల్లి శూన్యంలోకి అభావంగా చూస్తూ నిలుచుంది.



'గంగాభవానీ స్త్రీ శిశు సంక్షేమ సంస్థ' ఓ పేరున్న నాన్ గవర్నమెంటల్ ఆర్గనైజేషన్. అందులో సభ్యుల భర్తలందరూ ఉన్నత స్థానాల్లో ఉన్న వ్యక్తులే. భర్తల ఇన్ఫ్లూయెన్స్ వలనైనా కావచ్చు, లేదా ఆ సంస్థ చేస్తున్న సోషల్ సర్వీస్ వలనైనా కావచ్చు ఆ సంస్థకి చాలా మంది ఫారిన్ స్పాన్సర్స్ ఉన్నారు.

ఎవరో దీని గురించి చెబితే వేదవల్లిని అక్కడికి తీసుకెళ్ళింది దుర్గమ్మ. లోపలికి ప్రవేశిస్తున్నప్పుడు కారిడార్లో పెద్ద అక్షరాలతో రాసుంది. 'సేవ్ ది గర్ల్ చైల్డ్' అని. దాని కింద లామినేట్ చెయ్యబడిన ఫోటోల్లో ఆ సంస్థ సభ్యులు, ఫారిన్స్ తోనూ, వాళ్ళు స్పాన్సర్ చేసిన పిల్లలతో తీయించుకున్న చిత్రాలూ, ఆ సంస్థ ఇతర కార్యక్రమాల వివరలూ ఉన్నాయి.

ఆర్థికంగా వెనుకబడిన ఆడపిల్లలకి చదువు పూర్తయ్యేదాకా విదేశీయులు ఎడాప్ట్ చేసుకోవడానికి వారధిలా ఈ సంస్థ పనిచేస్తుంటుంది. కొంతమంది స్పాన్సర్లు ఈ పిల్లలని ఎప్పుడూ కలుసుకోకపోయినా, వీళ్ళతో ఎంత అనుబంధాన్ని పెంచేసుకుంటారంటే ఆ పిల్లలకి పెళ్ళయినా ఇంకా వీళ్ళకి సహాయం చెయ్యడానికి ముందుండి, ఎన్నో బహుమతులు పంపుతుంటారు.

"చెప్పమ్మా ఏం సాయం చెయ్యగలం?" పెదవులకి పల్కగా లిప్స్టిక్ వేసుకుని, స్లివ్ లెస్ బ్లౌజ్ వేసుకున్నావిడ అడిగింది. ఆవిడ భర్త సెంట్రల్ గవర్నమెంటల్ జాయింట్ సెక్రటరీ హోదాలో ఉన్న ఐఏఎస్ అధికారి.

"నా కూతురు చాలా బాగా చదువుద్దమ్మా, మంచి కాలేజ్ లో చదివిద్దామంటే, నా తాహతుకి సరిపోవడం లేదు. మీరు ఇలాంటి పిల్లలకి సహాయం చేస్తుంటారని తెలిసి వచ్చాం" దుర్గమ్మ చెప్పింది.

"మీ ఆయన బతికే ఉన్నాడా?"

"యూనివర్సిటీ మెస్ లో కుక్కగా చేస్తున్నాడమ్మా.. ఎక్కువ జీతం రాదు" తడబడుతూ చెప్పింది

"చూడమ్మా! మేము అనాధ పిల్లలకి, ముఖ్యంగా తండ్రిలేని ఆడపిల్లలకి చదువు కోసం సహాయం చేస్తాం. తల్లీ, తండ్రి ఉన్న పిల్లలని ఎడాప్ట్ చేసుకోవడానికి ఫారిన్ స్పాన్సర్స్ ఇష్టపడరు. ఈ అమ్మాయికి తండ్రి లేడనీ, ఆర్థికంగా బాగా వెనుకబడి ఉన్నారని మీ కార్పొరేటర్ దగ్గర ఓ చిన్న సర్టిఫికేట్ తేగలిగితే, స్పాన్సర్ ని ఒప్పించడం తేలికవౌతుంది" పక్కావిడ వైపు చూసి కొనసాగించింది

"ఒకసారి ఎడాప్ట్ చేసుకోబడితే మీ పంట పండినట్టే. ఈ పిల్ల అనాధ కాదని వాళ్ళకి తెలిసే అవకాశం రాకుండా చూసే పూచీమాది. వాళ్ళు రాసే ఉత్తరాలకి జవాబుగా 'ఈ అమ్మాయి బాగా చదువుకుంటోందనీ, కానీ ఆర్థికంగా ఇంకా ఇబ్బందిగా ఉందని' జవాబులు రాస్తుండాలి. ఎలా రాయాలో మేమే చెప్తుతామనుకో" అని ఆగి, సమస్య తీరిపోయినట్టు చిన్నగా నవ్వి మళ్ళీ చెప్పింది.

"ప్రతిఫలంగా మాకేమీ ఇవ్వాలని మీకు చింత అనవసరం. ఏదో మా ఇళ్ళల్లో చేదోడు వాదోడుగా ఉండడానికి, ముఖ్యంగా పార్టీలూ, ఫంక్షన్లప్పుడు ఈ పిల్లని రోజుకి ఓ గంట పంపిస్తే చాలు. మిగతా పనివాళ్ళుంటారనుకో..."

వేదవల్లి మౌనంగా తల్లి కళ్ళల్లోకి నిస్తేజంగా ఉన్నాయవి. తల్లి గయ్యాశీతనమంతా ఎక్కడికి పోయిందో అర్థంకాలేదు. తల్లి కంటిలో తడిగానీ, కోపంగానీ, రవ్వంత ఆవేశంగా కనిపించకపోవడం ఆ అమ్మాయిని ఆశ్చర్యపరచలేదు. 'నువ్వు చాలా గొప్పదానివమ్మా ఏడవకుండా ఉండగలిగినందుకు' అని మెచ్చుకోకుండా మాత్రం ఉండలేకపోయింది.



వేదవల్లి మళ్ళీ గవర్నమెంట్ కాలేజీలో చేరింది. మనసులో లావాలా పొంగుతున్న కసిని, రాజుకుంటున్న ఆవేశాన్ని పైకి అస్సలు వ్యక్తపరచకుండా, దాదాపు మౌనిలా మారిపోయింది.

విశాఖలో టర్నర్ చౌత్రి దగ్గరున్న పాత పుస్తకాల స్ట్రీట్ కి వెళ్ళి తనకి కావల్సిన పుస్తకాలన్నీ సగం ధరకే కొనితెచ్చుకుని, తన భగీరథ ప్రయత్నానికి నాంది పలికింది. దాదాపు అన్ని తెలుగు ఎకాడమీ పబ్లిష్ చేసిన పుస్తకాల ప్రశ్నాపత్రాలు తిరగేసినప్పుడు తెలుసుకుంది. - గవర్నమెంట్ కండక్ట్ చేసే పరీక్షల్లో దాదాపు వాళ్ళు పబ్లిష్ చేసిన టెక్స్ పుస్తకాల్లోంచే ప్రశ్నలుంటాయని అర్థమయ్యింది. కొన్ని ప్రశ్నలు ఇంటర్ స్టాండర్డ్ కంటే కొంచెం ఎక్కువ లెవల్లో ఉంటాయని కొద్దిరోజుల్లోనే అనుభవంకాగానే మళ్ళీ వెళ్ళి బియస్సీ టెక్స్ బుక్స్ కొనుక్కుంది. అవి అవగాహన కావాలంటే పునాది బలంగా ఉండాలని ఏడవ తరగతి నుండి పదోతరగతి వరకూ ఉన్న పాఠ్యాంశాలని మొదటగా అధ్యయనం చెయ్యడం ప్రారంభించింది.

గవర్నమెంట్ కాలేజీలో ఏమీ చెప్పకపోయినా, అసలు క్లాసులే జరగకపోయినా, మిగతా పిల్లలందరూ ట్యూషన్లకి, కోచింగ్ క్లాసులకి వెళ్ళిపోతున్నా ఆ అమ్మాయి పట్టించుకోలేదు. తనకు తానే గురవయ్యింది, తనకు తానే శిష్యురాలైంది

వేదవల్లి నల్లగా ఉన్నా, అందంగా ఉంటుంది. ఎత్తైన దవడ ఎముకలు పట్టుదలని సూచిస్తుంటాయి. కానీ ఓ పదహారేళ్ళ అమ్మాయికి అలంకారం పట్ల ఉండే శ్రద్ధగానీ, అందంగా కనిపించాలనే తాపత్రయంగానీ ఆమెలో లేకమాత్రమైనా లేవు. మౌనంగా తన ధ్యేయం వైపు సాగిపోసాగింది. ఆ నిర్లిప్తత వెనుక భరించలేనంత దుఃఖం, అభావంగా కనిపించే ఆ కళ్ళ వెనుక అణిచిపెట్టుకున్న ఆవేశం, అప్పుడప్పుడు పలికే మాటల వెనుక ఎవరి మీదో తెలిని కోపం... ఎవ్వరికీ, ఎప్పుడూ తెలియరాలేదు.

దుర్గమ్మ కూతురి నిర్లిప్తత వెనుక గూడుకట్టుకుంటున్న జ్వాలని గ్రహించలేకపోలేదు. కానీ ఆమెకి ఓదార్చే నేర్పుగానీ, సేదదీర్చే తెలివితేటలుగానీ లేవు.

మరో రెండేళ్ళపాటు వేదవల్లి లోకాన్ని మర్చిపోయింది. లక్ష్యమే ధ్యేయంగా అడుగులు ముందుకేస్తున్న ఆ అమ్మాయి పగలూ, రాత్రి తేడాని కూడా గుర్తించలేకపోయింది.



"ఎంత కలెక్ట్ అయ్యిందమ్మా!"

దుర్గమ్మ టేబుల్ మీద పరిచిన నోట్లకట్టలవైపు చూస్తూ అడిగింది వేదవల్లి.

"దాదాపు మూడు లక్షలు. ఆ కాలేజీవాళ్ళు యాభై వేలే ఇస్తామన్నారు. నువ్వు చెప్పినట్టే 'కుదరదు' అని చెపితే ఓ లక్ష ఇచ్చివేశారు. కార్పొరేటర్ నలభైవేలు, 'గంగాభవానీ' సంస్థ యాభై, పుస్తకాల పబ్లిషర్లు ఓ ఎనభై. నాకు సరిగ్గా లెక్క పెట్టడం చేతకాలేదు.

"ఈ డబ్బుతో నీ డాక్టరీ పూర్తయిపోతుంది, నీ చెల్లికొక దారి ఏర్పడుతుంది, ఓ వందగజాల స్థలం కూడా కొనుక్కోవచ్చు. అందరినీ రేపు తొమ్మిందింటికల్లా రమ్మని చెప్పాను" దుర్గమ్మ సంతోషం పట్టలేకపోతోంది.

మర్నాడు ఉదయం ఎనిమిది గంటలనుండే ఆ ఇంటికి జనాలు రావడం మొదలు అయ్యింది. దుర్గమ్మ ఇంటి ముందున్న సన్నటి రహదారి కార్లతోనూ, వేన్లతోనూ చివరివరకూ నిండిపోయింది. ఆ చిన్నపేటలో అంత హడావిడి చూడడం అందరికీ అదే మొదటిసారి.

ఉన్న ఒక్క చిన్న గదిలో దగ్గరగా వేసున్న ప్లాస్టిక్ కుర్చీలు సరిపోక చాలామంది ఇరుగ్గా గది బయటివరకూ నిల్చోవలసి వచ్చింది. వేదవల్లి చాలా రోజుల తర్వాత చక్కగా ముస్తాబయ్యింది. తలంటు పోసుకుని, రెండు జడలు వేసుకుని, కళ్ళకి నిండుగా కాటుక పెట్టుకుని, ఇన్స్టాల్ మెంట్లో కొనుక్కున్న పచ్చటి లంగా ఓణీలో అచ్చమైన తెలుగుదనానికి ప్రతీకలా ఉన్న కూతుర్ని దుర్గమ్మ మురిపెంగా చూసుకుంది. వేదవల్లి ముఖంలో విజయం తెచ్చిన మెరుపు స్పష్టంగా గోచరమౌతోంది.

వేదవల్లి గదిలోకి అడుగుపెట్టగానే కెమెరాల ఫ్లాష్లతోనూ, టీవీ కెమెరా వెలుగుతోనూ ఆ గది దేదీపమాన్యమైపోయింది. టీవీ రిపోర్టర్లకీ, న్యూస్ పేపర్ ఎడిటర్లకీ ఈ 'రేగ్స్ టు రిచెస్' స్టోరీకంటే మంచి బ్రేకింగ్ న్యూస్ దొరకదు. 'స్లమ్ డాగ్ జీనియస్' అని హెడ్డింగ్ పెడితే ఎలా ఉంటుందా అని ఓ రిపోర్టర్ అప్పుడే ఆలోచించేస్తున్నాడు. అందరూ సెటిల్ అయ్యింతర్వాత, ఒక్కసారిగా అక్కడ నిశ్శబ్దం ఆవరించుకుంది.

వేదవల్లి అందర్నీ పరికించి, నమ్రతగా నమస్కారం చేసి నెమ్మదిగా పెదవి విప్పింది

"ఇంటర్మీడియట్ సైన్స్ గ్రూపులో తొంభై ఏడు శాతంతో ఓ అమ్మాయి రాష్ట్రంలో ప్రథమ స్థానంలో నిలవడమూ, అదే అమ్మాయి ఎమ్సెట్లోనూ స్టేట్ ఫస్ట్ రావడం ఇదే మొదటిసారి అని నిన్ననే తెలిసింది.

మా అమ్మకీ, నాన్నకీ చదువురాదు. మా నాన్న ఓ హాస్టల్ కుక్, చాలీచాలని జీతం. మా అమ్మ బ్లాక్లో కిరసనాయిల్ అమ్ముతుంటుంది, కానీ చదువు విలువ తెలుసు. అందుకే నన్నూ, మా చెల్లినీ బాగా చదివించాలని తాపత్రయపడింది. నన్ను ట్యూషన్కి పంపే స్థామిత కూడా లేదు. మా అమ్మ నా చదువుకోసం ఎన్ని అవమానాలు ఎదుర్కుందో నాకు తెలుసు. ఆ అనుభవాలకి నేనే ప్రత్యక్షసాక్షిని.

ఇలాంటి కుటుంబంలో పుట్టిన ఓ ఆడపిల్ల ఇంత సక్సెస్ సాధించడం మీ అందరికీ ఓ అద్భుతంలా అనిపించి ఉండొచ్చు. కానీ ఇది ఫ్లాక్ కాదు. నాకు నిశ్చయంగా తెలుసు నేనీ విజయాన్ని సాధిస్తానని, అవమానాలూ, ఛీత్కారాలు కలిగించిన మంట కడుపులో రగులుతుంటే, అది అనుక్షణం లక్ష్యాన్ని గుర్తుచేస్తుంటే ఏ శిఖరానైనా అధిరోహించొచ్చు.

నన్నొక పేరున్న కార్పొరేట్ కాలేజీలో చదివిస్తే ఇంకా రాణిస్తానని మా అమ్మ ఆశపడింది. కానీ టైంకి ఫీజు కట్టలేదని నన్ను రెండు నెలలకే తీసేసారు. అదే కాలేజీ యాజమాన్యం ఈ రోజు నన్ను ప్రాధేయపడుతోంది, వాళ్ళకాలేజీలోనే నేను కనీసం కోచింగ్ క్లాసులకి ఎటెండ్ అయ్యానని మీ అందరికీ చెప్పమని. ఆ పబ్లిసిటీ వాళ్ళకి లక్షల ఆదాయాన్ని తెచ్చిపెడుతుంది. మా అమ్మలానే ఆశపడ్డ ప్రతి తలిదండ్రులూ ఈ వలయంలో చిక్కుకుపోయి, నెత్తురోడ్చి సంపాదించినదంతా పిల్లల భవిష్యత్తు కోసమని వీళ్ళ చేతుల్లో పోస్తారు. ఇక్కడ ఇంకో టెక్నిక్ కూడా ఉందని తెలిసింది. చివర్లో సెలక్షన్స్ అని పెట్టి యావరేజ్ స్టూడెంట్స్ని ప్రైవేట్గా ఎపియర్ అవమని చెబుతారు. అందుకే ఈ కాలేజీల్లో వందశాతం ఫస్ట్ క్లాసులు వస్తుంటాయి.

ఓ రాజకీయ నాయకుడు నన్ను చదివించడానికి ప్రతిఫలంగా ఈ రెండేళ్ళూ మా అమ్మని 'వచ్చిపోతుండమని' చెప్పాడు. మీకు అర్థమయ్యింటుంది దాని తాత్పర్యం. ఇప్పుడు అతనో నలభై వేలిచ్చాడు. నేను అతడి ఆర్థిక సాయంవలనే చదువుకోగలిగానని నేను చెబితే బోలెంత రాజకీయ లబ్ధి.

'సేవ్ ది గర్ల్ చైల్డ్' అనే ఆశయంతో పనిచేసే ఓ సంస్థని సహాయం అడిగితే, చేస్తామని ఒప్పుకుంటూనే, నేను ఓ మెంబర్ ఇంట్లో పని చెయ్యాలని 'రైడర్ పెట్టారు

ఈ టేబుల్ మీద గైడ్లూ, ప్రైవేట్ పబ్లిషర్ల పుస్తకాలూ ఉన్నాయి. ఇవన్నీ చదివి నేను ఈ రాంక్ సాధించానని ఎడ్వర్టైజ్ చెయమని వాళ్ళూ డబ్బులిచ్చారు. నిజానికి నేను గవర్నమెంట్ పబ్లిష్ చేసిన టెక్స్ బుక్స్ తప్ప ఇంకేమీ చదవలేదు. రాంక్ సాధించడానికి యే గైడ్లూ, కోచింగ్ మాన్యువ్స్, ఇంటెన్సివ్ కోచింగులూ అక్కర్లేదని చెప్పడానికి నేనే ఓ ఉదాహరణ. కేవలం బిట్స్ని బట్టి పట్టి రాంక్ సాధించడమే పరిజ్ఞానానికి కొలమానం కాదు.

గవర్నమెంటు ఎన్నో కోట్లు ఖర్చుపెడుతోంది, ఆడపిల్లలని పుట్టకముందే చంపెయ్యోద్దనీ, ప్రతి ఆడపిల్లనీ బాగా చదివించమని. నేను చదివిన గవర్నమెంట్ స్కూలు చూస్తే, ఆ డబ్బులన్నీ ఎక్కడికి పోతున్నాయో అని ఆశ్చర్యమేస్తుంది - అంత అధ్వాన్నంగా ఉన్నాయి అక్కడ పరిస్థితులు. అతి తక్కువ జీతాలకి పనిచేసే మా టీచర్లనీ తప్పుపట్టలేను, వాళ్ళకి మోటివేషన్ లేదు కాబట్టే, కోకొల్లలు కార్పొరేట్ కాలేజీలు వచ్చేశాయి. అప్పుడప్పుడు మెరుపులా మెరిసే ఇందిరామాయాలూ, కిరణ్ దేశాయాలూ, మజుందార్ షాలూ, ఓ ఎక్స్ప్లెన్ మాత్రమే. నిజంగా ఓ అమ్మాయి సాసైటీలో పైకొద్దామని ప్రయత్నిస్తే చేయూతనిచ్చేవాళ్ళు కంటే, నీరుగార్చే వాళ్ళే ఎక్కువ. కానీ వీళ్ళందర్నీ ఖాతరు చెయ్యకుండా, సిన్సియరుగా ప్రయత్నిస్తే ఏ అమ్మాయికన్నా ఓడిపోయే ఛాన్సులు తక్కువ అని అందరికీ చెప్పాలనే నా తపనే ఈ విజయానికి కారణం"

గుండెల్లో పొంగుతున్న లావాని మాటల రూపంలో వెదజల్లుతున్న ఆ పద్దెనిమిదేళ్ళ అమ్మాయిని చూసి అందరూ స్థబ్ధులైపోయారు.

"ఈ డబ్బుతో నా మెడిసిన్ సాఫీగా పూర్తయిపోతుంది, కానీ నేనొక డాక్టర్లుంటే కొద్దిమందికే ఉపయోగపడతాను. అందుకే నేనొక్క విద్యావేత్తని కావాలనుకుంటున్నాను. నాలాంటి ఆడపిల్లలకి చదువునేర్పుతాను, వాళ్ళ కలల్ని నిజం చేసుకునే ప్రయత్నంలో నాలాంటి చేదు అనుభవాలు ఎదురు కాకూడదనే నా ఆకాంక్ష. నేను ఇవన్నీ ఆవేశంలోనో, లేక సక్సెస్ తెచ్చిన అహంతోనో చెప్పటం లేదు. ఈ రెండేళ్ళలో అనుభవించిన టార్చర్ నాకు వయస్సుకి మించిన మెచ్చూరిటీ తెచ్చింది"

తల్లి వైపు తిరిగి, ఆమె చెయ్యి పట్టుకుని నొక్కింది, 'క్షమించమన్నట్టు' టేబుల్ మీద టవల్లో చిన్న మూటలా ఉన్న నోట్ల కట్టల్ని తెరిచింది.

"ఎవరి డబ్బు వాళ్ళు తీసుకోవచ్చు." నెమ్మదిగా చెప్పింది. అయిదునిముషాలైనా ఎవ్వరూ ముందుకు రాలేదు.

"ఈ డబ్బు ఇచ్చిన వాళ్ళందరికీ తెలుసు ఇది చాలా తప్పని. ఒప్పుకోవడానికి ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవవసరంలేదు. విద్యని వ్యాపారంగా మార్చేసి సంపాదించిన దాంట్లో ఓ చిన్న భాగం ఓ మంచి పనికి ఉపయోగపడుతుందని భావించండి. మీకెవరికీ అభ్యంతరం లేకపోతే ఈ డబ్బుని ప్రేమసమాజంకి విరాళంగా ఇచ్చేద్దామనుకుంటున్నాను."

ఎవరిలోనూ కదలిక కనిపించలేదు. ఎవరూ ఇంకా షాక్ నుండి తేరుకోలేదు. వేదవల్లి అందర్నీ దాటుకుంటూ, అక్కడికి ముందే పిలిచిన ప్రేమ సమాజానికి చెందిన ట్రస్టీ చేతిలో ఆ మూటని పెట్టింది.

ఆ అమ్మాయి చెప్పిందంతా అక్షరసత్యాలే, కానీ ఆ నిజాన్ని ఒప్పుకునే ధైర్యం, కొందరిలో అప్పుడప్పుడే అంకురించసాగింది. వేదవల్లి అందరికీ వీడ్కోలు పలుకుతున్నట్టు నమస్కారం చేసింది.

అందరూ వెళ్ళిపోయిన తర్వాత, దుర్గమ్మ రెండు చేతులూ సాచి కూతుర్ని అక్కున చేర్చుకుంది. ఎన్ని హేళనలు ఎదురైనా ఎప్పుడూ తలబగ్గని తల్లి కళ్ళల్లో తడిని వేదవల్లి జీవితంలో మొదటిసారిగా చూసింది.

ఆ చదువురాని తల్లి కన్నీళ్ళకి భాష్యం, మొత్తం విద్యావ్యవస్థనే ప్రశ్నించిన ఆ కూతురికి మాత్రమే అర్థమయ్యింది. ****

ఆనాడూ - ఈనాడూ

- మాధవ్ దుర్భా

"సంజనా ఇంక నిద్రలే! ఏడయ్యింది. ఇంకో అరగంటలో స్కూల్ బస్సాచ్చేస్తుంది" హడావుడి పెడుతోంది సత్య.

"అమ్మా! కెన్ ఐ స్లీప్ ఫర్ ఫైవ్ మినిట్స్?" బద్ధకంగా ఆవులిస్తోంది సంజన. ఓ పక్క నేనేమో అటూ ఇటూ హడావుడిగా పరుగెడుతూ "దువ్వెనక్కడందో చూశావా?" అన్నాను.

"అక్కడే ఉంటుంది వెతుక్కోండి. దానికేమన్నా కాళ్ళొచ్చి పరిగెత్తుకు పోతుందా ఏమిటి?" విసుక్కుంటూ రవిని రెడీ చేస్తూ, "టింగురంగామని మీ బ్రేక్ ఫాస్ట్ పూర్తి చేసి ఆఫీసుకు పరిగెత్తడం కాదు. ఇవాళ రవిగాడ్ని మీరే డే కేర్లో దించాలి. వినబడిందా?" అంది.

"ఆ...అలాగే.." అన్నాను పరధ్యానంగా ఇంకా దువ్వెన కోసం వెతుక్కుంటూ.

"ఇప్పుడేం చెప్పాను?" అంది సత్య నా ముందుకొచ్చి నడుం మీద చేతులువేసుకుని నిలుచుని.

"అదే అదీ!" అంటూ నీళ్ళు నమిలా.

"అసలేం ఆలోచిస్తుంటారు? రవిగాడ్ని డేకేర్ లో దించాలి. సరేనా!" గదమాయించింది

"అలాగే! ఈ మాత్రం దానికంత అరుస్తావెందుకు?" అంటూనే దొరికిన దువ్వెన అందుకున్నాను.

రోజూ పొద్దుట ఇంచుమించుగా ఇదే సీను మా ఇంట్లో. పావుగంటలో సంజన కిందకొచ్చింది బ్రేక్ ఫాస్ట్ కి. వరసగా అందరం తలో పేన్ కేక్, సిరప్ వేసుకుని కూర్చున్నాం. అమ్మ పక్కనే కూర్చుని ఓట్ మీల్ తింటూ, "ఏమిటో? ఇద్దరు పిల్లల్లోటి ఇంత ఘోరానా పడిపోతున్నారు. నలుగురు పిల్లల్లోనుకుని ఉద్యోగం చేసుకుంటూ పొద్దున్నే వేడి వేడిగా మినపరొట్టెలు వేసి పెట్టేదాన్ని. ఈ పేన్ కేక్ లేమిటో. ఐనా రోజూ అవే తింటే పిల్లలకి వేరే రుచులేం తెలుస్తాయి?" అంటుంటే,

"అమ్మా! ఆ రోజులు వేరు.... ఈ రోజులు వేరు... మీ ఉద్యోగాలు వేరు.... మా ఉద్యోగాలు వేరు!" నొక్క వక్కాణించి ఆఫీసుకి బయలుదేరా రవిగాడ్డేసుకుని!



"గోపాలా! నిద్రలే ఏడయ్యింది. ఇంకో గంటలో తాతబాయి రిక్షా వచ్చేస్తుంది" హడావుడి పెడుతోంది అమ్మ.

"అమ్మా! ఇంకొక్క పదినిముషాలే!" బద్ధకంగా ఆవులింపానేను. ఓ పక్క నాన్న అటూ ఇటూ మెల్లగా నడుస్తూ, "నా పెన్నెక్కడన్నా చూసావా?" అన్నారు అమ్మతో.

"అక్కడే ఉంటుంది వెతుక్కోండి. దానికేమన్నా కాళ్ళొచ్చి పరిగెత్తుకు పోతుందా ఏమిటి?" విసుక్కుంది అమ్మ. అన్నయ్యల్ని, అక్కనీ హడావిడి పెడుతూ అమ్మ "పిల్లల స్కూల్ ట్యూషన్ ఫీజు కట్టాలి. ఇవాళే ఆఖరు తేదీ. మర్చిపోకండేం? వినబడిందా?" అంది.

"ఆ.... అలాగే..." అని పరధ్యానంగా అన్నారు నాన్న పెన్ను వెతుక్కుంటూ.

"ఇప్పుడేం చెప్పానండీ?" అంది అమ్మ నాన్న ముందుకొచ్చి నడుం మీద చేతులేసుకుని నుంచొని. "అదీ అదీ!" అంటూ నీళ్ళు నములుతున్న నాన్నగార్ని చూసి

"ఆబ్జెంట్ మైండెడ్ ప్రొఫెసర్ గారని అందుకే అనేది. పిల్లల ట్యూషన్ ఫీజు కట్టాలి ఇవాళ అర్థమైందా?" అంది విసుగ్గా!

"అలాగే! ఈ మాత్రం దానికెందుకా కేకలు?" నాన్న సమాధానం. ఈ రోజు పొద్దుటేం తేడా లేదు. రోజూలాగే షరా మామూలే! అరగంటలో రెడీ అయ్యి టిఫిన్ తినడానికొచ్చాను. వరసగా అందరికీ తలో మినపరొట్టె, తేనె పానకం వేసి రెడీగా ఉంచింది అమ్మ.

అమ్మమ్మ ఓ పక్క కూర్చుని, "ఏమిటో? నలుగురు పిల్లలతోటి ఇంత హైరానా పడిపోతున్నారు. పన్నెండు మంది పిల్లల్నేసుకుని చక్కగా పొద్దుటే బొగ్గుల కుంపటి మీద ఎర్రగా కాలేలా గిన్నె రొట్టె వేసి పెట్టేదాన్ని ఇంటిల్లిపాదికీ. ఒకటూ రెండా.... రోజుకో వెరైటీ.. ఓ రోజు పులగం.. ఓ రోజు ఆవడలూ..... ఓ రోజు చక్కెర పొంగలీ... కనీసం పిల్లలకి నాలుగు రకాలూ వెయ్యకుండా ఎప్పుడూ మినపరొట్టెలూ... ఇడ్లీలే అయితే వాళ్ళకేం రుచులు తెలుస్తాయో?" అంటుంటే అమ్మ

"అమ్మా! ఆ రోజులు వేరు... ఈ రోజులు వేరూ... నువ్వైతే ఇంటిపట్టున ఉండేదానివి. మరి నేనో, వీళ్ళని పెంచడమే కాదు... ఉద్యోగం కూడా చేసుకోవాలి. ఐనా ఎవరి సదుపాయాన్ని బట్టివాళ్ళు చేసుకుంటారు. అలా ఎందుకంటావో?" అంటూ మమ్మల్ని బయల్దేరింది తను కూడా ఆఫీసుకి బయలుదేరింది.



సాయంత్రం ఆఫీసు నుంచి వచ్చి వెంటనే లాప్ టాప్ ఓపెన్ చేసి ఏదో పని మొదలుపెట్టుకున్నా. సత్య వెంటనే వెనకాలే వచ్చి "ఇలా వచ్చారో లేదో గానీ మళ్ళీ ఆ ఆఫీస్ పని మొదలుపెట్టారు. అసలు పెళ్ళాం పిల్లలూ పట్టరా మీకు? డిష్ వాషర్ పాడయ్యింది. ఇంతసేపు గిన్నెలు తోముకుంటూ కూర్చున్నా. మీరు మాత్రం మహారాజులా వస్తూనే కాళ్ళు తన్ని పెట్టుకునిపని మొదలుపెట్టుకున్నారు" అంది.

"డిష్ వాషరేగా! రిపేర్ చేయిద్దాం! దానికంత మండిపడతావేమిటి? ఐనా నేను రేపొద్దుటే చికాగో వెళ్ళి ప్రజెంటేషనివ్వాలి" అంటున్న నాతో సత్య, "సరేండీ! ఇంట్లో పంచదారా, నూనె ఐపోయాయి. క్రోగర్ కెళ్ళి తీసుకురండి! వీళ్ళనేసుకుని రేపళ్ళడం నాకవ్వదుగానీ!" అంది.

కాళ్ళీడ్చుకుంటూ బైలుదేరాను. ఏమీటో! ఇటూ ఇంటా అటు బైటా పనితో ఉక్కిరి బిక్కిరిగా ఉంది పరిస్థితి. అసలు మా నాన్నలా ఇండియాలోనే ఉండి ఏ గవర్నమెంటు కాలేజీ లెక్చరర్ ఐతే బానే ఉండేది. బొత్తిగా సుఖం లేకుండా పోయింది అంటూ మెల్లిగా కారు బయల్దేరిపోయాను!



సాయంత్రం కాలేజీ నుంచి రాగానే నాన్న నర్సరావ్ పేట కుర్చీలో అడ్డబల్ల వేసుకుని ఇంత పేపర్ల కట్ట ముందేసుకుని కూర్చున్నారు. అమ్మ వెంటనే వెనకాలే వచ్చి "ఇలా వచ్చారో లేదో గానీ మళ్ళీ ఆ కాలేజీ పనిలో పడిపోయారు! అసలు పెళ్ళాం పిల్లలు పట్టరా మీకు? పనిమనిషి రాలేదు. ఇంతసేపూ గిన్నెలు తోముకుంటూ కూర్చున్నా. మీరు మాత్రం మహారాజులా వస్తూనే పని మొదలుపెట్టుకున్నారు" అంది. "

"పనిమనిషేగా! దాన్ని తీసేసి ఇంకొర్నిని పెట్టుకుందాం! దానికంత మండిపడతావేమిటి? ఐనా రేపటికల్లా హాఫియర్లీ పేపర్లు కరెక్ట్ చేసివ్వకపోతే మా స్టూడెంట్లు నెత్తిమీద జుట్టు పీకేస్తారు" అంటున్న నాన్నతో అమ్మ, "సరేండీ! ఇవన్నీ ఎప్పుడూ ఉండేవే! రేపన్ షాపులో పంచదారా, నూనె వచ్చాయిట. రేపెళ్ళితే వాడు మళ్ళీ ఐపోయాయంటాడు గానీ, అరైంటుగా వెళ్ళి తీసుకురండి" అంది.

నాన్న సంచి పట్టుకుని "ఇంట్లో నువ్వు, కాలేజీలో మా శిశుపాలుడు, అదే ప్రిన్సిపాలుడూ! అబ్బ! ఈ ఉద్యోగం కాదు గానీ, హాయిగా మా నాన్నలా వ్యవసాయమో, మా తాతయ్యలా పౌరహిత్యమో చేసుకునుంటే బావుండేది." అంటూ బైలుదేరారు రేపన్ షాపుకి.



"సంజనా! టీవీ ఆఫ్ చెయ్యి. టీవీ చూస్తూ లెక్కలు చేస్తే ఆ చదువేం బుర్రకక్కతుందే?" అంది సత్య,

"I can do math while watching TV" సంజన సమాధానం.

టీవీలో "నీ సోకు మాడా! అమ్మో నీ జిమ్మడా! తిప్పుకుంటూ తిరిగావే! నీ వంపుల్ ఊడిపడా!" అంటూ రవితేజ త్రిషాని తిడుతున్నాడో పాగుడుతున్నాడో తెలీకుండా పాటందుకున్నాడు. పక్కనే భారతం చదువుకుంటున్న నాన్న నాకేసి చూసి "ఏరా గోపాలం! పిల్లలు వినే పాటలేనా అవి? మీ చిన్నప్పుడు శంకరాభరణం, సిరిసిరిమువ్వ ఇలా మంచి సాహిత్యపు విలువలతో ఎంత చక్కటి సినిమాలుండేవి? బొత్తిగా ఈ మధ్య సినిమాలేమిటో సాహిత్యపు విలువలు పక్కన పెడితే, కనీసం ఇంటిల్లిపాదీ కూర్చుని చూడ్డానిక్కూడా ఎంత ఎబ్బెట్టుగా ఉంటోంది?" అంటూ వాపోయారు. నేనేమో ఏమీ పట్టనట్టుగా వాల్స్ట్రీట్ జర్నల్ పేజీలు తిరగేసుకుంటూ కూర్చున్నా ముభావంగా!



జనరంజని... శ్రోతలు కోరిన పాటలు రేడియోలో తెగ హోరెత్తిపోతున్నాయ్. "గోపాలీ! ఆ పాటలు వింటూ లెక్కలు చేస్తే చదువేం బుర్రకెక్కుతుంది?" అమ్మ ప్రశ్న. "అమ్మా! నాకు రేడియో వింటుంటేనే లెక్కలంకా బాగా వస్తాయి" నా సమాధానం.

ఈ లోపున "పుట్టింటోళ్ళూ తరిమేశారు.... కట్టుకున్నాడూ వదిలేశాడూ.... పట్టుమనీ పదారేళ్ళురా... నా సామీ ముట్టుకుంటే మూడే ముళ్ళురా!" అని జయమాలిని మొత్తుకుంటుంటే... "అయ్యో పాపం పాపాయమ్మా! టింగు రంగా బంగారమ్మా!" అంటూ తెగ జాలిపడిపోతున్నాడు ఎన్టీఆర్. అక్కడే కూర్చుని రామకోటి రాసుకుంటున్న తాతయ్య నాన్నకేసి చూసి "ఒరే నానీ! పిల్లలు వినే పాటలేరా అవి? మీ చిన్నప్పుడు మల్లీశ్వరి, మాయాబజార్.... ఒకటేమిట్టే! చక్కటి సాహిత్యం, ఇంటిల్లిపాదీ చూసి ఆనందించేలా ఉండేవి సినిమాలంటే! ఇవేమిటో! బొత్తిగా చెత్తపాటలు! చెత్తగోలా!" అంటూ మండిపడ్డారు. నాన్నదించిన తలెత్తకుండా ఆంధ్రపత్రిక చదువుకుంటుండిపోయారు ఏమీ విన్నట్టుగా!



సాయంత్రం ఆఫీస్ నుంచి ఇంటికొస్తూనే "పదండి పదండి. అమ్మా కిచెన్ దగ్గర ఇండియా నుంచి ఐదడుగుల వినాయకుడి విగ్రహం తెప్పించారట! వెళ్ళి ఏం జరుగుతోందో చూద్దాం" అంటూ ఇంటిల్లిపాదీ నీ బైల్లేరదీశా. వెళ్ళేసరికి అక్కడే పెద్ద టెంట్ వేసి సందడి సందడిగా, మైకూ అవీ పెట్టి, ఒక పక్క ఒకళ్ళు మైకులో వినాయకుడి కథ చెప్పుతుంటే, మరో పక్క భజనలూ, పూజలూ జరుగుతున్నాయి. రకరకాల స్టాల్స్ అవీ పెట్టి ఓ పక్క పిల్లల బొమ్మలూ అవీ అమ్ముతున్నారు. కాసేపటికి భజనలూ అవీ అయ్యి, చీకటి పడే సమయానికి భక్తి పాటలూ, లలిత సంగీతం మొదలు పెట్టారు స్థానిక సంగీత విద్వాంసులు. అందరూ కూడా చాలా సాంప్రదాయంగా రంగురంగుల బట్టల్లో ముస్తాబై చక్కగా కూర్చుని ఉన్నారు. ఇదంతా చూసిన సంజన సత్యతోటి "భలేగా ఉంది కదమ్మా, వినాయకచవితి పండగ!" అంది.

నేను సంజనతోటి "మన అట్లాంటా స్టాండర్డుకిది బాగానే ఉంది గానీ, అసలు వినాయకచవితి అంటే, మా చిన్నప్పుడు కాకినాడలో జరిగేవి.... ఇలా ఒక్కరోజు కాదు.. ఏకంగా తొమ్మిది రోజులు. చక్కగా తొమ్మిదిరోజులూ హోరెత్తించేసేవాళ్ళు. ఇప్పుడు అందరికీ బిజీలైఫ్ ఐపోయి, ఒక రోజులో వినాయకచవితి చేసేసుకుని తృప్తిపడుతున్నాం" అన్నా పాత రోజులు గుర్తుతెచ్చుకుంటూ!



"గోపీ! వెళ్ళి ఇవాళ పందిట్లో ఏ సినిమానో బోర్డు పెట్టారేమో చూసిరా!" బాబాయ్ ఆర్డరేసాడు.

"అలాగే బాబాయ్!" చెప్పులు కూడా తొడుక్కోకుండా పరిగెట్టా. రెండు నిమిషాల్లో వెనక్కొచ్చి "యమగోల" అన్నా చాలా ఉత్సాహంగా. రాత్రి భోజనాలు తినేసి అంతా ఇంటి ముందు కుర్చీలోను కూర్చున్నాం. ఇంటి ముందు కూర్చుంటే చక్కగా కనబడేవి సినిమాలు. ఇంకా సినిమా మొదలవ్వలేదు. ఇరుగూ పొరుగూ కూడా హుషారుగా బయటకొచ్చి కుర్చీలు వాలుస్తున్నారు.

"బాబాయ్! మా వీధిలో వినాయకచవితంటే ఇంతే. అసలు సందడే సందడి. రోజూ రాత్రి సినిమాలూ, నాటకాలూ, హరికథలూ, బుర్రకథలూ..... కనీసం రోజూ రెండున్నర గంటలు హోరెత్తించేస్తారు" అన్నాను. బాబాయ్, నాన్నా ఒకళ్ళనొకళ్ళు చూసినప్పుడు కుంటున్నారు. నేను ఎందుకు నవ్వుతున్నారన్నట్టు, కృశ్ణను మార్కు మొహం పెట్టి చూశాను వాళ్ళకేసి. అప్పుడు బాబాయ్ "ఒరే గోపిగా! ఇక్కడే చూశావురా? వినాయక చవితీ ఆ సందడే మా రాజోల్లో చూడాలి. మొత్తం తొమ్మిది రోజులూ.....ఇరవై నాలుగంటలూ పండగే! సాయంత్రమైతే వీధినాటకాలు మొదలు. రాత్రంతా గడిచేవ ఆ నాటకాలు. భాగవతం వేస్తుంటే, కృష్ణుడి వేషం ఒక్కడు కాదు. పిప్పుల్లో ముగ్గురో నలుగురో వేసేవాళ్ళు. మరంతసేపు గడిచేవా నాటకాలు! ఇక మాస్టరుగారు, ఆ తొమ్మిది రోజులూ సూళ్ళుకెళ్ళకపోయినా ఏమనేవాళ్ళు కాదు. రోజంతా అమ్మమ్మ చేతి వంటలు తింటూ, ఆడుకుంటూ కాలం గడిపేసే వాళ్ళం. ఇప్పుడో.. అందరికీ బిజీలైఫ్ ఐపోయి, రోజూ రెండు మూడు గంటలేవో సినిమాలో, బుజ్జుకథలో వేసేసుకుని తొమ్మిది రోజులూ అయ్యాయనిపిస్తున్నాం" అన్నాడు పాత రోజులు గుర్తుతెచ్చుకుంటూ!



ఒక రకంగా ఆలోచిస్తుంటే ఒక్కో జెనరేషన్ కి ఎంత తేడా వస్తోందా అనిపిస్తోంది. గిన్నెరొట్టెలు పోయి, మినపరొట్టెలు, ఇప్పుడు వాటి ప్లేస్ లో పేన్ కేక్స్ వచ్చేశాయి. చిన్నప్పుడు నాన్నగారు కూర్చుని శ్రావ్యంగా, శ్లాస్త్రోక్తంగా వినాయకవ్రతకల్పం చదివితే, ఇప్పుడు ఈ వ్రతం (అదేనండీ ఇంటర్నెట్ వ్రతం) తో పని జరిపించేస్తున్నాం. టెస్ట్ మాచ్ ల ప్లేస్ లో వన్ డే ఇంటర్నేషనల్స్, ఇప్పుడు వన్ డేల ప్లేస్ లో 20 - 20 మాచ్ లూ వచ్చేశాయ్. కలరాలు పోయి, పోలియోలూ, వాటి బదులిప్పుడు స్పైన్ ఫ్లూలు. రేడియోల బదులు టీవీలూ, ఇప్పుడు వాటి బదులు ఐ పాడ్ లూ. ఇలా కాలం గడిచే కొద్దీ కొత్త తిళ్ళూ, కొత్త వ్యవహారాలూ, పద్ధతులూ. శంకరాభరణం సినిమాలో దాసు చెప్పినట్లు ఇప్పుడంతా స్పీడే రాకెట్లు జాకెట్లు జెట్టే కాదు. ఆ లిస్టులో ఇంటర్నెట్లు కూడా చేర్చాలి. అసలంత స్పీడుగా ప్రపంచం మారిపోతుంటే ఇక మన పద్ధతులూ సాంప్రదయాలూ ఏం మిగుల్తాయి? అని మీరడగచ్చు.

"నాన్నా! బాలవిహారాకి టైం అయ్యింది వెళ్ళాలి" సంజన పిలుపుతో ఈ లోకంలోకొచ్చాను. ఎదురుగా సంజన. చక్కగా పట్టు పరికిణీ, జాకెట్లూ, దువ్విస తల, తలలో పువ్వులూ, కళ్ళకి కాటుకా, నుదుటన బొట్లూ, ఒంటిమీద నగల్లో చక్కగా, పదహారేమీటీ, ఇరవై అణాల తెలుగు పిల్లలా నిలబడి ఉంది. అలాగే అని మెల్లిగా బైల్లేరుతుంటే, "తొందరగా పద... ఇవాళ భగవద్గీత కాంపిటిషన్" అని తొందరపెట్టింది. హడావిడిగా బైల్లేరాను. డ్రెస్ చేస్తూ దార్లో నా ఆలోచన కంటిన్యూ చేశాను. ఇప్పుడు లైఫ్ చాలా బిజీగా ఐపోయిన మాట నిజమే! కానీ బాలవిహారా అనో, మనబడి అనో ఏదో ఒక పేరుతో వారనికొక్కసారైన మన పురాణాలు, మన సంస్కృతినీ గుర్తుచేసుకుంటున్నాం. అలాగే నెలకోసారి సాహితీ సదస్సనో, లేక మరో పండగనో, మరొకటనో తెలుగు అసోసియేషన్ కార్యక్రమాలంటూనే ఉన్నాయి. అలాగే క్రమం తప్పకుండా ప్రతీ పండక్కి ఇంట్లో చేసుకున్నా లేకపోయినా గుడికెళ్ళి నలుగురితోనూ కలిసి చేసుకోడం జరుగుతోంది. సత్య మిగతా ఆడవాళ్ళు కొంతమందితో కలిసి వారం వారం విష్ణుసహస్రనామం చదువుకోవడమూ, శ్రావణ మాసం వచ్చిందని నోములూ వ్రతాలు చేసుకోవడమూ చేస్తూనే ఉంది. వేగం పెరిగిన కాలానికి బ్రేకులెయ్యలేమేమోగానీ మనకి వీలున్నంతలో ఈ దేశంలో కూడా వినియోగించుకుంటే మన సంస్కృతీ సాంప్రదాయాల్ని గుర్తుచేసుకుంటూ ఉండే అవకాశం లేకపోలేదు. వ్యవహారాలు, పద్ధతులూ మారినా కొన్ని కొన్ని విలువలు ఒక తరం నుంచి మరో తరానికి మారవేమో ఉడ్ వర్డ్స్ గ్రేప్ వాటర్లా!

ఇలా ఆలోచించుకుంటూ వెళుతుంటే బాలవిహార్ కి రానే వచ్చేశాం. ఉత్సాహంగా ముందు పరిగెడుతున్న సంజన వెనకే నేనూ బైల్లేరా హుషారుగా!



ఫై చదువులు

- ఆర్. శర్మ దంతుల్లి

డెల్టా విమానంలోంచి దిగి బయటకి రాగానే చుట్టూ దిక్కులు చూసాడు శ్రీనివాసు, రెడ్డికోసం. రెడ్డి ఎక్కడా కనపడక సామానుకోసం కన్వేయర్ బెల్టు దగ్గరకొచ్చేసరికి వీపుమీద దభీమని దరువు పడింది.

"ఓర్నీ, నువ్విక్కడున్నావా?" అన్నాడు వాసు - ఉర్రఫ్ శ్రీనివాసు.

"నువ్వెలాగా సామాను కోసం ఇక్కడికి రావాలి కదా, అదీకాక కొత్త దేశంలో నువ్వు మొదటిసారి ఎలా మానేజ్ చేస్తావో చూడాలనిపించి నేనూ నా ఫ్రెండ్లూ ఇక్కడే ఉన్నాం అన్నాడు రెడ్డి, సుధీర్ ని పరిచయం చేస్తూ.

"వెరీ గ్లాడ్ టు మీట్ యూ సార్" అన్నాడు వాసు సుధీర్ దగ్గరగా వస్తూ.

"ఒరేయ్ వాసూ, ఈ దేశంలో అలా బాగా దగ్గరగా వస్తే 'గే' అనుకునే ప్రమాదం ఉంది. నువ్వు ఇప్పుడే దిగావు కనక కాస్త జాగ్రత్తరేయ్" అన్నాడు రెడ్డి వాసుని వారిస్తూ. బయటకొచ్చి కారెక్కగానే కొంచెం గుబులుగా అనిపించింది వాసుకి. ఏమైనా ఇక్కడ మన ఇండియాలోలా ఎలాగ కుదురుతుంది అనుకున్నాడు వాసు సైలెంటుగా షైవే మీద జారిపోతున్న కార్లోంచి బయటకి చూస్తూ.

"ఒరేయ్ వాసూ, నీకు యూనివర్సిటీ దగ్గిర్లోనే రూము చూసిపెట్టాం. నీకు ఇంకో ఇద్దరు రూమ్మెట్స్ ఉన్నారు. నీకు డిపార్టుమెంట్లో రీసెర్చ్ అసిస్టెన్సు ఉంది కనక ఏమీ ధోకా లేదు" రెడ్డి విషయాలు చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు.

వాసు ముభావంగా ఉండటం చూసి సుధీర్ అన్నాడు రెడ్డితో, "వచ్చీ రాగానే కుర్రాళ్ళంతా మాంచి హుషారుగా ఉంటారు కదా, మీ వాసు అలా ఉన్నాడే? మన ఊరు నచ్చినట్లు లేదే?"

"ఏంవిరోయ్, ఇండాక 'గే' అన్నానని మూడ్ పాడుచేసుకున్నావా? బయట తిరిగేటప్పుడు, ఈ గోరా జనం ఉన్నచోటా జాగ్రత్తగా ఉండాలి కానీ లేకపోతే ఎప్పుడూ మనం హాస్టల్లో ఉన్నట్టే ఉండవచ్చు." అన్నాడు రెడ్డి ముందు సీట్లోంచి వాసుకేసి చూస్తూ.

వాసు విన్నాడో లేదో కానీ సుధీర్ అడిగాడు రెడ్డిని, "గోరా అన్నారు. అంటే?"

"గోరా అంటే తెల్లవాళ్ళండీ. ఈ భాష మా కాన్పూర్ ఐ.ఐ.టి.లో ఎప్పుట్నుంచో ఉంది. మీరు గోదావరి జిల్లాలో చిన్న ఊర్నుంచి వచ్చారు కనక మీకు తెలీదనుకుంటా." అన్నాడు రెడ్డి నవ్వుతూ. వాసు కూడా సన్నగా నవ్వాడు ఈ కల్పరూ అదీ ఇప్పుడిప్పుడే అర్థం అవుతోందన్నట్లుగా.

"ఈ రోజు నా రూంలో ఉండి రేపట్నుంచీ కొత్త రూంలోకి మారుదుగానీ" అన్నాడు రెడ్డి కారు దిగగానే.

సామాను లోపల పెట్టాక వాసు అన్నాడు, "రెడ్డి, బాత్రూం చూపిస్తావా? ఈ టాయిలెట్ పేపరువల్లా, ప్రయాణం వల్లా, నేను జోగిలాగ తయారయ్యాను. ఈ బూడిద వదలాలి ముందు."

వాసు స్నానం కానిచ్చి వచ్చేసరికి హాల్లో ఇంకో అయిదుగురు ఉన్నారు రెడ్డికాక. వాసు రాగానే రెడ్డి పరిచయాలు ప్రారంభించాడు. "రమణ, గోపాల్ నా రూమ్మేట్స్. అదిగో అక్కడ టీవీ చూస్తున్నాయన పేరు రామం గారు. ఇక్కడాయన రావుగారు. రామంగారూ, రావుగారూ నీక్కాబోయే రూమ్మేట్స్. సుధీర్ నాతో పాటు ఎయిర్ పోర్ట్ కి వచ్చారు. నీకు ఆల్రెడీ తెల్సు కదా. రామంగారు, రావుగారు ఇక్కడే ఫిఫ్త్ ఇయర్ బి.టెక్."

"ఫిఫ్త్ ఇయర్ బి.టెక్?" అన్నాడు సుధీర్ వెరి మొహం వేసి, మిగతా అందరూ నవ్వుతుంటే.

"అదేనండీ మద్రాసు ఐ.ఐ.టిలో నాలుగేళ్ళయ్యాక మళ్ళీ ఇక్కడ ఎమ్.ఎస్ లో క్లాస్మేట్స్ కదా?" అన్నాడు రెడ్డి.



ఇలా మొదలైన వాసు అమెరికా జీవితం ఒక్క సెమిస్టర్ తిరిగేసరికి అనూహ్యమైన మలుపు తిరిగింది. ఓ రోజు డిపార్ట్మెంట్ ఆఫీసులో తన డెస్క్ దగ్గర కూర్చునుండగా 'హాల్లో' అన్న వీణానాదం వినిపించి గుమ్మం కేసి చూసేసరికి ఒక తెల్లవిడ కనిపించింది.

"ఇదేనండీ, గ్రాడ్యుయేట్ స్టూడెంట్ ఆఫీస్?" అంది గోరా ఇంగ్లీషులో.

"ఎస్ మేడం," అన్నాడు వాసు తడబడుతూ.

"మేడం? హా, హా. మై నేమ్ ఈజ్ ట్రేసీ, డాక్టర్ మింగ్ లీ గారి కొత్త స్టూడెంట్ ని నేను. ఈ రూంలో ఉన్న ఒక డెస్క్ దగ్గర కూర్చోమన్నారు నన్ను" అంది మెరుపుతీగ నవ్వుతూ.

రోజులు గడిచే కొద్దీ బెదురిపోయి, కొద్ది కొద్దిగా మాట్లాడటం మొదలుపెట్టాడు వాసు ట్రేసీతో. ఎంత బ్యూటీ అయినా ట్రేసీ గారి బుర్ర అంతంత మాత్రమే. అందరి గోరాలకి మల్లే ఈవిడకీ మేథమేటిక్స్ అంటే బెదురు. క్లాసులో ఇచ్చిన హోం వర్కు ఎప్పుడు వాసు దగ్గరనుంచే కాపీ. ఈ తెల్లవాళ్ళు రకరకాల మోరల్స్ గురించి మాట్లాడతారు కానీ ఎక్కడ చాన్సు ఉంటే అక్కడ ఆ మోరల్స్ కి నీళ్ళాదిలేయడానికి రడీ అనుకునేవాడు వాసు అప్పుడప్పుడూ, ట్రేసీని, ఆవిడ కాపీ కొట్టడం చూస్తూ.

ఇలాగే ఎమ్.ఎస్ లో ఒక్కో సెమిస్టర్ నెట్టుకొచ్చేసరికి రెండో ఏడు క్రీస్ మస్ దగ్గరకొచ్చింది. ఏడాదిన్నరలో ఎంత మార్పు! సడన్ గా గతం గుర్తొచ్చింది.



"హాయ్ శ్రీవి లంచ్ కి బయటికి వెళదాం వస్తావా?" అన్నాడు వసీం లోపలికి వస్తూ,

"నేను డ్రెస్ చేస్తానే, రెడ్డికూడా వస్తున్నాడు."

వసీం పాలస్తీనా నుంచి పదేళ్ళ క్రితం అమెరికా వచ్చి ఒక్కో మెట్టు పడుతూ లేస్తూ ఎమ్.ఎస్ లోకి వచ్చాడు.

బయటతెల్లి రెస్టారెంట్లో కూర్చున్నాక రెడ్డి కన్నుగీటితే వసీం మాట్లాడడం మొదలుపెట్టాడు.

"శ్రీవీ, నీ పెళ్ళెప్పుడు?"

"ఏదీ, మాంచి అమ్మాయ్ దొరకాలి కదా?" అన్నాడు వాసు, సరదాగా అడుగుతున్నారే అనుకుంటూ.

"ఉత్తినే నాటకం ఆడకు బాస్!"

"వాడ్డాయూ మీన్?"

"వాడ్డూ అయ్ మీన్? మొత్తం డిపార్ట్ మెంట్ అందరికీ తెలుసు బాస్, యూ అండ్ ట్రేసీ..."

షాక్ తగిలినట్టు రెడ్డికేసి, వసీం కేసి చూసి వాసు అన్నాడు రెడ్డితో "ఏంటా ఇదీ?"

"అవునూ మొత్తం డిపార్ట్ మెంట్ అంతా చెవులు కొరుక్కుంటున్నారే" అన్నాడు రెడ్డి మొహం సీరియస్ గా పెట్టి.

వసీం కేసి తిరిగి ఇలాగన్నాడు వాసు బుర్ర వంచుకుని "మా లాంగ్వేజ్లో ఇక ఇడియం ఉంది - నక్కకీ నాగలోకానికి ఎంత తేడా?"

"నువ్వు నక్కేంటి బాస్, రేపు గ్రాడ్యుయేట్ అయిన పది రోజుల్లో డెబ్బైవేల జీతం మీద ఏ మైక్రోసాఫ్ట్ లోనో ఉద్యోగం వస్తుంది. రెండేళ్ళు తిరిగేసరికి ఒక ఫెరారి కారు కొంటావ్" అన్నాడు వసీం, రెడ్డి కేసి తిరిగి కన్ను గీటుతూ.

"నన్నేడిపించాలంటే ఓ.కే, కానీ ఉత్తినే ట్రేసీని ఇందులోకి లాగకండి ప్లీజ్" అన్నాడు వాసు.

"అయితే చెప్పు వసీం" అన్నాడు రెడ్డి.

"విను శ్రీవి, ఉత్తినే పప్పు సుద్ద లాగ కూర్చోక. రెండుమూడు రోజుల క్రితం ట్రేసీ నాదగ్గరకొచ్చింది. ఎంతసేపూ నీ గురించే కబుర్లు. శ్రీవీ ఈజ్ సో స్మార్ట్, శ్రీవీ ఈజ్ బ్రిలియంట్.... అవే కబుర్లు. ఆవిడ మాట్లాడుతుంటే చూడాలి మరి ఆ కళ్ళతో వెలుగు. ఆఖరికి ఆవిడ శ్రీవీ ఈజ్ ఏ గ్రేట్ ఫ్రెండ్ అండ్ అయ్ లైక్ హిమ్ అందయ్యా మగడా" అన్నాడు వసీం.

వసీంని, రెడ్డిని మార్చి మార్చి చూస్తూ అన్నాడు వాసు. "ఈ రోజు ఏపిల్ ఫస్టా?"

"నమ్మించెడినవాడు లేడారేయ్" అన్నాడు రెడ్డి కులాసాగా.



ఓ రోజు వసీంకి ఫోన్ చేసి ఈ జోక్ని ఇంకా పాడిగిస్తున్నట్టు, కోపరేట్ చేయమనీ అడిగాడు రెడ్డి.

"రెడ్డి, నాకైతే నో వర్రీ, మీ ఇండియన్ అందరూ అంతే కదా! ఏ గోరా దొరుకుతుందా, దాన్ని చేసేసుకుని గ్రీన్ కార్డు తెచ్చేసుకుందామా అని చూస్తుంటారు." అని చురక అంటించాడు వసీం.

రెండు మూడు సార్లు ఇలాగ ఏడిపించే సరికి శ్రీవీకి కొంచెం కోపం వచ్చింది కానీ ఆ తర్వాత నుంచి ఏమీ తెలియనట్టు వాళ్ళతో సరదాగా ఇలాంటివి మాట్లాడేవాడు. అయితే శ్రీవివాసు బుర్రలో ఒక పథకం మెల్లిగా రూపుదిద్దుకుంటోందని రెడ్డి, వసీం కూడా గమనించలేదు.



రెండు నెల్లు గడిచాయ్. "హల్లో పాల్ నీ లవ్ ఎలా ఉంది" అన్నాడు ఓ రోజు శ్రీవీతో వసీం.

"బాగుంది బాస్. నాకే మాట్లాడానికి జంకు కానీ."

"స్టిల్ లైట్స్ ఇన్ ది ఐస్?" నవ్వుతున్నాడు వసీం.

"ఓ సారి డేట్కి పిలవాలని ఉంది కానీ ఎలాగా అడగడం?"

"మీ ఇండియన్ అందరూ అంతే. ఇలా మీనమేషాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చుంటారు. ఈ లోపున ట్రేసీకి పుట్టిన పిల్లలు ఇదే రూములో గ్రాడ్యుయేట్ అసిస్టెంట్స్ గా జేరతారు." అన్నాడు వసీం చీదరగా.

"ఏం చెయ్యమంటావ్? నువ్వే సలహా చెప్పరాదూ?"

"వెళ్ళి పిలవ్వోయ్ డేట్. ఓ.కే?"

ఏదో చెబుదామనుకున్నవాడల్లా వసీం అన్న మాట విని క్లుప్తంగా "అలాగే" అంటూ దీర్ఘాలోచనలో మునిగిపోయాడు శ్రీవి.



"నీ ఎమ్. ఎస్ డిసెంబర్లో అయిపోతోంది. ఇంకెప్పుడు ప్రపోజ్ చేస్తావ్?" అన్నాడు వసీం నవంబర్ నెలలో వాసుతో.

"ఎలాగా చేయటం?"

"మీ ఇండియన్స్ అంతే. ఎంత బుర్ర ఉన్నా, నోటమ్మట మాట రాదు. నన్ను వెళ్ళి అడగమంటావా?"

"తప్పకుండా. ఒప్పుకుంటే మా పెళ్ళికి నువ్వే బెస్ట్ మేన్ వి."

"చూడు శ్రీవీ, ఎవరి ప్రపోజల్ వాళ్ళే చేసుకుంటారీ దేశంలో. క్రిస్మస్ పార్టీ జరుగుతుంది కదా వచ్చే నెల పద్దెనిమిదో తారీఖున? తొమ్మిదో తారీఖునే నీ థీసిస్ డిఫెన్స్ అయిపోతుంది. పార్టీ టైముకి నువ్వు గ్రాడ్యుయేట్ అయిపోతావ్. నా సలహా ఏమీటంటే, పార్టీలో అందరి ముందు ప్రపోజ్ చెయ్యి."

"అందరి ముందు ఆవిడ నో అంటే?"

"అనదు. ట్రేసీ ఈజ్ ఇన్ లవ్ విత్ యూ. రెండోది అందరి ముందూ నో అనడానికి ఎన్ని దమ్ములు?"

"నిజం?"

"ఈ లోపునకావలిస్తే నేనావిడకి చూచాయిగా ఉప్పందిస్తా"

"సలాం అలేకుం"

నవ్వుకుంటూ ఆఫీస్ లోంచి బయటకెళ్ళి రెడ్డికి ఫోన్ చేసాడు వసీం. "రెడ్డి, ప్రాక్టికల్ జోక్ దగ్గరకొచ్చింది."

"ఎప్పుడు? ఏమైంది? ఎక్కడా?" అన్నాడు రెడ్డి.

"వచ్చే నెల పద్దెనిమిదో తారీఖున డిపార్ట్మెంట్ ఇచ్చే క్రిస్మస్ పార్టీలో శ్రీవీ ట్రేసీకి ప్రపోజ్ చేయబోతున్నాడు."

ఫోన్ పెట్టేసిన రెడ్డి కాసేపు నంబ్ గా కూర్చున్నాడు. ఈ ప్రాక్టికల్ జోకు అనుకున్నదానికన్నా బాగా దూరంగా పోయింది. ఇంత స్మార్ట్ అనుకున్న వాసు ఇలా తయారయ్యాడేమిటి? పోనీ వాణ్ణి పిలిచి చెప్పేస్తే? చూద్దాం, వీడి జ్ఞాననాడి కదులుతుందా లేకపోతే బుద్ధాస్తుంది వెధవికి... ఇలాంటి ఆలోచనలతో వెయిట్ చేయడానికే నిర్ణయించుకున్నాడు రెడ్డి.



డిసెంబర్ పద్దెనిమిది, క్రిస్మస్ పార్టీ:

మొత్తం డిపార్ట్మెంట్ స్టాఫ్ అంతా టేబుల్ మీద ఉన్న ఫుడ్ తీసుకుంటూ ఉంటే ట్రేసీ లోపలకొచ్చి ఫ్లేట్ నింపుకుని శ్రీవీని చూసి హోయ్ అంది చాలా మామూలుగా. హాలంతా మెల్లిగా నిండుతోంది. దాదాపు అందరూ వచ్చాక, ట్రేసీ చేయిపుచ్చుకుని హాలు మధ్యలో అందరికీ కనిపించేలాగ తీసుకెళ్ళి, వాసు మోకాళ్ళమీద కూర్చుని, జేబులోంచి ఉంగరం ఉన్న బాక్స్ తీసిచ్చి 'ట్రేసీ, విల్ యూ మేరీ మీ?' అన్నాడు.

సడన్ గా జరిగిన ఈ సన్నివేశానికి మొత్తం డిపార్ట్మెంట్ అంతా బిత్తరపోయింది. ఆరుగురు ప్రాఫెసర్లు, డజన్ల కొద్దీ స్టూడెంట్లు, మిగతా స్టాఫ్ అంతా బిక్క చచ్చిపోయి ట్రేసీ కేసీ చూసారు. ఇదేం గమనించకుండా వాసు మళ్ళీ అన్నాడు 'ట్రేసీ, మై లవ్, విల్ యూ మేరీ మీ?'

రెడ్డి వసీం కేసీ చూసి ముసి ముసి నవ్వులు నవ్వడానికి సిద్ధమౌతున్నాడు. లేడి పిల్ల తప్పించుకుపోదామని చూస్తుంటే, దాన్ని వెంటనే చంపకుండా ఆటాడుకున్నట్టు, శ్రీవీ అందరి ముందూ వెధవైనప్పుడు, అందరూ నవ్వుతే ఓదార్చడానికి తనకి గుర్తున్న డైలాగులన్నీ సిద్ధం చేసుకుంటున్నాడు రెడ్డి. వసీం ఏమీ ఎరగనివాడిలా చేతిలో కోక్ కేసీ, రెడ్డి కేసీ, ట్రేసీ కేసీ చూస్తున్నాడు.

ఇంకో ఇరవై సెకన్లు శ్మశాన నిశ్శబ్దంలో గడిచాక మెరుపు తీగ వీణానాదం స్పష్టంగా మొత్తం అందరికీ వినపడేటట్టు, గంభీరంగా ఇలా వినపించింది.

"శ్రీవీ! ఎస్, అయ్ విల్! అయ్ లవ్ యూ టూ, మెర్రీ క్రిస్మస్ టు ఆల్!"

కాళ్ళ కింద భూమి బద్దలైపోతోందా అన్నంత టెన్షన్లో ఉన్న వసీం, రెడ్డి మొహాలు చూసుకున్నారు. ఇద్దరి మొహాలలోనూ కత్తివాటుకి నెత్తురు చుక్కలేదు. ఏ జోకైతే బ్రహ్మాండంగా పేలుతుందనుకున్నారో అది వాళ్ళముందే పెద్ద విస్ఫోటంతో పేలి ఇద్దరి మొహాలూ నల్లగా మాడిపోయిన ఫీలింగ్. ఇద్దరికీ ఇప్పుడు ఒకటే ఆలోచన - "ట్రేసీ నిజంగా శ్రీవీని లవ్ చేస్తోందా? ఇదెలా సాధ్యం? శ్రీవీ కానీ ట్రేసీ కానీ తమతో ఒక్కమాటైనా చెప్పలేదేం?" ఒక్కసారి చప్పట్లు మిన్నముట్టాయ్! ఆ గోల అలా ఉండగానే మరో గొంతు వినిపించింది. అయితే అది ఈసారి డిపార్ట్ మెంట్ ఛైర్మన్.

"శ్రీవీ, ట్రేసీ, కంగ్రాచ్యులేషన్స్. శ్రీవీ ఇంకా పి.హెచ్.డి చేస్తావో లేదో డిసైడ్ చేసుకున్నావా?"

ఆ సరికి శ్రీవీ పైకి లేచి ట్రేసీ చేతులు పట్టుకుని పక్కగా నుంచున్నాడు. మొహంలో ప్రపంచాన్ని గెల్చిన ఆనందం స్పష్టంగా కనిపిస్తోంది. ఛైర్ ఇలా అడగ్గానే అందరూ శ్రీవీ ఏం చెబుతాడా అని చూసారు.

"డాక్టర్ మైకేల్స్ నాకింకో శుభవార్త వచ్చింది. అది కూడా ఇప్పుడే చెబుతాను. నాకు మైక్రోసాఫ్ట్ నుంచి సియాటిల్లో ఉద్యోగంలో చేరమని ఆఫర్ వచ్చింది. అందులో చేరడానికి ఒకవారం టైం ఇచ్చారు. ఇప్పుడు నేనూ, ట్రేసీ పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంటున్నాం కనక మీరు ఏమీ అనుకోనంటే నేను ప్రస్తుతానికి పి.హెచ్.డి చేయడాన్ని వాయిదా వేసి జాబ్లో చేరదామనుకుంటున్నాను." మరోసారి హాలంతా చప్పట్లు.

"వెరిగుడ్ నేను అర్థం చేసుకోగలను. నాకేమీ పర్వాలేదు. కానీ కీప్ ఇన్ టచ్. ముందు ముందు మనం కలిసి పనిచేయొచ్చు కదా?" అన్నాడు ఛైర్ మైకేల్స్.

"మెనీ థేంక్స్ డాక్టర్ మైకేల్స్!" అన్నాడు శ్రీవీ. అక్కడున్న వాళ్ళందరూ శుభాకాంక్షలు చెబుతుంటే నవ్వుతూ షేక్ హేండ్ ఇస్తున్నారు ట్రేసీ, శ్రీవీలు.

వసీంకి, రెడ్డికి ఇంకా గొంతుకలో వెలక్కాయ పోలేదు. "ఇదెలా జరిగింది? అసలు సంభవమేనా?" అనుకుంటున్నారద్దరూ. చివరకి ముందుకెళ్ళి అందరితోపాటు షేక్ హేండ్ చిచ్చి ఏడుపుగొట్టు మొహాలేసుకుని బయటకెళ్ళారు. గ్రేడ్యూయేట్ స్టూడెంట్స్ ఆఫీసుకొచ్చి మెల్లిగా మాట్లాడుకుంటుంటే శ్రీవీ, ట్రేసీ లోపలికొచ్చారు. తాము సాధించలేని మైక్రోసాఫ్ట్ ఉద్యోగం తమకంటే తరవాతొచ్చిన జూనియర్ సాధించాడనే ఏడుపు, అమెరికా అమ్మాయిని, అందులో అందమైన ట్రేసీని తమ ముందే ఎగరేసుకుపోతున్నాడనే కుళ్ళు మొహాల్లో కనపడుతుంటే రెడ్డి ముందు, "శ్రీవీ నాతో ముందుగా ఒక్కమాటైనా చెప్పలేదేం? నేను నీతోపాటు దాదాపు నాలుగేళ్ళు ఐ.ఐ.టిలో చదివేను కదా? నా దగ్గర కూడా దాచేవన్నమాట?" అన్నాడు. వసీంకి ఏం మాట్లాడానికి తోచకుండా ఉంది. చదువులో ఎలాగా తాను శ్రీవీని అందుకోలేదన్నది అందరికీ తెల్సిందే. అయితే ట్రేసీ అంత అందమైన తెల్లమ్మాయిని తన కళ్ళముందే ఓ ఇండియన్ ఎగరేసుకుపోతుంటే, అందులోనూ తను మొదలెట్టిన గేమ్లో, వసీంకి చాలా కడుపు మంటగా ఉంది.

ట్రేసీ కూర్చోమని చెప్పి, శ్రీవీ చెప్పడం మొదలుపెట్టాడు. "రెడ్డి, నువ్వు ఈ యూనివర్సిటీలో ఉన్నావని నేను కూడా ఇక్కడకే వచ్చాను ఎమ్మెస్ చేయడానికి. ఇక్కడ మంచి స్నేహితుడూ నువ్వున్నావనీ చేదోడు వాదోడుగా ఉంటావనీ అనుకున్నాను. కానీ ఈ తురక మేళం నీకు తగలగానే వాడితో కలిసిపోయి నన్ను ఏడిపించి జోకులేసి అందరిముందూ వెధవని చేద్దామనుకున్నావు నువ్వు. నేను వెధవనైపోతాననీ అప్పుడు నన్ను చూసి మనసారా నవ్వుకోవచ్చనీ మీరిద్దరూ వేసిన ప్లాన్లు నేను ఊహించలేనని మీరనుకున్నారు. రెడ్డి, ఈ శ్రీవీవాసు నువ్వనుకున్నంత అమాయకుడు కాదు. మీరిద్దరూ ఎప్పటినుంచి ఏడిపించడం మొదలెట్టారో అప్పుడే నేను దాన్ని ఛాలెంజ్ గా తీసుకున్నాను. అదే ట్రేసీతో చెప్పాను కూడా. ఎప్పుడైతే మీరు నాకు ట్రేసీని కలిపారో అప్పుడే నేను మిమ్మల్నిద్దరినీ అర్థంచేసుకున్నాను. కానీ నేనిప్పటికీ నమ్మలేనిది ఏమిటంటే నువ్వు, నాకూడా అయిదారేళ్ళు కలిసి చదువుకున్న నువ్వు, నన్ను వెన్నుపోటు పొడుస్తావని. అయినా నిన్నని ఏమిలాభం? నువ్వు అందర్లాంటివాడివేనని చెప్పకనే చెప్పావ్. ఒక వేరే దేశంవాడు నీకు రెండు, మూడు ఫోన్లు చేసి

నన్ను ఏడిపిద్దాం అనేసరికి నువ్వు వాడితో చేరిపోయి నన్ను, నా స్నేహాన్ని మర్చిపోడానికి సిద్ధపడిపోయావ్. నేను ఉద్యోగం ఏదీ రాక ఏడుస్తుంటే చూద్దామనుకున్నావా? లేకపోతే నేను మైక్రోసాఫ్ట్లో ఉద్యోగానికి పనికిరాననుకున్నావా? మీ ఛాలెంజ్ ప్రకారమే నేను మైక్రోసాఫ్ట్లో ఉద్యోగం కూడా సంపాదించాను. ఎవరైతే నన్ను వెధవలాగా చూద్దామనుకున్నారో ఆ ఇద్దరూ ఇప్పుడు మాడిపోయిన కుళ్ళు మొహాలేసుకుని ఇదెలాగ జరిగిందా అని బుర్రలు బద్దలు కొట్టుకుంటున్నారు. సరే, నేను వచ్చేవారం సియాటిల్ వెళ్ళిపోతున్నా. ట్రేసీ నా కూడా వచ్చేస్తోంది. వీలు చూసుకుని వెనక్కొచ్చి ఎమ్.ఎస్ పూర్తిచేస్తుంది. మీరే కనక ఇదంతా మొదలెట్టకపోయి ఉంటే నేను అసలు వీటి గురించి ఆలోచించే వాడినే కాదు. సో, కొంతవరకూ మీకిద్దరికీ థేంక్స్. అన్నట్టు మర్చిపోయాను, వసీం, నీకు ఇంకా బెస్ట్మేన్ అవ్వాలనుంటే మా పెళ్ళికి తప్పకుండా నిన్ను పిలుస్తాను. చివరిగా ఒక్కమాట గుర్తుంచుకోండి. ఎప్పుడైనా సరే ఎవరు ఛాలెంజ్ చేసినా సరే శ్రీవీ ఆ పని చేసి తీరతాడు. ఇప్పటిదాకా ఎప్పుడూ ఓడిపోలేదు శ్రీవీ. గుడ్ బై. కమాన్, ట్రేసీ ఇంక మనం వెళదామా?" అంటూ ట్రేసీ అందించిన చేయి పట్టుకుని బయటకి నడూస్తుంటే వసీం, రెడ్డి బొంగురుపోయిన ఏడుపు గొంతుతో ఒకేసారి, ఏదో మాట్లాడకపోతే బాగుండదని "సారీ శ్రీవీ" అన్నారు.

"శ్రీవీ టోల్డ్ మీ ఎవ్వరి థింగ్. యూ బోత్ రియల్లీ డోంట్ మీనిట్." అంటూ విషప్పురుగుల్ని చూసినట్టు ట్రేసీ రెడ్డి, వసీంల కేసి చూసి, శ్రీవీ చెయ్యి పట్టుకుని బయటకెళ్ళిపోయింది.

